

CHARLES BUKOWSKI
ВСИЧКО
НА МАСАТА

ФАМА

ЧАРЛС БУКОВСКИ

ВСИЧКО НА МАСАТА

Превод: Богдан Русев

chitanka.info

Чарлз Буковски (1920–1984), знаменит представител на бийт-поколението, антиконформист и бунтар, разследван от ФБР, е автор на над 45 творби — проза и поезия. С непоносима прямота, виртуозност на перото и страховит хумор той мощно пише за бруталност иекс, за лудост и отхвърленост, за поривите, провалите и отчаянието. Общийт тираж на книгите му по света е близо 2 miliona.

Които не са нито побъркани, нито сърдити, са просто тъпи.

Ние сме тук, за да пием бира. Ние сме тук, за да убием войната. Ние сме тук, за да се смеем на гадостите и да живеем живота си тъй добре, че смъртта да трепери да ни отнесе.

Попитаха ме: „Как подхождате? Как пишете?“ — „Не подхождам — отговорих. — Не опитвам. Важното е именно това: да не опитваш, все едно дали става дума за производство на кадилаци, за творчество или за безсмъртие. Чакаш — а ако нищо не се случи, чакаш още. То е като буболечка, кацнала високо на тавана. Чакаш я сама да дойде към теб. И когато се приближи достатъчно, пресягаш се, шляпваш и я убиваш.“

Чарлз Буковски

„Всичко на масата“ е много смешна и много тъжна книга. Във времена на конформизъм Буковски пише за онези хора, чието съществуване никой не желае: грозните, самотните, лудите.

сп. „Обзвървър“

Той не само надживя проблеми, които биха убили повечето хора, но и ги надживя чрез достатъчно глас и талант, та да пише за тях.

Гари Локлин

Чарлз Буковски е най-великият американски поет днес.

Жан-Пол Сартр

На всички бащи

1.

Първият ми спомен е как съм под нещо. Беше маса, виждах крака на масата, краката на хора и малко от покривката, която висеше от ръба на масата. Отдолу беше тъмно и ми харесваше. Сигурно е било в Германия. Сигурно съм бил на една-две години. Да, беше 1922-ра. Под масата ми беше добре. Май никой не знаеше, че съм там. По килима и по краката на хората падаше слънчева светлина. Светлината ми харесваше. Краката на хората не бяха толкова интересни, колкото висящата покривка, крака на масата и слънчевата светлина.

После нищо... а после коледна елха. Свещи. Птички-играчки: мънички птички с клонки имел в човките си. Звезда. Двама големи, които се карат и си крещят. Големи, които ядат, винаги има хора, които ядат. Аз също ядох. Лъжицата ми беше изкривена, така че ако исках да ям, трябваше да я държа с дясната ръка. Ако я хванех с лявата, лъжицата се изкривяваше встрани и не стигаше до устата ми. А аз исках да я държа с лявата ръка.

Двама души: единият е по-възрастен, с къдрава коса, голям нос, голяма уста и много вежди; по-възрастният човек май винаги се ядосва за нещо и често крещи; по-малкият човек е по-тих, с кръгло лице, по-блед, с големи очи. Страх ме е и от двамата. Понякога има и трети, дебелана, облича се с дантели по шията. Тя носи и голяма брошка, а по лицето ѝ има много брадавици и от тях стърчат косми. Наричат я „Емили“. Тези хора, изглежда, не бяха щастливи заедно. Емили беше бабата, майката на баща ми. Баща ми се казваше Хенри. Майка ми се казваше Катерина. Но аз никога не ги нарочах по име. Моето име беше Хенри младши. Всички тези хора говореха на немски, така че в началото и аз говорех на немски.

Първото нещо, което си спомням да казва баба ми, е: „Ще ви погреба всичките!“ Каза го за пръв път веднъж, когато сядахме на масата, но щеше да го каже още много пъти, преди да започнем да се храним. Храната явно беше много важна. Хранехме се с картофено пюре и сланина, особено в неделя. Освен това се хранехме с ростбиф,

вурст със сметана, грах, ревен, моркови, спанак, зелен боб, пиле, кюфтета и спагети, понякога смесени с равиоли; имаше и варен лук и аспержи, а всяка неделя имаше ягодова торта с ванилов сладолед. За закуска — пържени сандвичи и наденица, или палачинки или гофрети с бекон и бъркани яйца отстрани. И винаги имаше кафе. Но най-добре си спомням картофеното пюре, сланината и баба ми Емили, която казва: „Ще ви погреба всичките!“

Тя често ни идваше на гости, когато дойдохме в Америка, като хващаща червения тролейбус от Пасадина до Лос Анджелис. Ние ходехме по-рядко на гости при нея, с нашия форд Т.

Къщата на баба ми харесваше. Беше малка къща, почти закрита от надвиснали хвойни. Емили имаше много канарчета и всяко беше в отделна клетка. Най-ясно си спомням как отидохме една вечер, а тя покри всички клетки с бели калъфи, за да могат птичките да заспят. Хората седяха на столовете и си говореха. Имаше пиано и аз седнах зад пианото и започнах да натискам клавишите и да слушам какви звуци издават, докато хората си говореха. Най-много ми харесваха звуците от клавишите в единия край на пианото, където вече почти не се чуваха звуци — бяха такива, сякаш ледени шушулки се удрят една в друга.

— Ще спреш ли най-сетне? — извика баща ми.

— Остави момчето да свири на пианото — каза баба ми.

Майка ми се усмихна.

— Ей, това момче! — каза баба ми. — Когато се опитах да го взема от люлката да го целуна, то ме фрасна по носа!

После те си поговориха още малко, а аз продължих да свиря на пианото.

— Защо не извикаш някой да го настрои това нещо? — попита баща ми.

После ми казаха, че отиваме да видим дядо. Дядо и баба не живееха заедно. Обясниха ми, че дядо бил лош и устата му воняла.

— Защо му вони устата?

Не ми казаха.

— Защо му вони устата?

— Защото пие.

Качихме се на нашия форд Т и отидохме да видим дядо Ленърд. Когато спряхме пред къщата, той беше на верандата. Беше стар, но стоеше много изправен. В Германия бил офицер от армията, но дошъл

в Америка, защото чул, че улиците били павирани със злато. Когато видял, че не са, основал строителна фирма.

Другите не слязоха от колата. Дядо ме повика с пръст. Някой ми отвори вратата и аз излязох от колата и отидох при него. Косата му беше чисто бяла и дълга и брадата му беше чисто бяла и дълга, а когато се приближих, аз видях, че очите му светят, като сини светлини, насочени срещу мен. Спрях, преди да го доближа съвсем.

— Хенри — каза той. — Ние двамата се познаваме. Ела вкъщи.

И протегна ръка. Когато се приближих до него, усетих, че устата му наистина вони. Вонята беше много силна, но той беше най-красивият човек, когото бях виждал, и аз не се страхувах от него.

Влязохме в къщата. Той ме заведе до един стол.

— Заповядай, седни. Много се радвам да те видя.

Отиде в другата стая. После се върна с малка метална кутия.

— Това е за теб. Отвори я.

Не можах да махна капака и да отворя кутията.

— Чакай аз да пробвам — каза той.

Той повдигна малко капака и ми подаде кутията. Аз я отворих и видях, че вътре има кръст — германски орден във формата на кръст, с панделка.

— О, не — казах аз. — Той си е твой.

— Подарявам ти го — каза дядо. — Това е просто играчка.

— Благодаря.

— Тръгвай сега. Сигурно се притесняват.

— Добре. Довиждане.

— Довиждане, Хенри. Не, чакай...

Спрях. Той бръкна в малкото джобче на панталоните си с два пръста и с другата си ръка издърпа от там дълга златна верига. После ми подаде златния си джобен часовник, заедно с веригата.

— Благодаря, дядо...

Те ме чакаха отвън, аз се качих в нашия форд Т и потеглихме. Докато се возехме, всички си говореха за много неща. Постоянно си говореха и не мълкнаха чак докато не се върнахме в къщата на баба. Говориха за много неща, но нито веднъж — за дядо.

2.

Спомням си нашия форд Т. Беше висока кола, стъпенките между колелата сякаш се усмихваха, а когато беше студено, особено сутрин, но и по друго време, баща ми трябваше да пъха манивелата отпред в колата и да я върти много пъти, за да запали.

— Човек може да си счупи ръката така. Това нещо рита като кон.

В неделя отивахме на разходка с колата, когато баба не идваше на гости. Родителите ми харесваха портокаловите градини — цели километри от двете страни на пътя с портокалови дръвчета, които винаги или цъфтяха, или бяха натежали от плод. В металната кутия имаше замразени консерви с плодове върху сух лед, а в кошницата за пикник — сандвичи с наденица, пастет и салам, пържени картофи, банани и безалкохолни газирани напитки. Трябваше постоянно да местят напитките от металната кутия в кошницата и обратно в кутията. Замръзваха много бързо и после трябваше да ги размразяваме.

Баща ми пушеше цигари „Кемъл“ и знаеше много номера и игри, които ни показваше с пакетите цигари „Кемъл“. Колко са пирамидите на пакета? Пребройте ги. Ние ги брояхме, а после той ни показваше още пирамиди, които не бяхме видели.

Уловки имаше и при гърбиците на камилите и думите, отпечатани на пакета. Цигарите „Кемъл“ бяха вълшебни цигари.

Особено добре си спомням една неделя. Кошницата за пикник беше празна. Но ние все пак се возехме през портокаловите горички, все по-далече от къщи.

— Тате — обади се майка ми. — Няма ли да ни свърши бензинът?

— Не, има предостатъчно бензин, по дяволите.

— Къде отиваме?

— Отивам да набера малко портокали, по дяволите!

Докато се возехме, майка ми седеше и не мърдаше. Баща ми спря на банкета, паркира до една телена ограда, а ние млъкнахме и се заслушахме. После баща ми ритна вратата, за да се отвори, и слезе от колата.

— Дайте кошницата.

Тримата се прехвърлихме през оградата.

— След мен — каза баща ми.

Влязохме между две редици от портокалови дръвчета, скрити от слънцето под клоните и листата. Баща ми спря, протегна се и започна да къса портокали от ниските клони на най-близкото дърво. Изглеждаше ядосан, докато късаше портокалите от дървото, и клоните също изглеждаха ядосани и се мятаха нагоре-надолу. Баща ми хвърляше портокалите в кошницата за пикник, която държеше майка ми. Понякога не улучваше и аз догонвах портокалите и ги прибирах в кошницата. Баща ми вървеше от дърво на дърво, дърпаše по-ниските клони и хвърляше ли, хвърляше портокалите в кошницата.

— Тате, стига толкова — каза майка ми.

— Да бе, по дяволите.

И продължи да къса.

После пред нас застана някакъв много висок мъж. Носеше пушка.

— Чакай малко, мой човек, какво правиш?

— Бера портокали. Има сума ти портокали.

— Да, но това са моите портокали. Кажи на жената да ги остави.

— Има предостатъчно портокали, по дяволите. Няма да умреш от глад, ако вземем няколко проклети портокала.

— Няма да вземете николко проклети портокала. Кажи на жената да ги остави.

И човекът насочи пушката към баща ми.

— Остави ги — каза баща ми на майка ми.

Портокалите се търкалиха на земята.

— А сега изчезвайте от градината ми — рече човекът.

— Не ти трябват толкова много портокали.

— Аз си знам какво ми трябва. Изчезвайте.

— Такива като тебе трябва да ги бесят!

— Тук аз коля и беся. Изчезвайте!

Човекът пак вдигна пушката. Баща ми се обърна и тръгна да излиза от градината. Ние тръгнахме след него, а човекът с пушката тръгна след нас. После се качихме в колата, но се оказа от случайте, в които тя не искаше да запали. Баща ми слезе, сложи манивелата и я завъртя. Завъртя я два пъти, но колата не запали. Баща ми започна да се поти. Човекът с пушката стоеше до пътя.

— Хайде, запали я най-сетне тази щайга! — каза той.

Баща ми пак се приготви да завърти манивелата.

— Вече не сме на твоята собственост! Можем да си седим тук, колкото сиискаме, по дяволите!

— Друг път! Качвайте се в щайгата и изчезвайте, веднага!

Баща ми отново завъртя манивелата. Двигателят се закашля и мълкна. Майка ми седеше с празната кошница за пикник в ската. Аз не смеех да погледна человека с пушката. Баща ми отново завъртя манивелата и двигателят най-сетне запали. Баща ми скочи в колата и започна да мести лостовете.

— Да не съм ви видял повече — каза човекът. — Иначе следващия път няма да ви се размине толкова лесно.

Баща ми подкара нашия форд Т. Човекът не мърдаше от банкета. Баща ми караше много бързо. После намали и направи обратен завой. Върна се до мястото, където беше стоял човекът, но него вече го нямаше. Ние бързо се отдалечихме от портокаловите градини.

— Някой ден ще дойда пак и ще си го върна на това копеле — каза баща ми.

— Тате, довечера ще си направим хубава вечеря — обади се майка ми. — Какво ти се яде?

— Свински пържоли — отвърна той.

Никога не го бях виждал да кара толкова бързо.

3.

Баща ми имаше двама братя. По-малкият се казваше Бен, а по-големият — Джон. И двамата бяха алкохолици и нехранимайковци. Родителите ми често говореха за тях.

- Хвани единия, удари другия — повтаряше баща ми.
- Просто семейството ти е такова, тате — казваше майка ми.
- И твоят брат не става за нищо!

Братът на майка ми беше в Германия. Баща ми често говореше лошо за него.

Имах и още един чичо, Джак, който беше женен за сестрата на баща ми, Елинор. Не познавах нито чично Джак, нито леля Елинор, защото бяха скарани с баща ми.

— Виждаш ли този белег? — питаше баща ми и вдигаше ръката си. — Това ми е от Елинор, която ми забоде един молив в ръката, още когато бяхме малки. Белегът така и не изчезна.

Баща ми не харесваше никого. И мен не ме харесваше.

— Децата трябва да се виждат, но не и да се чуват — заявяваше той.

Беше ранен следобед в неделя без баба Емили.

— Трябва да отидем да видим Бен — каза майка ми. — На смъртно легло е.

— Той взе сума ти пари назаем от Емили. После ги профука всичките за комар, жени и пиене.

— Знам, тате.

— Затова, когато Емили умре, няма да ни остави нищо.

— Въпреки това трябва да отидем да видим Бен. Казват, че му оставали само две седмици.

— Добре де, добре! Ще отидем!

Така че ние се качихме в нашия форд Т и тръгнахме. Движехме се доста дълго и веднъж спряхме, за да може майка ми да купи цветя.

Беше дълъг път, към планината. След доста време стигнахме до хълмовете и започнахме да се изкачваме; имаше много завои. Чичо Бен беше горе в един санаториум и умираше от туберкулоза.

— Емили сигурно пръска suma ти пари, за да плаща санаториума на Бен — каза баща ми.

— Сигурно и Ленърд помага.

— Ленърд няма пукнат грош. Колкото пари имаше, ги изпи, всичко профука.

— Дядо Ленърд ми харесва — обадих се аз.

— Децата трябва да се виждат, но не и да се чуват — отсече баща ми.

После продължи:

— Ей, този Ленърд. Беше добър с нас само когато беше пиян. Тогава се шегуваше с нас и ни даваше пари. Но на следващия ден, когато изтрезнееше, ставаше най-злият човек на света.

Нашият форд Т се справяше съвсем прилично с изкачването. Беше ясно и слънчево.

— Ето го — каза баща ми.

Той вкара колата на паркинга на санаториума и слязохме. Последвах майка ми и баща ми в сградата. Когато влязохме в неговата стая, чичо Бен седеше с изправен гръб в леглото и гледаше навън през прозореца. Извърна се и ни погледна. Беше много красив човек, със слабо лице, черна коса и тъмни очи, които светеха с блестяща светлина.

— Здравей, Бен — поздрави майка ми.

— Здравей, Кати — каза той и ме погледна. — Това ли е Хенри?

— Да.

— Седнете.

Двамата с баща ми седнахме.

Майка ми остана права.

— Цветята, Бен. Не виждам никъде ваза.

— Цветята са хубави, Кати, благодаря ти. Не, няма ваза.

— Ще отида да донеса ваза — каза майка ми.

После излезе от стаята с цветята в ръка.

— Къде са приятелките ти сега, а, Бен? — попита баща ми.

— Минават от време на време.

— Да бе, сигурно.

— Минават, честно.

— Дойдохме само защото Катрин искаше да те види.

— Знам.

— Аз също исках да те видя, чичо Бен. Според мен ти си много хубав човек.

— Хубав е като гъза ми — каза татко.

Майка ми се върна в стаята, като носеше цветята, потопени във ваза.

— Ето, ще ги сложа на тази маса до прозореца.

— Хубави са, Кати.

Майка ми седна.

— Не можем да останем дълго — каза баща ми.

Чичо Бен бръкна под дюшека на леглото си и извади пакет цигари. Измъкна една от пакета и я запали с кибритена клечка. После силно си дръпна и издиша.

— Знам, че не ти дават да пушиш цигари — рече баща ми. — Знам и откъде си ги намираш. Онези курви ти ги носят. И знаеш ли какво ще направя? Ще кажа на докторите и те повече няма да пускат онези курви при теб, ето това ще направя!

— Нищо няма да направиш — възрази чичо ми.

— Даже си мисля да ти измъкна тази цигара от устата! — добави баща ми.

— Ти никога нищо не мислиш — каза чичо ми.

— Бен — обади се майка ми. — Не бива да пушиш, това ще те убие.

— Аз съм се наживял хубаво — отвърна чичо ми.

— Ти никога не си живял като хората — тросна се баща ми. — Само лъжеш, пиеш, вземаш заеми, ходиш по курви и се наливаш. Не си работил и един ден през живота си! А сега умираш, само двайсет и четири годишен!

— Няма проблеми — отвърна чичо ми.

После пак си дръпна дълбоко от цигарата „Кемъл“ и издиша дима.

— Дайте да се махаме — каза баща ми. — Този човек е луд!

Баща ми стана. Майка стана след него. Аз станах след нея.

— Довиждане, Кати — рече чичо ми. — Довиждане и на теб, Хенри.

И ме погледна, за да покаже кой Хенри има предвид.

Двамата с майка ми тръгнахме след баща ми по коридорите на санаториума и излязохме на паркинга, където беше паркиран нашият форд. Качихме се, колата запали от първия път и ние тръгнахме да слизаме от планината по многото завои.

— Трябаше да останем повече — обади се майка ми.

— Ти не знаеш ли, че туберкулозата е заразна? — попита баща ми.

— Според мен той е много хубав — казах аз.

— Това е от болестта — обясни баща ми. — От болестта всички изглеждат така. Пък и той е пипнал доста други неща освен туберкулоза.

— Какви неща? — попитах аз.

— Не мога да ти кажа — отвърна баща ми.

И продължи да кара нашия форд надолу по завоите, докато аз се чудех какво има предвид.

4.

Една друга неделя пак се качихме на нашия форд и тръгнахме да търсим чичо Джон.

— Няма никакви амбиции — заяви баща ми. — Не разбирам на какво отгоре си позволява да ходи с високо вдигната глава и да гледа хората в очите.

— Ще ми се да не дъвчеше толкова тютюн — заяви майка ми. — Постоянно го плюе навсякъде.

— Ако всички американци бяха като него, китайците щяха да ни превземат и *nue* щяхме да им перем дрехите.

— Джон не е имал по-добра възможност — каза майка ми. — Много рано е избягал от къщи. Ти поне имаш средно образование.

— Имам завършен колеж — поправи я баща ми.

— Къде?

— В щатския университет на Индиана.

— Джак каза, че си завършил само гимназия.

— Джак е завършил само гимназия. Затова ходи да прекопава градините на богаташите.

— Кога ще се запозная с чичо Джак? — попитах аз.

— Дай първо да видим дали ще намерим чичо ти Джон — каза баща ми.

— Китайците наистина ли искат да ни превземат? — попитах аз.

— Да, проклетите жълти дяволи се канят да ни превземат от сто години. Но все не успяват, защото са заети да се бият с японците.

— Кои са по-силни, китайците или японците?

— Японците. Работата е там, че китайците са прекалено много. Когато очистиш някой китаец, той просто се разделя на две половини и става на двама китайци.

— А защо са жълти?

— Защото вместо вода пият пишкано.

— Тате, недей да говориш на детето такива неща!

— Ами кажи му да спре да ме пита.

Карахме през Лос Анджелис в топлия ден. Майка ми беше с една от хубавите си рокли и шикозна шапка. Когато беше облечена така, винаги седеше изправена и не си въртеше главата.

— Ще ми се да имахме достатъчно пари, за да помогнем на Джон и семейството му — каза майка ми.

— Не съм аз виновен, че нямат дори нощно гърне да се изпикаят в него — отвърна баща ми.

— Тате, Джон също е ходил на война като теб. Не мислиш ли, че и на него му се полага нещо?

— Той така и не взе чин. А аз станах старши сержант.

— Е, Хенри, не може всичките ти братя да са като теб.

— Те просто не полагат *никакви* усилия, по дяволите! Мислят си, че могат да я карат просто така!

Повозихме се още малко. Чично Джон и семейството му живееха в дъното на малък двор. Минахме по напуканата алея, изкачихме се на хълтналата веранда и баща ми натисна звънецца. Звънецът не работеше. Той силно почука.

— Отваряй! Полиция! — извика баща ми.

— Татко, престани! — каза майка ми.

След много дълго време вратата се отвори мъничко. После се отвори по-широко. Видяхме леля Ана. Тя беше много слаба, бузите ѝ бяха хълтнали, а под очите ѝ имаше тъмни торбички. Гласът ѝ също беше много слаб.

— О, Хенри... Катрин... Влизайте, влизайте...

Влязохме. В къщата нямаше почти никакви мебели. Имаше кухненски бокс с маса и четири стола и две легла. Майка ми и баща ми седнаха на столовете. Две момичета, които се наричаха Катрин и Бетси (по-късно ми казаха) стояха до мивката и се опитваха да изчегърват малко фъстъчено масло от празен буркан от фъстъчено масло.

— Тъкмо обядвахме — рече леля Ана.

Момичетата дойдоха на масата и намазаха по мъничко фъстъчено масло на две суhi filii. Не спираха да надничат в буркана и да чегъртат с ножа.

— Къде е Джон? — попита баща ми.

Леля ми въздъхна и седна. Изглеждаше много слаба и много бледа. Роклята ѝ беше мръсна, а косата ѝ — разчорлена, уморена и тъжна.

- Чакаме го. Отдавна не се е прибирал.
- Къде отиде?
- Не знам. Просто се качи на мотора и тръгна.
- Само за мотора си мисли той — каза баща ми.
- Това ли е Хенри младши?
- Да.
- Как само гледа. Много е тихичък.
- Такъв си го харесваме.
- Тихата вода е най-дълбока.
- Не и при него. Само дупките на ушите му са дълбоки.

Двете момичета си взеха филиите, излязоха навън и седнаха на верандата да ги изядат. Не бяха продумали. Според мен бяха доста мили. Бяха слаби като майка си, но все още бяха доста хубави.

- А ти как си, Ана? — попита майка ми.
- Добре съм.
- Ана, не изглеждаш добре. Според мен имаш нужда от повече храна.

- Това момче защо не седне? Седни, Хенри.
- Той обича да стои прав — каза баща ми. — Така ще стане по-силен. Готов се за бой с жълтите.
- Не обичаш ли китайците? — попита ме леля.
- Не — отвърнах аз.
- Е, Ана — намеси се баща ми. — Как е положението при теб?
- Ужасно, да си призная. Хазяинът постоянно пита за наема.

Стана много гаден. Страх ме е от него. Не знам какво да направя.

- Чух, че ченгетата са подгонили Джон — каза баща ми.
- Нищо особено не е направил.
- Какво направи?
- Малко фалшиви монети по двайсет и пет цента.
- Двайсет и пет цента? Боже мой, този човек няма ли поне малко амбиция?
- Джон всъщност не иска да е престъпник.
- На мен ми се струва, че никакъв не иска да бъде.
- Иска, но няма възможност.

— Да бе, да. А ако жабите можеха да летят, нямаше да подскачат като жаби!

Настъпи тишина. Аз се обрнах и погледнах навън. Момичетата бяха слезли от верандата и бяха изчезнали някъде.

— Ела да седнеш, Хенри — каза леля Ана.

Аз не помръднах.

— Благодаря, няма нужда.

— Ана — попита майка ми, — сигурна ли си, че Джон ще се върне?

— Ще се върне, когато му омръзнат кокошките — каза баща ми.

— Джон обича децата... — възрази Ана.

— Аз пък чух, че ченгетата го гонят за нещо друго.

— Какво?

— Изнасилване.

— Изнасилване ли?

— Да, Ана, така чух. Веднъж си карал мотора. И видял някакво младо момиче, което пътувало на стоп. Тя се качила на мотора и както си карали, Джон изведнъж видял празен гараж. Вкаран мотора вътре, затворил вратата и изнасилил момичето.

— Кой ти каза?

— Кой ми каза ли? Ченгетата дойдоха и ми казаха, а после ме попитаха къде е той.

— Каза ли им?

— За какво? За да го тикнат в затвора и да избяга от отговорност? На него точно това му се иска.

— Не се бях замисляла за това.

— Не че одобрявам изнасилванията...

— Понякога човек не може да се контролира.

— Какво?

— Ами след като родих децата, и при нашия начин на живот, с всичките притеснения... Вече не изглеждам добре. Видял е някакво младо момиче и сигурно му се е сторила хубава... нали се е качила на мотора, значи трябва да го е прегърнала...

— Какво? — повтори баща ми. — На теб ще ти хареса ли, ако те изнасиляят?

— Сигурно не.

— Ами аз съм убеден, че на онова момиче също не му е харесало.

Отнякъде се появи муха и започна да бръмчи около масата. Всички я загледахме.

— Тук няма нищо за ядене — каза баща ми. — Тази муха се е объркала нещо.

Мухата ставаше все по-нахална. Въртеше се все по-близо и по-близо и бръмчеше. Колкото по-близо се въртеше, толкова по-силно бръмчеше.

— Нали няма да кажеш на ченгетата, че Джон може да си дойде? — попита леля ми.

— Няма да го оставя да се измъкне толкова лесно — отвърна баща ми.

Ръката на майка ми бързо подскочи във въздуха. После се затвори в юмрук и майка ми я свали обратно на масата.

— Хванах я — каза тя.

— Какво си хванала? — попита баща ми.

— Мухата — усмихна се майка ми.

— Не ти вярвам.

— Случайно да виждаш мухата някъде? Няма я.

— Сигурно е отлетяла.

— Не, държа я в ръката си.

— Никой не може да е толкова бърз.

— Държа я в ръката си.

— Глупости.

— Не ми ли вярваш?

— Не.

— Отвори си устата.

— Добре.

Баща ми си отвори устата и майка ми я запуши с ръка. Баща ми подскочи като ужилен и се хвани за гърлото.

— ГОСПОДИ БОЖИЧКО!

Мухата излезе от устата му и отново започна да кръжи около масата.

— Стига толкова — заяви баща ми. — Отиваме си вкъщи!

Стана, излезе от къщата, слезе по алеята, качи се в нашия форд и седна в него, като не мърдаше и изглеждаше много страшен.

— Донесохме ти няколко консерви — каза майка ми на леля ми.
— Съжалиявам, че не можем да ти дадем пари, но Хенри го е страх
Джон да не ги похарчи за джин или за бензин за мотора си. Не са кой
знае какво: супа, миш-маш, грах...

— О, Катрин, благодаря ти! Благодаря ви и на двамата...

Майка ми стана и аз тръгнах след нея. В колата имаше два
кашона с консерви. Видях, че баща ми още седи и не мърда. Не му
беше минало.

Майка ми подаде по-малкия кашон с консерви, взе по-големия и
аз влязох в двора обратно след нея. Оставихме кашоните в кухненския
бокс. Леля Ана дойде при нас и взе една консерва. Беше консерва с
грах и на етикета имаше нарисувани малки зелени грахчета.

— Това е чудесно — каза леля ми.

— Ана, трябва да тръгваме. Хенри се почувства лично обиден.

Леля ми силно прегърна майка ми.

— Всичко беше толкова ужасно. Но сега сякаш сънувам! Чакай
само да се върнат децата! Чакай само да видят всичките консерви с
храна!

Майка ми също прегърна леля ми. После се разделиха.

— Джон не е лош човек — каза леля ми.

— Знам — отвърна майка ми. — Довиждане, Ана.

— Довиждане, Катрин. Довиждане, Хенри.

Майка ми се обърна и излезе. Аз излязох след нея. Отидохме до
колата и се качихме. Баща ми запали мотора.

Докато се отдалечавахме, видях, че леля ми стои на вратата и
маха с ръка. Майка ми й помаха в отговор. Баща ми не й помаха. Аз
също.

5.

Бях започнал да не харесвам баща си. Постоянно се ядосваше за нещо. Където и да отидем, той все се караше с хората. Но май повечето хора не се страхуваха от него; най-често просто го гледаха вторачено и спокойно, а той се ядосваше още повече. Ако излизахме да ядем навън, което се случваше рядко, той все не беше доволен от храната и понякога не искаше да плаща сметката.

— В тази бита сметана са срали мухите! Какво е това заведение, по дяволите?

— Съжалявам, господине, няма нужда да плащате. Просто напуснете, ако обичате.

— Добре де, тръгвам си! Но ще се върна! И ще изгоря тази проклета барака до основи!

Веднъж бяхме в една дрогерия и двамата с майка ми стояхме отстрани, а баща ми се караше с един от продавачите. Друг продавач дойде при нас и попита майка ми:

— Кой е този ужасен човек? Всеки път, когато идва, става скандал.

— Това е мъжът ми — обясни майка ми на продавача.

Спомням си обаче друг случай. Баща ми работеше като млекар и разнасяше млякото много рано сутрин. Една сутрин ме събуди и ми каза:

— Ела, искам да ти покажа нещо.

Аз станах и излязох навън след него. Бях по пижама и по чехли. Навън беше още тъмно и луната се виждаше. Отидохме до колата с млякото, която се теглеше от кон. Конят не мърдаше.

— Виж — рече баща ми.

После извади бучка захар, сложи я в шепа и я подаде на коня. Конят я изяде от ръката му.

— А сега пробвай ти.

Той сложи една бучка захар в шепата ми. Конят беше много голям.

— Приближи се! Протегни си ръката!

Беше ме страх, че конят ще ми отхапе ръката. Главата му се спусна към шепата ми; видях ноздрите му; устните му се дръпнаха назад, видях езика и зъбите му... и бучката захар изчезна.

— Ето, опитай пак...

Опитах пак. Конят изяде бучката захар и тръсна глава.

— Хайде — подкани ме баща ми. — Дай да те прибера вътре, преди този кон да се изака отгоре ти.

Не ми даваха да играя с другите деца.

— Те са лоши деца — казваше баща ми. — Родителите им са бедни.

— Така е — съгласяваше се майка ми.

Родителите ми искаха да бъдат богати и се преструваха, че това вече е станало.

Първите мои връстници, с които се запознах, бяха от детската градина. Сториха ми се много странни, защото постоянно се смееха, говореха си и изглеждаха щастливи. Не ми харесаха. Постоянно ми се струваше, че ще повърна, а въздухът беше необяснимо неподвижен и бял. Рисувахме с водни боички. Веднъж посадихме репички в градината и след няколко седмици ги изядохме със сол. Учителката от детската градина ми харесваше, дори повече от родителите ми. Друг проблем в детската градина беше ходенето до тоалетна. Постоянно ми се ходеше до тоалетната, но ме беше срам да кажа на другите, че ми се ходи, затова се стисках. Беше ужасно да се стискам толкова дълго. Освен това въздухът беше бял и ми се повръщаше, акаше ми се и ми се пишкаше, но си мълчах. И когато някои от другите деца се връщаха от тоалетната аз си мислех: „Мръсни деца, какво сте правили там?“

Малките момичета също ми харесваха с късите си роклички, дълги коси и красиви очи, но си мислех, че те също правят разни неща в тоалетната, макар да се преструват, че нищо не правят.

Но най-вече си спомням белия въздух...

В началното училище беше различно, защото там се учеше от първи до шести клас и някои от децата бяха на по дванайсет години, а освен това всички бяхме от бедни квартали. Там започнах да ходя до тоалетната, но само по малка нужда. Веднъж, на излизане оттам, видях

малко момче да пие от чешмичката. Зад него дойде едно по-голямо момче и бълсна лицето му надолу във фонтанчето. Когато малкото момче си вдигна главата, някои от зъбите му бяха счупени, а от устата му течеше кръв по фонтанчето.

— Ако кажеш на някого, лошо ти се пише — каза по-голямото момче на по-малкото.

Малкото момче извади носна кърпичка и я притисна към устата си. Аз се върнах в класната стая, където учителката разказваше за Джордж Вашингтон и битката при Вали Фордж. Беше си сложила някаква натруфена бяла перука. Често ни биеше през ръцете с линията, когато смяташе, че не я слушаме. Според мен тя никога не ходеше до тоалетната. Много я мразех.

Всеки следобед след училище имаше бой между две от по-големите момчета. Боевете винаги се провеждаха отзад до оградата, където никога не идваха учители. Освен това боевете никога не бяха честни; винаги някое по-голямо момче се биеше с някое по-малко момче и по-голямото момче бъхтеше по-малкото с юмруци, докато го залепи за оградата. Понякога по-малкото момче се опитваше да отвръща на ударите, но нямаше никакъв смисъл. Скоро лицето му ставаше червено и кръв започваше да тече по ризата му. По-малките момчета винаги понасяха боя мълчаливо, без да се оплакват или да молят за милост. Най-сетне по-голямото момче се отдръпваше, боят свършваше и останалите момчета си тръгваха към къщи с победителя. Аз също бързах към къщи, сам, защото бях стискал акото си цял ден и по време на целия бой. Обикновено, докато успея да се прибера вкъщи, вече не ми се акаше. В онези дни дори се тревожех за това.

6.

В училище нямах никакви приятели и не ми трябваха. Беше ми по-добре сам. Седях на някоя пейка, гледах как другите си играят и ми се струваха много тъпи. Веднъж, в обедната почивка, при мен дойде едно ново момче. Беше обуто с къси панталони и бе кривогледо и патраво. Не ми харесваше, защото беше грозно. Седна на пейката, до мен.

— Здравей, аз съм Дейвид.

Не отговорих.

Той отвори кутията си за обяд.

— Имам сандвичи с фъстъчено масло — съобщи. — Ти какво имаш?

— Сандвичи с фъстъчено масло.

— Имам и един банан. И пържени картофи. Искаш ли малко пържени картофи?

Взех си малко пържени картофи. Той имаше адски много пържени картофи, хрупкави, солени и толкова тънки, че прозираха на слънчевата светлина. Бяха вкусни.

— Може ли да си взема още?

— Добре.

Взех си още. Сандвичите му с фъстъчено масло дори имаха и желе. Желето течеше от тях и капеше по пръстите му. Дейвид май не забелязваше това.

— Къде живееш? — попита.

— На улица „Вирджиния“.

— Аз живея на „Пикфорд“. Можем да си ходим заедно след училище. Вземи си още картофи. При коя учителка си?

— Госпожа Колъмбайн.

— Аз съм при госпожа Рийд. Да се видим след часовете и да си ходим заедно.

Защо беше с тези тъпи къси панталони? И какво искаше от мен? Хич не ми харесваше. Взех си още малко от пържените му картофи.

Същия следобед, след училище, той ме намери и тръгна с мен.

— Не ми каза как ти е името — рече.

— Хенри — отвърнах.

Докато вървяхме към къщи, забелязах цяла банда първокласници, които вървяха след нас. Отначало ни следваха на половин пресечка, но после скъсиха разстоянието до няколко метра.

— Какво искат тези? — обрнах се към Дейвид.

Той не отговори и продължи да върви.

— Ей, лайнните гащи! — провикна се един. — Майка ти кара ли те да си сереш в гащите?

— Ей, патрав-матрав!

— Ей, кривоглед-лайноед!

После ни обградиха.

— А твоето другарче? То не иска ли шамарче?

Едно момче хвана Дейвид за яката. После го хвърли на една поляна. Дейвид се изправи. Друго момче застана зад него на четири крака. Първото момче бълсна Дейвид и той се прекатури назад. Трето момче го претърколи и натика лицето му в тревата. После и тримата отстъпиха. Дейвид пак се изправи. Не издава нито звук, но по лицето му се стичаха сълзи. Най-голямото момче застана пред него.

— Не те искаме в нашето училище, женчо! Изчезвай!

После халоса Дейвид с юмрук в стомаха. Дейвид се преви на две, а момчето го ритна с коляно по лицето. Дейвид падна. От носа му течеше кръв.

После момчетата обградиха мен.

— Ти си наред!

Обикаляха около мен, а аз се въртях. Зад гърба ми винаги оставаха няколко, които не виждах. Бях зареден до пръсване с ако, а сега трябаше и да се бия. Бях едновременно уплашен до смърт и напълно спокоен. Изобщо не разбирах защо го правят. Те продължаваха да се въртят около мен, а аз — с лице към тях. Голямо въртене. Крещяха ми никакви неща, но аз не ги чуха. Най-сетне отстъпиха и си тръгнаха по улицата. Дейвид ме чакаше. Двамата тръгнахме по тротоара към неговата къща на улица „Пикфорд“.

Спряхме пред тях.

— Трябва да влизам. ЧАО.

— ЧАО, Дейвид.

Той влезе и отвътре се чу гласът на майка му:

— *Дейвид!* Погледни си панталоните и ризата! Целите са скъсани и боядисани от тревата! Почти всеки ден си идваш така! Кажи ми, защо постъпваш така?

Дейвид не отговори.

— Попитах те нещо! Защо постъпваш така с дрехите си?

— Без да искаам, мамо...

— Без да искаш? Глупаво момче!

Чух как започна да го бие. Дейвид се разплака и тя продължи да го бие още по-силно. Стоях на моравата и слушах. След малко тя спря да го бие. Чувах как Дейвид хлипа. После и той спря.

Майка му каза:

— Върви да се упражняваш на цигулката.

Седнах на моравата и зачаках. След малко чух цигулката. Беше много тъжна цигулка. Не ми харесваше как свири Дейвид. Поседях и послушах малко, но музиката не се оправи. Акото ми вече се беше втвърдило вътре. Вече не ми се акаше. От светлината на следобедното слънце ме боляха очите. Повръщаше ми се. Станах и си отидох вкъщи.

7.

Постоянно имаше боеве. Учителите изглежда не подозираха за тях. И винаги ставаше още по-зле, когато валеше дъжд. Всички момчета, които идваха с чадъри на училище или носеха дъждобрани, веднага бяха набелязвани. Родителите на повечето от нас бяха твърде бедни, за да купуват такива неща. Когато все пак ни ги купуваха, ние ги криехме в храстите. Всички, които ходеха с чадъри или дъждобрани, се смятаха за женчовци. След училище винаги ги биеха. Майката на Дейвид го караше да ходи с чадър дори когато не валеше, а само беше облачно.

Имаше две големи междучасия. Първокласниците се събираха на собственото си игрище за бейзбол и се разделяха на отбори. Двамата с Дейвид заставахме заедно. Винаги се случваше едно и също. Мен ме избираха предпоследен, а Дейвид го избираха последен, така че вечно бяхме в различни отбори. Дейвид беше по-зле и от мен. Тъй като беше кривоглед, дори не виждаше топката. Аз пък не знаех как се играе. Никога не бях играл с децата от квартала. Не знаех нито как се хваща топката, нито как се удря. Но ми се искаше да се науча, защото играта ми харесваше. Дейвид го беше страх от топката, а мен — не. Удрях силно, по-силно от всички останали, но никога не улучвах топката. Веднъж я избих в аут. Това ми хареса. Друг път направих технически фал. Когато стигнах до първа база, момчето от другия отбор ми каза:

— Друг път няма да се добереш дотук.

Аз застанах пред него и го погледнах. Жвакаше дъвка, а от носа му стърчаха дълги черни косми. Косата му лъщеше от вазелин. Винаги беше ухилен.

— Какво зяпаш? — попита.

Не знаех какво да отговоря. Не бях свикнал да водя разговор.

— Момчетата ми казаха, че си откачен — добави той. — Но мен не ме е страх от теб. Някой ден ще те причакам след училище.

Продължавах да го гледам. Лицето му беше ужасно. Тогава питчърът се засили, метна топката и аз се втурнах към втора база.

Тичах като луд и стигнах навреме. Топката пристигна след мен. Не можаха да ме изгорят в аут.

— Ти си аут! — изкреша момчето, което беше наред да е съдия.

Аз се изправих. Не можех да повярвам.

— Казах, АУТ! — изрева съдията.

Тогава разбрах, че съм аутсайдер. И двамата с Дейвид бяхме аутсайдери. Другите искаха да съм „аут“, *защото така трябваше*. Знаеха, че с Дейвид сме приятели. И заради Дейвид не искаха и мен. Докато се отдалечавах от игрището, видях Дейвид на трета база, обут с късите си панталони. Синьо-жълтите му чорапи се бяха смъкнали до глезените. Защо си беше изbral точно мен? Бях набелязан за жертва. Същия следобед след училище си тръгнах много бързо и се прибрах вкъщи сам, без Дейвид. Не исках пак да гледам как го бият съучениците ни или майка му. Не исках да слушам тъжната му цигулка. Но на следващия ден, когато седна до мен в обедната почивка, му изядох пържените картофи.

Дойде и моят ден. Бях висок и се чувствах много силен на мястото на батъра. Не можех да повярвам, че съм толкова зле, колкото им се искаше. Удрях накриво, но силно. Те също знаеха, че съм силен, а може би и „откачен“. Но аз имах някакво чувство, че вътре в мен има нещо истинско. Може би беше просто втвърдено ако, но все пак беше повече от това, което имаха те. Дойде моят ред да удрям.

— Ей, дойде ред на ГОСПОДИН АУТ! ГОСПОДАРЯТ НА МЕЛНИЦИТЕ!

Топката полетя към мен. Замахнах и усетих как бухалката я улучва точно така, както ми се искаше толкова отдавна. Топката полетя нагоре, все по-нагоре и ПО-ВИСОКО, отвъд очертанията на игрището, много НАД крайния бранител. Той се казваше Дан Брубейкър, но не можеше да направи нищо друго, освен да стои и да гледа как топката прелита над главата му. Изглеждаше така, все едно никога няма да падне на земята. Тогава Брубейкър хукна след топката. Искаше да ме изгори. Но нямаше как да успее. Топката падна и се изтърколи чак до игрището, където играеха петокласниците. Бавно дотърчах до първа база, стъпих на нея, погледнах момчето там, бавно се затичах към втора база, докоснах я, добрах се до трета, където стоеше Дейвид, дори

не го погледнах, стъпих на базата и се върнах обратно на мястото на батъра, без дори да тичам. Беше най-великият ден в историята. Беше най-великият хоумрън, постиган от първокласник! Когато стъпих на мястото на батъра, чух един от играчите, Ървинг Боун, който се обърна към капитана на отбора, Станли Грийнбърг:

— Дай да го включим в редовния отбор.

(Редовният отбор играеше в първенството срещу другите училища.)

— Не — каза Станли Грийнбърг.

Станли излезе прав. Никога повече не направих хоумрън. Повечето пъти дори не улучвах топката. Но винаги си спомнях за онзи хоумрън и макар че останалите продължаваха да ме мразят, омразата им беше по-поносима, сякаш вече не бяха съвсем сигурни *защо*.

С футбола беше още по-зле. Играехме само с докосване. Аз не можех да хващам топката или да я хвърлям, но все пак ме включиха в една игра. Когато техният нападател мина покрай мен, го хванах за яката и го повалих на земята. Той тръгна да се изправя, а аз го ритнах. Не го обичах. Беше онова момче от първа база с вазелина по косата и космите в носа. Станли Грийнбърг дойде при нас. Беше най-едър от всички първокласници. Можеше да ме убие, ако поискаш. Той беше нашият водач. Каквото кажеше той, това ставаше.

— Ти не разбиращ правилата — каза ми той. — Повече няма да играеш футбол.

Преместиха ме във волейболния отбор. Там играех волейбол с Дейвид и останалите. Не ми харесваше. Те викаха, крещяха и се вълнуваха, но *другите* играеха футбол. Аз също исках да играя футбол. Трябваше ми само малко практика. Волейболът беше срамно нещо. Волейбол играеха момичетата. След известно време спрях да играя. Просто стоях в центъра на двора, където никой не играеше на нищо. Всички останали играеха на нещо. Всеки ден отивах там и чаках да свършат двете големи междучасия.

Един ден, докато стоях там, стана още по-лошо. Една футболна топка долетя отнякъде и ме удари по главата. Паднах на земята. Зави ми се свят. Останалите се струпаха около мен и започнаха да се кикотят:

— Ей, вижте, Хенри припадна! Припадна като госпожица!
Вижте, вижте Хенри!

Изправих се, а слънцето се завъртя около главата ми. После застина мирно. Небето се приближи към очите ми и стана плоско. Все едно бях в клетка. Останалите стояха около мен със своите лица, носове, усти и очи. Толкова много ме дразнеха, че аз си помислих, че нарочно са ме халосали с топката. Не беше честно.

— Кой ритна тази топка? — попитах.

— Питаш кой ритна топката ли?

— Да.

— И какво ще направиш, когато разбереш?

Не отговорих.

— Беше Били Шерил — каза някой.

Били беше един шишко, който всъщност беше по-добър от останалите, но все пак беше от тях. Тръгнах към Били. Той не помръдна. Когато се приближих достатъчно, той замахна пръв. Почти не усетих. Цапардосах го зад лявото ухо, а когато се хвана за ухото, го ударих в стомаха. Той падна на земята и остана там.

— Стани и се бий с него, Били — нареди Станли Грийнбърг.

Станли вдигна Били и го бутна към мен. Забих юмрук в устата му и той се хвана за нея с две ръце.

— Окей — каза Станли. — Аз ще се бия вместо него!

Момчетата се разшумяха радостно. Аз реших да бягам, защото не исках да умра. Но тогава дойде един учител.

— Какво става тук? — попита той.

Наричаше се господин Хол.

— Хенри се заяждва с Били — каза Станли Грийнбърг.

— Така ли е, момчета? — попита господин Хол.

— Да — отвърнаха те.

Господин Хол стисна ухото ми и не го пусна по целия път до кабинета на директора. Когато стигнахме, той ме бутна на един стол пред някакво празно бюро и почука на вратата на директора. Влезе вътре и постоя известно време, а когато излезе, просто си тръгна, без да ме погледне. Седях пет-десет минути, после директорът се появи и седна зад бюрото. Беше много представителен мъж, с буйна бяла коса и синя папионка. Изглеждаше като истински джентълмен. Казваше се господин Нокс. Господин Нокс сплете пръсти и ме погледна, без да

продума. Вече не бях толкова сигурен, че е истински джентълмен. Май искаше да ме сплаши, както правеха и останалите.

— Е — каза той най-сетне. — Разкажи ми какво стана.

— Нищо не е станало.

— Ти си набил Били Шерил. Родителите му ще искат да разберат защо.

Не отговорих.

— Мислиш ли, че можеш да раздаваш справедливост по този начин всеки път, когато нещо не ти харесва?

— Не.

— Тогава защо го направи?

Не отговорих.

— Мислиш ли, че с нещо превъзхождаш останалите хора?

— Не.

Господин Нокс поседя, без да казва нищо. Държеше дълъг нож за разрязване на писма и го плъзгащ напред-назад по зеленото сукно на бюрото. На бюрото му имаше голяма мастилница със зелено мастило и поставка за писалки с четири писалки. Чудех се дали ще ме набие.

— Тогава защо го направи?

Не отговорих. Господин Нокс продължаваше да плъзга ножа напред-назад по сукното. Телефонът звънна. Той вдигна.

— Ало? А, госпожо Кирби? Какво е направил? Какво? А защо *vие* не се погрижите за дисциплината? Сега съм зает. Добре, ще ви се обадя, когато свърша с този тук...

Той затвори. Отметна хубавата си бяла коса от очите с една ръка и ме погледна.

— Защо ми усложняваш живота?

Не му отговорих.

— Смяташ се за много печен, а?

Мълчах.

— Яко хлапе, а?

Около бюрото на господин Нокс летеше една муха. Мухата се завъртя над зелената мастилница. После кацна върху черната капачка на зелената мастилница и започна да си чисти крилцата.

— Окей, хлапе, и ти си як, но и аз съм як. Дай да си стиснем ръцете.

Аз не се смятах за много як, така че не си дадох ръката.

— Хайде де, дай си ръката.

Протегнах ръка към него, той я хвана и започна клати нагоре-надолу. После спря и ме погледна. Имаше ясносини очи, по-сини от папийонката му. Очите му бяха почти красиви. Не откъсваше поглед от мен и не ми пускаше ръката. Започна да стиска все по-силно.

— Искам да те поздравя, защото си толкова як.

Продължи да стиска все по-силно.

— Според теб аз як ли съм?

Не отговорих.

Той приkleщи костите на пръстите ми една в друга. Усетих как костите във всеки пръст се врязват в плътта на съседния. Пред очите ми се завъртяха червени кръгове.

— Смяташ ли, че съм як? — повтори той.

— Ще те убия — казах аз.

— Какво?

Господин Нокс още повече затегна хватката си. Ръката му беше като менгеме. Виждах отблизо всяка пора по лицето му.

— Яките типове не крещят от болка, нали така?

Вече не можех да го гледам. Захлупих лице към бюрото му.

— Як ли съм, а? — попита господин Нокс.

И стисна още по-силно. Прииска ми се да изкрещя от болка, но се опитвах да не издам звук, за да не ме чуят в класните стаи.

— Як ли съм, а?

Помълчах още малко. Никак не ми се искаше да отговарям. Накрая казах:

— Да.

Господин Нокс ми пусна ръката. Не смеех да я погледна. Оставил я да виси отстрани до тялото ми. Забелязах, че мухата е отлетяла и си помислих, че сигурно не е толкова лошо да си муха. Господин Нокс пишеше нещо на един лист.

— Виж сега, Хенри, пиша бележка на вашите и искам да им я дадеш. И ти ще им я дадеш, нали така?

— Да.

Той сгъна бележката, сложи я в плик и ми го подаде. Пликът беше запечатан, пък и аз нямах никакво желание да го отварям.

8.

Занесох плика вкъщи, дадох го на майка ми и се прибрах в стаята си. В моята стая. Най-хубавото нещо в моята стая беше леглото. Обичах да стоя с часове в леглото, дори през деня, завит до брадичката. Там ми беше много добре, защото никога не се случваше нищо и нямаше нито други хора, нито нищо. Майка ми често ме намираше в леглото посрещ бял ден.

— Хенри, ставай! Не е хубаво малко момче да лежи в леглото по цял ден! Ставай, ставай! *Прави* нещо!

Но нямаше нищо за правене.

В този ден не си легнах. Майка ми четеше бележката. Скоро чух, че се разплака. После започна да вие.

— Божичко, божичко! Опозори и баща си, и мен! Позор! Ами ако съседите разберат? Какво ще си помислят съседите?

Нашите никога не си говореха със съседите.

После вратата се отвори и майка ми на бегом влетя вътре:

— Как можа да причиниш такова нещо на майка си?

По лицето й течаха сълзи. Стана ми виновно.

— Чакай само да се прибере баща ти!

Тя тресна вратата, а аз седнах на стола и зачаках. Чувствах се виновен...

Когато баща ми се прибра, го чух веднага. Той винаги тряскаше вратите, стъпваше тежко и говореше силно. Беше си вкъщи. След известно време вратата на стаята се отвори. Баща ми беше висок почти метър и деветдесет и широкоплещест. Всичко се стопи — столът, на който седях, тапетите, стените, дори мислите ми. Той беше като слънчево затъмнение, а заплахата, която изльчваше, зачерняше всичко друго. Виждах само уши, нос и уста, не можех да го погледна в очите, виждах само червеното му ядосано лице...

— Добре, Хенри. Влизай в банята.

Влязох в банята и той затвори вратата отвътре. Стените бяха бели. В банята имаше огледало и малък прозорец с почерняла,

напукана дограма. Също вана, тоалетна чиния и плочки. Баща ми протегна ръка и свали кайша за точене на бръсначи, който висеше от една кукичка. Това щеше да бъде първият ми такъв бой, но скоро щяха да зачестят. Винаги ми се струваше, че няма реална причина за тях.

— Добре, събуй си панталоните.

Събух си панталоните.

— Събуй си гащите.

Събух ги.

И той замахна с кайша. Първият удар ми причини по-скоро шок, отколкото болка. От втория ме заболя повече. С всеки следващ удар болката се усилваше. Отначало виждах стените, тоалетната чиния и ваната. Накрая не виждах нищо. Докато ме биеше, баща ми ме мъмреще, но аз не разбирах какво ми говори. Вместо това мислех за неговите рози, които отглеждаше в градината. Мислех за автомобила му в гаража. Мъчех се да не крещя. Знаех, че ако се разкрещя, може и да спре, но тъй като го знаех и знаех колко му се иска да се разкрещя, не исках да го направя. От очите ми течаха сълзи, но аз мълчах. След малко всичко се превърна във въртоп от болка и аз забравих всички други мисли освен ужасното опасение, че това може да продължи вечно. Най-сетне, като по задействан механизъм, аз се разхлипах, задавих се и започнах да гълтам солените сополи, които течаха отвътре по гърлото ми. Баща ми спря да ме бие.

Вече го нямаше. Отново видях малкото прозорче и огледалото. Каишът отново висеше от кукичката си, дълъг, кафяв и усукан. Не можех да се наведа, за да си вдигна панталоните или дори гащите, затова тромаво отидох до вратата с оплетени в тях глезени. Отворих вратата на банята и видях майка ми, която стоеше в коридора.

— Не беше честно — казах й. — Защо не ми помогна?

— Бащата винаги е прав — отвърна тя.

После си тръгна. Аз отидох в стаята си, като влачех панталоните си около глезените, и седнах на ръба на леглото. От матрака ме болеше. Погледнах през прозореца и видях розите на баща ми. Бяха червени, бели и жълти, големи и разцъфтели. Слънцето беше много ниско над хоризонта, но все още не беше залязло, и последните му лъчи косо влизаха през прозореца. Струваше ми се, че дори слънцето е на баща ми и аз нямам никакви права над него, защото осветява

башината ми къща. Бях като розите му — като нещо, което принадлежи на него, а не на мен самия...

9.

Когато ме извикаха за вечеря, вече бях успял да си вдигна панталоните и отидох в кухненския бокс, където се хранехме винаги освен в неделя. На стола ми имаше две възглавници. Седнах на тях, но краката и задникът ми продължаваха да горят. Баща ми говореше за работата си, както обикновено.

— Казах на Съливан да събере три маршрута в два и да освободи по един човек от всяка смяна. Никой не си дава зор на това място...

— Трябва да те слушат по-често, тате — каза майка ми.

— Моля — обадих се аз. — Моля да не вечерям, защото не съм гладен...

— Ще си изядеш ВСИЧКО! — каза баща ми. — Майка ти е готовила!

— Да — съгласи се майка ми. — Моркови, грах и ростбиф.

— И картофено пюре и сос — добави баща ми.

— Не съм гладен.

— Ще си оближеш и пюрето, и дупето! — заяви той.

Правеше се на забавен. Това беше една от любимите му шеги.

— TATE! — възклика невярващо майка ми.

Започнах да ям. Беше ужасно. Все едно дъвчех *тях самите* — това, в което вярваха, и това, което представляваха. Спрях да дъвча и започнах направо да гълтам, за да свърши по-бързо. През това време баща ми обясняваше колко вкусно било всичко и какъв късмет сме имали да ядем такава хубава храна, когато много хора в света и дори много хора в Америка били толкова бедни, че нямали какво да ядат.

— Какво има за десерт, мамо? — попита накрая баща ми.

Лицето му беше ужасно, устните му бяха издадени напред, мазни и влажни от удоволствие. Преструваше се, че нищо не е станало и че не ме е набил току-що. Когато се върнах в моята стая, аз си помислих, че тези хора сигурно не са истинските ми родители, че са ме осиновили и сега не им харесва онова, в което съм се превърнал.

10.

Лайла Джейн беше на моите години и живееше в съседната къща. Все още не ме пускаха да играя с другите деца от квартала, но понякога ми ставаше много скучно да седя в спалнята. Тогава излизах в двора и разглеждах разни неща, предимно буболечки. Или пък сядах на тревата и си фантазирах. Едно от нещата, които си представях, беше как съм велик бейзболист — толкова велик, че можех да ударя топката и да направя хоумрън всеки път, когато си поискам. Но аз нарочно щях да пропускам, за да заблудя другия отбор. Щях да удрям само когато исрам. И един сезон, в началото на юли, щях да съм направил само един хоумрън и да удрям успешно само на 13,9% от мястото на батъра. По вестниците щях да напишат: „ХЕНРИ ЧИНАСКИ ВЕЧЕ НЕ МОЖЕ ДА ИГРАЕ“. И тогава щях да започна да улучвам. Както никога досега! Веднъж щях да си направя шестнайсет хоумръна един след друг. Друг път щях да заставам на мястото на батъра двайсет и четири пъти поред в една и съща игра. До края на сезона вече щях да посрещам 52,3% от всички удари.

Лайла Джейн беше от красивите момичета, които бях виждал в училище. Тя беше от най-милите, а живееше точно до нас. Един ден, докато бях на двора, тя застана до оградата и ме погледна.

— Ти не играеш с другите момчета, нали?

Загледах я. Имаше дълга червеникавокафява коса и тъмнокафяви очи.

— Не — отвърнах. — Не играя с тях.

— Защо?

— Стига ми да ги виждам в училище.

— Аз съм Лайла Джейн — рече тя.

— Хенри.

Тя продължи да ме гледа, а аз седях на тревата и гледах нея. После тя попита:

— Искаш ли да ми видиш гащите?

— Давай — казах аз.

Тя си вдигна роклята. Гащичките ѝ бяха розови и чисти. Изглеждаха добре. Тя продължи да държи роклята си нагоре и се завъртя, така че да я видя и отзад. Отзад също изглеждаше добре. После спусна роклята.

— Чao — каза и си тръгна.

— Чao — отговорих аз.

Това започна да се случва всеки следобед.

— Искаш ли да ми видиш гащите?

— Давай.

Гащичките ѝ почти всеки път бяха с различен цвят и всеки път изглеждаха все по-добре.

Един следобед, след като Лайла Джейн ми показва гащичките си, аз ѝ предложих:

— Хайде да се поразходим.

— Добре — каза тя.

Изчаках я пред вратата и двамата тръгнахме заедно по улицата. Беше много красива. Вървяхме, без да си говорим, докато стигнахме до една незастроена площадка. На нея растяха високи, зелени бурени.

— Хайде да идем там — казах аз.

— Добре — каза Лайла Джейн.

Двамата навлязохме сред високите бурени.

— Покажи ми пак гащите.

Тя вдигна роклята си. Бяха сини.

— Хайде да легнем тук — предложих аз.

Двамата легнахме сред бурените, аз я хванах за косата и я целунах. После ѝ вдигнах роклята и погледнах гащичките и. Сложих си ръката на дупето ѝ и пак я целунах. Продължих да я целувам и да я стискам за дупето. Доста дълго време. Накрая казах:

— Хайде да го направим.

Не бях много сигурен какво точно се прави, но някак си чувствах, че има и още.

— Не, не мога — възпротиви се тя.

— Защо не?

— Защото онези мъже ще ни видят.

— Кои мъже?

— Ей там! — посочи тя.

Погледнах между бурените. На половин пресечка оттам някакви мъже поправяха уличната настилка.

— Не могат да ни видят!

— Могат!

Изправих се.

— Да му се не види! — казах, излязох на улицата и се прибрах вкъщи.

За известно време Лайла Джейн спря да ми се обажда всеки следобед. Нямаше значение. Беше дошъл футболният сезон и аз бях станал велик разпределител — поне във въображението си. Хвърлях топката на деветдесет метра и я ритах на осемдесет. Но на нашия отбор почти не му се налагаше да рита топката, не и когато аз успеех да я пипна. Бях най-добър в това да се забивам в най-едрите мъже от противниковия отбор. Направо ги мачках. Събираха се по петима-шестима, за да успеят да ме спрат. Понякога, както и при бейзбола, ми ставаше жал за тях и се оставях да ме спрат още на осмия или десетия метър. Тогава обикновено получавах тежка контузия и се налагаше да ме изнесат от игрището. Моят отбор започваше да изостава в резултата, да речем със седемнайсет точки срещу четирийсет за противника, и когато до края на играта оставаха само три-четри минути, аз се връщах на терена, направо бесен, че са ме контузили. Тогава стигах до тъчдаун всеки път, когато хванех топката. Публиката направо полудяваше от възторг! А когато играех в защита, спирах всички нападатели и пресичах всички пасове. Сякаш бях навсякъде по терена едновременно. Чинаски, Разярения бик! Когато до края на играта оставаха само няколко секунди, аз хващах топката дълбоко в нашата защита. Тичах напред, настрани, назад. Измъквах се от всички защитници поред и ги прескачах, когато падаха. Никой не ме пазеше. Играчите от моя отбор до един бяха женчовци. Най-сетне, когато петима противникои играчи вече се бяха вкопчили в мен, аз реших сам да си свърша работата и ги помъкнах през цялото игрище, пресякох тяхната линия и направих победния тъчдаун.

Един следобед в градината през задния вход влезе голямо момче и аз вдигнах очи към него. Просто си влезе, застана пред мен и ме погледна. Беше около година по-голям от мен и не беше от моето училище.

— Аз съм от училище „Мармаунт“ — каза ми той.

— По-добре да изчезваш — рекох му аз. — Баща ми всеки момент ще се върне от работа.

— Така ли? — попита той.

Изправих се.

— Всъщност какво искаш?

— Чух, че вие в „Делси“ се мислите за много яки.

— Печелим всички училищни първенства.

— Защото не играете честно. А ние в „Мармаунт“ не обичаме измамниците.

Беше облечен със стара синя риза, разгърдена до средата. На лявата му китка беше навит кожен кайш.

— Ти мислиш ли се за много як? — попита ме той.

— Не.

— Какво имаш в гаража? Май ще си взема нещо от вашия гараж.

— Не влизай там.

Вратата на гаража беше отворена, той мина покрай мен и влезе. Вътрешното нямаше нищо особено. Накрая той намери една стара, изпусната плажна топка и я вдигна.

— Май ще си взема това.

— Остави я.

— Друг път! — каза той и ме замери по главата.

Наведох се. Той излезе от гаража и тръгна към мен. Аз отстъпих.

Той продължи да върви подире ми из двора.

— Измамниците се провалят в живота! — каза той.

После замахна да ме удари. Аз се наведох. Усетих как въздухът се раздвижи около ръката му. Тогава затворих очи, скочих към него и започнах да удрям. Понякога улучвах нещо. Усещах, че и той ме улучва, но не болеше. По-скоро ме беше страх. Но нямаше какво да направя, освен да продължавам да го удрям. После чух глас, който каза:

— Престанете!

Беше Лайла Джейн. Влязла бе в двора. И двамата спряхме да се бием. Тя вдигна някаква стара консервена кутия и я хвърли. Кутията уцели момчето от „Мармаунт“ точно по челото и отскочи. Той постоя малко, после се разрева и избяга. Стигна до задната врата на двора, излезе на алеята и изчезна от поглед. От една малка консервена кутия. Бях много изненадан, че голямо момче като него си позволява да плаче така. В „Делси“ си имахме правила. Никога не издавахме нито звук. Дори женчовците мълчаливо си понасяха боя. Тези момчета от „Мармаунт“ май не ги биваше особено.

— Нямаше нужда да ми помагаш — казах на Лайла Джейн.

— Той те удряше!

— Не ме болеше.

Лайла Джейн тичешком прекоси двора, излезе през задната врата, влезе в техния двор и се скри в къщата.

„Лайла Джейн май все още ме харесва“ — помислих си аз.

11.

Във втори и трети клас пак не ме пускаха да играя бейзбол, но някак си знаех, че постепенно набирам скорост. Знаех, че ако отново ми позволят да хвана бухалката, ще изпратя топката над покрива на училището. Веднъж си стоях на двора, когато при мен дойде един учител.

— Какво правиш тук?

— Нищо.

— Имате час по физическо. Трябва да участваш в игрите. Да не си инвалид?

— Какво?

— Има ли ти нещо?

— Не знам.

— Ела с мен.

Той ме заведе при група деца. Играеха кикбол. Кикбол беше същото като бейзбол, но се използваше футболна топка. Питчърът я търкуваше към мястото на батъра и той я риташе. Ако някой успееше да я хване, батърът изгаряше. Ако се търкулнеше по игрището или тя полетеше високо във въздуха над противниковия отбор, батърът започваше да обикаля базите.

— Как ти е името? — попита ме учителят.

— Хенри.

Той отиде при децата, които играеха кикбол.

— Деца — каза той. — Хенри ще играе стопер.

Всичките бяха от моя випуск. Познавахме се. А да играеш стопер, беше най-трудното. Излязох на игрището. Знаех, че и двата отбора ще се обединят срещу мен. Питчърът търкулна топката към батъра, съвсем бавно, и той с всичка сила я ритна право към мен. Топката полетя много бързо, на височината на гърдите, но нямаше никакъв проблем. Беше голяма, така че протегнах ръце напред и я хванах. После я хвърлих към питчъра. Следващият батър ритна топката по същия начин. Този път тя долетя малко по-високо. И малко

по-бързо. Никакъв проблем. После обаче на мястото на батъра излезе Станли Грийнбърг. Лоша работа. Аз бях дотук. Питчърът търкулна топката и Станли я ритна. Топката полетя към мен като снаряд, на височината на главата. Искаше ми се да се наведа, но не го направих. Топката се заби в ръцете ми, но аз я удържах. После я търкулнах обратно към мястото на питчъра. Три аута един след друг. Затичах се към страничната линия. Когато минах покрай едно момче, то каза:

— Чинаски, великият лайностопер.

Беше онова момче с вазелина по косата и дългите черни косми в носа. Завъртях се към него.

— Ей! — подвикнах.

Той спря. Погледнах го.

— Никога повече не ми говори така.

Видях страха в очите му. Той отиде на мястото си, а аз отидох и се подпрах на оградата, докато моят отбор излизаше да удря. Никой не застана до мен, но не ми пукаше. Бях започнал да печеля точки.

Чудна работа. Бяхме от най-бедното училище, с най-бедните и необразовани родители, повечето от нас преживявахме с някаква отвратителна храна и въпреки това, взети поотделно, бяхме много по-едри от момчетата във всички останали начални училища в града. Нашето училище беше прочуто. Всички се страхуваха от нас.

Нашите отбори от шести клас биеха всички други отбори от шести клас, при това много лошо. Особено на бейзбол. Биехме ги с резултати като 14 : 1, 24 : 3, 19 : 2. Просто ние удряхме силно, а те — не.

Един ден ни предизвика на двубой градският шампион по бейзбол от гимназиалното първенство, училище „Миранда Бел“. Отнякъде се намериха пари и всичките ни играчи получиха по една нова синя бейзболна шапка, отпред на която пишеше „Д“ като „Делси“. Отборът ни изглеждаше доста добре с тези шапки. Когато момчетата от „Миранда Бел“, шампиони за седми клас, излязоха на терена, нашите шестокласници само ги погледнаха и започнаха да се смеят. Ние бяхме по-едри, изглеждахме по-яки, вървяхме по-различно и знаехме нещо, което те не знаеха. Дори ние, по-малките, също се разсмяхме. Наясно бяхме, че можем да ги бием, когато си поискаме.

Момчетата от „Миранда“ бяха прекалено вежливи. През цялото време си мълчаха. Най-едрото от тях играеше като питчър. Успя да изкара трима от нашите батъри поред, някои от най-добрите играчи. Но ние пък имахме Ниския Джонсън. Ниския смогна да изкара трима от техните. Играта продължи по същия начин — и двата отбора успяваха да изкарат батърите в аут, а когато батърите улучваха топката, винаги някой я пресичаше по земя, най-много да дотичат до първа база, нищо повече. После, накрая на седмия ининг, дойде нашият ред да удряме. И Якия Капалети успя да улучи една топка. Леле, направо се чу как я бълсна! Топката сякаш щеше да стигне до училището и да счупи някой прозорец. Никога не бях виждал такъв удар! Топката стигна чак до пилона със знамето, бълсна го почти най-горе и падна обратно на земята. Хоумрън, без проблеми. Капалети обиколи всички бази, без да бърза, и нашите момчета изглеждаха *страхотно* с новите си сини шапки с бяла буква „Д“.

След този удар момчетата от „Миранда“ просто се отказаха. Не знаеха как да се върнат в играта. Бяха от богаташки квартал и просто нямаха представа какво означава да се изправиш, след като си паднал в калта. Следващият ни батър стигна до втора база! Как крещяхме само! Играта все едно беше свършила. Вече не можеха да направят нищо. Следващият ни батър стигна до трета база. Те смениха питчъра. Следващият им питчър успя да изкара нашия батър, но след това излезе друг и стигна до първа база. Докато свърши този ининг, вече бяхме отбелязали девет обиколки.

В осмия ининг „Миранда“ така и не получиха възможност да играят бейзбол. Нашите петокласници излязоха на игрището и ги предизвикаха на бой. Дори един от четвъртокласниците излезе и се сби с едно от техните момчета. Тогава от „Миранда“ си взеха екипировката и побягнаха. Ние ги погнахме по улицата.

Тъй като вече нямаше какво да правим, двама от нашите се сбиха помежду си. Беше хубав бой. И двамата си разбиха носовете, но продължаваха да удрят добре, докато един от учителите, който беше останал да гледа играта, не дойде да ги разтърве. Човекът така и не разбра на колко малко му се размина да не скочат да натупат и него.

12.

Една нощ татко ме взе със себе си по маршрута, по който разнасяше млякото. По това време вече нямаше конски каруци. Колите, с които развозаха млякото, вече си имаха двигатели. След като натоварихме стоката в млекарския цех, ние потеглихме. Харесваше ми да съм навън толкова рано сутрин. Виждаха се луната и звездите. Беше студено, но интересно. Питах се защо баща ми е решил да ме вземе със себе си, след като редовно беше започнал да ме бие с кайша за точене на бръснача един-два пъти в седмицата и нещата между нас не вървяха.

На всяка спирка той скачаше от камиона и оставяше по една или две бутилки мляко. Понякога добавяше и сирене, извара или сметана, а друг път — бутилка портокалов сок. Повечето хора пускаха бележки в празните бутилки, в които пишеше какво искат на следващата сутрин.

Баща ми караше камиона, спираше, потегляше и разнасяше доставките.

— Окей, синко, в коя посока караме сега?

— На север.

— Точно така. Отиваме на север.

Минавахме нагоре и надолу по улиците, спирахме и отново потегляхме.

— Окей, а сега накъде караме?

— На запад.

— Не, сега караме на юг.

Известно време пътувахме в мълчание.

— Я си представи, че ей сега те изхвърля от камиона и те оставя на тротоара. Какво ще правиш?

— Не знам.

— Искам да разбера как ще оцелееш след това.

— Ами предполагам, че първо ще се върна и ще изпия млякото и портокаловия сок, които току-що оставил на стъпалата към верандата.

— А после?

— Ще намеря някой полицай и ще му разкажа какво си направил.

— Така ли ще сториш? И какво точно ще му кажеш?

— Ще му кажа как си ме изтъгал, че запад е юг, защото си искал да се изгубя.

Небето просветляващо. Скоро приключихме с разнасянето на цялата стока и спряхме в едно кафене да закусим. Сервитьорката дойде при нас.

— Здрави, Хенри — каза тя на баща ми.

— Здрави, Бети.

— Кой е малкият? — попита Бети.

— Това е малкият Хенри.

— Прилича на теб.

— Да, но няма мозък.

— Е, надявам се да не е така.

Поръчахме си. Закусихме с бекон и пържени яйца. Докато се хранехме, баща ми каза:

— Сега идва трудната част.

— Каква е тя?

— Трябва да събера парите, които ми дължат едни хора. Но някои от тях не искат да ги върнат.

— Не може да не ги върнат.

— И аз това им разправям.

Изядохме си закуската и отново подкарахме. Баща ми слизаше от камиона и чукаше на разни врати. Чувах го как се оплаква на висок глас:

— А СПОРЕД ТЕБ КАКВО ДА ЯМ АЗ, ПО ДЯВОЛИТЕ? СЛЕД КАТО СИ ИЗПИЛ МЛЯКОТО, ВЕЧЕ Е ВРЕМЕ ДА ИЗКЕНДЗАШ ПАРИТЕ!

Всеки път казваше нещо различно. Понякога се връщаше с парите, понякога не.

После го видях как влезе сред една редица от бунгала. Вратата се отвори и на прага застана една жена, облечена с хлабаво завързано копринено кимоно. Пушеше цигара.

— Виж, сладурче, просто трябва да ми дадеш парите. Ти ми дължиш най-много от всички!

Тя се изсмя в лицето му.

— Виж, сладурче, дай ми само половината, дай ми някаква вноска, каквото и да е, колкото да покажа нещо.

Тя издуха едно кръгче от цигарен дим, протегна ръка и го разкъса с пръст.

— Виж, наистина трябва да ми платиш — продължи баща ми. — Положението е сериозно.

— Влизай. Нека да го обсъдим — каза жената.

Баща ми влезе и вратата се затвори. Остана вътре доста дълго време. Слънцето се издигна много високо в небето. Когато баща ми излезе от бунгалото, косата му беше разрошена, а той си напъхваше ризата обратно в панталоните. Качи се в камиона.

— Жената върна ли ти парите? — попитах аз.

— Това беше последната спирка — каза баща ми. — Не издържам вече. Ще върнем камиона и ще си ходим вкъщи...

По-късно отново видях онази жена. Един ден, когато се върнах от училище, тя седеше на един стол в дневната в нашата къща. Майка ми и баща ми също седяха там, а майка ми плачеше. Когато ме видя, майка ми се изправи и се затича към мен, за да ме прегърне. Заведе ме в спалнята и ме сложи да седна на леглото.

— Хенри, обичаш ли мама?

Въсъщност не я обичах, но ми се стори много тъжна, така че казах:

— Да.

Тогава тя отново ме върна в другата стая.

— Баща ти казва, че обича тази жена — рече.

— И двете ви обичам! Разкарай детето оттук!

Усетих, че майка ми е толкова тъжна заради баща ми.

— Ще те убия — заявих на татко.

— Разкарай това дете оттук!

— Как можеш да обичаш тази жена? — попитах баща ми. —

Виж какъв нос има. Прилича на слон!

— Божичко! — каза жената. — Не съм длъжна да търпя такива глупости!

После се обърна към баща ми:

— Избери, Хенри! Едната или другата! Веднага!

— Не мога да го направя! Обичам ви и двете!

— Ще те убия! — повторих аз на баща ми.

Той дойде при мен, зашлеви ме по ухото и аз паднах на пода. Жената скочи и избяга навън, а баща ми излезе след нея. Жената се качи в колата на баща ми, запали двигател и се отдалечи по улицата. Всичко стана много бързо. Баща ми се затича по улицата след нея и след колата си.

— ЕДНА! ЕДНА! ВЪРНИ СЕ!

Баща ми взе, че успя да настигне колата, пресегна се към предната седалка и грабна дамската чанта на Една оттам. После колата ускори и баща ми остана на пътя, само с чантата.

— Знаех си, че става нещо — каза ми мама. — Така че се скрих в багажника на колата и ги хванах на място. Баща ти ме докара вкъщи заедно с тази ужасна жена. А сега тя му взе колата.

Баща ми се върна, като носеше чантата на Една.

— Всички да влизат в къщата!

Влязохме, баща ми ме заключи в банята и двамата с майка ми започнаха да се карят. Крещяха много грозно. После баща ми започна да бие майка ми. Тя пищеше, а той продължаваше да я бие. Аз излязох от банята през прозореца и се опитах да се вмъкна в къщата през предната врата. Беше заключено. Пробвах и задната врата, и прозорците. Всичко беше заключено. Останах на двора и слушах писъците и побоя.

После побоят и писъците спряха и се чуваше само как майка ми плаче. Плака много дълго време. Постепенно започна да плаче все по-тихо и по-тихо и накрая спря съвсем.

13.

Разбрах за това в четвърти клас. Сигурно бях от последните, които го научиха, защото все още не говорех с никого. Докато се мотаех в междучасието, едно момче дойде при мен.

— Не знаеш ли как става? — попита ме.

— Кое?

— Ебането.

— Какво е това?

— Майка ти има една дупка... — той направи колелце с палеца и показалеца на дясната си ръка, — а баща ти има пишка... — той изправи показалеца на лявата си ръка и започна да мушка с него в колелцето. — И тогава питката на баща ти пуска сок и понякога майка ти ражда бебе, а понякога не.

— Господ прави бебетата — възразих аз.

— Да бе, виж ми окото — каза хлапето и се отдалечи.

Просто не беше за вярване. Когато междучасието свърши, се върнах в класната стая и се замислих за това. Значи майка ми имаше дупка, а баща ми имаше пишка, която пускаше сок. Как можеха да имат такива неща и в същото време да си обикалят, все едно нищо не е станало, и да говорят за разни неща, а после отново да го правят и да не казват на никого? Когато си помислих, че съм започнал като сок от пишката на баща ми, щях да повърна.

Същата вечер, когато угасиха лампите, аз останах буден в леглото си и се заслушах. И да, естествено, започнах да чувам разни звуци. Леглото им започна да скърца. Пружините се чуваха. Станах, отидох на пръсти до вратата на тяхната спалня и се заслушах. Леглото продължаваше да издава разни звуци. После спря. Аз тичешком се върнах по коридора в стаята си. Чух, че майка ми отиде до банята. Чух шума от тоалетната, после тя излезе.

Какво ужасно нещо! Нищо чудно, че го правеха скришом! И само като си помислиш, че го правят всички! Учителите, директорът,

всички! Струваше ми се доста тъпко. После си представих как го правя с Лайла Джейн и престана да ми се струва толкова тъпко.

На следващия ден, докато седях в час, мислех само за това. Гледах момиченцата и си представях как го правя с тях. Щях да го направя с всичките и да направя много бебета, за да напълня целия свят с хора като мен — велики играчи на бейзбол, които винаги успяват да обиколят всички бази. Същия ден, точно преди края на последния урок, госпожа Уестфал ми каза:

— Хенри, ще останеш ли след часовете?

Звънецът удари и другите деца излязоха. Аз си седях на чина и чаках. Госпожа Уестфал проверяваше контролни. Помислих си, че може би иска да го направи с мен. Представих си как ѝ вдигам роклята и разглеждам нейната дупка.

— Госпожо Уестфал, аз съм готов — обадих се.

Тя вдигна поглед от контролните:

— Добре, Хенри, искам първо да изтриеш всички черни дъски. После изнеси гъбите навън и ги изтупай.

Направих каквото ми каза, сетне се върнах и пак се настаних на чина си. Госпожа Уестфал си седеше и проверяваше контролни. Беше облечена в тясна синя рокля, носеше големи златни обици, имаше малко носле и очила без рамки. Аз почаках доста дълго. После попитах:

— Госпожо Уестфал, защо ми казахте да остана след часовете?

Тя вдигна очи и ме погледна. Очите ѝ бяха зелени и дълбоки.

— Казах ти да останеш, защото понякога си много лош.

— Ами? — усмихнах се аз.

Госпожа Уестфал ме изгледа. После си свали очилата и продължи да ме гледа. Краката ѝ бяха зад бюрото и не се виждаха, така че не можех да погледна под роклята ѝ.

— Днес никак не внимаваше, Хенри.

— Ами?

— Казва се „наистина ли“. Разговаряш с дама.

— Да бе, да...

— Не ми отговаряй!

— Както кажете.

Госпожа Уестфал се изправи и излезе иззад бюрото. После мина между чиновете и седна на чина срещу мен. Имаше хубави дълги крака, в копринени чорапи. Усмихна ми се, протегна ръка и ме докосна по китката.

- Твоите родители не ти дават достатъчно любов, нали?
- Хич не ми трябва — отвърнах аз.
- Хенри, всички имат нужда от любов.
- Аз нямам нужда от нищо.
- Горкото момче.

Тя се изправи, дойде до моя чин и бавно хвана главата ми с ръце. После се наведе и я притисна към гърдите си. Аз се пресегнах и я прегърнах през краката.

— Хенри, трябва да спреш да се караш с всички! Ние искаме да ти помогнем.

- Притиснах краката на госпожа Уестфал по-силно.
  - Добре тогава — рекох аз. — Хайде да се ебем!
- Госпожа Уестфал ме бутна назад и отстъпи една крачка.
- Какво каза?
  - Казах „Хайде да се ебем!“

Тя ме изгледа продължително. После заяви:

— Хенри, аз никога няма да повторя пред никого какво ми каза току-що, нито на директора, нито на родителите ти, на никого. Но искал никога, никога повече да не чувам това от теб, разбра ли?

- Разбрах.
- Добре тогава. Можеш да си вървиш вкъщи.

Аз станах и отидох до вратата. Когато я отворих, госпожа Уестфал каза:

- Довиждане, Хенри.
- Довиждане, госпожо Уестфал.

Докато вървях по улицата, се чудех какво е станало. Беше ми ясно, че тя иска да се ебем, но се страхуваше, защото бях прекалено млад за нея, а и родителите ми или директорът можеха да разберат. Но беше вълнуващо да останем само двамата в една стая. Това нещо с ебането беше хубаво. Така хората имаха повече неща, за които да си мислят.

По пътя към къщи трябваше да пресека един голям булевард. Тръгнах по пешеходната пътека. Изведнъж видях някаква кола, която се носеше право към мен. Не намали скоростта. Движеше се на зигзаг, като полудяла. Опитах се да ѝ избягам, но тя сякаш ме следваше. Видях фарове, колела и предна броня. После колата ме удари и пред очите ми падна мрак...

14.

След това, в болницата, попиваха коленете ми с парчета памук, които бяха намокрени с нещо. Пареше. Лактите ми също пареха.

Над мен се беше навел доктор, а до него стоеше медицинска сестра. Бях в леглото, а през прозореца грееше слънцето. Стори ми се много приятно. Докторът ми се усмихна. Сестрата се поизправи и също ми се усмихна. Тук наистина беше приятно.

— Имаш ли си име? — попита докторът.

— Хенри.

— Хенри кой?

— Чинаски.

— От Полша, а?

— Не, от Германия.

— Защо никой не иска да бъде от Полша?

— Аз съм роден в Германия.

— Къде живееш? — попита сестрата.

— Живея с нашите.

— Честно? — попита докторът. — И къде живеят вашите?

— Какво е станало с лактите и коленете ми?

— Бутнала те е кола. Имаш късмет, че не си попаднал под колелата. Свидетелите казват, че шофьорът бил пиян. Ударил те и избягал. Но те успели да му запишат номера. Ще го хванат.

— Имате хубава сестра — казах аз.

— Е, благодаря — каза тя.

— Искаш ли да ти уредя среща с нея? — попита докторът.

— Какво е това?

— Искаш ли да излезеш с нея? — поясни той.

— Не знам дали мога да излизам с нея. Много съм малък.

— За какво?

— Нали знаете.

— Ами — усмихна се сестрата, — след като ти оздравеят коленете, обади ми се и ще видим какво ще се получи.

— Извинете ме — рече докторът, — но трябва да се погрижа за друг пациент.

После излезе.

— Кажи сега — продължи сестрата. — На коя улица живееш?

— Улица „Вирджиния“.

— Кажи ми номера, сладурче.

Казах ѝ на кой номер живея. Тя попита дали имаме телефон. Аз ѝ казах, че не знам номера.

— Няма проблеми — успокои ме тя. — Ще го разберем. А ти не се тревожи. Извадил си късмет. Разминал се е само с една цицина и охлувания.

Беше мила, но аз си знаех, че след като ми оздравеят коленете, повече няма да иска да се виждаме.

— Нека да остана тук — казах ѝ аз.

— Какво? А, тоест не искаш да се върнеш у дома при вашите?

— Да. Мога ли да остана тук?

— Не може, сладурче. Тези легла ни трябват за други хора, които наистина са болни или пострадали от нещо.

После ми се усмихна и излезе от стаята.

Когато баща ми дойде, направо влезе в стаята и ме вдигна от леглото, без да продума. После ме изнесе от стаята и навън по коридора.

— Малко копеленце! Колко пъти съм ти повтарял да погледнеш и в ДВЕТЕ посоки, преди да пресичаш улицата?

Той бързо крачеше по коридора. Минахме покрай сестрата.

— Довиждане, Хенри — каза тя.

— Довиждане.

Качихме се на асансьора заедно с някакъв старец в инвалидна количка. Зад него стоеше медицинска сестра. Асансьорът тръгна надолу.

— Май ще се мре — рече старецът. — Не искам да умирам. Страх ме е от смъртта...

— Не се ли наживя, дъртак такъв! — измърмори баща ми.

Старецът в кабината, изглежда, се стресна. Асансьорът спря. Вратата остана затворена. Едва тогава забелязах, че имаше оператор,

който го управляваше. Седеше на малко столче. Беше джудже, облечено в яркочервена униформа, с червена фуражка.

Джуджето вдигна поглед към баща ми:

— Сър — обърна се към него. — Вие сте отвратителен глупак!

— Ей, дребоськ — отговори баща ми. — Отваряй шибаната врата или ще ти скъсам гъза от бой.

Вратата се отвори. Излязохме от болницата. Баща ми ме понесе през моравата пред сградата. Все още бях облечен с болничната нощница. Баща ми бе натъпкал дрехите ми в торба, която държеше в ръката си. Вятърът вдигна нощницата ми и аз видях ожулените си колене, без превръзки и боядисани от йода. Баща ми почти тичаше през моравата.

— Когато пипнат този кучи син — заяви, — ще го съдя! Ще го осъдя до последния цент! Ще ме издържа, докато умре! Писна ми от шибания млекарски камион! Млекарна „Златна ера“! Златна ера, колкото е златен косматият ми гъз! Ще се преместим да живеем край южните морета. Ще ядем само кокосови орехи и ананаси!

Баща ми стигна до колата и ме сложи да седна отпред. После се качи от другата страна и запали двигателя.

— Мразя пияници! Баща ми беше пияница. Братята ми са пияници. Пияниците са *слабаци*. Пияниците са *страхливци*. А пияниците, които бълскат хората с коли и бягат, трябва да лежат в затвора до живот!

Докато пътувахме към къщи, той продължаваше да ми говори:

— Знаеш ли, че край южните морета туземците живеят в колиби от трева? Просто берат храната направо от дърветата, само кокосови орехи и ананаси. И си мислят, че белите хора са богове! Туземците ловят риба и пекат глигани, а техните момичета танцуваат по цяла нощ, облечени са само с полички от трева и чешат мъжете си зад ушите. Млекарна „Златна ера“ — косматият ми гъз!

Но мечтата на баща ми нямаше да се събудне. Наистина хванаха човека, който ме беше бълсал, и го пратиха в затвора. Той обаче имаше жена и три деца, а работа — не. Беше пияница и нямаше пукнат долар. Държаха го в затвора известно време, но баща ми не заведе

дело. Както каза самият той, „Не можеш да източиш кръв отшибано червено цвекло!“

15.

Баща ми винаги гонеше съседските деца от къщи. Казваха ми да не си играя с тях, но аз все пак слизах по улицата и ги гледах как играят.

— Ей, Хайни! — крещяха ми те. — Що не си ходиш в Германия?

Отнякъде бяха разбрали къде съм роден. Най-лошото беше, че всичките бяха горе-долу на моята възраст и играеха заедно не само защото бяха от един квартал, а и защото ходеха в едно и също католическо училище. Бяха здрави хлапета, играеха ръгби с часове и почти всеки ден по две от тях си устройваха юмручен бой. Главатарите на бандата бяха четириима — Чък, Еди, Джийн и Франк.

— Ей, Хайни, ходи си в Страната на киселото зеле!

Просто нямаше начин да вляза в тяхната банда...

После в къщата до Чък се нанесе едно червенокосо хлапе. Ходеше на някакво специално училище. Веднъж седях на бордюра, когато то излезе на улицата. После седна до мен на бордюра.

— Здрави, аз се казвам Ред.

— Аз съм Хенри.

Двамата поседяхме и поглеждахме как останалите играят на топка. Погледнах към Ред.

— Защо носиш ръкавица на лявата си ръка? — попитах.

— Защото имам само една ръка.

— На мен и тази ми се струва истинска.

— Не е. Изкуствена е. Пробвай.

— Какво?

— Пипни я. Изкуствена е.

Пипнах го по ръката. Беше твърда като камък.

— Как е станало?

— Така съм се родил. Ръката ми е изкуствена чак до лакътя. Трябва да я връзвам за истинската част. На лакътя си имам малки

пръстчета, с нокти и всичко останало, но не могат да се движат.

— Имаш ли приятели? — попитах.

— Не.

— И аз.

— Тези момчета не искат ли да играят с тебе?

— Не.

— Аз имам футболна топка.

— Можеш ли да хващаш?

— Всеки път хващам — каза Ред.

— Върви да я донесеш.

— Добре...

Ред отиде до гаража на баща си и излезе с футболна топка.

Подхвърли ми я, после се затича назад по моравата пред тях.

— Давай, хвърли я...

Хвърлих топката. Той протегна и двете си ръце, и здравата, и недъгавата, и я хвана. Когато я улови, топката леко изскърца.

— Добре я хвана — казах аз. — Сега ти ми я хвърли!

Той завъртя ръка и пусна топката към мен; тя полетя като ракета и аз едва успях да я удържа, когато се заби в стомаха ми.

— Много близо си застанал — рекох му аз. — Иди още назад.

„Най-сетне малко практика“, помислих си. „Малко хващане и хвърляне.“ Беше много хубаво.

После аз бях разпределител. Претърколих се назад, избутах невидим нападател и пуснах топката по спирала. Дойде малко къса. Ред обаче се затича напред, подскочи, хвана топката, претърколи се три-четири пъти и не я изпусна.

— Много си добър, Ред. Как си станал толкова добър?

— Татко ме научи. Постоянно тренираме.

После Ред отстъпи още назад и ми хвърли една висока топка. Докато тичах назад да я хвана, топката сякаш увисна точно над главата ми. Между къщата на Ред и къщата на Чък имаше жив плет и докато тичах да хвана топката, се бълснах в него и паднах. Топката удари върха на оградата и прескочи от другата страна. Отидох до двора на Чък, за да я взема. Чък ми я подхвърли.

— Ей, Хайни! Вече си имаш приятел-изрод, а?

Няколко дни по-късно двамата с Ред бяхме на двора пред тях и си подхвърляхме и подритвахме топката. Чък и приятелите му ги нямаше. Двамата с Ред ставахме все по-добри. Тренировки, нищо друго не ти трябва. Човек просто трябва да получи своя шанс. Но някой винаги определя кой получава своя шанс и кой — не.

Хванах една топка с една ръка над рамото си, завъртях се и я метнах обратно към Ред, който подскочи високо във въздуха, хвана я и падна обратно с нея. Може би някой ден щяхме да играем за националната купа. После видях пет момчета, които вървяха по тротоара към нас. Не бяха от моето училище. Бяха на нашата възраст и ни гледаха лошо. Двамата с Ред продължихме да си подхвърляме топката, а те спряха и ни загледаха.

После един от тях излезе на моравата. Най-големият.

- Хвърли ми топката — каза той на Ред.
- Защо?
- Искам да видя дали ще я хвана.
- Не ме интересува дали ще я хванеш.
- Хвърли ми топката!
- Ей, той е еднорък — обадих се аз. — Остави го на мира.
- Трай, маймуно! — тросна се той и отново се обрна към Ред.
- Хвърли ми топката!

— Върви по дяволите! — опъна се Ред.

— Вземете му топката! — извика голямото момче на останалите.

Те се затичаха към нас. Ред се обрна и хвърли топката на покрива на къщата си. Покривът беше наклонен и топката се затъркаля обратно, но се спря на улука. После петимата ни подхванаха. „Петима на двама — помислих си аз. — Нямаме шансове.“ Някой ме удари по слепоочието и аз замахнах, но не улучих. Друг ме ритна отзад. Беше силен и точен шут и болката подскочи нагоре по гръбнака ми. После чух как нещо изпраща, почти като изстрел, и един от тях се просна на земята, като се държеше за челото.

— Мамка му! — каза той. — Счупи ми главата!

Двамата с Ред бяха по средата на моравата. Ред държеше изкуствената си ръка за китката със здравата си ръка. Беше като бухалка. Той отново замахна. Отново се чу силно „pras“ и още един от тях се строполи на тревата. Аз се окуражих и улучих трето момче право по устата. Видях как устната му се сцепи и по брадичката му

потече кръв. Останалите двама избягаха. После най-голямото момче, което ни беше нападнало първо, се изправи заедно с другото. Държаха се за главите. Момчето с разкървавената уста не помръдна от мястото си. Тримата се събраха и заедно отстъпиха по улицата. Когато се отдалечиха достатъчно, голямото момче се обърна и извика:

— Ще се върнем!

Ред се затича към тях, а аз се затичах подир Ред. Те побягнаха и след като завиха зад ъгъла, двамата с Ред спряхме да ги гоним. Върнахме се обратно и намерихме в гаража стълба. Свалихме топката и отново започнахме да си я подхвърляме...

Една събота двамата с Ред решихме да отидем на басейна на улица „Бимини“. Ред беше странно момче. Не говореше много, но и аз не говорех много, така че се разбирахме. И без това нямаше какво да си кажем. Единственото сериозно нещо, за което го питах веднъж, беше на какво училище ходи, но той ми каза само, че училището му било специално и баща му трябвало да плаща доста за него.

Отидохме на басейна рано следобед, взехме си шкафчета и си съблякохме дрехите. Отдолу бяхме с бански гащета. После видях, че Ред откача ръката си и слага и нея в шкафчето. Това беше първият път от боя насам, когато сваляше изкуствената ръка пред мен. Опитвах се да не поглеждам към ръката му, която свършваше при лакътя. Двамата отидохме до онова място, където трябва да си изплакнеш краката в хлорен разтвор. Разтворът вонеше, но така не се разпространявали гъбички или нещо подобно. После се упътихме към басейна и влязохме във водата. Водата също вонеше и след като се потопихме, аз се изпиках вътре. В басейна имаше хора на всяка възраст, мъже и жени, момчета и момичета. На Ред водата много му харесваше. Подскачаше нагоре-надолу. После се гмурна и когато излезе, изплю вода от устата си. Аз се опитах да плувам. Не можех да спра да поглеждам към по-късата му ръка. Поне се мъчех да поглеждам, когато си мислех, че той гледа в друга посока. Ръката му свършваше на лакътя, никак закръглена, и аз видях малките пръстчета. Не исках да ги разглеждам подробно, но ми се стори, че са само три или четири, много мънички и свити. Бяха яркочервени и в края на всяко пръстче имаше мъничък нокът. Но никога нямаше да пораснат повече; бяха като на бебе. Не ми се мислеше за това. Гмурнах се под водата. Исках да изплаша Ред. Исках да му хвана краката изотзад. Но се бълснах в

нещо меко. Лицето ми се заби направо в него. Беше задникът на някаква дебела жена. Усетих как тя ме хвана за косата и ме издърпа на повърхността. Беше със синя плувна шапка с кайшка, която се беше забила в гушата ѝ под брадичката. Предните ѝ зъби бяха със сребърни коронки, а устата ѝ миришеше на чесън.

— Ах, ти, малък мръсник! Искаш бесплатно да опипаш нещо, а?

Аз се отблъснах от нея. Тя обаче тръгна след мен, а увисналите ѝ гърди раздвижваха водата като приливна вълна.

— Малък мръсник такъв! Искаш ли да ми посмучеш циците? Намислил си някоя мръсотия, а? А не искаш ли да ми ядеш лайната? Не искаш ли да ми пробваш лайната, малък мръсник такъв?

Аз продължих да отстъпвам към дълбокото. Вече стоях на пръсти, но продължавах да вървя назад. Гълтнах малко вода. Тя продължаваше да напредва подире ми като някакъв пароход. Вече не можех да отстъпвам повече и спрях. Тя застана много близо до мен. Очите ѝ бяха бледи и празни, без цвят. Усетих как ме притиска с тялото си.

— Пипни ми путката — каза тя. — Знам, че ти се иска да я пипнеш, така че давай, пипни я. Пипни ми путката! Пипни я!

Тя зачака. После добави:

— Ако не я пипнеш, ще кажа на спасителя, че си ме опипвал, и ще те тикнат в затвора! Пипни я веднага!

Не можех да го направя. Тя изведнъж бръкна под водата, хвана ме за слабините и дръпна. Едва не ми откъсна пишката. Аз паднах назад в дълбоката вода, потънах, размахах ръце и успях да изплувам. Бях на два метра от нея и започнах да плувам към плиткото.

— Ще кажа на спасителя, че си ме опипвал! — изкрещя тя.

После един мъж доплува между нас.

— Дръж това малко копеленце! — изкрещя тя на мъжа и ме посочи. — Хвана ме за *путката*!

— Госпожо — отвърна мъжът, — момчето сигурно си е помислило, че това е решетката на канала.

Доплавах до Ред.

— Слушай, трябва да си ходим! — рекох му аз. — Онази дебела жена ще каже на спасителя, че съм я пипал по *путката*!

— Ти пък защо го направи? — попита Ред.

— Исках да видя как е на пипане.

— И как беше?

Двамата излязохме от басейна и отидохме на душовете. Ред си сложи ръката и двамата се облякохме.

— Наистина ли я пипна? — попита той.

— Човек все някога трябва да започне.

Някъде месец след това семейството на Ред се премести. Един ден просто ги нямаше. Просто така. Ред така и не ме беше предупредил. Той изчезна, а с него изчезнаха и футболната топка, и мъничките червени пръстчета с нокти. Беше добро момче.

16.

Не знам точно защо, но Чък, Еди, Джийн и Франк започнаха да ме пускат да играя с тях. Май защото се появи още едно момче и им беше нужен допълнителен човек, за да направят два отбора по трима. Все още ми трябваха много упражнения, за да стана наистина добър, но вече играех съвсем прилично. Най-хубаво беше в събота. Тогава правехме големи игри, идваха и други участници и ритахме направо на улицата. На поляната играехме с хващане, но на улицата — само с докосване. Така имаше много повече пасове, защото при играта само с докосване не можеш да стигнеш далеч със спринт.

Вкъщи имаше сериозни проблеми, баща ми и майка ми много се караха и в резултат от това някак си забравиха за мен. Можех да играя футбол всяка събота. По време на една игра се откъснах от последния защитник и видях, че Чък ми хвърля топката. Беше дълга, висока спирала и аз тичах ли, тичах да я хвана. Погледнах през рамо. Видях как се приближава, падна точно в ръцете ми, аз успях да я задържа и направих тъчдаун.

После чух как баща ми крещи:

— ХЕРИ!

Стоеше пред нашата къща. Подхвърлих топката на един от сътборниците ми, за да продължат играта от центъра, и отидох при баща си. Изглеждаше ядосан. Усещах гнева му почти физически. Винаги стоеше така, с единния крак малко напред, с почервеняло лице, а биреното му коремче подскачаше нагоре-надолу с всеки дъх. Беше висок метър и деветдесет, и както вече споменах, когато се ядосаше, ставаше само уши, уста и нос. Не можех да го погледна в очите.

— Хубаво — каза той. — Вече си достатъчно голям, за да косиш моравата. Вече си голям и трябва да косиш моравата, да я подрязваш по края, да я пръскаш и да поливаш цветята. Време е да свършиш нещо полезно. Време е да спреш да си седиш на задника!

— Ама аз играя футбол с момчетата. Ако не поиграя в събота, няма кога.

— Отговаряш ли ми?

— Не.

Видях, че майка ни гледа иззад завесата. Всяка събота двамата чистеха цялата къща. Минаваха килимите с прахосмукачка и бършеха мебелите. Вдигаха пътеките, лъскаха паркета и отново слагаха пътеките върху него. Дори не се виждаше, че паркетът е лъснат.

Косачката и ножиците бяха на алеята за колата. Той ми ги показа.

— Сега ще вземеш косачката и ще минеш моравата, но гледай да не пропускаш нищо. Когато се напълни, изпразвай контейнера тук. После, след като окосиш моравата в едната посока, вземаш косачката и я окосяваш в другата посока, ясно? Първо от север на юг, а после от изток на запад. Разбра ли?

— Да.

— И не ми прави тъжни физиономии, защото *наистина* ще ти се стъжни! След като свършиш с косенето, вземаш тази приставка. Слагаш я на косачката и минаваш моравата по ръба. Мини под оградата, за да не пропуснеш *нито едно* стръкче трева! После... слагаш кръглото острие на косачката и минаваш ръба от другата страна. Трябва да стане абсолютно *прав!* Разбра ли?

— Да.

— А когато свършиш, вземаш ето това тук... — Той ми показва градинарската ножица. — ... заставаш на колене и минаваш моравата от всички страни, за да отрежеш и последните *стръкчета*. После вземаш маркуча и поливаш живия плет и цветните лехи. Накрая пускаш пръскачката и поливаш всяка половина на моравата по петнайсет минути. Правиш всичко това на предната морава и в градината отпред, а после отиваш зад къщата и го повтаряш на задната морава и в градината отзад. Нещо да не ти е ясно?

— Не.

— Добре, сега ще ти кажа още нещо. Когато свършиш, ще изляза от къщата и ще проверя всичко, и НЕ ИСКАМ ДА ВИЖДАМ НИТО ЕДНА ТРЕВИЧКА НИТО НА ПРЕДНАТА МОРАВА, НИТО НА ЗАДНАТА! НИТО ЕДНА! САМО ДА ИМА!

После той се обърна, изкачи се по алеята, стъпи на верандата си, отвори вратата, затръшна я зад гърба си и изчезна в къщата си. Аз взех косачката, дотиках я по алеята и започнах да я бутам за първото

минаване — от север на юг. От улицата се чуваха момчетата, които играеха футбол...

Свърших с косенето и подрязването на предната морава. Полях цветята, пуснах пръскачката и тръгнах към задния двор. В центъра на алеята, която водеше към задния двор, имаше още една малка полянка с трева. Окосих и нея. Не знаех дали съм нещастен. Беше ми прекалено гадно, за да съм наистина нещастен. Сякаш всичко в целия свят беше се превърнало в огромна морава и аз трябваше да я окося цялата. Продължих да бутам и да кося, но после изведнъж се отказах. Това щеше да отнеме часове, цял ден, и играта щеше да приключи. Момчетата щяха да се приберат вкъщи, за да вечерят и съботата щеше да свърши, а аз щях да продължавам да кося.

Когато започнах да кося моравата зад къщата, видях, че майка ми и баща ми стоят на верандата и ме гледат. Просто стояха там и мълчаха, само ме гледаха втренчено. Когато минах с косачката покрай тях, майка ми каза на баща ми:

— Виж, не се поти като теб, когато коси моравата. Виж колко е спокоеен само.

— СПОКОЕН? ТОЙ НЕ Е СПОКОЕН, А НАПРАВО УМРЯЛ!

Когато отново минах покрай тях, пак го чух:

— БУТАЙ ПО-БЪРЗО! ПЪЛЗИШ КАТО ОХЛЮВ!

Започнах да бутам по-бързо. Не беше лесно, но усещането беше приятно. Бутах все по-бързо и по-бързо. Почти се затичах с косачката. Тревата летеше назад толкова силно, че по-голямата част изобщо не влизаше в контейнера. Знаех си, че това ще го ядоса.

— КОПЕЛЕНЦЕ ТАКОВА! — изкрещя той.

Видях как тичешком слиза от верандата и влиза в гаража. Излезе с една дебела летва, дълга към трийсет сантиметра. С крайчето на окото видях как я хвърли по мен. Видях, че лети право към мен, но не се отместих. Удари ме отзад по крака. Болката беше ужасна. Кракът ми се стегна на възел и с мъка се насилих да вървя. Продължих да бутам косачката, като се опитвах да не куцам. След малко завих, за да окося още една ивица от моравата, и летвата ми запречи пътя. Вдигнах я, оставих я встрани и продължих да кося. Болката се усилваше. Баща ми застана до мен.

— СПРИ!

Спрях.

— Искам да се върнеш и пак да окосиш моравата ей-там, където тревата изпадна от контейнера! Ясно ли ти е?

— Да.

Баща ми се върна до къщата. Видях как двамата с майка ми стоят на задната веранда и ме гледат.

Накрая трябваше да измета всичката трева, която се беше разсипала отстрани по алеята, и да измия алеята. Най-сетне свърших, оставаше ми само да пусна пръскачката в двете половини на задната морава за петнайсет минути. Тъкмо влязех маркуча зад къщата, за да пусна пръскачката, когато баща ми излезе от къщата.

— Преди да започнеш да пръскаш, искам да проверя моравата.

Баща ми отиде до средата на моравата, застана на четири крака и наведе глава настрани, съвсем близо до тревата, като търсеше някакви стърчащи стръкчета трева. Не спираше да търси, въртеше си главата и гледаше във всички посоки. Аз чаках.

— АХА!

Той скочи и се затича към къщата.

— МАМО! МАМО!

Влезе в къщата.

— Какво има?

— Намерих едно *стръкче*!

— Наистина ли?

— Ела, ще ти покажа!

Той излетя от къщата, а майка ми го следваше по петите.

— Ето тук! Ето тук! Ще ти покажа!

Баща ми пак застана на четири крака.

— Виждам го! Даже виждам две!

Майка ми застана до него в същата стойка. Почудих се дали не са полудели.

— Виждаш ли ги? — попита я той. — Две стръкчета. Виждаш ли ги?

— Да, тате, виждам ги...

И двамата се изправиха. Майка ми влезе в къщата. Баща ми се обърна към мен.

— Влизай...

Аз се качих на верандата и влязох в къщата. Баща ми вървеше след мен.

— В банята.

Баща ми затвори вратата.

— Събуй си панталоните.

Чух как свали кайша от кукичката. Десният крак още ме болеше от по-рано. Това, че вече толкова пъти ме беше бил, не помагаше. Навън беше целият свят и не знаеше нищо за мен, но това също не помагаше. Навън имаше милиони други хора, кучета, котки, катерички, сгради и улици, но това нямаше никакво значение. Тук бяха само баща ми, коженият кайш, банята и аз. Той точеше бръснача си на този кайш и рано сутрин го мразех, когато го видях с лице, побеляло от пяна, да се бръсне, застанал пред огледалото. После изплюща първият удар. Свистенето на кайша беше силно и звучно, почти толкова неприятно, колкото болката. Нов удар. Баща ми беше като машина, когато размахаше този кайш. Все едно бях в гробница. Каишът отново мешибна и аз си помислих, че това вече трябва да е последният удар. Но не беше. Пак ме удари. Не го мразех. Просто не можех да повярвам, че съществува, и исках да се махна възможно най-далече от него. Не можех и да се разплача. Беше ми прекалено лошо, бях прекалено объркан. Каишът отново мешибна. После баща ми спря. Изправих се и зачаках. Чух как окачва кайша на кукичката.

— Следващия път — каза, — не искам да намирам нито едно стръкче трева.

Чух как излезе от банята. Затвори вратата зад гърба си. Стените бяха прекрасни, ваната беше прекрасна, умивалникът и завеската на душа бяха прекрасни, дори тоалетната чиния беше прекрасна. Баща ми го нямаше.

17.

От всички момчета, които останаха в квартала, Франк беше най-добър. Станахме приятели, започнахме да се мотаем заедно и нямахме нужда от останалите. Така или иначе, вече горе-долу бяха изритали Франк от тяхната банда, така че той се сприятели с мен. Не приличаше на Дейвид, с когото едно време се прибирахме заедно от училище. Франк беше доста по-напред с материала от него. Аз дори започнах да посещавам католическата църква, защото Франк ходеше там. Родителите ми одобряваха това. Неделните литургии бяха много скучни. А и трябваше да ходим на неделно училище. Там учехме катехизиса от една книга. В нея имаше само скучни въпроси и отговори.

Веднъж, следобед, седяхме на верандата на моята къща, а аз четях катехизиса на глас пред Франк. Прочетох ред, в който пишеше:

„Господ има очи навсякъде и вижда всичко.“

— Очи навсякъде ли? — попита Франк.

— Да.

— Тоест така? — попита той.

После сви ръцете си в юмруци и ги сложи пред очите си.

— Като бинокъл — каза Франк, завъртя се към мен и ме погледна през ръцете си.

После се разсмя. Аз също се разсмях. Двамата се смяхме много дълго. После Франк спря.

— Според теб Той дали ни чу?

— Предполагам. Щом може да вижда всичко, сигурно може и да чува всичко.

— Страх ме е — каза Франк. — Може да реши да ни убие. Мислиш ли, че ще ни убие?

— Не знам.

— Най-добре да поседим и да почакаме. Не мърдай. Стой неподвижно.

Седяхме на стъпалата и чакахме. Чакахме много дълго.

— Може би няма да го направи веднага — предположих.

— Ще издебне по-подходящ момент — съгласи се Франк.

Почакахме още час, после отидохме до къщата на Франк. Той имаше модел на самолет, който сглобяваше сам, и аз исках да го разгледам...

Един следобед решихме за пръв път да се изповядаме. Отидохме до църквата. Познавахме един от свещениците, който беше като началник на останалите. Бяхме го срещнали за първи път в някаква сладкарница, където той ни беше заговорил. Дори веднъж бяхме ходили у тях на гости. Той живееше в къща до църквата, с една стара жена. Останахме доста дълго и го питахме най-различни неща за Господ. Например колко е висок Той? И дали само седи на един стол по цял ден? А ходи ли до тоалетната като всички останали? Свещеникът не отговори на нито един от въпросите ни директно, но беше добър човек, с добра усмивка.

Вървяхме към църквата, мислехме си за изповедта и се чудехме какво ли ще представлява. Когато наблизихме църквата, с нас тръгна едно бездомно куче. Изглеждаше много мършаво и прегладняло. Спряхме да го погалим и да го почешем по гърба.

— Много е тъпло, че кучетата не могат да отидат в рая — каза Франк.

— Че защо да не могат?

— За да отидеш в рая, трябва да си кръстен — обясни той.

— Тогава най-добре да го кръстим.

— Мислиш ли, че може?

— И то заслужава да отиде в рая.

Вдигнахме кучето и го занесохме в църквата. Отидохме до купела със светена вода и аз го държах на ръце, а Франк го поръси с вода по главата.

— Кръщавам те — каза той.

После го изнесохме навън и пак го оставихме на тротоара.

— Май даже изглежда различно — отбелязах аз.

На кучето му омръзна да стои с нас и си тръгна по тротоара. Ние влязохме обратно в църквата и първо спряхме при светената вода, където си намокрихме пръстите и се прекръстихме. После

коленичихме зад една пейка близо до изповедалнята и зачакахме. Завеската се дръпна и оттам излезе една дебела жена. Миришеше лошо. Усетих го, когато мина покрай нас. Миризмата ѝ се смесваше с миризмата на църквата, която пък миришеше на пикня. Всяка събота хората идваха на литургия и усещаха тази миризма на пикня, но никой не смееше да се обади. Искаше ми се да обърна внимание на свещеника, но нямаше как. Сигурно беше от свещите.

— Аз влизам — каза Франк.

После се изправи, влезе зад завесата и изчезна от поглед. Остана доста дълго. Когато излезе, беше ухилен до уши.

— Много е готино! Страхотно! Сега ти влез!

Аз станах, дръпнах завесата и влязох. В изповедалнята беше тъмно. Коленичих. Пред мен имаше решетка. Франк ми беше казал, че отзад стои Бог. Стоях на колене и се мъчех да си спомня нещо лошо, което съм направил насокро, но не можех да се сетя за нищо. Не знаех какво да правя.

— Давай де — обади се глас. — *Кажи нещо!*

Стори ми се ядосан. Не очаквах да чуя глас. Мислех си, че Господ заникъде не бърза. Изплаших се. Реших да изльжа.

— Добре — рекох. — Аз... ритнах баща ми. Ъ-ъ, наругах майка ми... и откраднах пари от чантата на майка ми. Похарчих ги за бонбони. Изпуснах топката на Чък. Погледнах под рокличката на едно момиче. Ритнах майка ми. Ядох си сополите. И това май е всичко. А, и днес кръстих едно куче.

— Кръстил си куче?

Край. Смъртен Грях. Нямаше смисъл да продължавам. Станах да си ходя. Не съм сигурен дали гласът ми препоръча да повторя няколко пъти „Отче наш“ или нищо не каза. Дръпнах завесата и Франк ме чакаше отвън. Излязохме от църквата обратно на улицата.

— Чувствам се пречистен — заяви Франк. — А ти?

— Аз не.

Повече никога не отидох да се изповядам. Беше още по-зле и от литургията в десет часа.

18.

Франк обичаше самолети. Даде ми да прочета всичките си популярни списания за Първата световна война. Най-доброто беше „Асове в небето“. Битките между френските изтребители „Спад“ и германските „Фокер“ бяха страхотни. Прочетох и всички разкази в списанията. Не ми харесваше, дето германците винаги губят, но с изключение на това всичко беше страхотно.

Обичах да ходя у Франк, за да му връщам списанията и да вземам други. Майка му носеше обувки с високи токове и имаше страхотни крака. Седеше на един стол, с кръстосани крака, а полата ѝ се беше вдигнала нависоко. Баща на Франк седеше на друг стол. Майка му и баща му постоянно пиеха. Баща му беше летец от Първата световна война и се беше разбил със самолет. В една от ръцете му вместо кост имаше метална пръчка. Получаваше пенсия за инвалидност. Но беше свестен. Когато влизахме в къщата, винаги ни поздравяваше.

— Как сте, момчета? Как я карате?

После разбрахме, че ще има авиационно представление. Щеше да бъде голяма работа. Франк намери отнякъде карта и ние решихме, че ще отидем на стоп. Мислех си, че най-вероятно така и няма да стигнем дотам, но според Франк щяхме да успеем. Баща му ни даде пари.

Взехме картата, отидохме на булеварда и веднага ни качиха. Шофьорът беше стар човек и устните му бяха много влажни. Той не спираше да се облизва и носеше стара карирана риза, закопчана догоре. Нямаше вратовръзка. Имаше странни вежди, които се извиваха като дъги и влизаха в очите му.

— Казвам се Даниъл — представи се той.

— Това е Хенри — рече Франк. — Аз съм Франк.

Даниъл си караше. След малко извади цигара „Лъки Страйк“ и запали.

— Вкъщи ли живеете, момчета?

— Да — потвърди Франк.

— Да — повторих аз.

Цигарата на Даниъл вече беше влажна от устните му. Той спря колата на един светофар.

— Онзи ден ходих на плажа и видях как хванаха две момчета под кея. Ченгетата ги прибраха в затвора. Едното момче го лапаше на другото. И какво ги бърка това ченгетата? Направо побеснях.

Светна зелено и Даниъл отново потегли.

— Вие не мислите ли, че беше тъпло от страна на ченгетата? Да пречат на някакви момчета да си лапат пишките?

Ние си замълчахме.

— Не, честно — продължи Даниъл. — Не мислите ли, че и момчетата имат право на една свирка?

— Ами сигурно — каза Франк.

— Аха — рекох аз.

— Къде отивате, момчета? — попита Даниъл.

— На авиационното представление — отвърна Франк.

— А, на авиационното представление значи! Обичам ги тези представления! Ще ви кажа какво, момчета. Вземете ме с вас и ще ви закарам чак дотам!

Ние си замълчахме.

— Е, какво ще кажете?

— Ами добре — съгласи се Франк.

Бащата на Франк ни беше дал пари за билет и за пътя дотам и обратно, но ние бяхме решили да спестим пътните, като пътуваме на стоп.

— Или може би искате да отидем да поплуваме? — предложи Даниъл.

— Не — отказа Франк. — Искаме да гледаме авиационното представление.

— Плуването е по-забавно. Можем да се състезаваме. Знам едно място, където можем да си плуваме на спокойствие. Аз никога не ходя на кея.

— Ние искаме да отидем на авиационното представление — настоя Франк.

— Добре де — рече Даниъл. — Там ще отидем.

Когато спряхме на паркинга на авиационното шоу, двамата слязохме от колата и докато Даниъл я заключваше, Франк каза:

— ДА БЯГАМЕ!

Двамата хукнахме към входа и Даниъл ни видя.

— ЕЙ, МАЛКИ МРЪСНИЦИ! ВЪРНЕТЕ СЕ ВЕДНАГА!
ВЪРНЕТЕ СЕ!

Ние не спряхме.

— Господи — каза Франк. — Този кучи син е луд!

Вече почти бяхме стигнали до входа.

— ЩЕ ВИ ПИПНА, МОМЧЕТА!

Двамата си платихме билетите и влязохме. Представлението още не беше започнало, но вече се бяха събрали много хора.

— Да се скрием под седалките, за да не ни намери — предложи Франк.

Седалките бяха върху временни дървени трибуни, за да виждат всички хора. Вмъкнахме се отдолу. Видяхме две момчета, които стояха в средата под седалките и гледаха нагоре. Бяха на тринайсет-четириинайсет години, с две-три повече от нас.

— Какво гледат тия? — зачудих се аз.

— Да отидем да видим — каза Франк.

Отидохме при тях. Едно от момчетата ни забеляза.

— Ей, пикльовци, изчеззвайте оттук!

— Какво гледате? — попита Франк.

— Казах ви да изчеззвате, пикльовци!

— Ей, Марти, пусни ги да видят, какво толкова. Отидохме при тях. Погледнахме нагоре.

— Какво има там? — озадачих се аз.

— Не виждаш ли, по дяволите? — тросна се едно от големите момчета.

— Какво да виждам?

— Там има една путка.

— Путка ли? Къде?

— Виж, точно над главата ти! Видя ли?

Той посочи с пръст.

Над нас седеше една жена, която си беше разтворила полата зад седалката. Не носеше гащички и когато погледнахме нагоре между

гредите, ѝ видяхме пътката.

— Видяхте ли?

— Да, аз я видях. Пътка — каза Франк.

— Добре тогава, изчезвайте и не казвайте на никого.

— Ама ние искаме да погледдаме още малко — възрази Франк. —

Нека да погледдаме още малко.

— Добре, но малко.

Стояхме и гледахме нагоре.

— И аз я видях — обадих се аз.

— Пътка — каза Франк.

— Истинска пътка — казах аз.

— Да, пътка — повтори едно от големите момчета. — Точно това си е.

— Никога няма да забравя този ден — рекох аз.

— Добре, момчета, вече е време да изчезвате.

— Защо? — попита Франк. — Защо да не погледдаме още малко?

— Защото — отвърна едно от големите момчета — имам да свърша една работа. Хайде, изчезвайте!

Тръгнахме си.

— Чудя се какво ли ще прави? — попитах аз.

— Не знам — отвърна Франк. — Може би ще я замери с камък или нещо подобно.

Измъкнахме се изпод седалките и се огледахме за Даниъл. Не се виждаше никъде.

— Сигурно си е тръгнал — предположих.

— Човек като него надали обича самолети — каза Франк.

Качихме се горе на седалките и зачакахме представлението да започне. Аз огледах всички жени наоколо.

— Чудя се коя ли е била? — попитах.

— Май не можеш да ги познаеш по горната половина — каза Франк.

После авиационното представление започна. Първо имаше един човек с фокер, който правеше въздушна акробатика. Беше много добър — правеше лупинги и кръгове, влизаше в свредел и излизаше от него, минаваше много ниско над земята и направи един имелман. Найдобрият му номер обаче беше да закачи по нещо с всяко крило. На два метра над земята на два дървени кола беше завързана по една червена

кърпичка. Самолетът се спусна, наклони крилото и закачи едната кърпичка на върха му. После заобиколи, отново подхodi към коловете, наклони другото крило и закачи и другата кърпичка.

После имаше от онези самолети, дето изписват нещо във въздуха с изгорелите газове, което беше скучно, и състезания с балони, които бяха направо тъпи, но после пак имаше нещо хубаво — състезание около четири пилона, ниско над земята. Самолетите трябаше да обиколят четирите пилона дванайсет пъти и този, който стигнеше пръв, щеше да вземе наградата. Ако някой от пилотите минеше над пилоните, автоматично го дисквалифицираха. Самолетите за състезанието бяха на пистата и загряваха. Всичките бяха построени различно. Един имаше дълъг, тънък корпус и много малки криле. Друг беше дебел и кръгъл и приличаше на футболна топка. Трети пък почти нямаше корпус, сякаш беше направен само от криле. Всичките бяха различни, но до един бяха страховно боядисани. Наградата за победителя беше сто долара. Самолетите бяха на пистата и загряваха и просто беше ясно, че ще видим нещо интересно. Моторите им ръмжаха толкова силно, че все едно искаха да се откъснат от самолетите, после съдията спусна флага и те излетяха. Самолетите бяха шест и почти нямаше място за всичките, докато обикаляха около пилоните. Някои от пилотите минаваха ниско, други високо, трети по средата. Някои летяха бързо и ги заобикаляха с по-широки завои, други летяха по-бавно и завиваха по-остро. Беше прекрасно, но и много страшно. После единият от самолетите си счупи крилото. Машината падна на земята и започна да се търкаля, а от мотора излизаше огън и дим. Накрая самолетът се прекатури по гръб и линейката и пожарната кола се устремиха към него. Останалите самолети продължаваха състезанието. После моторът на друг самолет просто избухна, откачи се от него и останалата част от самолета тупна долу като нещо, което е било лишено от опора. Самолетът се удари в земята и се пръсна на части. Но тогава се случи нещо странно. Пилотът просто отвори люка на кабината, изкатери се на покрива и зачака линейката да дойде да го вземе. Махна на тълпата и хората се развираха като луди. Беше истинско чудо.

Изведнъж обаче се случи най-лошото. Докато обикаляха около пилоните, два самолета си закачиха крилете. И двата се засилиха към земята и паднаха, а после се запалиха. Линейката и пожарната кола

отново се устремиха към тях. Видяхме как изкараха двамата пилоти навън, на носилки. Беше много тъжно, защото тези добри смели мъже сигурно щяха да останат сакати за цял живот или да умрат.

Така останаха само два самолета, номер 5 и номер 2, които се състезаваха за голямата награда. Номер 5 беше онзи тънък самолет без крила, който летеше много по-бързо от номер 2. Номер 2 беше футболната топка и не летеше много бързо, но вземаше завоите по-добре. Това обаче не му помагаше особено. Номер 5 вече го беше изпреварил с цяла обиколка. После говорителят обяви:

— Самолет номер пет вече има две обиколки преднина, остават му две обиколки!

Изглеждаше, че номер 5 ще спечели голямата награда. После обаче той се бълсна в един пилон. Вместо да вземе завоя, просто се бълсна в пилона и го събори на земята. После продължи да лети над полето, все по-ниско и по-ниско, с пълна мощност, и накрая тупна на земята. Колесникът пое удара, самолетът отскочи високо във въздуха, преобърна се и се запързала. Този път линейката и пожарната кола трябваше да отидат доста далеч.

Номер 2 просто продължи да обикаля около трите пилона, които бяха останали, и около падналия пилон, а после се приземи. Беше спечелил голямата награда. Пилотът беше дебел, също като самолета си. Аз бях очаквал да видя някой красив здравеняк. А този просто извади късмет. Почти никой не му ръкопляска.

За финал на представлението имаше състезание по скачане с парашут. На земята беше нарисуван голям кръг, като мишена, и онзи от парашутистите, който успееше да се приземи най-близо до него, щеше да стане победител. На мен това ми се стори доста тъпло. Нямаше нито шум, нито действие. Парашутистите просто скачаха от самолета и се насочваха към кръга.

— Това май не е много интересно — казах на Франк.

— Не е — съгласи се той.

Парашутистите продължаваха да се приземяват близо до кръга. От самолетите в небето скачаха нови парашутисти. После тълпата изведнъж започна да ахка и охка.

— Виж! — каза Франк.

Един от парашутите не се беше отворил напълно. Затова не беше успял да се напълни с въздух и се спускаше по-бързо от останалите.

Виждаше се как парашутистът рита с крака и маха с ръце, докато се опитва да отвори парашута.

— Господи Боже — каза Франк.

Човекът падаше все по-надолу и се виждаше все по-ясно. Не спираше да дърпа въжетата, за да разплете парашута, но не успяваше. Накрая се удари в земята, отскочи малко и повече не помръдна. Полуразтвореният парашут падна върху него и го захлупи.

Останалите скокове бяха отменени.

Излязохме заедно с останалите хора, като се оглеждахме за Даниъл.

— Хайде на връщане да не пътуваме на стоп — предложих.

— Добре — каза Франк.

Докато вървяхме сред тълпата, аз не можех да реша кое беше най-интересно: състезанието със самолетите, парашутът, който не се отвори, или путката.

19.

В пети клас беше малко по-добре. Останалите ученици някак не бяха толкова враждебно настроени към мен, а освен това и самият аз ставах все по-силен физически. Все още не ме избраха в отборите, но поне ме тормозеха по-малко. Дейвид и неговата цигулка бяха изчезнали. Семейството му се беше преместило да живее в друг град. Сега се прибирах сам вкъщи. Често след мен вървяха едно или две момчета, от които Хуан беше най-опасен, но не ме закачаха. Хуан пушеше цигари. Вървеше след мен с цигара в уста и винаги си водеше различен приятел. Никога не ме следеше сам. Това не беше добре. Страхувах се от тях и исках да ги няма. Но пък, от друга страна, изобщо не ми пукаше. Не обичах Хуан. Не обичах никого в това училище. Според мен го разбираха. И точно затова и те не ме обичаха. Не ми харесваше как се движат, как изглеждат и как говорят, но аз и собствените си майка и баща не харесваш. Продължавах да изпитвам чувството, че отвсякъде ме обрежда бяла пустота. Винаги усещах леко гадене в стомаха си. Хуан беше с тъмна кожа и вместо колан носеше медна верига. Момичетата се страхуваха от него, както и момчетата. Той и някой от неговите приятели вървяха след мен до вкъщи почти всеки ден. Накрая аз се прибирах, а те оставаха отвън. Хуан пушеше цигарата си и изглеждаше много печен, а приятелят му стоеше до него. Гледах ги през завесата. Накрая си тръгваха.

Нашата учителка по английски се казваше госпожа Фритаг. В първия ни час с нея тя накара всеки да си каже името.

— Искам да се запозная с всеки един от вас.

Така каза. После се усмихна:

— Сигурна съм, че всички вие си имате бащи. Според мен ще бъде интересно, ако разберем с какво се занимава бащата на всеки. Ще започнем от първия чин и ще обиколим цялата класна стая. И така, Мари, с какво се занимава баща ти?

— Той е градинар.

— А, чудесно! А сега вторият чин... Андрю, с какво се занимава твойт баща?

Беше ужасно. Всички бащи от моя квартал бяха безработни. Баща ми също беше безработен. Бащата на Джийн по цял ден седеше на верандата на къщата си. Всички бащи бяха безработни освен бащата на Чък, който работеше в месарски цех. Караше червена кола, отстрани на която беше написано името на кланицата.

— Баща ми е пожарникар — заяви момчето от втория чин.

— А, колко интересно — възклика госпожа Фритаг. — Трети чин?

— Баща ми е адвокат.

— Четвърти чин?

— Баща ми е... полицай...

Ами аз какво да кажа? Може би само бащите от моя квартал бяха безработни. Бях чувал за краха на борсата. Беше нещо лошо. Може би борсата не беше наред само в моя квартал?

— Осемнайсети чин.

— Баща ми играе във филми...

— Деветнайсети...

— Баща ми свири на цигулка в симфоничния оркестър...

— Двайсети...

— Баща ми работи в цирка...

— Двайсет и първи...

— Баща ми кара автобус...

— Двайсет и втори...

— Баща ми е оперен певец...

— Двайсет и трети...

Двайсет и трети. Това бях аз.

— Баща ми е зъболекар — заявих.

Госпожа Фритаг продължи по същия начин, докато стигна до дъното на класната стая, номер трийсет и три.

— Баща ми е безработен — каза номер трийсет и три.

„Да му се не види — помислих си аз. — Как не се сетих за това?“

Един ден госпожа Фритаг ни даде домашна работа.

— Тази събота господин Хърбърт Хувър, президентът на САЩ, ще пристигне в Лос Анджелис, за да държи реч. Искам всички да

отидете да чуете речта на президента. А после ще напишете есе за това преживяване и ще споделите какво мислите за речта на президента.

Събота ли? Никога нямаше да ме пуснат да отида. Трябваше да кося моравата. Трябваше да подрязвам стърчащите тревички. (Макар че никога не успях да ги подрежа всичките.) Почти всяка събота ядях бой с кожения кайш, защото баща ми винаги намираше по някоя тревичка. (И още един-два пъти през седмицата заради нещо друго, което не бях направил както трябва.) Просто нямаше начин да накарам баща ми да ме пусне да видя президента Хувър.

Така че не отидох. И в неделя взех лист хартия и седнах да пиша как съм видял президента. Откритата му кола, украсена с веещи се лентички, беше влязла на футболния стадион. Пред нея имаше друга кола, пълна с агенти на тайните служби, а точно зад нея още две. Агентите бяха смели мъже, които носеха пистолети, за да защитават нашия президент. Когато колата на президента излезе на арената, тълпата скочи на крака. Никога не бяха виждали нещо подобно. Това беше нашият президент! Самият той! Той помаха с ръка. Ние го аплодирахме. Оркестърът свиреше. Над главите ни безспирно се въртяха чайки, сякаш и те знаеха, че това е нашият президент. Имаше и самолети, които изписваха думи в небето с опашките от изгорелите си газове. Те пишеха разни неща като „Съвсем скоро ще се оправим“. Президентът стана прав в колата и точно в този момент облаците се разкъсаха и светлината на слънцето огря лицето му. Сякаш и Бог знаеше, че това е нашият президент. Накрая автомобилите спряха и нашият велик президент, обграден от агентите на тайните служби, се качи на платформата, където щеше да държи реч. Докато стоеше на платформата, от небето се спусна една птичка и кацна на платформата до него. Президентът ѝ помаха и се засмя и всички се засмяхме заедно с него. После той започна да говори, а хората се заслушаха. Не можах да чуя речта съвсем ясно, защото бях застанал до една машина за пуканки, която вдигаше много шум, но според мен каза, че проблемите в Манджурия не са толкова сериозни, а и у дома всичко ще се оправи, не бива да се тревожим и просто трябва да вярваме в Америка. Щеше да има работа за всички. Щеше да има достатъчно зъболекари и достатъчно зъби, които да вадят, достатъчно пожари и достатъчно пожарниари, които да ги гасят. Мелниците и фабриките отново щяха да бъдат отворени. Нашите приятели от Южна Америка щяха да

изплатят дълговете си. Скоро всички щяхме да спим мирно и спокойно, стомасите ни щяха да бъдат пълни с храна, а сърцата ни — с любов. Бог и нашето велико отечество щяха да ни обгърнат с любов и да ни предпазят от всички злини и от социалистите, и щяха да ни събудят от този национален кошмар, веднъж завинаги...

Президентът изслуша аплодисментите, помаха на тълпата, върна се в колата си, качи се и автомобилите с тайни агенти го откараха от стадиона, докато слънцето започна да се спуска към хоризонта, а следобедът се превърна във вечер — червена, златна и прекрасна. Бяхме чули и видели президента Хърбърт Хувър.

Предадох есето си в понеделник. Във вторник госпожа Фритаг застана пред класа.

— Прочетох всички ваши есета за посещението на многоуважавания ни президент в Лос Анджелис. Аз присъствах лично. Забелязах, че някои от вас по някаква причина не са успели да отидат. За онези, които не са могли да присъстват, искам да прочета есето на Хенри Чинаски.

Целият клас притихна ужасно. Със сигурност в класа нямаше позагубен ученик от мен. Госпожа Фритаг все едно ги беше пробола с нож право в сърцето.

— Много е живописно — каза тя и започна да чете.

Думите ми звучаха добре. Всички слушаха. Думите ми изпълниха класната стая, от черната дъска до задната стена, бълснаха се в тавана и се посипаха обратно, зариха обувките на госпожа Фритаг и започнаха да се трупат по пода. Някои от най-хубавите момичета в нашия клас започнаха да ме поглеждат крадешком. Някои от най-яките момчета се ядосаха. Техните есета не ставаха за нищо. Аз попивах собствените си думи, както жаден човек пие вода. Дори започнах да им вярвам. Видях, че Хуан седи с такова изражение, сякаш го бях ударил по лицето. Протегнах крака под чина и се облегнах назад. Всичко обаче свърши прекалено бързо.

— След тези велики думи — каза накрая госпожа Фритаг — класът е свободен...

Всички станаха и започнаха да си прибират нещата.

— Ти остани, Хенри — рече тя.

Останах на чина си, а тя ме загледа.

После попита:

— Ти беше ли там, Хенри?

Седях и се опитвах да измисля какво да отговоря. Не можах да измисля нищо. Накрая казах:

— Не, не бях.

Тя се усмихна.

— Значи постижението ти е още по-забележително.

— Благодаря, госпожо...

— Можеш да си тръгваш, Хенри.

Станах и излязох от класната стая. Тръгнах към къщи. Значи това искаха, така ли? Лъжи. Красиви лъжи. От това имаха нужда. Хората бяха големи глупаци. Щеше да ми бъде много лесно. Огледах се. Този път Хуан и неговият приятел не вървяха след мен. Нещата започваха да се оправят.

20.

Понякога двамата с Франк бяхме приятели с Чък, Еди и Джийн. Но после винаги ставаше нещо (обикновено по моя вина) и те ме изключваха от бандата, а заедно с мен донякъде изключваха и Франк, защото ми беше приятел. С Франк беше готино. Ходехме на стоп къде ли не. Сред любимите ни места беше едно филмово студио. Пропълзявахме под оградата, обраснала с бурени, за да влезем. Видяхме огромната стена и стъпалата от филма за Кинг Конг. Разглеждахме фалшивите улици и фалшивите сгради. Сградите бяха само от фасади, зад които нямаше нищо. Много пъти се разхождахме с часове из това студио, докато пазачите не ни изгонеха. Ходехме на стоп и до брега, където имаше увеселителен парк. Стояхме вътре по тричетири часа. Бяхме запомнили всички пътеки. Всъщност не беше толкова готино. Хората ходеха там по голяма и малка нужда и навсякъде имаше празни бутилки. В тоалетната се валяха и презервативи — втвърдени и набръчкани. След като затвореха увеселителния парк, вътре се вмъквали скитници, за да прекарат нощта. Там всъщност нямаше нищо чак толкова увеселително. В залата с огледалата отначало беше по-хубаво. Обикаляхме там постоянно, докато не запомнихме как да минаваме по целия път между огледалата и вече не ни беше интересно. Двамата с Франк никога не се биехме с другите момчета. Бяхме любопитни за всичко. Веднъж на кея даваха филм, в който показваха цезарово сечение, и отидохме да го гледаме. Беше кървава история. Всеки път, когато направеха нов разрез, кръвта на жената бликваше като фонтан, а накрая извадиха бебето. Ходехме на кея и да ловим риба и когато хванехме нещо, го продавахме на старите еврейки, които седяха на пейките. Баща ми понякога ме биеше, задето изчезвам някъде с Франк, но аз реших, че той така или иначе ще ме бие, та поне да се забавлявам.

Но все още имах проблеми с другите деца от квартала. И баща ми никак не ми помогаше. Например, веднъж ми купи индиански костюм с лък и стрела, докато всички останали деца бяха с каубойски

костюми. И тогава стана същото, което ставаше в двора на училището — всички се обединиха срещу мен. Обграждаха ме с каубойските си костюми и револверите си, но ако нещата наистина загрубееха, аз просто изваждах една стрела, опъвах лъка и чаках. Те винаги се махаха. Никога не обличах индианския костюм, освен ако баща ми не ме накараше насила.

Постоянно се карах с Чък, Еди и Джийн, после се сдобрявахме и пак се скарвахме.

Един следобед просто висях при тях. Не бях нито в добри отношения с бандата, нито в лоши — просто изчаквах да забравят последното нещо, с което ги бях ядосал. Нямаше какво друго да правя. Само бяла пустота и очакване. Накрая ми омръзна да стоя, без да правя нищо, и реших да се изкача до булевард „Уошингтън“, да отида на изток до филмовото студио и после да се върна до булевард „Адамс“. Можеше да мина покрай църквата. Тръгнах, но Еди ме повика:

— Ей, Хенри, я ела тук!

Момчетата бяха на алеята между две къщи. Еди, Франк, Чък и Джийн. Гледаха нещо. Стояха наведени над един голям храст и гледаха нещо.

— Ела, Хенри!

— Какво има?

Отидох до мястото, където стояха.

— Един паяк ще яде муха! — каза Еди.

Погледнах. Паякът беше опънал паяжината си между клонките на храста и в нея се беше хванала една муха. Паякът много се радваше. Мухата тресеше цялата паяжина, докато се опитваше да избяга. Бръмчеше силно и безпомощно, докато паякът омотаваше крилата и тялото ѝ в нова и нова паяжина. Не спираше да я обикаля с паяжината си, а мухата не спираше да бръмчи. Паякът беше много голям и грозен.

— Сега ще я захапе! — извика Чък. — Гледайте само!

Аз се промуших между тях и изритах паяка и мухата от паяжината.

— Какво направи бе, дяволите да те вземат? — попита Чък.

— Кучи син! — кресна Еди. — Всичко развали!

Аз се отдръпнах. Дори Франк ме гледаше неразбиращо.

— Да го пипнем! — извика Джийн.

Бяха ми запречили пътя към улицата. Затова хукнах по алеята и влязох в задния двор на някаква непозната къща. Те тичаха след мен. Прекосих двора и свърнах зад гаража. Отзад имаше ограда от ковано желязо, обвита в лозница и висока два метра. Качих се на оградата и я прескохих. Прекосих следващия двор, хукнах по алеята и когато стигнах до края, хвърлих поглед назад и видях, че Чък е стигнал до върха на оградата. После обаче се подхълзна и тупна по гръб обратно в двора.

— Мамка му! — изруга.

Аз завих надясно, без да спирам да тичам. Преминах на бегом седем-осем пресечки, после седнах да си почина на моравата пред някаква къща. Наоколо не се виждаше никой. Чудех се дали Франк ще ми прости. Чудех се дали другите ще ми простят. Реших една-две седмици да не им се мяркам пред очите...

И те забравиха. Известно време не се случи нищо. Дълги, дълги дни. После бащата на Франк се самоуби. Никой не разбра защо. Франк ми каза, че двамата с майка му ще се преместят да живеят в по-малка къща в друг квартал. Каза, че ще ми пише. И наистина ми изпращаше писма. Но в тях не пишеше нищо. Вместо това и двамата рисувахме картички. Бяха за канибали. В неговите картички се разказваше за някое приключение с канибали, а после аз продължавах историята оттам, докъдето беше стигнал той, и също рисувах канибали. Веднъж майка ми намери едно от писмата на Франк, показва го на баща ми и с писмата беше дотук.

Пети клас премина в шести клас и аз започнах да обмислям бягство от къщи, но после се сетих, че щом дори бащите на повечето от нас не можеха да си намерят работа, как щях да си намеря работа аз, след като бях висок метър и четирийсет? Народният герой тогава беше Джон Дилинджър. Обичаха го и малки, и големи. Той вземаше пари направо от банките. Освен него прочути бяха Флойд Красавеца, Мама Баркър и Кели Автомата.

Хората започнаха да ходят на незастроените парцели, където растяха бурени. Бяха открили, че някои от бурените могат да се сварят и стават за ядене. Мъжете се биеха с юмруци по пустите терени и по кръстовищата. Всички бяха много ядосани. Мъжете си свиваха цигари

от тютюн „Бул Дърам“ и се репчеха на всички. Пускаха малкото кръгло етикетче на кутиите с тютюн да виси от предното джобче на ризата и можеха да свиват цигара с една ръка. Когато човек видеше някой мъж с етикетче „Бул Дърам“, трябваше да си отваря очите на четири. Хората обикаляха и си говореха за втората и третата си ипотека. Една вечер баща ми се прибра със счупена ръка и две насинени очи. Майка ми също си беше намерила някаква нископлатена работа някъде. Всички момчета в квартала имаха по два чифта панталони — едни за делник и едни за празник. В магазините се продаваха подметки и токове по петнайсет или двайсет цента чифта, заедно с лепило, така че хората да могат да подлепят износените си обувки. Родителите на Джийн гледаха в двора си един петел и няколко кокошки и ако някоя от кокошките не снасяше достатъчно яйца, я изяждаха.

При мен положението беше същото — ходех на училище и се виждах с Чък, Джийн и Еди. Не само родителите станаха по-лоши — децата също, дори животните. Все едно и те гледаха от хората.

Един ден стоях при момчетата и чаках, както обикновено, защото бяхме в обтегнати отношения и аз всъщност не исках да се сдобрявам с тях. Джийн изведнъж дотърча при мен и каза:

— Ей, Хенри, ела бързо!

— Какво има?

— ИДВАЙ БЪРЗО!

Джийн се затича и аз хукнах след него. Изтичахме по алеята и влязохме в двора на семейство Гибсън. Дворът на семейство Гибсън беше ограден с висока тухлена ограда.

— ВИЖ! СГАЩИЛ Е КОТКАТА! СЕГА ЩЕ Я УБИЕ!

В единия ъгъл на двора, до стената, имаше малко бяло коте. Не можеше нито да се изкачи по стената, нито да избяга наляво или надясно. Беше извил гръб и съскаше яростно, а ноктите му бяха извадени. Но котето беше много малко, а булдогът на Чък, Барни, ръмжеше и пристъпваше все по-близо до него. Имах чувството, че момчетата нарочно са занесли котката там, а после са докарали и кучето. Подозирах, че е така, защото Чък, Еди и Джийн наблюдаваха сцената някак гузно.

— Вие сте го направили, нали? — попитах.

— Не — каза Чък. — Котката си е виновна. Сама дойде тук. Нека се измъкне с бой.

- Мразя ви, копелета такива — заявих аз.
- Барни ще убие котката — каза Джийн.
- Ще я разкъса на парчета — допълни Еди. — Страх го е от ноктите, но ако се приближи още малко, ще й види сметката.

Барни беше голям кафяв булдог с разлигавени челюсти. Беше дебел и тъп, с безизразни кафяви очи. Не спираше да ръмжи и пристъпваше напред сантиметър по сантиметър, а козината по врата и на гърба му стърчеше. Искаше ми се да му тегля един шут в гадния задник, но в такъв случай най-вероятно щеше да ми отхапе крака. Беше сериозно настроен да убива. Бялото коте изглеждаше съвсем малко. Съскаше и очакваше атаката, притиснато в стената, и беше толкова красиво и чисто същество.

Кучето бавно пристъпваше напред. Защо го бяха направили? Това не беше честен бой, а долен, мръсен номер. Къде бяха големите? Къде бяха учителите и директорите? Постоянно се въртяха около мен и ме обвиняваха в разни неща. Къде бяха сега?

Помислих си да грабна котката и да избягам, но не ми достигаше кураж да го сторя. Страхувах се, че булдогът ще нападне мен. Когато осъзнах, че ми липсва смелостта да направя това, което трябваше, се почувствах ужасно. Стана ми лошо, физически. Коленете ми омекнаха. Не исках да го правя по този начин, но просто не можех да измисля по-добър.

— Чък — обадих се. — Пусни котката, моля те. Прибери си кучето.

Чък не отговори. Не откъсваше поглед от тях.

После каза:

— Дръж, Барни! Дръж котката!

Барни пристъпи още малко напред и котката изведнъж подскочи. Превърна се в размазано, съскащо бяло петно от нокти и зъби. Барни отстъпи и котката отново се притисна в стената.

— Дръж, Барни — повтори Чък.

— Затваряй си устата, дяволите да те вземат! — викнах му аз.

— Не ми говори така — каза Чък.

Барни отново започна да пристъпва напред.

— Вие сте нагласили всичко — рекох.

Чух някакъв шум зад гърба си и се озърнах. Видях стария господин Гибсън, който ни гледаше от прозореца на спалнята си. И той

искаше да види как кучето убива котката, точно като момчетата. Защо?

Старият господин Гибсън беше нашият пощальон, който носеше изкуствено чене. Беше женен за една жена, която никога не мърдаше от къщи. Излизаше само да хвърли боклука. Госпожа Гибсън винаги беше с мрежичка на косата и винаги беше по нощница, халат и чехли.

Докато гледах натам, госпожа Гибсън, облечена както обикновено, също се появи на прозореца и застана до мъжа си, като чакаше да види убийството. Старият господин Гибсън беше от малкото мъже в квартала, които все още имаха работа, но и на него му беше нужно да види как ще умре котката. И Гибсън беше същият като Чък, Еди и Джийн.

Имаше прекалено много като тях.

Булдогът пристъпваше все по-близо. Не можех да гледам как ще убие котката. Усещах огромен срам, че я оставям да умре така. Естествено, все още имаше шанс да избяга, но аз бях сигурен, че момчетата ще я спрат. Тази котка трябваше да се справи не само с булдога, а с цялото Човечество.

Обърнах се и си тръгнах, излязох от двора, минах по алеята и излязох на тротоара. Върнах се по тротоара до къщата, в която живеех, и там, на двора на къщата си, стоеше и ме чакаше моят баща.

— Къде ходиш? — попита.

Не отговорих.

— Влизай вътре — нареди той. — И не ми се прави на тъжен, защото *наистина* ще ти се стъжни!

21.

После ме записаха в прогимназията „Маунт Джъстин“. Там учеха половината момчета от началното училище „Делси“, по-едрите и по-яките. Освен това бяха записани и други банди от исполини от други училища. Момчетата в моя седми клас бяха по-едри от момчетата в деветите класове. Когато се строяхме за физическо, бяхме смешна гледка, защото повечето от нас бяха по-високи от учителите по физическо. Стояхме, докато ни проверят по списък, и нарочно се прегърбяхме, издавахме коремите си напред и свивахме рамене.

— Боже Господи — казваше Уагнър, учителят ни по физическо.
— Изправете раменете, не се прегърбвайте!

Но никой не помръдваше. Така си бяхме добре и не искахме да се променяме. Всички бяхме от семейства, жестоко пострадали от Депресията, и все пак бяхме пораснали огромни и силни. Според мен повечето от нас не получаваха никаква любов от семействата си и затова не искахме любов или нежност от никого. Подиграваха ни се, но внимаваха да го правят, когато не ги виждаме. Като че ли бяхме пораснали прекалено бързо и детството вече ни беше омръзнало. Не изпитвахме никакво уважение към по-възрастните. Бяхме като крастави тигри. Едно еврейче, Сам Фелдман, вече имаше черна брада и трябаше да се бръсне всяка сутрин. До обяд брадичката му отново потъмняваше от наболата четина. Освен това целият му гръден кош беше обрасъл с черна козина, а подмишниците му воняха ужасно. Друго момче приличаше на Джак Демпси. Трето момче, Питър Мангалор, имаше кур, който беше дълъг двайсет и четири сантиметра в отпуснато състояние. А когато след физическо влязохме под душовете, аз открих, че имам най-големите топки от всички.

— Ей! Я вижте топките на тоя тука!

— Мамка му и прасе! Нищо и никакъв кур, ама вижте му само топките!

— Мамка му и прасе!

Не знам какво ни имаше, но ни имаше нещо и всички го усещаха. Виждаше се по начина, по който вървяхме и говорехме. Всъщност ние не говорехме много — само намеквахме, и това вбесяваше всички, защото така не оставяхме никакво място за съмнение, че светът ни дължи нещо.

След часовете седмокласниците играеха футбол с докосване срещу осми и девети клас. Нямаше никакъв смисъл. Биехме ги всеки път, направо ги разбивахме, при това със стил и без почти никакво усилие. Когато играеха по тези правила, повечето отбори непрекъснато правеха пасове, но ние залагахме на дълги спринтове. Така можехме да изнесем блокади много напред, та когато противниковият отбор атакува, нашите момчета да ги събарят веднага. Това ни беше просто извинение да упражним малко насилие, никога не пазехме нападателите. Противниците ни едва ли не се радваха, когато прекъснеме играта заради техен фал.

Момичетата оставаха след училище да ни гледат. Някои от тях вече излизаха с гимназисти и не си губеха времето с хлапетии от прогимназията, но въпреки това оставаха след училище, за да гледат мачовете на седмокласниците. Бяхме прочути. Момичетата оставаха след часовете, гледаха ни и се чудеха. Аз не бях в отбора, но стоях на тъчлинията и тайно пушех цигари, като се правех на треньор или нещо подобно. Всички ще намажем, мислех си аз, докато гледах момичетата. Но повечето от нас само мастурбираха.

Мастурбирането. Спомням си как разбрах за него. Една сутрин Еди почука на прозореца на моята стая.

— Какво става? — попитах го.

Той вдигна една епруветка, на дъното на която имаше нещо бяло.

— Какво е това? — попитах.

— Сперма — отвърна Еди. — Изпразних се.

— Честно?

— Честно. Трябва само да си плюеш на ръката и да започнеш да си търкаш пишката. Става ти хубаво и след малко от края му цръква бял сок. Казва се „сперма“.

— Честно?

— Честно.

Еди си взе епруветката и си тръгна. Известно време размишлявах за това, после реших да пробвам. Пишката ми стана твърда и беше

много хубаво, а после стана още по-хубаво и още по-хубаво, по-хубаво от всичко, което бях изпитвал дотогава. Накрая от главата на кура ми бликна бял сок. След този ден от време на време пак го правех. Беше още по-интересно, ако си представяш, че си с някое момиче, докато го правиш.

Един ден си стоях на тъчлинията и гледах как нашият отбор размазва друг отбор. Скришом пушех цигара и наблюдавах играта. От двете ми страни стоеше по едно момиче. Нашите момчета тъкмо се бяха измъкнали от едно меле, когато видях, че към мен върви учителят по физическо, Кърли Уагнър. Хвърлих цигарата и започнах да ръкопляскам.

— Хайде, наште!

Уагнър застана пред мен. Гледаше ме, без да продума. Лицето ми беше мрачно и зло.

— Ще ви го върна тъпкано, момчета! — каза Уагнър. — Особено на теб!

Аз се обърнах и небрежно го изгледах, после отново отклоних очи към играта. Уагнър стоеше и ме гледаше. След малко си тръгна.

Стана ми приятно. Беше готино, че ме смятат за едно от лошите момчета. Харесваше ми да съм лошо момче. Всеки може да бъде добро момче, за това не се изисква никакъв кураж. А Дилинджър имаше кураж. Мама Баркър беше велика жена, защото беше научила момчетата си как да стрелят с автомат. Аз не исках да стана като баща си. Той само се правеше на лош. Ако си истински лош, няма нужда да се преструваш, то просто се вижда. Беше готино, че съм лош. Призляваше ми, ако дори само се опитвах да бъда добър.

Момичето, което стоеше до мен, ми каза:

— Що го слушаш този Уагнър? Да не те е страх?

Обърнах се и я погледнах. Гледах я дълго, без да помръдна.

— Някакъв проблем ли имаш? — попита тя.

Извърнах очи от нея, изплюх се на земята и си тръгнах. Бавно минах покрай цялото игрище, излязох през задния вход и поех към къщи.

Уагнър винаги беше облечен със сив анzug, горнище и долнище. Имаше бирено шкембенце. Нещо винаги го притесняваше.

Единственото му преимущество беше възрастта. Опитваше се да се държи заплашително, но с времето номерът му все по-често не минаваше. Винаги имаше някой, който да ме тормози, без да има право на това. Уагнър и баща ми. Баща ми и Уагнър. Какво искаха от мен? Какво толкова им пречех?

22.

Веднъж, точно както беше станало с Дейвид в началното училище, едно момче се лепна за мен. Беше дребен, слаб и почти нямаше коса. Момчетата му викаха Плешко. Истинското му име беше Илай Лакрос. Името му беше готино, обаче той — не. Но ми се залепи. Изглеждаше толкова жален, че не можех да му кажа да се разкара. Беше като помияр — изтормозен от глад и ритници. Не ми беше приятно да се влачи навсякъде с мен. Но тъй като знаех какво е чувството да си помияр, не го изгоних. Той ругаеше на почти всяко изречение, поне по една ругатня на изречение, но само се преструваше, защото не беше боец, а страхливец. Аз не бях страхливец, но пък не бях съвсем наред, така че може би сме си пасвали.

Почти всеки ден след училище ходех с него до тяхната къща. Той живееше с майка си, баща си и дядо си. Имаха малка къща срещу малък парк. Техният квартал ми харесваше, защото там имаше големи сенчести дървета, а тъй като някои хора ми бяха казвали, че съм грозен, винаги предпочитах сянката пред слънцето, мрака пред светлината.

Докато вървяхме към тях, Плешко ми беше разказал за баща си. Баща му бил лекар, прочут хирург, но му отнели правата, защото се пропил. Един ден се запознах с бащата на Плешко. Той седеше на стол под едно дърво и нищо не правеше.

— Татко — каза Плешко. — Това е Хенри.

— Здравей, Хенри.

Напомни ми за първия път, когато бях видял дядо, застанал на стълбите пред къщата си. Бащата на Плешко имаше черна коса и черна брада, но очите му бяха същите като на дядо ми — блестящи като диаманти и никак неземни. А собственият му син, Плешко, изобщо не беше блестящ.

— Хайде — подкани ме Плешко. — Ела с мен. Слязохме в едно мазе под тяхната къща. Вътре беше тъмно и влажно и ние постоянно

малко на вратата, докато очите ни свикнат с полумрака. Едва тогава видях редиците с бурета.

— В тези бурета има най-различни видове вино — обясни Плешко. — Всяко буре си има канелка. Искаш ли да пробваш?

— Не.

— Пий поне една гълтка бе, мамка му.

— Защо?

— Нали си големият мъж бе, да еба?

— Як съм, да — съгласих се.

— Тогава пийни малко шибано вино!

Малкият Плешко ме предизвикваше. Няма проблеми. Отидох до едно буре и се наведох.

— Завърти шибаната канелка! Отвори си шибаната уста!

— Тук има ли паяци?

— Давай бе! Давай, дявол те взел!

Отворих уста под канелката и я завъртях. В устата ми протече някаква миризлива течност. Веднага я изплюх.

— Не бъди бъзльо! Гълтай, какво толкова!

Отворих канелката и устата си. Миризливата течност потече и аз я гълтнах. После затворих канелката и се изправих. Помислих си, че повърна на място.

— Сега ти пий малко — казах на Плешко.

— Няма проблеми — съгласи се той. — Не ме е страх, мамка му!

Той се наведе под едно буре и отпи голяма гълтка. Не можех да оставя дребосък като него да ме победи. Застанах под едно друго буре, отворих канелката и гълтнах още малко. После се изправих. Започваše да ми става хубаво.

— Ей, Плешко — казах. — Това хич не е лошо.

— Ами пробвай още тогава, да еба.

Пробвах още. Вкусът все повече ми харесваше. Чувството също.

— Това е на баща ти, Плешко. Не бива да му го пия.

— На него не му пука. Той спря да пие.

Никога не ми беше ставало толкова хубаво. Беше по-хубаво от мастиурбирането.

Вървях от буре на буре. Беше като магия. Защо никой не ми беше казал по-рано? С това нещо животът ставаше прекрасен, човек ставаше идеален и недосегаем.

Изправих се и се обърнах към Плешко.

— Къде е майка ти? Сега ще наеба майка ти!

— Ще те убия, копеле, само да си пипнал майка ми!

— Нали знаеш, че мога да те пребия когато си искаш, Плешко.

— Да.

— Добре тогава, няма да пипам майка ти.

— Хайде да си ходим, Хенри.

— Чакай да пийна още малко...

Отидох до едно буре и опънах голяма гълтка. После се качихме обратно по стълбата. Когато излязохме, бащата на Плешко все още седеше на онзи стол.

— В избата ли бяхте, момчета?

— Да — отвърна Плешко.

— Не сте ли се подкарали малко рано?

Двамата с Плешко не отговорихме. Отидохме до булеварда и влязохме в един магазин, в който се продаваше дъвка. Купихме си по няколко дъвки и ги натъпкахме в устата си. Той се притесняваше майка му да не разбере, че е пил. Аз не се притеснявах за нищо. Седнахме на една пейка в парка, започнахме да жвакаме дъвка и аз си помислих, че най-сетне съм намерил нещо, което ще ми помогне и ще ми служи дълго и вярно. Тревата в парка изглеждаше по-зелена, пейките в парка бяха по-красиви, а цветята сякаш се стараеха повече. Може би това нещо беше вредно за хирурзите, но хората, които искат да стават хирурзи, по принцип нещо не са в ред.

23.

В „Маунт Джъстин“ ми харесваха часовете по биология. Учителят ни се казваше господин Станхоуп. Беше стар човек, на около петдесет и пет години, и ние общо взето му се бяхме качили на главата. В нашия клас беше Лили Фишман, която беше много развита. Гърдите ѝ бяха огромни и имаше великолепен задник, който въртеше, докато ходеше на обувките си с високи токчета. Беше страхотна, говореше си с всички момчета и се отъркваше в тях, докато си приказваше.

Всеки път в часа по биология ставаше едно и също. Никога не учехме нищо от биологията. Господин Станхоуп говореше нещо в продължение на десетина минути, после Лили го прекъсваше:

— Ооо, господин Станхоуп, нека да си направим *представление!*

— Не!

— Еее, господин *Станхоун!*

После тя отиваше до катедрата, сладко-сладко се надвесваше над него и прошепваше нещо на ухото му.

— Добре де, добре... — казваше той.

И Лили започваше да пее и да танцува. Винаги започваше с „Приспивна песен над Бродуей“ и изпълняваше всичките номера от репертоара си. Беше страхотна, невероятна и гореща, и всички изгаряха по нея. Беше като истинска голяма жена, държеше се предизвикателно със Станхоуп и с нас. Беше прекрасно. Старият Станхоуп само седеше и точеше лиги. Ние му се смеехме и насырчавахме Лили. Това се случваше всеки път, докато веднъж в класа не нахълта директорът на училището, господин Лейсфийлд.

— Какво става тук?

Станхоуп замръзна на мястото си и не можа да си отвори устата.

— Класът е свободен! — изкреша Лейсфийлд.

Докато се изнизваше, той добави:

— А *вие*, госпожице Фишман, веднага елате в кабинета ми!

Естествено, след този случай никога не си учехме уроците по биология, докато един ден господин Станхоуп не ни зададе първото контролно.

— Мамка му — изруга на глас Питър Мангалор. — Какво ще правим сега?

Питър беше онова момче, на което му беше двайсет и четири сантиметра в отпуснато състояние.

— Ти пък какво се притесняваш, нали никога няма да ти се наложи да работиш — каза му момчето, което приличаше на Джак Демпси. — Ние обаче загазихме.

— Дали да не вземем да изгорим училището? — обади се Ред Къркпатрик.

— Мамка му — подхвърли някакво момче от задните чинове. — Всеки път, когато имам двойка, моят баща ми изтръгва по един нокът.

Всички погледнахме листовете с въпросите за контролното. Аз си помислих за моя баща. После си помислих за Лили Фишман. „Лили Фишман — рекох си, — ти си курва, истинска мръсница, защото ни танцуваши и пееше така и сега всички ще се пържим в ада заради теб.“

Станхоуп ни гледаше.

— Защо никой не пише? Защо никой не отговаря на въпросите? Всички имат ли си моливи?

— Да бе, всички си имаме моливи — отвърна едно от момчетата.

Лили седеше на първия чин, точно пред катедрата на Станхоуп. Видяхме как си отваря учебника по биология и поглежда отговора на първия въпрос. Значи така. Всички отворихме учебниците си едновременно. Станхоуп седеше и ни гледаше. Не знаеше какво да направи. Започна да цвърчи. Седя почти пет минути, после скочи. Затича се напред-назад между чиновете и се разкрещя:

— Какво правите бе, хора? Затворете учебниците! Веднага затворете учебниците!

Когато минаваше покрай някой чин, учениците си затваряха учебниците, но после веднага ги отваряха зад гърба му.

Плешко седеше до мен и не спираше да се смее:

— Какъв глупак! Какъв стар глупак!

Стана ми малко жал за Станхоуп, но все пак беше или той, или аз. Станхоуп застана зад катедрата и се развика:

— Затворете всички учебници или ще пиша двойки на целия клас!

Тогава се изправи Лили Фишман. Тя вдигна полата си и дръпна единия от копринените си чорапи. Докато си оправяше жартиера, видяхме бяла плът. После си оправи и другия жартиер. Никога не бяхме виждали подобна гледка, както и Станхоуп. Сетне Лили си седна и всички си довършихме контролните с отворени учебници. Станхоуп остана зад катедрата, напълно разгромен.

Другият учител, на когото се бяхме качили на главата, се наричаше Поп Фарнсуърт. Започна се още в първия ни час по трудово обучение. Той ни каза:

— Тук ще научаваме всичко с практика. Започваме веднага. Всеки от вас ще вземе по един двигател, ще го разглоби и после отново ще го сглоби така, че да работи както преди, като за това ще разполагате с целия срок. На стената има чертежи на двигателите, а аз ще отговарям на въпросите ви. Освен това ще ви пусна един филм, в който се показва как работят двигателите. Но в днешния час ще трябва да ги разглобите. Необходимите инструменти са пред вас.

— Ей, Поп, а не може ли първо да изгледаме филма? — попита едно момче.

— Казах да започвате веднага!

Нямам представа откъде беше намерил толкова много двигатели. Бяха мазни, черни и ръждиви. Изглеждаха отвратително.

— Мамка му — обади се едно момче. — Моят мотор прилича на купчина спечени лайна.

Застанахме пред двигателите. Повечето от момчетата хванаха по един гаечен ключ. Ред Къркпатрик взе отвертка и бавно прокара върха ѝ по своя двигател, а отстрани се спусна еднометрова панделка от грес.

— Хайде бе, Поп, що не пуснеш филма? Идваме направо от физическо, където направо ни скъсаха гъза! Уагнър ни накара да скачаме като жаби!

— Започнете изпълнението на задачата!

Започнахме. Беше безумно. Беше по-зле и от час по музика. Чуваше се дрънчене на инструменти и тежко дишане.

— МАМКА МУ! — изрева изведнъж Хари Хендерсън. — ТОКУЩО СИ ОБЕЛИХ ЦЯЛОТО ШИБАНО КОКАЛЧЕ! ТОВА Е ШИБАН РОБСКИ ТРУД!

Той внимателно уви дясната си ръка с носна кърпичка и се загледа в кръвта, която бавно се процеждаше в нея.

— *Мамка му* — повтори.

Останалите продължавахме да се мъчим.

— Предпочитам да ме накарат да си пъхна главата в слонска путка — заяви Ред Къркпатрик.

Джак Демпси хвърли гаечния ключ на пода.

— Отказвам се — заяви. — Направи ми каквото щеш, но се отказвам. Ако искаш, ме застреляй. Отрежи ми топките. Не ми пука, аз бях дотук.

После отиде и се подпрая на една стена. Скръсти ръце на гърдите си и се вторачи във върховете на обувките си.

Положението наистина изглеждаше ужасно. В работилницата нямаше нито едно момиче. През задната врата се виждаше празният училищен двор — огромно пусто пространство, обляно от слънчева светлина, където нямаше нужда да правиш каквото и да било. А ние стояхме вътре, наведени над тези тъпи двигатели, които дори не бяха в коли и не служеха за нищо. Купчини от тъпа стомана. Беше тъпо и трудно. Имахме нужда от чудо. Жivotът ни и без това беше предостатъчно тъп. Нещо трябваше да ни спаси. Бяхме чували, че Поп е добър по душа, но това май не беше вярно. Беше отвратителен кучи син с бирено шкембе, облечен в мазен гащеризон, косата му падаше в очите, а брадичката му беше изцапана с грес.

Арни Уайтчапъл хвърли гаечния си ключ и отиде при господин Фарнсърт. Беше ухилен до уши.

— Хайде бе, Поп!

— Връщай се на двигателя си, Уайтчапъл!

— Стига бе, Поп, какво толкова!

Арни беше с няколко години по-голям от нас. Беше изпуснал няколко класа, докато е бил затворен в поправителен дом. Но макар и по-голям от нас, беше по-дребен. Косата му беше много черна и зализана с брилянтин. Понякога заставаше пред огледалото в мъжката тоалетна и си изстискваше пъпките. Говореше мръсотии на момичетата и носеше в джоба си презервативи „Шейх“.

- Знам един страхотен виц, Поп!
- Така ли? Я се връщай при мотора, Уайтчапъл!
- Много е смешен, Поп!

Видяхме как Арни започна да разказва на Поп мръсния виц. Двамата бяха навели глави един към друг, за да не ги чуваме. Вицът свърши. Поп се разсмя. Беше сгънал огромното си тяло на две и се държеше за биреното шкембе.

— Мамка му и прасе! — изрева той, докато се смееше. — Боже мой, мамка му и прасе!

После спря.

- Добре, Арни, сега се връщай при двигателя!
- Не, Поп, чакай, знам още един.
- Честно?
- Честно, слушай...

Всички зарязахме двигателите и отдохме при тях. Наобиколихме ги и започнахме да слушаме следващия виц на Арни. Когато свърши, Поп пак се преви от смях:

— Мамка му и прасе, Боже Господи, мамка му и прасе!

— Слушай сега още един, Поп. Един човек си карал през пустинята. И видял друг човек, който подскачал край пътя. Бил чисто гол, а ръцете и краката му били завързани с въже. Нашият човек си спрял колата и казал: „Ей, човече, какво е станало?“ А онзи му разправя: „Ами както си карах, видях един стопаджия, така че му спрях, а кучият му син извади пистолет, взе ми дрехите и ме завърза. А после мръсното копеле ме изнасили отзад!“ „Верно ли бе?“ — вика нашият човек и излиза от колата. „Верно — вика онзи. — Направо ми скъса гъза, мръсното копеле!“ „Ами, какво да ти кажа — вика нашият човек и си разкопчава дюкяна, — днес май не ти е ден!“

Поп пак започна да се смее и се преви на две.

— О, не! О, НЕ! МАМКА... МУ... И... ПРАСЕ... МАМКА МУ И ПРАСЕ!

След малко най-сетне спря да се смее.

- Боже Господи — каза тихо. — Мамка му и прасе.
- Дай да гледаме филма, Поп, моля те!
- Е, добре тогава — съгласи се той.

Някой затвори задната врата и Поп спусна мръсен бял екран. После включи прожекционния апарат. Филмът беше доста тъп, но все

пак беше далеч за предпочитане пред работата с гадните мотори. Бензинът се запалваше от свещите, експлозията удряше буталото, буталото се преместваше надолу и завърташе коляновия вал, клапите се отваряха и затваряха, цилиндрите продължаваха да се местят нагоре-надолу и коляновият вал продължаваше да се върти. Не беше особено вълнуващо, но в работилницата беше готино и човек можеше да се облегне и да си мисли за каквото си иска. Вместо да си жули кокалчетата в тъпата стомана.

Така и не разглобихме онези двигатели, да не говорим пък да ги слюбяваме, и гледахме същия филм още не знам колко пъти. Уайтчапъл постоянно разказваше нови вицове и ние всички се скъсвахме от смях, макар че някои от тях бяха направо ужасни — но не и за Пол Фарнсуърт, който все така се превиваше на две и ревеше:

— Мамка му и прасе! О, не! О, не, не, не!

Беше добър учител. Всички го харесвахме.

24.

Най-готина от всички беше учителката ни по английски, госпожица Гредис. Беше руса, с дълъг оствър нос. Носът ѝ беше малко неприятен, но човек забравяше за него, когато види всичко останало. Тя носеше тесни рокли и пуловери с дълбоко шпиц деколте, черни обувки на висок ток и копринени чорапи. Беше тънка като змия, с красиви дълги крака. Сядаше зад катедрата само за да провери списъка на класа в дневника. След това се преместваше на един чин отпред, който винаги стоеше празен, и се настаниваше отгоре, с лице към нас. Госпожица Гредис седеше с кръстосани крака и вдигната пола. Никога не бяхме виждали такива глезени, такива крака и такива бедра. Е, бяхме виждали Лили Фишман, но Лили все още беше момиче, докато госпожица Гредис беше в разцвета на силите си. И всеки ден можехме да я зяпаме по цял час. В нашия клас нямаше нито едно момче, което да не се натъжава, когато удари звънецът в края на часа по английски. После си говорехме за нея.

— Мислите ли, че ѝ се ебе?

— Не, според мен само ни дразни. Знае, че направо ни побърква, и не иска нищо друго от нас.

— Аз знам къде живее. Някоя вечер ще отида.

— Не ти стиска!

— Да бе. Да бе! Направо ще я скъсам от ебане! Тя си го проси!

— Един тип от осми клас ми каза, че една вечер е ходил при нея.

— Честно? И какво станало?

— Тя му отворила по нощница, така че циците ѝ все едно били навън. Той казал, че е забравил какво е домашното за следващия ден и дошъл да пита. Тя го поканила да влезе.

— Без майтап?

— Аха. Обаче нищо не станало. Тя му направила чай, казала му какво е домашното и той си тръгнал.

— Ако беше пуснала мен вътре, това щеше да е краят!

— Честно? Какво щеше да направиш?

— Първо щях да я наеба както трябва, после щях да я лижа, след това щях да я чукам между циците и накрая щях да я накарам да ми духа.

— Мечтай си. Да не би да си чукал?

— Естествено, че съм чукал. Няколко пъти.

— И как беше?

— Беше тъпо.

— Защо, не можа да свършиш ли?

— Свърших като помпа. Помислих си, че никога няма да спре да излиза.

— Омаза си цялата ръка, а?

— Ха-ха-ха!

— Ха-ха-ха-ха!

— Ха-ха!

— Цялата ръка, а?

— Да ви го научукам, момчета!

Според мен никой от нас не е ебал — каза едно момче.

Настъпи мълчание. После някой се обади:

— Глупости. Аз съм ебал още на седем години.

— Това нищо не е. Аз съм ебал на четири.

— Да бе, Ред. Давай, още можеш.

— Бях сгасил едно малко момиче под къщата.

— Стана ли ти?

— Естествено.

— Свърши ли?

— Май да. Нещо излезе.

— Да бе, естествено. Ти си се изпикал в путката й бе, Ред.

— Глупости!

— Как се казваше момичето?

— Бети Ан.

— Мамка му — обади се момчето, което твърдеше, че е чукало на седем. — И моята се казваше Бети Ан.

— Ебати курвата — отсече Ред.

Един хубав пролетен ден ние седяхме в час по английски, а госпожица Гредис седеше на първия чин с лице към нас. Този път особено много си беше вдигнала полата, беше ужасяващо, прекрасно, великолепно и мръсно. Такива крака, такива бедра, бяхме много близо

до най-заветното място. Беше невероятно. Плешко седеше на съседния чин. Той се наведе към мен и започна да ме бучка с пръст по крака:

— Виж бе! — прошепна. — Чупи всички рекорди!

— Стига де — отвърнах аз. — Млъкни, защото ще разбере и ще си оправи полата!

Плешко внимателно се отдръпна и ние затаихме дъх. Всичко беше наред. Не бяхме изплашили госпожица Гредис. Полата ѝ си остана все така вдигната нагоре. Този ден наистина беше незабравим. В класа не остана нито едно момче, което да не се е надървило, а госпожица Гредис си говореше ли, говореше. Сигурен съм, че нито едно от момчетата не чу и една дума от урока. Момичетата обаче се обръщаха и се споглеждаха, сякаш искаха да си кажат: „Ей, тази кучка вече наистина прекали“. Но госпожица Гредис никога не можеше да прекали. Все едно там горе дори нямаше путка, а нещо много по-добро. Тези крака. Сънчевите лъчи влизаха през прозореца и се изливаха по тези крака и по тези бедра, по топлата коприна, притисната толкова плътно към кожата ѝ. Полата ѝ беше толкова *вдигната*, толкова *високо*, че всички се молехме да ѝ зърнем гащичките, да зърнем *каквото и да е*. Господи Боже, все едно светът постоянно свършваше, започваше и свършваше отново, всичко беше едновременно истинско и нереално, сънцето, бедрата, коприната, толкова гладки, топли и пленителни. Цялата стая сякаш пулсираше. Зрението ни се замъгляваше, избистряше се и отново се замъгляваше, а госпожица Гредис си седеше там, все едно нищо не е станало, и продължаваше да си говори, все едно всичко беше нормално. Точно затова беше толкова хубаво и толкова ужасно: защото тя се преструваше, че нищо не се случва. За момент сведох очи към чина и забелязах, че всички неравности на дървото са изострени като релефна скулптура, сякаш всяко ръбче е изтъкано от светлина. После бързо се върнах към краката и бедрата, ядосан на себе си, че за миг бях отклонил поглед и може би бях изпуснал нещо.

Тогава започна да се чува някакъв шум. Звучеше така: „Бум, бум, бум, бум...“

Ричард Уйт. Седеше най-отзад. Имаше огромни уши и дебели устни, устните му бяха подути и чудовищни, а главата му беше извънредно голяма. Очите му бяха почти безцветни и в тях сякаш нямаше никакъв живот или разум. Имаше големи стъпала, а устата му

постоянно висеше отворена. Когато започнеше да говори, думите му излизаха една по една, колебливо и с дълги паузи. Дори не беше мухльо. Никой никога не приказваше с него. Никой не знаеше какво изобщо прави в нашето училище. Създаваше впечатление, че в главата му липсва нещо много важно. Дрехите му бяха чисти, но ризата му винаги беше разпасана и от нея или от панталоните му липсаха няколко копчета. Ричард Уйт. И той живееше някъде като нас и идваше на училище всеки ден.

— Бум, бум, бум, бум...

Ричард Уйт си биеше чекия — поздрав за бедрата и краката на госпожица Гредис. Най-сетне се беше предал. Може би не разбираше законите на обществото. Така или иначе, всички го чувахме. Госпожица Гредис също го чуваше. Момичетата в класа също го чуваха. Всички знаехме какво прави. Беше такъв глупак, че дори не му хрумваше да го направи по-тихо. Освен това се възбудждаше все повече и повече. Ударите започнаха да се чуват все по-силно. Ръката му, стисната в юмрук, се удряше в долната страна на чина.

— БУМ, БУМ, БУМ...

Всички погледнахме към госпожица Гредис. Какво щеше да стори сега? Тя се поколеба. Огледа всички в класа. После се усмихна, невъзмутима както винаги, и продължи:

— Аз твърдо вярвам, че английският език е най-изразителната и най-заразителната форма на човешко общуване. Поначало трябва да сме благодарни, че сме получили уникалния шанс английският да е нашият майчин език. И ако го мърсим, все едно омърсяваме себе си. Така че нека да се вслушаме в нашето наследство, да го уважаваме и все пак да не се страхуваме да поемем риска да изследваме и обогатяваме езика...

— БУМ, БУМ, БУМ...

— Трябва да забравим за Англия и начина, по който нашият общ език се използва там. Английската употреба на езика е чудесна, наистина, но нашият собствен американски език притежава дълбоки резерви от неизследвани възможности. И все още никой не се е възползвал от тях. Ако открием най-подходящия момент и най-подходящите писатели, един ден ще станем свидетели на литературно чудо...

— БУМ, БУМ, БУМ.

Да, Ричард Уейт беше едно от малкото момчета, с които никога не говорехме. Всъщност малко ни беше страх от него. Не беше човек, когото да можеш спокойно да пребиеш, защото от това нямаше да ти стане по-леко. Просто ти се искаше да се махнеш възможно най-далече от него, да не го гледаш, да не виждаш тези дебели устни и огромната му отворена уста като на премазана жаба. Искаше ти се да го отбягваш, защото не можеш да го победиш.

Така че ние чакахме ли, чакахме, докато госпожица Гредис продължаваше с речта си за разликите между английската и американската култура. Чакахме, а Ричард Уейт продължаваше ли, продължаваше. Юмрукът на Ричард се бълскаше в долната страна на чина, момичетата се споглеждаха, а момчетата си мислеха: „Какво прави този идиот в нашия клас? Сега ще развали всичко. Заради един идиот госпожица Гредис никога повече няма да си вдигне полата.“

— БУМ, БУМ, БУМ...

И после думкането спря. Ричард остана неподвижен. Беше свършил. Ние крадешком го погледнахме. Беше си същият. Чудехме се дали спермата му е в ръката или по панталоните?

Звънецът удари. Часът по английски свърши.

Той продължи да го прави и след това. Ричард Уейт честичко бълскаше по чина, докато слушахме госпожица Гредис, а тя седеше на първия чин с кръстосани крака и вдигната пола. Момчетата започнаха да свикват. След известно време дори взехме да се забавляваме от ситуацията. Момичетата също го приеха, но това не им харесваше, особено на Лили Фишман, за която почти бяхме забравили.

Освен с Ричард Уейт в този клас имах проблем и с още едно момче: Хари Уолдън. Момичетата смятала Хари Уолдън за красавец, защото имаше дълги златни къдрици и беше облечен с особени, деликатни обяди. Приличаше на конте от XVIII век, целият в някакви странни цветове, тъмнозелено, тъмносиньо, направо не знам откъде техните му намираха такива дрехи. Освен това винаги седеше напълно неподвижен и слушаше внимателно. Все едно разбираще всичко. Момичетата все повтаряха: „Той е гений“. На мен не ми приличаше на гений. Но не можех да разбера защо яките момчета не го тормозят. Това ме притесняваше. Как успяваше да се измъкне толкова лесно?

Един ден го срещнах в коридора и го спрях.

— Според мен на нищо не приличаш — заявих. — Защо всички те мислят за голяма работа?

Уолдън отмести поглед надясно и когато и аз се обърнах да видя какво зяпа, той се плъзна покрай мен, сякаш бях излязъл от отходния канал, и след миг вече си беше седнал на чина.

Почти всеки ден госпожица Гредис ни показваше всичко, Ричард блъскаше по чина, а този тип Уолдън седеше мълчаливо и се преструваше на гений. Накрая ми писна.

Попитах другите момчета:

— Ей, според вас Хари Уолдън наистина ли е някакъв гений? Само седи с красивите си дрешки и мълчи. Какво доказва с това? Всички можем да седим и да си траем.

Не ми отговориха. Изобщо не разбирах защо се отнасят така с този шибаняк. А после стана и по-лошо. Тръгна слух, че Хари Уолдън всяка вечер ходел при госпожица Гредис, че той е любимият ѝ ученик и двамата правят любов. От тази мисъл направо ми се повръщаше. Представях си как съблича изящните си дрехи в зелено и синьо, внимателно ги сгъва на някой стол, после събува оранжевите си боксерки от сатен и се плъзва под чаршафа, където госпожица Гредис разпилява златните му къдрици на рамото си, гали го и му прави разни други неща.

Момичетата също си шепнеха за това, а момичетата винаги знаеха всичко. И макар че момичетата не харесваха госпожица Гредис, те смятаха, че всичко е наред, че цялата история е логична, защото Хари Уолдън е такъв гений, деликатен и уязвим, и трябва да му съчувстваме, доколкото можем.

Веднъж пак хванах Хари Уолдън в коридора.

— Ще те спукам от бой, кучи сине, мен не можеш да излъжеш!

Хари Уолдън ме погледна. После погледна над рамото ми, вдигна ръка и посочи:

— Какво е това?

Обърнах се да видя. Нямаше нищо и когато пак се обърнах към него, той беше изчезнал. Вече седеше в класната стая, в пълна безопасност, обграден от момичетата, които го смятаха за гений и го обичаха.

Слуховете за Хари Уолдън, който всяка вечер ходел в къщата на госпожица Гредис, продължиха да се множат и в някои дни той дори не идваше на училище. Тези дни ми бяха любими, защото тогава трябваше да се справям само с удрянето по чина и нямаше нужда да мисля за златните му къдици и обожанието, което му отдаваха малките момичета с техните полички, пуловерчета и колосани карирани роклички. Когато Хари го нямаше, момичетата си шепнеха: „Толкова е чувствителен...“

А Ред Къркпатрик казваше:

— Тая направо го убива от ебане.

Един следобед отидох на училище, а мястото на Хари Уолдън беше празно. Предположих, че както обикновено е отишъл да ебе. Но после слуховете тръгнаха от чин на чин. Аз винаги последен разбирах за всичко. И най-сетне ми казаха: Хари Уолдън се самоубил. Предищната вечер. Госпожица Гредис все още не знаеше. Погледнах към неговото място. Повече никога нямаше да седи там. Всичките му шарени дрехи бяха отишли по дяволите. Госпожица Гредис свърши с проверката на класа. Дойде, седна на първия чин и кръстоса крака. Днес чорапите ѝ бяха по-светли отвсякога. Полата ѝ беше вдигната чак до бедрата.

— Нашата американска култура — започна тя — е обречена да бъде велика. Английският език, който досега беше толкова ограничен и формализиран, ще бъде преразгледан и подобрен. Нашите писатели ще пишат на език, който наистина ще може да се нарече „американски“...

Чорапите на госпожица Гредис бяха почти с телесен цвят. Все едно изобщо нямаше чорапи и седеше пред нас гола, но тя не беше, а само се преструваше, че е така, от което нещата ставаха още по-хубави.

— Все повече и повече ние ще откриваме нашите собствени истини и собствения си начин да говорим за тях, и този нов глас няма да бъде заглушен от древна история, овехтял морал, мъртви и изсъхнали мечти...

— Бум, бум, бум, бум...

25.

Кърли Уагнър, учителят по физическо, беше вдигнал мерника на Морис Московиц. Беше след часовете и заедно с десетина момчета от моя клас чухме за това и излязохме зад физкултурния салон, за да гледаме. Уагнър обясни правилата:

— Ще се бием, докато някой от двамата не извика, че се предава.

— Няма проблеми — каза Морис.

Морис беше висок и слаб, легко тъп и нито се отваряше много, нито тормозеше някого.

Уагнър се обърна към мен:

— А след като свърша с този, ти си наред!

— Аз ли, тренер?

— Да, ти, Чинаски.

Аз му се озъбих.

— Ще ви накарам да ме уважавате, момчета, дори ако се наложи да ви отупам един по един!

Уагнър беше бойно копеле. Постоянно правеше кофички на успоредката или кълбета на пътеката, или пък тичаше обиколки на пистата. Имаше каубойска походка, но освен това имаше и бирено шкембе. Най обичаше да застане пред някого и да го гледа продължително, все едно гледа лайно. Не знам какъв му беше проблемът. Ние му бяхме проблемът. Според мен той си мислеше, че всички до един чукаме момичетата като луди, и тази мисъл не му даваше мира.

Двамата започнаха да се бият. Уагнър знаеше това-онова. Навеждаше се, извиваше се, имаше бързи крака, спазваше дистанция и издаваше тихи съскащи звуци. Биваше си го. Успя три пъти поред да удари Московиц с ляв прав. Московиц пък само стоеше срещу него с отпуснати ръце. Не разбираще нищо от бокс. После Уагнър успя да му забие един десен в челюстта.

— Мамка му! — каза Морис и отвъртя едно дясното кроше, но Уагнър се наведе под ръката му.

После бързо контрира с един десен и един ляв в лицето на Москвиц. От носа на Морис потече кръв.

— Мамка му! — повтори той и взе да удря по-сериозно.

И да улучва. Ударите се чуваха ясно, когато отекваха в главата на Уагнър. Уагнър се опитваше да контраатакува, но неговите удари просто не бяха толкова силни и яростни като тези на Москвиц.

— Мамка му и прасе! Смачкай го, Мори!

Московиц беше роден за боксьор. Той заби един ляв ъперкът в биреното шкембе на Уагнър, Уагнър се задави и падна. Падна на колене. Лицето му кървеше. Беше отпуснал брадичка на гърдите си и май се канеше да повърне.

— Предавам се — каза Уагнър.

Оставихме го зад физкултурния салон и тръгнахме след Морис Москвиц. Той беше новият ни герой.

— Мамка му, Мори, ти трябва да станеш професионален боксьор!

— Не, няма начин, още съм само на тринайсет.

Отидохме зад работилницата по трудово обучение и седнахме на стъпалата. Някой запали цигари и ние започнахме да ги въртим.

— Той защо ни мрази? — попита Мори.

— Мамка му, Мори, не знаеш ли? Защото завижда! Мисли си, че чукаме момичетата!

— Ами, аз дори не съм се целувал с момиче.

— Честно ли бе, Мори?

— Честно.

— Трябва да пробваш да чукаш някоя през дрехите, Мори, много е готино!

Точно тогава Уагнър мина покрай нас. Попиваше лицето си с носната си кърпа.

— Ей, тренер! — извика едно от момчетата. — Кога ще има реванш?

Той спря и ни погледна:

— Момчета, веднага изгасете тези цигари!

— А, не, тренер, няма да стане! Ние се кефим да пушим!

— Ако искаш, ела тук, тренер, и ни накарай да си изгасим цигарите!

— Да бе, тренер, що не дойдеш?

Уагнър стоеше и ни гледаше:

— Още не съм свършил с вас! Ще ви пипна до един, по един или друг начин!

— И как ще стане, тренер? Нещо доста издишаш.

— Да бе, тренер, как ще стане?

Той тръгна през игрището към колата си. Малко ми беше жал за него. Когато човек е толкова гаден, колкото беше той, трябва да има някакво покритие.

— Според мен той си мисли, че докато завършим прогимназията, в училището няма да остане девствено момиче — заяви едно от момчетата.

— Аз пък смятам — заяви едно друго момче, — че някой му се е изхвърлил в ухoto и затова има сперма вместо мозък.

След това си тръгнахме. Беше доста хубав ден.

26.

Всяка сутрин майка ми отиваше на нископлатената си работа, а баща ми също излизаше, въпреки че беше безработен. Повечето от съседите ни също бяха безработни, но той не искаше те да разбираят, че и той е в същото положение. Затова всяка сутрин по едно и също време се качваше на колата си и потегляше, все едно отива на работа. Вечер пак се връщаше по едно и също време. Това ми беше добре дошло, защото така къщата оставаше на мое разположение. Те я заключваха на излизане, но аз знаех как да вляза. Първо отварях резето на мрежата с парче картон. Те заключваха вратата към верандата отвътре. Аз пъхах вестник под вратата и избутвах ключа да падне вътре. После издърпвах вестника обратно заедно с ключа. Отключвах вратата и влизах. После, на излизане, затварях мрежата с резето и заключвах вратата към верандата отвътре, а излизах през предната врата, която можеше да се щракне и отвън.

Обичах да си стоя сам. Веднъж играех на една от игрите, които си бях измислил. На камината имаше часовник със стрелка за секундите и аз сам си устройвах състезания по продължително стоеене без въздух. Всеки път надминавах собствения си рекорд. Беше много мъчително да си сдържам дъха, но всеки път бях много горд, когато добавях още няколко секунди към рекорда си. В този ден бях добавил цели пет секунди и докато се опитвах да възстановя дишането си, отидох до прозореца, който гледаше към улицата. Прозорецът беше голям, с червени завеси. Между завесите имаше малка пролука и аз погледнах навън. Господи Боже! Точно отсреща беше верандата на семейство Андерсън. Госпожа Андерсън беше седнала на стълбите и под роклята ѝ се виждаше всичко. Госпожа Андерсън беше някъде на двайсет и три години и краката ѝ бяха страхотни. Роклята ѝ ги разкриваше почти догоре. После се сетих за военния бинокъл на баща ми. Държеше го на най-горната етажерка на шкафчето си. Изтичах да го донеса, върнах се, клекнах пред прозореца и настроих бинокъла на краката на госпожа Андерсън. Все едно бяха пред мен! Пък и беше

различно от това да гледаш под полата на госпожица Гредис, защото нямаше нужда да се преструвам, че не гледам. Можех да се съсредоточа. И аз се съсредоточих. Гледах ги с всички сили. Бяха страховитни. Господи Боже, какви крака, какви бедра! Всеки път, когато се раздвижеше, ставаше още по-непоносимо и невероятно.

Застанах на колене и хванах бинокъла в едната си ръка, а с другата си извадих кура. Плюх на ръката си и започнах. За миг ми се стори, че виждам гащички. Бях готов да свърша. Спрях за малко. Продължих да гледам през бинокъла и след малко отново започнах. Точно когато щях да свърша, пак спрях. Почаках малко и отново взех да търкам. Този път знаех, че няма да мога да спра. Тя беше точно пред мен. Гледах право под роклята ѝ! Все едно наистина я чуках. И свърших. Изхвърлих се по целия паркет под прозореца. Спермата беше бяла и гъста. Станах, отидох до банята, взех малко тоалетна хартия, върнах се и избърсах пода. После занесох хартията обратно в тоалетната и пуснах водата.

Госпожа Андерсън сядаше на тези стъпала почти всеки ден и аз всеки път вземах бинокъла и си биех чекии.

Мислех си, че ако господин Андерсън разбере, ще ме убие на място...

Всяка сряда вечер родителите ми ходеха на кино. В киното имаше лотария с билетите и те искаха да спечелят малко пари. Точно в една сряда вечер открих нещо интересно. В къщата южно от нашата живееше семейство Пироци. Нашата алея за гаража минаваше от северната страна на тяхната къща, където беше прозорецът на дневната им. На прозореца имаше полуопрозрачна завеса. Между двете къщи се издигаше стена, която се извиваше като арка над нашата алея, а наоколо имаше храсти. Ако застанех в храстите между стената и прозореца, особено вечер, от улицата никой не можеше да ме види.

Пропълзях там. Беше страховитно — по-хубаво, отколкото очаквах. Госпожа Пироци седеше на дивана и четеше вестник. Беше кръстосала крака, а в другия край на дневната господин Пироци седеше в кресло и също четеше вестник. Госпожа Пироци не беше толкова млада колкото госпожица Гредис или госпожа Андерсън, но имаше хубави крака и обувки с висок ток и почти всеки път, когато обръщаше на нова страница на вестника, кръстосваше краката си, така че полата ѝ се вдигаше все по-нагоре и аз виждах още малко.

Помислих си, че ако родителите ми се върнат от киното и ме хванат там, животът ми ще свърши начаса. Но си струваше. Струваше си да поема този риск.

Стоях много тихо под прозореца и гледах краката на госпожа Пироци. Те имаха голямо коли, Джейф, което спеше пред вратата. Попрека същия ден бях гледал краката на госпожица Гредис в часа по английски, после си бях ударил една чекия пред краката на госпожа Андерсън, а сега имаше и още. И защо господин Пироци не гледаше краката на госпожа Пироци? Само си четеше вестника. Беше очевидно, че госпожа Пироци се опитва да го съблазни, защото полата ѝ се вдигаше все по-нагоре. После тя обърна на нова страница от вестника, бързо кръстоса крака и полата ѝ направо се обърна назад, като откри чисто белите ѝ бедра. Беше бяла като мляко! *Невероятно!* Беше най-готината от всички!

Тогава с периферното си зрение забелязах, че краката на господин Пироци се раздвижват. Той се изправи много бързо и тръгна към вратата. Аз хукнах направо през храстите. Чух го как отвори тяхната външна врата. Тичешком минах по нашата алея, свърнах в задния двор и се скрих зад гаража. Там за момент спрях и се ослушац. После се изкатерих по оградата на задния двор, прескочих лозницата и скочих в съседния двор. Прекосих и него, изтичах по алеята и поех в тръс на юг надолу по улицата, все едно тичах за здраве. Зад мен нямаше никой, но аз не спрях да тичам.

Ако разбере, че съм бил аз, и каже на баща ми, просто съм мъртъв.

А може би просто е излязъл, за да разходи старото им куче да се изака?

Тичах до булевард „Адамс“ и седнах на една трамвайна спирка. Поседях пет минути, после тръгнах обратно към къщи. Когато се върнах, родителите ми още не се бяха прибрали. Влязох, съблякох се, загасих лампите и зачаках следващия ден...

Друга сряда вечер двамата с Плешко минахме за по-напряко между две жилищни сгради, както правехме всеки път. Бяхме тръгнали към избата на баща му, но Плешко спря до един прозорец. Щорите

бяха спуснати, но не съвсем. Плешко спря, наведе се и погледна вътре. После ми махна да се приближа.

— Какво става? — прошепнах.

— Виж!

В леглото имаше голи мъж и жена. Бяха само леко заметнати с чаршаф. Мъжът се опитваше да целуна жената, а тя го отблъскваше.

— По дяволите, Мари, дай ми!

— Не!

— Много ми се иска, моля *te*!

— Махни си проклетите ръце от мен!

— Ама, Мари, аз те обичам!

— Ти с твоята шибана любов...

— Мари, моля *te*!

— Ще мълъкнеш ли?

Мъжът се обърна към стената. Жената взе някакво списание, подложи под главата си възглавница и се зачете.

Двамата с Плешко се отдалечихме от прозореца.

— Божичко — каза той. — Направо да повърнеш!

— Мислех си, че ще видим нещо — рекох аз.

Когато отдохме до избата, се оказа, че бащата на Плешко е сложил на вратата голям катинар.

Още няколко пъти проверявахме този прозорец, но никога не видяхме нищо интересно. Винаги ставаше едно и също.

— Мари, толкова време мина. Ние живеем заедно, да му се не види. *Женени* сме.

— Много важно!

— Само *веднъж*, Мари, и повече няма да те притеснявам дълго време, обещавам!

— Мълъкни! Повдига ми се от теб!

Двамата с Плешко си тръгнахме.

— Мамка му — казах аз.

— Мамка му — съгласи се той.

— Според мен той няма хуй — казах аз.

— Все едно наистина няма — съгласи се Плешко.

И спряхме да ходим там.

27.

Уагнър не беше приключил с нас. Веднъж си стоях на двора, когато той дойде при мен.

— Какво правиш тук, Чинаски?

— Нищо.

— Нищо ли?

Не отговорих.

— Защо не участваш в игрите?

— Майната им. Те са за деца.

— Ще работиш на боклука, докато не те освободя.

— За какво? В какво съм обвинен?

— В мързел. Петдесет черни точки.

Учениците трябваше да отработват черните си точки, като изхвърлят боклука. Ако човек имаше повече от десет черни точки и не ги отработеше, не му позволяваха да завърши. На мен не ми пукаше дали ще завърша. Това си беше тухен проблем. Аз нямах нищо против да стоя тук и да ставам все по-голям и по-силен. Накрая всички момичета щяха да бъдат мои.

— Петдесет черни точки? — повторих. — Само толкова ли можеш? Що не ми дадеш сто?

— Добре, сто черни точки. Имаш ги.

Уагнър се отдалечи с тежката си походка. Питър Мангалор имаше петстотин черни точки. Сега обаче вече бях на второ място и го настигах...

Първото почистване на боклука беше по време на последните трийсет минути от обедната почивка. На следващия ден вече носех кофата за боклук заедно с Питър Мангалор. Не беше трудно. И двамата имахме по една пръчка с остьр пирон накрая. Забучвахме хартийките на пирона и ги пускахме в кофата. Момичетата ни гледаха, когато минавахме. Знаеха, че сме лоши момчета. Питър се правеше на отегчен, а аз се правех, че не ми пука. Момичетата веднага разбираха колко сме лоши.

— Познаваш ли Лили Фишман? — попита Пийт, докато вървяхме с кофата.

— О, да, да.

— А знаеш ли, че не е девствена?

— Ти откъде знаеш?

— Тя ми каза.

— Кой я е отворил?

— Баща ѝ.

— Хммм... Е, не може да го вини човек.

— Лили чула отнякъде, че имам голям кур.

— Нищо чудно, цялото училище знае.

— Ами сега Лили го иска. Твърди, че ще се справи с него.

— Ти ще я разкъсаш на парчета, бе.

— Точно така. Но тя въпреки това иска.

Оставихме кофата и се зазяпахме в някакви момичета, които седяха на една пейка. Пийт отиде до пейката. Аз останах до кофата. Пийт се доближи до едно от момичетата и прошепна нещо на ухото ѝ. Тя започна да се кикоти. Пийт се върна до кофата. Двамата я вдигнахме и се отдалечихме.

— Готово — каза той. — Днес следобед в четири часа. Ще разкъсам Лили на парчета.

— Честно?

— Нали знаеш онази счупена кола в двора, на която Пол Фарнсуърт извади мотора?

— Аха.

— Ами преди да изтеглят тази шибана кола оттам, ще я използвам вместо спалня. Ще вкарам Лили на задната седалка.

— Някои хора са родени с късмет — отбелязах.

— Надървям се само като си го представя — каза Пийт.

— Аз също, а дори няма да еба.

— Обаче има един проблем — добави Пийт.

— Не можеш да свършиш?

— Не, не е това. Трябва ми пазач. Трябва някой да стои и да гледа дали е чисто.

— Така ли? Ами, виж, аз мога да го направя.

— Честно? — попита Пийт.

— Естествено. Обаче ни трябва още един човек, за да можем да наблюдаваме и в двете посоки.

— Добре. Имаш ли някого предвид?

— Плешко.

— Плешко ли? Мамка му, той е нищо и половина.

— Е, да, обаче е стабилен.

— Добре. Значи ще се видим в четири.

— Ще бъдем там.

В четири следобед се срещнахме с Пийт и Лили до колата.

— Здравейте! — каза Лили.

Изглеждаше готова. Пийт пушеше цигара. Изглеждаше отегчен.

— Здрави, Лили — рекох аз.

— Здрави, мила Лили — каза Плешко.

На съседния терен някакви момчета играеха на футбол с докосване, но така беше още по-добре, защото имахме някакво прикритие. Лили се въртеше насам-натам, дишаше тежко и гърдите ѝ се повдигаха и спускаха.

— Ами добре тогава — заяви Пийт и хвърли цигарата. — Хайде да се запознаем, Лили.

Той отвори задната врата на колата, поклони се и Лили влезе. Пийт също влезе след нея, свали си обувките, панталоните и гащите. Лили погледна надолу и видя парчето, което висеше между краката на Пийт.

— О, Боже — изохка тя. — Не знам...

— Хайде, сладурче — каза Пийт. — Никой не е вечен.

— Ами добре тогава...

Пийт надзърна през прозореца:

— Ей, момчета! Гледате ли дали е чисто?

— Да, Пийт — отвърнах аз. — Гледаме.

— Гледаме — повтори Плешко.

Пийт вдигна полата на Лили доторе. Над чорапите, които стигаха до коленете ѝ, се видя бяла плът. Освен това се виждаха и гащичките ѝ. Велико.

Пийт прегърна Лили и я целуна. После се отдръпна от нея.

— Курва такава! — каза.

— Говори ми хубави неща, Пийт!

— Мръсна курва! — повтори той и здравата я зашлеви през лицето.

Тя започна да хлипа.

— Пийт... недей...

— Млъкни, путко!

Пийт започна да ѝ дърпа гащичките. Никак не му беше лесно. Гащичките ѝ бяха много тесни, защото задникът ѝ беше много голям. Накрая Пийт ги дръпна рязко, те се скъсаха и той ги свлече по краката и над обувките ѝ. Хвърли ги на пода на колата. После започна да си играе с путката ѝ. Играеше си с путката ѝ и не спираше да я целува. След малко се облегна на седалката на колата. Беше му станал само наполовина.

Лили го погледна.

— Ти какво, да не си педал?

— Не, не е това, Лили. Просто си мисля, че тези момчета не гледат дали е чисто, а гледат нас. Не искам да ни олепят тук.

— Чисто е, Пийт! — казах аз. — Гледаме!

— Гледаме! — повтори и Плешко.

— Не им вярвам — заяви Пийт. — Единственото, което гледат, е твоята путка, Лили.

— *Бъзльо!* Такова голямо парче, а не ти става!

— Страх ме е да не ни олепят, Лили.

— Знам какво да направя — каза тя.

Лили се наведе и облиза кура на Пийт с език. Облиза чудовищната му глава. После го лапна.

— О, Лили... Божичко... — каза Пийт. — Обичам те... Лили, Лили, Лили... о, о, оoo, ooooo...

— *Хенри!* — изкрещя Плешко. — ГЛЕДАЙ!

Погледнах. Право към нас през игрището тичаше Уагнър, след него момчетата, които играеха футбол с докосване, а след тях — и някои от хората, които ги бяха гледали как играят — и момчета, и момичета.

— *Пийт!* — изкрещях аз. — Идва Уагнър с петдесет души!

— *Мамка му!* — възклика Пийт.

— О, мамка му — изохка Лили.

Двамата с Плешко драснахме. Профучахме през изхода и изминахме половин пресечка, преди да спрем. После надникнахме

иззад оградата. Пийт и Лили нямаха никакъв шанс. Уагнър дотърча до колата и рязко отвори вратата, като се надяваше да си изплакне очите. После останалите наобиколиха колата и не можахме да видим нищо повече...

След това никога повече не видяхме нито Пийт, нито Лили. Нямахме представа какво е станало с тях. И двамата с Плешко получихме по хиляда черни точки, благодарение на което поведох Мангалор с хиляда и сто. Просто нямаше начин да ги отработя. Щях да остана в „Маунт Джъстин“ до живот. И, естествено, от училището съобщиха на родителите ни.

— Влизай — каза баща ми и аз влязох в банята.

Той откачи каиша.

— Събуй си панталоните и гащите — нареди той.

Не се подчиних. Той се пресегна, разкопча ми колана и копчетата и рязко ми свлече панталоните. После ми свали и гащите. Каишът се стовари. Беше същото като всеки друг път — звук сякаш от експлозия и ужасна болка.

— Ще умориш майка си! — изкрештя той.

После пак ме удари. Но сълзите не идваха. Очите ми останаха странно сухи. Помислих си да го убия. Сигурно имаше някакъв начин да го убия. След още една-две години щях да бъда достатъчно силен, че да мога да го пребия до смърт. Но аз исках да го направя още сега. И без това за нищо не го биваше. Сигурно съм бил осиновен. Той пак ме удари. Болката си оставаше, но страхът от нея беше изчезнал. Каишът отново се стовари. Стаята вече не се размазваше пред очите ми. Виждах всичко съвсем ясно. Баща ми изглежда усети разликата в мен и започна да ме удря по-силно, без да спира, но колкото повече ме биеше, толкова по-малко усещах. Все едно той ставаше все по-безпомощен от мен. Беше се случило нещо, беше настъпила някаква промяна. Баща ми спря, задъхан от усилието, и аз чух как окачи каиша. Той отиде до вратата. Аз се обърнах към него.

— Ей — обадих се.

Баща ми спря и ме погледна.

— Удари ме още няколко пъти — предложих. — Ако те кефи.

— Не смей да ми говориш по този начин! — каза той.

Погледнах го. Видях двойната му брадичка. Видях тъжните му бръчки и дупките по лицето му. Приличаше на престоял розов пудинг. Беше по потник и коремът му висеше и се подаваше отдолу. Очите му вече не бяха страшни. Очите му се извръщаха и отбягваха моите. Нещо беше станало. Хавлиите го усетиха, завеската на душа го разбра, огледалото, ваната и тоалетната го знаеха. Баща ми се обърна и излезе. И той беше разbral. Това беше последният ми бой. От него.

28.

Прогимназията мина доста бързо. Около осми клас, малко преди девети, ми излезе акне. Много от момчетата също имаха акне, но не като моето. Моето акне беше ужасяващо. Бях най-тежкият случай в целия град. Пъпки и плюски покриваха цялото ми лице, гърба, врата и дори гърдите ми. Стана точно в момента, в който бяха започнали да ме възприемат като здравеняк и лидер. Останах си здравеняк, но вече не беше същото. Трябваше да се оттегля. Наблюдавах хората отдалеч, като на сцена. Те бяха на сцената, а аз бях единственият човек в публиката. И без това не ми вървеше с момичетата, но с акнето стана направо невъзможно. Момичетата бяха по-далеч отвсякога. А някои от тях бяха наистина красиви — с роклите, косите, очите и походката си. Само да можех да се разходя с една от тях някой следобед, нали, само да си вървим и да си говорим, щях да бъда много щастлив.

Освен това у мен имаше нещо, заради което постоянно се забърквах в неприятности. Повечето учители не ми вярваха и не ме харесваха, особено жените. Никога не казвах нищо невъзпитано, но те твърдяха, че било някакво „отношение“. Било нещо в начина, по който съм седял на стола и нещо в „тона“ ми. Обикновено ме обвиняваха, че гледам „нагло“, макар че аз просто така си гледах. Често ме изкарвала да стоя прав в коридора по време на часовете или пък ме пращаха в кабинета на директора. Директорът винаги правеше едно и също. В кабинета си имаше телефонна будка. Караже ме да стоя в телефонната будка, на затворена врата. Прекарах много време в тази телефонна будка. Единственото четиво вътре беше новият брой на „Женско списание за дома“. Сякаш беше оставено там нарочно, като форма на допълнително мъчение. Аз все пак го четях. Прочетох всички броеве. Надявах се, че от тях може да науча нещо за жените.

До завършването вече сигурно бях съbral към 5000 черни точки, но изглежда, на никого не му пукаше. Искаха да се отърват от мен.

Стоях отвън на опашката от ученици, които влизаха в залата един по един. Всички бяхме с евтини шапки и тоги, които се предаваха от випуск на випуск. Съобщаваха имената на учениците, докато те минаваха по сцената. Доста се напъваха като за прогимназия. Оркестърът свиреше химна на училището:

*O, „Маунт Джъстин“, „Маунт Джъстин“,
вечно ще ти бъдем верни!
Сърцата ни ще пеят бодро
дори във дните черни!*

Стояхме на опашката и чакахме да ни дойде редът, за да минем по сцената. В публиката бяха родителите и приятелите ни.

— Май ще повърна — каза едно момче.

— Колкото по-големи ставаме, толкова по-големи лайна ни сервират — добави друго.

Момичетата май приемаха нещата по-сериозно. Точно затова не им вярвах. Изглежда, бяха застанали от другата страна на фронтовата линия. Те и училището сякаш пееха една и съща песен.

— Направо се потискам от такива неща — каза едно момче. — Да имах една цигара...

— Ето...

Друго момче му подаде цигара. Подавахме си я. Аз си дръпнах здраво и издишах през носа. После видях, че Кърли Уагнър се приближава към нас.

— Хвърлете фаса! — рекох. — Идва лайното!

Уагнър дойде право при мен. Беше облечен в сив анzug, долнище и горнище, точно както първия път, когато го видях, и всички останали пъти след това. Застана пред мен и каза:

— Чуй ме внимателно. Ти си мислиш, че ще ми избягаш, защото се махаш оттук, но грешиш! Ще те преследвам през целия ти живот! Ще те гоня до края на света и накрая ще те пипна!

Аз само го погледнах, без да продумам, и той се махна. Кратката му импровизирана реч при завършването само ме издигна в очите на останалите момчета. Помислиха си, че сигурно съм му направил някоя

особено голяма гадост, за да го ядосам толкова. Но това не беше вярно. Уагнър просто си беше откачен.

Все повече се приближавахме до входа на залата. Освен че чувахме как казват всяко име и аплодисментите, вече виждахме и публиката.

После дойде и моят ред.

— Хенри Чинаски — каза директорът по микрофона.

Качих се на сцената. Нямаше никакви аплодисменти. После някой от публиката се смили над мен и изръкопляска веднъж-дваж.

На сцената бяха наредени столове за завършващия випуск. Седнахме на тях и зачакахме. Директорът дръпна една реч за възможностите и успеха в Америка. После всичко свърши. Оркестърът отново започна да свири химна на училището „Маунт Джъстин“. Учениците, родителите и приятелите станаха от местата си и се смесиха. Аз тръгнах сред тълпата и се огледах. Родителите ми ги нямаше. Все пак проверих. Обиколих навсякъде, за да огледам както трябва.

Е, какво пък. Истинските мъже нямат нужда от такива неща. Свалих старата шапка и тогата и ги подадох на человека в края на редицата от столове — портиерът на училището. Той ги стъна внимателно, за следващия път.

После излязох. Бях първият навън. Къде ли можех да отида? В джоба си имах единайсет цента. Върнах се в къщата, където живеех.

29.

През това лято, юли 1934-а, застреляха Джон Дилинджър пред киното в Чикаго. Не му дадоха никакъв шанс. Дамата в червено го беше предала. Цяла година преди това повечето банки вече се бяха сринали. Отмениха сухия режим и баща ми отново започна да пие бира „Ийстрайд“. Но най-лошото беше, че гръмнаха Дилинджър. Много хора обичаха Дилинджър и когато разбраха за смъртта му, им стана много гадно. По това време президентът беше Рузвелт. Той даваше интервюта по радиото и всички ги слушаха. Наистина беше добър оратор. После започна да пуска в ход разни програми, за да устрои хората на работа. Но положението все още беше много зле. Моите младежки пъпки също — бяха неописуемо огромни.

През септември трябваше да постъпя в гимназията „Удхейвън“, но баща ми настояваше да ме запишат в гимназията „Челси“.

— Виж — възразих аз. — „Челси“ изобщо не е в този квартал. Прекалено е далече.

— Ще правиш, каквото ти се каже. Ще се запишеш в „Челси“ и това е.

Знаех защо иска да уча в „Челси“. Там учеха децата на богатите. Баща ми беше луд. Продължаваше да се надява, че ще забогатее. Когато Плешко разбра, че ще холя да уча в „Челси“, и той реши да се запише там. Не можех да се отърва нито от него, нито от пъпките си.

В първия учебен ден отидохме с велосипедите до „Челси“ и ги оставихме отпред. Беше ужасно. Повечето от учениците, поне от по-големите, си имаха собствени автомобили, много от които бяха кабриолети и дори не бяха черни или тъмносини като повечето коли по улиците, а яркожълти, зелени, оранжеви и червени. Момчетата ги паркираха пред училището, а момичетата се събираха около тях и ходеха да се возят. Всички бяха добре облечени, и момчетата, и момичетата — носеха пуловери без ръкави, ръчни часовници и най-новите модели обувки. Изглеждаха съвсем зрели и уравновесени, като по-висши същества. А аз бях с ризата, която ми беше ушила майка ми,

единствения си чифт вехти панталони и старите си обувки, а освен това бях покрит с пъпки от горе до долу. Момчетата с колите изобщо нямаха пъпки. Всички бяха много красиви, високи и чисти, с блестящи зъби, и не си миеха косата със сапун за ръце. Сякаш знаеха нещо, което аз не знаех. Пак се озовах на дъното.

Всички момчета имаха коли, така че двамата с Плешко много се срамувахме от велосипедите си. Оставихме ги вкъщи и всеки ден ходехме пеш до училище и обратно, по пет километра в едната посока. Носехме си обяда в кафяви хартиени кесии. А повечето от останалите дори не се хранеха в стола на училището. Вместо това те ходеха на сладкарница с момичетата, пускаха джубокса и се смееха. Бяха готови за Калифорнийския университет.

Най-много се срамувах от пъпките си. В „Челси“ се предлагаше избор между физическо възпитание и военно обучение. Аз се записах на военно обучение, защото така нямаше да се налага да нося потник и гащета и никой нямаше да види пъпките по тялото ми. Но пък мразех униформата. Ризата беше вълнена и платът дразнеше пъпките ми. Униформата се носеше всеки ден от понеделник до четвъртък. В петък ни даваха да ходим с обикновени дрехи.

Изучавахме военното ръководство. В него пишеше как се водят войни и разни други глупости. Трябваше да държим изпити. Марширувахме. Упражнявахме се по военното ръководство. По време на различните упражнения трябваше да носим оръжието, което беше лошо за мен. По раменете си също имах пъпки. Понякога, когато вдигах оръжието за почест, прикладът спукваше някоя пъпка и тя се разтичаше под ризата ми. Разкървяваше се под ризата, но тъй като ризата беше от дебел вълнен плат, кръвта не се виждаше толкова и не приличаше на кръв.

Казах на майка ми какво става. Тя заши от вътрешната страна на ризите ми парчета бял памучен плат, но това не помогна много.

Веднъж дойде един офицер, за да направи проверка. Той изтръгна пушката, която държах, вдигна я и погледна през дулото, за да провери дали е почистена отвътре. После я бълсна обратно в ръцете ми и видя петното от кръв на дясното ми рамо.

— Чинаски! — отсече. — Оръжието ти пуска грес!

— Тъй вярно, сър.

Изкарах срока, но пъпките и мехурите все повече се влошаваха. Станаха големи като орехи и покриваха цялото ми лице. Много се срамувах от тях. Понякога заставах сам пред огледалото в банята и изстисквах някоя пъпка. От нея цръкваше жълта гной и пръскаше по огледалото. Излизаха и мънички бели парченца. По някакъв отвратителен начин ми беше много интересно, че вътре има толкова различни неща. Но си представях колко е трудно на останалите хора да ме гледат, без да им прилошее.

Сигурно от училището бяха уведомили баща ми. В края на срока ме освободиха от училище. Лежах в леглото, а нашите ме мажеха с различни мехлеми. Имаше един кафяв мехлем, който много вонеше. Баща ми най обичаше да ме маже с него. От него пареше. Баща ми настояваше да го държа по-дълго на кожата си, много по-дълго, отколкото пишеше в инструкциите. Една вечер настоя да го оставя в продължение на цели часове. Накрая започнах да крещя от болка. Изтичах до ваната, напълних я с вода и много трудно измисих мехлема. Бях изгорен — по лицето, по гърба и гърдите. Тази вечер седях на ръба на леглото, защото не можех да легна.

Баща ми влезе в стаята.

— Казах ти да не го махаш!

— Виж какво стана — рекох му аз.

Майка ми също влезе в стаята.

— Този кучи син *не иска* да се оправи — обърна се към нея баща ми. — Откъде ми се падна такъв син?

Майка ми я уволниха. Баща ми продължаваше да излиза всяка сутрин с колата, все едно отива на работа.

— Инженер съм.

Така казваше на хората. Винаги си беше мечтал да стане инженер.

Записаха ми час в поликлиника в Лос Анджелис. Дадоха ми един продълговат бял картон. Взех картона и се качих на трамвай № 7. Струваше седем цента (или четири жетона за двайсет и пет цента). Аз пуснах един жетон и отидох в края на трамвая. Часът ми беше за 8:30 сутринта.

След няколко пресечки в трамвая се качиха малко момче и жена. Жената беше дебела, а момчето беше някъде на четири години. Седнаха зад мен. Аз гледах навън през прозореца. Носехме се напред. Трамвай № 7 ми харесваше. Движеше се много бързо и се люлееше напред-назад, а навън грееше слънце.

— Мамо? — обади се момченцето зад мен. — Какво му има на лицето на този човек?

Жената не отговори.

Момчето повтори въпроса.

Тя пак не отговори.

Тогава момчето изкрещя:

— *Мамо! Какво му има на лицето на този човек?*

— Млъкни! Не знам какво му има на лицето!

Отидох на регистратурата в поликлиниката и там ми казаха да се кача на четвъртия етаж. Когато се качих, сестрата записа името ми и ми каза да седна. Хората седяха на две дълги редици от зелени метални столове, с лице един към друг. Мексиканци, бели и черни. Нямаше жълти. Нямаше нищо за четене. Някои от пациентите четяха стари вестници. Хората бяха на всякаква възраст, слаби и дебели, ниски и високи, стари и млади. Никой не говореше. Всички изглеждаха много уморени. Напред-назад сновяха санитари, понякога се мяркаше и по някоя медицинска сестра, но нямаше никакви лекари. Мина час, после още един. Не извикаха името на никого. Аз отидох да потърся чешма. Погледнах в няколко малки стаички, където трябваше да преглеждат хората. Вътре нямаше никого — нито лекари, нито пациенти.

Отидох до бюрото. Сестрата беше забола нос в една дебела тетрадка, в която бяха написани много имена. Телефонът звънна. Тя вдигна.

— Доктор Менън още не е дошъл — каза и затвори.

— Извинете — обадих се аз.

— Да? — попита сестрата.

— Докторите още ги няма. Може ли да дойда по-късно?

— Не.

— Ама тук няма никой.

— Докторите са на прегледи.

— Ама аз имам час за осем и трийсет.

— Всички имат час за осем и трийсет.

В чакалнята имаше четирийсет и пет-петдесет души.

— След като съм в списъка, не може ли да дойда след няколко часа, когато и докторите ще бъдат тук?

— Ако излезеш сега, автоматично отпадаш от списъка. Ако искаш да се лекуваш, ще трябва да дойдеш пак утре.

Аз се върнах и седнах на един стол. Останалите хора не протестираха. Почти никой не мърдаше. От време на време минаваха по две-три сестри, които се смееха на нещо. Веднъж мина човек в инвалидна количка. И двата му крака бяха омотани в превръзки, а ухото му откъм тази страна на главата, която се виждаше от моето място, беше отрязано. На мястото му имаше черна дупка, разделена на части, сякаш в ухото му беше влязъл паяк и си беше изплел паяжина. Часовете си вървяха. Стана обед, после следобед. Още един час. Още два часа. Ние седяхме и чакахме.

После някой каза:

— Ето лекар!

Лекарят влезе в един от кабинетите и затвори вратата. Всички загледахме вратата. Нищо. Вътре влезе някаква сестра. Чухме как се смее. После излезе. Минаха пет минути. Десет минути. Накрая докторът се появи със списък в ръка.

— Мартинес? — каза. — Хосе Мартинес?

Един стар слаб мексиканец се изправи и тръгна към доктора.

— Мартинес? Какси, старче?

— Болен съм, докторе... Май ще се мре...

— Е, ти пък сега... Хайде, влизай...

Мартинес стоя вътре много дълго време. Аз взех един захвърлен вестник и се опитах да чета. Но всички си мислехме за Мартинес. Ако Мартинес изобщо някога излезеше отвътре, щеше да влезе някой друг.

После чухме как Мартинес започна да крещи.

— АААААА! АААААА! СПРЕТЕ! СПРЕТЕ! АААААА!
БОЖИЧКО! МИЛОСТ! СПРЕТЕ, МОЛЯ ВИ!

— Хайде, хайде — каза докторът. — Не боли чак толкова.

Мартинес отново закрещя. В кабинета влетя сестра. Настьпи тишина. Не виждахме нищо друго освен черната сянка в полуутворената врата. После в стаята дотича и санитар. Мартинес гърголеше нещо. Извадиха го оттам на носилка с колелца. Сестрата и санитарят го избутаха отвътре, минаха по коридора и го вкараха зад

някаква врата. Мартинес беше покрит с чаршаф, но още не беше умрял, защото чаршафът не покриваше лицето му.

Докторът остана в кабинета още десет минути. После излезе със списъка.

— Джеферсън Уилямс? — попита.

Никой не отговори.

— Джеферсън Уилямс тук ли е?

Нямаше отговор.

— Мери Блекторн?

Никой не отговори.

— Хари Люис?

— Аз съм, докторе.

— Влезте, моля...

Ставаше много бавно. Докторът прие още петима пациенти. После излезе от кабинета, отиде на регистратурата, запали си цигара и петнайсет минути си говори със сестрата. Изглеждаше много интелигентен. Имаше тик на дясната половина на лицето си и тя постоянно подскачаше, а косата му беше червена със сиви кичури. Носеше очила и постоянно ги сваляше и пак ги слагаше. Дойде още една сестра и му подаде чаша кафе. Той отпи от кафето, после си взе чашата с едната ръка, а с другата бутна вратата в дъното на коридора и излезе.

Сестрата от регистратурата дойде при нас с дългите бели картони и ни извика по имена. Всеки отговаряше и тя му връщаше картона. Накрая каза:

— Отделението затваря за днес. Ако искате, елате пак утре. Часът ви е отпечатан на картона.

Погледнах мя картон. На него беше отпечатано „8:30“.

30.

На следващия ден извадих късмет. Извикаха моето име. Този път беше друг доктор. Съблякох се. Той обърна към мен една гореща бяла лампа и ме разгледа. Седях на ръба на масата за прегледи.

— Хммм, хммм — каза той. — Щ-хъ...

Аз седях и не мърдах.

— От колко време си така?

— От няколко години. Става все по-зле.

— Аха.

Той продължи да ме разглежда. После рече:

— Легни по корем ей там. Сега ще се върна.

Мина малко време и стаята изведнъж се изпълни с хора. Всичките бяха доктори. Поне приличаха на доктори и говореха като доктори. Откъде бяха дошли толкова много? Преди си мислех, че в общинската поликлиника на Лос Анджелис няма почти никакви доктори.

— *Acne vulgaris*. За пръв път виждам толкова тежък случай за всичките си години медицинска практика!

— Фантастично!

— Невероятно!

— Вижте му лицето!

— Вижте му врата!

— Току-що прегледах едно младо момиче с *acne vulgaris*. Целият ѝ гръб беше на пъпки. Момичето се разплака. Попита ме: „Как ще се омъжа? На гърба ми завинаги ще останат белези. Ще се самоубия!“ А сега вижте *този* тук! Ако можеше да го види, онова момиче щеше да разбере, че изобщо няма от какво да се оплаква!

„Тъп шибаняк“ — помислих си аз. — Не се ли сещаш, че чувам всичко?

Как изобщо се ставаше доктор? От улицата ли ги събираха?

— Той спи ли?

— Защо да спи?

— Струва ми се прекалено спокоен.

— Не, не мисля, че спи. Спиш ли, момчето ми?

— Да.

Те продължиха да ме разглеждат с горещата бяла лампа.

— Обърни се.

Обърнах се.

— Вижте, има абсцеси дори вътре в устата!

— Добре де, как ще го лекуваме?

— Според мен с електрическа игла...

— Да, разбира се, с електрическа игла.

— С иглата, точно така.

Решението беше единодушно.

31.

На следващия ден отново седнах на зеления метален стол в коридора на болницата и зачаках да ме повикат. Срещу мен имаше един човек, на когото нещо не му беше наред с носа. Носът му беше много червен, много възпален, много дебел и много дълъг и явно не спираше да расте. Виждаше се къде точно е прораснал. Нещо беше раздразнило носа на човека и той просто беше започнал да расте. Загледах се в носа му, после се опитах да не го гледам. Не исках да ме хване, че го гледам, защото знаех как се чувства. Мъжът обаче изглеждаше много спокоен. Беше дебел и седеше толкова отпуснат, сякаш беше заспал.

Първо повикаха него:

— Господин Слийт?

Той малко се премести напред на стола си.

— Слийт? Ричард Слийт?

— Ъ? Да, тук съм...

Стана и тръгна към доктора.

— Как се чувствате днес, господин Слийт?

— Добре... Добре съм...

После влезе след доктора в кабинета.

Един час по-късно повикаха и мен. Влязох след доктора, който отвори някаква втора врата и влезе в друга стая. Беше по-голяма от кабинета за прегледи. Казаха ми да се съблека и да седна на една кушетка. Докторът ме погледна.

— Ти си сериозен случай, а?

— Аха.

Той бучна една плюска на гърба ми.

— Боли ли?

— Аха.

— Е, нека се опитаме да направим малко дренаж.

Чух как включи някаква машина. Машината забръмча. Във въздуха се разнесе миризма на горещо машинно масло.

— Готов ли си? — попита той.

— Аха.

Той заби електрическата игла в гърба ми. Пробиваха ме с дрелка. Болката беше гигантска. Болката изпълни цялата стая. Усетих, че по гърба ми рука кръв. Накрая докторът изтегли иглата.

— А сега още една — каза той.

И пак заби иглата в мен. После я извади и я заби в третата плюска. Междувременно бяха влезли още двама души, стояха и ни гледаха. Сигурно и те бяха доктори. Иглата пак се заби в мен.

— Никога не съм виждал човек така да понася иглата — каза единият от двамата.

— Изобщо не дава признания, че го боли — съгласи се вторият.

— Момчета, вие защо не ходите да щипете някоя медицинска сестра по гъза? — попитах ги аз.

— Ей, хлапе! Не можеш да ни говориш така!

Иглата пак се заби в мен. Замълчах си.

— Момчето очевидно е много обидено...

— Да, явно.

След тези думи двамата излязоха от стаята.

— Това са двама добри професионалисти — каза моят доктор. — Не е хубаво да ги обиждаш.

— Мълчи и дупчи — наредих му аз.

Той продължи. Иглата съвсем се нажежи, но той не спираше. Надупчи целия ми гръб, после мина на гърдите. После аз легнах и той продължи с врата и лицето.

Влезе една сестра, за да получи инструкции.

— Сега, госпожице Акерман, искам много старателно да направите... дренаж на тези... пустули. Когато избие кръв, продължете да ги изстисквате. Искам да направите пълен дренаж.

— Добре, доктор Грънди.

— След това да мине на ултравиолетово лъчение. За начало по две минути от двете страни...

— Добре, доктор Грънди.

Госпожица Акерман ме заведе в една друга стая. Каза ми да легна на масата, взе една марля и се захвани с първия мехур.

- Боли ли?
- Търпи се.
- Горкото момче...
- Не се притеснявайте. Просто съжалявам, че ви се налага да го правите.
- Горкото момче...

Госпожица Акерман беше първият човек, който проявяваше състрадание към мен. Чувството беше странно. Тя беше дребничка и пълничка, на трийсет и няколко.

- Ходиш ли на училище? — попита.
  - Не, освободиха ме.
- Госпожица Акерман не спираше да изстисква пъпките, докато ме разпитваше.

- И какво правиш по цял ден?
- Лежа в леглото.
- Това е ужасно.
- Не, приятно е. На мен ми харесва.
- И какво му е толкова приятното да лежиш в леглото по цял ден?
- Не виждам никого.
- И това ти харесва?
- О, да.
- И с какво се занимаваш?
- Понякога слушам радио.
- Какво слушаш?
- Музика. И хората, които говорят.
- Мислиш ли си за момичета?
- Естествено. Но за това не ставам.
- Недей да говориш така.
- Правя разписание на самолетите, които минават над къщата.

Минават по едно и също време всеки ден. Засякъл съм. Да речем, знам, че някой самолет ще мине в единайсет и петнайсет сутринта. Към единайсет и десет започвам да се ослушвам за шума от двигателя. Опитвам се да го чуя в мига, в който се появи. Понякога си мисля, че го чувам, но все още не съм сигурен, а после вече със сигурност започвам да го чувам в далечината. После шумът става все по-силен. И

точно в единайсет и петнайсет самолетът минава точно отгоре и шумът става възможно най-сilen.

— Всеки ден ли правиш така?

— Не и когато съм тук.

— Обърни се — каза госпожица Акерман.

Обърнах се. После в съседното помещение започна да креци някакъв мъж. Бяхме до отделението за душевноболни пациенти. Той викаше много силно.

— Какво му правят? — попитах госпожица Акерман.

— Къпят го.

— И затова пиши така?

— Да.

— Че аз съм по-зле от него.

— Не, не си.

Госпожица Акерман ми хареса. Тайнично я погледнах. Имаше кръгло лице и не беше особено хубава, но касинката ѝ беше дръзко килната на една страна, а очите ѝ бяха големи и тъмнокафяви. Очите ѝ бяха най-хубави. Когато отиде да хвърли малко памук в кошчето, видях как се движи. Е, не беше като госпожица Гредис, пък и бях виждал много жени с по-хубава фигура от нейната, но в нея имаше някаква топлина. Все едно не мислеше постоянно, че трябва да се държи като истинска жена.

— Веднага щом свърша с лицето ти — каза тя, — ще те пусна на ултравиолетовата машина. Вдругиден ще дойдеш пак, в осем и половина сутринта.

След това не си говорихме повече.

Накрая тя свърши. Сложих си тъмни очила и госпожица Акерман включи ултравиолетовата машина.

Чуваше се тихо щракане. Беше много успокояващо. Може би се разнасяше от автоматичния часовник или пък от металния рефлектор на лампата, докато се загряваше. При машината беше тихо и спокойно, но когато се замислих, аз реших, че каквото и да ми правят, няма да има смисъл. Реших, че иглата в най-добраия случай ще ми остави белези за цял живот. Това беше много лошо, но за мен дори не беше най-лошото. Най-лошото според мен беше, че не знаеха какво да ме правят. Усещаше се от разговорите и поведението им. Държаха се колебливо и несигурно, а в същото време сякаш не ги интересувах

особено и не ги беше грижа за мен. В крайна сметка нямаше никакво значение какво ще направят. Просто се налагаше да направят нещо — каквото и да е — защото в противен случай щеше да излезе, че не са добри професионалисти.

Те провеждаха експерименти с бедните и ако имаше резултат, прилагаха същото лечение на богатите. Ако пък нямаше резултат — винаги щяха да останат достатъчно бедни, с които да експериментират.

Машината издаде предупредителен звук, че са минали две минути. Госпожица Акерман отново влезе в стаята, каза ми да се обърна, нагласи машината и излезе. Тя беше най-добрият човек, когото бях срещал през последните осем години.

32.

Дупченето и изстискването продължиха със седмици, но почти без резултат. На мястото на плюските, които изчезваха, се появяваха нови. Често заставах сам пред огледалото и се чудех колко ли грозен може да стане човек. Невярващо разглеждах лицето си, после се обръщах и разглеждах пъпките и плюските на гърба си. Бях ужасен. Нищо чудно, че хората ме зяпаха и ми говореха грубости. Не ставаше въпрос за обикновено младежко акне. Моите пъпки бяха възпалени, безмилостни, огромни, подути и пълни с гной. Чувствах се уникален, сякаш избран свише да бъда такъв. Родителите ми никога не говореха с мен за състоянието ми. Все още бяха безработни. Майка ми тръгваше всяка сутрин, за да си търси работа, а баща ми излизаше с колата, все едно ходеше на работа. В събота безработните получаваха безплатни продукти от магазините, най-вече консерви, които почти винаги по някаква причина бяха яхния от кайма и зеленчуци. Ядяхме много яхния от кайма и зеленчуци. И сандвичи с кайма. И картофи. Майка ми се научи да прави картофени палачинки. Всяка събота родителите ми отиваха да вземат безплатната храна, но не от най-близкия магазин, защото ги беше страх съседите да не ги видят и да не разберат, че са на помощи. Така че те изминаваха пеш четири километра по булевард „Уошингтън“, до един магазин на две пресечки след „Креншоу“. Беше голямо разстояние. После се връщаха пеш обратно, като се потяха и носеха пазарските чанти, пълни с консерви с кайма, картофи и моркови. Баща ми не искаше да ходят с колата, за да пести бензин. Бензинът му трябваше, за да отива на невидимата си работа и да се връща. Другите бащи не бяха като него. Те просто си седяха тихо на верандата или играеха на подкови в двора.

Докторът ми даде някакъв бял крем, с който да си мажа лицето. Бялото изсъхваше и ставаше на коричка върху пъпките ми, така че лицето ми сякаш беше покрито с гипс. А и не помогаше. Един следобед стоях сам вкъщи и се мажех по лицето и тялото. Бях по гащета и се опитвах да се намажа по гърба, когато чух гласове. Бяха

Плешко и неговият приятел, Джими Хачър. Джими Хачър беше красавец и обичаше да се бъзика с хората.

— Хенри! — извика Плешко отвън.

Чух как си говори нещо с Джими. После се качи на верандата и започна да чука на вратата:

— Ей, Ханк, Плешко е! Отвори!

„Проклет глупак — помислих си аз. — Не разбираш ли, че не искам да виждам никого?“

— Ханк! Ханк! Ние сме, Плешко и Джим!

И пак заудря по вратата.

Чух как си говори с Джим:

— Сигурен съм, че го видях! Видях го как обикаля вътре!

— Ами, не отваря.

— Най-добре да влезем. Може да има нужда от помощ.

„Глупак такъв — казах си. — Аз се сприятелих с теб. Сприятелих се с теб, когато никой друг не те понасяше. А сега виж какво направи!“

Не можех да повярвам. Изтичах в коридора и се скрих в килера, като оставих вратата притворена. Бях сигурен, че няма да влязат въкъщи. Но те влязоха. Бях оставил отключена задната врата. Чух ги как обикалят из къщата.

— Тук някъде трябва да е — каза Плешко. — Видях нещо да се движи тук...

„Господи Боже — помислих си аз. — Не мога ли да се движа тук? Нали живея в тази къща?“

Клечах в тъмния килер. Не можех да ги оставя да ме намерят там.

Бълснах вратата и изскочих. Видях, че и двамата са в антрето. Затичах се право към тях.

— ИЗЧЕЗВАЙТЕ, КОПЕЛЕТА!

Те ме погледнаха.

— ИЗЧЕЗВАЙТЕ! НЕ МОЖЕТЕ ДА ВЛИЗАТЕ ТУК!
ИЗЧЕЗВАЙТЕ, ПРЕДИ ДА СЪМ ВИ УБИЛ И ДВАМАТА!

Те хукнаха към задната веранда.

— БЯГАЙТЕ! БЯГАЙТЕ ДА НЕ ВИ УБИЯ!

Чух как изтичаха по алеята и излязоха на тротоара. Не исках да гледам къде ще отидат. Прибрах се в стаята си и се изтегнах на

леглото. Защо искаха да ме видят? Какво можеха да направят? Нищо не можеше да се направи. Нямаше какво да се говори по въпроса.

Веднъж, след няколко дни, майка ми не излезе да си търси работа, а в този ден не трябваше да ходя в поликлиниката. Така че се оказахме заедно вкъщи. Това не ми хареса. Обичах да си стоя сам. Чух как тя се движки из къщата и си останах в стаята. Пъпките ми бяха позле отвсякога. Проверих разписанието на самолетите. Имаше полет в 13:20. Заслушах се. Полетът закъсняваше. Стана 13:20, а той все още се приближаваше към града. Когато мина над къщата, го засякох и видях, че е закъснял с три минути. После чух, че на вратата се звъни. Чух и как майка ми отваря вратата.

— Емили, как си?

— Здравей, Кати, ти как си?

Беше баба ми, която вече беше много стара. Чух, че си говорят, но не можах да чуя какво точно. Така беше по-добре. Те си поговориха пет-десет минути, после дойдоха по коридора до моята стая.

— Всичките ще ви погреба — казваше баба ми. — Къде е момчето?

Вратата се отвори и баба ми и майка ми застанаха на прага.

— Здравей, Хенри — каза баба.

— Баба ти е дошла да помогне — рече майка ми.

Баба ми носеше голяма чанта. Остави я на шкафчето и извади от нея огромно сребърно разпятие.

— Баба ти е дошла да ти помогне, Хенри...

Баба ми имаше повече брадавици отвсякога и беше станала още по-дебела. Изглеждаше неуязвима, сякаш никога нямаше да умре. Беше станала толкова стара, че вече почти нямаше смисъл да умира.

— Хенри — каза майка ми, — обърни се по корем.

Аз се обърнах по корем и баба се надвеси над мен. С крайчеца на окото видях, че люлее огромния кръст над тялото ми. Преди няколко години се бях отказал от религията. Ако беше истина, значи правеше хората на глупаци или поне привличаше най-големите глупаци към себе си. А ако не беше истина, значи глупаците бяха още по-глупави.

Но това все пак бяха баба ми и майка ми. Реших да ги оставя да правят каквото си искат. Разпятието се люлееше напред-назад над гърба ми, над пъпките и цялото ми тяло.

— Господи — молеше се баба ми. — Пречисти тялото на горкото момче от дявола! Само виж тези рани! Повръща ми се от тях, Господи! Погледни ги! Това е дяволът, Господи, настанил се е в тялото на това момче! Пречисти тялото му от дявола, Господи!

— Пречисти тялото му от дявола, Господи! — повтори майка ми.

Помислих си, че просто имам нужда от добър лекар. Какво им ставаше на тези жени? Защо не ме оставяха на мира?

— Господи — продължи баба ми. — Защо позволяваш на дявола да живее в тялото на това момче? Не виждаш ли, че на дявола му харесва? Виж тези рани, Господи, идва ми да повърна само като ги гледам! Те са червени, големи и пълни с гной!

— Пречисти тялото на момчето ми от дявола! — изпищя майка ми.

— Избави ни от това зло, Господи! — изпищя баба ми.

После вдигна разпятието и го заби в центъра на гърба ми. Усетих, че бликна кръв, отначало топла, после изведнъж по-студена. Обърнах се и седнах в леглото.

— Какво правите бе, мамка му?

— Пробивам дупка, за да може Господ да изгони дявола — обясни баба ми.

— Добре — казах аз. — Искам и двете веднага да се махате оттук. Ясно?

— Дяволът още е в него! — извика баба ми.

— ИЗЧЕЗВАЙТЕ ОТТУК, ПО ДЯВОЛИТЕ! — изкрещях аз.

Шокирани и разочаровани, те излязоха и затвориха вратата след себе си.

Отидох в банята, взех малко тоалетна хартия и се опитах да спра кръвта. После погледнах хартията. Беше прогизната от кръв. Взех още хартия и я притиснах към гърба си за малко. Намерих йод. Опитах да се намажа по гърба. Беше много трудно. Накрая се отказах. И бездруго, кога се е чувало за инфициран гръб? Човек или продължава да си живее, или умира от това. Онези копелета така и не се научиха да ампутират гърбове.

Върнах се в стаята си, легнах и се завих до брадичката. После погледнах към тавана и започнах да си говоря.

„Добре де, Господи, кажи, че наистина си там. Ти ме докара дотук. Искаш да ме изпиташ. Ами я си представи, че аз искам да изпитам Теб? Я си представи, че кажа, че Те няма? Ти ми даде доста труден изпит с тези родители и тези пъпки. Според мен го взех. Значи съм по-як от Теб. Ако сега слезеш и ми се явиш, ще Ти се изплюя в лицето — ако изобщо имаш лице. И какво, ходиш ли да сереш? Свещеникът така и не отговори на този въпрос. Каза ни да не се съмняваме. В какво да не се съмняваме? Според мен прекалено много се заяждаш с мен и те моля да слезеш и да ми се явиш, за да мога и аз да Те изпитам!“

Зачаках. Нищо не се случи. Чаках Бог. Чаках ли, чаках. Накрая съм заспал.

Никога не спя по гръб. Но когато се събудих, бях по гръб и това ме изненада. Краката ми бяха свити в коленете и одеялото приличаше на планина. И когато погледнах към планината, видях две очи, които ме гледаха. Но очите бяха тъмни, черни, празни... гледаха ме изпод качулка, черна качулка с остър връх, като качулката на ку-клукс-клановец. Тъмните празни очи не се откъсваха от мен и аз не можех да направя нищо. Обхвана ме истински ужас. Помислих си, че това е Бог, но Бог не би трябвало да изглежда по този начин.

Не можех да откъсна очи от това нещо. Не можех да се помръдна. То просто стоеше там и ме гледаше над хълма, който се образуваше от краката ми и одеялото. Исках да се махне. Исках да ме остави на мира. Беше могъщо, черно и заплашително. Сякаш остана цели часове, без да спира да ме гледа...

Накрая си тръгна.

Останах в леглото да помисля.

Не ми се вярваше да е бил Бог. Облечен по този начин. Това би било доста евтин номер.

Било е някаква илюзия, разбира се.

Помислих десет-петнайсет минути, после станах и отидох да взема кафявата кутийка, която баба ми беше подарила много отдавна. Вътре имаше малки хартийки, навити на руло, с цитати от Библията. Всяка хартийка беше в отделно гнездо. Човек трябваше да си зададе въпрос и да изтегли една от хартийките, а на нея трябваше да е написан отговорът. По-рано бях пробвал и нищо не се получаваше. Сега обаче реших пак да опитам. Попитах кафявата кутийка:

— Какво означаваше това? Какво означаваха тези очи?

После извадих една хартийка и я развих. Беше миниатюрно късче твърда бяла хартия. Развих я и прочетох какво пише.

БОГ ТЕ Е ИЗОСТАВИЛ.

Навих хартийката и я прибрах обратно в гнездото ѝ в кафявата кутийка. Не можех да повярвам. Пак си легнах и се замислих. Беше прекалено просто, прекалено директно. Наистина не можех да повярвам. Обмислих да мастурбирам, за да си върна чувството за реалност. Все още не можех да повярвам. Пак станах и започнах да развивам всички хартийки от кафявата кутия една по една. Търсех хартийката, на която пише **БОГ ТЕ Е ИЗОСТАВИЛ**. Накрая развих всичките. Нямаше нито една, на която да го пише. Прочетох ги всичките и нямаше нито една, на която да пише това. Навих ги една по една и внимателно ги прибрах по гнездата им в кафявата кутийка.

Междувременно положението с пъпките се влошаваше. Возех се на трамвай №7, ходех в поликлиниката на Лос Анджелис и започнах да се влюбвам в госпожица Акерман — медицинската сестра, която ми стискаше пъпките. Тя никога нямаше да разбере, че с всяка нова болка куражът в мен нараства все повече. Въпреки целия ужас на кръвта и гнойта тя винаги беше мила и добра с мен. Любовното ми чувство към нея не беше сексуално. Просто ми се искаше да ме прегърне в своята колосана белота и двамата заедно да напуснем този свят. Но тя така и не го направи. Беше прекалено практична. Просто ми напомняше кога да отида пак.

33.

Ултравиолетовата машина изключи. Бях готов и от двете страни. Свалих си очилата и започнах да се обличам. Влезе госпожица Акерман.

— Не — каза тя. — Недей да се обличаш още.

„Какво ли ще ми направи?“ — помислих си аз.

— Седни на края на масата.

Седнах и тя започна да маже лицето ми с мехлем. Беше гъсто, лепкаво вещество.

— Докторите решиха да опитат ново лечение. Ще сложим превръзки на лицето ти, за да изтеглим гнойта.

— Госпожице Акерман, какво стана с онзи човек с големия нос? Носът, дето не спираше да расте?

— Господин Слийт?

— Човекът с големия нос.

— Името му беше господин Слийт.

— Вече не го виждам. Излекуваха ли го?

— Той умря.

— От какво умря, от големия нос?

— Самоуби се — отвърна госпожица Акерман, като продължаваше да ме маже по лицето.

В този момент в съседното отделение се разкрещя някакъв човек: „Джо, къде си? Нали каза, че ще се върнеш? Къде си, Джо?“

Гласът беше много силен, тъжен и страдалчески.

— Всеки следобед креши така — каза госпожица Акерман. — Но Джо няма да дойде да го вземе.

— Не могат ли да му помогнат?

— Не знам. В крайна сметка всички притихват. А сега притисни с пръст ето тук, докато те превържа. Ето така. Да. Точно така. Вече можеш да го пуснеш. Браво.

Джо! Нали каза, че ще се върнеш? Къде си, Джо?

— Сега си сложи пръста тук. Ето там. Точно така. Да те превържа хубавичко. Готово. Остана само да стегна бинтовете.

Накрая тя свърши и каза:

— Добре, можеш да се облечеш. Ще се видим вдругиден.
Довиждане, Хенри.

— Довиждане, госпожице Акерман.

Облякох се, излязох от помещението и тръгнах по коридора. На един автомат за цигари във фоайето имаше огледало. Погледнах се в него. Беше страхотно. Цялата ми глава беше омотана в превръзки. Всичко беше бяло. Виждаха се само очите, устата и ушите ми и няколко кичура коса, които стърчаха отгоре. Бях скрит. Беше чудесно. Запалих цигара и се озърнах. Във фоайето имаше няколко пациенти, които четяха списания и вестници. Чувствах се много изключителен и малко зъл. Никой нямаше да знае какво се е случило с мен. Автомобилна катастрофа. Жесток побой. Убийство. Пожар. Никой не знаеше.

Излязох от фоайето и от болницата и застанах на тротоара. Все още чувах как човекът крещи. *Джо! Джо! Къде си, Джо!*

Джо нямаше да дойде. Нямаше никаква полза от това да се доверяваш на друго човешко същество. На хората просто им липсваше някакво важно качество, без което не ставаха за нищо.

Докато пътувах обратно в трамвая, пушех цигари най-отзад с бинтованата си глава. Хората ме зяпаха, но на мен не ми пукаше. Сега в очите им имаше повече страх, отколкото отвращение. Надявах се винаги да ме гледат така.

Отидох до края на линията и слязох от трамвая. Беше ранна вечер и аз застанах на ъгъла на булевард „Уошингтън“ и авеню „Уествю“, за да наблюдавам хората. Малкото хора, които все още не бяха безработни, се връщаха от работа. Скоро баща ми също щеше да се приbere от мнимата си работа. Аз нямах работа и не исках да ходя на училище. Не исках да правя нищо. Бях бинтован, стоях на ъгъла и пушех цигара. Бях яко копеле. Бях опасен. Знаех едно-друго за живота. Слийт се беше самоубил. Но аз нямаше да се самоубия. По-скоро щях да убия някои от тях. Щях да взема четири-пет от тях със себе си в ада. Щях да им покажа, че не бива да си играят с мен.

Една жена вървеше по улицата към мен. Имаше хубави крака. Първо я зяпнах право в очите, после разгледах краката ѝ, а когато ме

подмина, се втренчих в задника й, като направо попивах гледката. Запомних всяка извивка на задника ѝ и ръбовете на копринените ѝ чорапи.

Без бинтовете никога нямаше да мога да го направя.

34.

На следващия ден, докато си лежах в леглото, ми писна да чакам самолетите и намерих една голяма жълта тетрадка, в която трябваше да си пиша домашните в гимназията. Беше празна. Намерих и писалка. Върнах се в леглото с тетрадката и писалката. Първо порисувах малко. Рисувах жени с обувки на високи токчета, които бяха кръстосали краката си, а полите им се бяха вдигнали нагоре.

После започнах да пиша. Пишех за един немски пилот от Първата световна война. Барон фон Химлен. Той пилотираше червен фокер. И останалите пилоти не го обичаха особено. Той не си говореше с тях. Пиеше сам и летеше сам. Не се занимаваше с жени, въпреки че всички жени сипадаха по него. Стоеше над тези неща. Беше прекалено зает. Работата му беше да взривява самолетите на съюзническите сили. Вече беше свалил сто и десет, а войната още не беше свършила. Червеният му фокер, който той наричаше „Октомврийската птица на смъртта“, беше известен навсякъде. Познаваха го дори пехотинците на врага, защото често прелиташе ниско над тях, като се смееше, въпреки че го обстреляха с картечници, и им спускаше бутилки шампанско, закачени на малки парашути. Барон фон Химлен никога не се сражаваше с по-малко от пет съюзнически самолета наведнъж. Беше грозен мъж с белези по лицето, но ако човек се вглеждаше достатъчно дълго в него, виждаше, че всъщност е красив — нещо в очите, в стила му, в смелостта и яростната му самота.

Пишех нови и нови страници за въздушните боеве на барона — как излиташе, сваляше по три-четири вражески самолета и се връщаше в базата с фокера, от който не беше останало почти нищо. Той се приземяваше рязко, скачаше от самолета още преди да е спрял и тръгваше направо към бара, където вземаше една бутилка и сядаше сам, наливаше си чаша подир чаша и пиеше на екс. Никой не можеше да пие като барона. Останалите стояха край бара и го гледаха. Веднъж един пилот му подвикна: „Какъв ти е проблемът, Химлен? Да не се

мислиш за нещо повече от нас?“ Пилотът се казваше Уили Шмид и беше най-едрият и силен мъж в ескадрилата. Баронът обърна питието си на екс, оставил чашата на масата, изправи се и бавно тръгна към Уили, който стоеше край бара. Другите пилоти се отдръпнаха.

— За Бога, какво правиш? — попита Уили, докато баронът се приближаваше към него.

Баронът не отговори, а продължи бавно да крачи към него.

— Господи, бароне, само се *майтапех*! Кълна се в майка си! Слушай, бароне... бароне... врагът *не е тук!* Бароне!

Баронът замахна с дясната си ръка. Ударът беше толкова бърз, че никой не го видя. Юмрукът му се заби право в лицето на Уили с такава сила, че го преметна над бара със задно салто! Той се заби в огледалото отзад като гюле и бутилките се посипаха на земята. Баронът извади пура, запали я, върна се на масата си, седна и си наля нова чаша. След този случай повече никога не го закачаха. Пилотите отидоха зад бара, за да вдигнат Уили на крака. Лицето му беше цялото в кръв.

Баронът продължи да сваля нови и нови самолети. Сякаш никой не го разбираше и не знаеше нито как е станал толкова умел пилот на фокер, нито как е придобил другите си странни умения. Например как се биеше. Или пък грациозната му походка. Той не спираше. Един път късметът му изневери. Докато летеше обратно към базата, след като беше свалил три съюзнически самолета и се носеше с повреда ниско над вражеските линии, го удари шрапнел. Шрапнелът откъсна дясната му ръка до китката. Въпреки това той успя да кацне с червения си фокер. Оттогава управляващият самолета с желязна ръка на мястото на истинската си дясна ръка. Това не му пречеше да пилотира. А останалите пилоти в бара бяха още по-внимателни отпреди, когато се обръщаха към него.

След това на барона му се случиха много други неща. На два пъти стана така, че се разби в ничията земя, и той всеки път успяваше да допълзи обратно при ескадрилата си, полумъртъв, през бодливата тел, мините и вражеския огън. Много пъти се случваше другарите му да решат, че е загинал. Веднъж го нямаше осем дни и останалите пилоти седяха в бара и си говореха какъв изключителен човек е бил. Но после някой застана на вратата, те вдигнаха очи и видяха барона — с осемдневна брада, изпокъсана и изкаляна униформа, зачервени и

блуждаещи очи и желязна ръка, която мътно блестеше на светлината на бара. После баронът отвори уста и каза:

— Дайте ми някакво уиски, мамка му, защото иначе ще сравня този бар със земята!

Вълшебните приключения на барона продължаваха. Половината тетрадка беше пълна с барон фон Химлен. Когато пишех за него, се чувствах добре. Всеки има нужда от компания. Наоколо нямаше никой друг, та трябваше да си измисля един човек и да го направя такъв, какъвто трябва да бъде. Не бяха измислици или лъжи. Другото беше лъжа и измислица: да пропилееш живота си, без да имаш човек като него.

35.

Превръзките помогнаха. Общинската поликлиника в Лос Анджелис най-сетне успя да направи нещо като хората. Плюските се изцедиха. Не изчезнаха, но поне спаднаха малко. После обаче под тях се надигнаха нови. Лекарите пак ме надупчиха и ми сложиха нови превръзки.

Операциите с дрелката сякаш продължаваха безкрайно. Правеха ми наведнъж по трийсет и две, трийсет и шест, трийсет и осем дупки. Вече не се страхувах от нея. Всъщност аз и в началото не се страхувах. Тогава изпитвах гняв. Но после се освободих и от него. Дори не беше примирение, а само някакво отвращение — отвращение и от това, което се беше случило с мен, и от докторите, които не можеха да ми помогнат с нищо. И те, и аз бяхме безпомощни, като единствената разлика беше, че аз бях жертвата. Те можеха да се върнат по домовете си и да ме забравят, докато аз нямаше как да сменя лицето си.

Но в живота ми настъпиха други промени. Баща ми си намери работа. Положи изпит в общинския музей на Лос Анджелис и постъпи там като пазач. Баща ми го биваше да взема изпити. Обичаше математиката и историята. Затова изкара изпита и най-сетне си намери място, където да ходи всяка сутрин. Имаше само три свободни места за пазачи и той беше успял да спечели едното.

В поликлиниката на Лос Анджелис някак си разбраха за това и един ден госпожица Акерман ми каза:

— Хенри, това е последният ти час при нас. Ще ми липсваши.
— Стига бе — рекох аз. — Майтапиш се. Ще ти липсвам толкова, колкото на мен ще ми липсва тази електрическа игла!

Но този ден тя наистина се държа много странно. Големите ѝ очи се насъзиха. Веднъж я чух да си издухва носа.

Чух и как една от другите сестри я попита:

— Ей, Джанис, какво е станало?

— Нищо. Нищо ми няма.

Горката госпожица Акерман. Аз бях само на петнайсет години, бях покрит с пъпки от главата до петите и никой от нас двамата не можеше да направи каквото и да било.

— Добре — каза тя. — Това ще бъде последната ти нагрявка на ултравиолетовата машина. Легни по корем.

— Вече знам малкото ти име — заявих аз. — Джанис. Хубаво име. Също като теб.

— О, мълкни — каза тя.

Зърнах я още веднъж, след като прозвуча първият звънец. Тогава се обърнах по гръб, Джанис отново нагласи машината и излезе от стаята. След това не я видях никога повече.

Баща ми не вярваше на докторите, на които трябва да се плаща.

— Те само те карат да се изпикаеш в едно шишенце, вземат ти парите и се прибират вкъщи при хубавите си жени в Бевърли Хилс — твърдеше.

Но все пак ме изпрати при един такъв лекар. Докторът имаше лош дъх, а главата му беше кръгла като топка за баскетбол, само дето имаше и две малки очички. Аз не харесвах нито баща си, нито пък доктора. Той ми заръча да не ям пържено и да пия сок от моркови. И толкова.

Баща ми каза, че следващия срок трябва да се върна в гимназията.

— По цял ден се скъсвам от бачкане, за да не окрадат музея. Вчера някакъв негър счупи стъклото на една витрина и задигна едни редки монети. Хванах го. Заедно се изтърколихме по стълбите. Успях да го задържа, докато дойдат другите. Всеки ден си рискувам живота. А ти само лежиш по цял ден и се цупиш. Искам да станеш инженер. А как ще станеш инженер, по дяволите, когато по цял ден рисуваш в тетрадките си жени с поли, вдигнати до гъза? Не можа ли да нарисуваш нещо друго? Защо не нарисуваш някое цвете, или планините, или океана? Връщаш се в училище и толкова!

Пиех сок от моркови и чаках началото на срока. Бях пропуснал само един срок. Пъпките ми не бяха съвсем излекувани, но бяха по-добре отпреди.

— Знаеш ли колко ми струва този сок от моркови? Всеки ден по един час от работното ми време отива само за твоя сок от моркови!

Открих градската библиотека „La Сиенега“. Извадих си картон. Библиотеката беше недалеч от старата катедрала в западния край на булевард „Адамс“. Беше много малка библиотека и в нея работеше само една библиотекарка. Беше жена от класа. Изглеждаше на около трийсет и осем години, но косата ѝ беше чисто бяла и стегната на кок на тила. Носът ѝ беше оствър, носеше очила без рамки, а очите ѝ зад тях бяха тъмнозелени. Имах чувството, че знае всичко.

Обиколих библиотеката, за да си потърся книги. Свалях ги от лавиците една по една. Но всичките бяха лъжа и измама. Бяха много тъпи. В тях имаше цели страници, пълни с думи, които не казваха нищо. Ако все пак имаха да кажат нещо, това им отнемаше толкова много време, че докато стигне до него, човек се уморяваше и вече му беше все тая. Все пак продължавах да ги пробвам поред. Сред всичките тези книги все трябваше да има поне една святна.

Всеки ден ходех до библиотеката на ъгъла на булевард „Адамс“ и улица „La Брий“ и всеки път там ме чакаше моята библиотекарка — сурова, непогрешима и мълчалива. Продължавах да свалям нови и нови книги от лавиците. Първата истинска книга, която намерих, беше от някакъв тип на име Йптьн Синклер. Изреченията му бяха къси и в тях имаше гняв. Пищеше с гняв. Книгата му беше за мъжкия затвор в Чикаго. Беше казал всичко, без да се преструва. После намерих още един автор. Казваше се Синклер Луис. Книгата му беше „Главната улица“. Той сваляше всички слоеве от двуличие, които покриват хората. Само че май му липсваше страст.

Върнах се за още. Изчитах по книга на вечер.

Веднъж обикалях в библиотеката и тайничко поглеждах към моята библиотекарка, когато намерих една книга със заглавие „И на идоли да не се кланяте“. Това вече беше добро, защото казваше истината за всички нас. Най-сетне бях намерил нещо, написано с жар! Отворих книгата. Беше написана от Джоузефин Лорънс. Жена. Няма проблеми. На всеки може да се случи да измисли нещо умно. Разгърнах страниците. Но те бяха същите като в много други книги: мътни, неясни и досадни. Върнах книгата на мястото ѝ. И както бях

протегнал ръка нагоре, взех съседната книга, която също беше написана от човек на име Лорънс. Отворих я наслуки и се зачетох. Разказваше се за някакъв човек, който свири на пиано. Отначало ми се стори много фалшиво. Но аз продължих да чета. Човекът на пианото беше разтревожен. В главата му се въртяха разни неща. Тъмни, любопитни неща. Редовете на страницата бяха стегнати, като човек, който крещи, но този не крещеше „Къде си, Джо?“, а по-скоро „Джо, къде е всичко?“. Виж го ти този Лорънс, със стегнатите кървави редове. Никой не ми беше казвал за него. Защо го пазеха в тайна? Защо не го рекламираха?

Четях по една книга на ден. Скоро прочетох всички книги на Д. Х. Лорънс, които имаха в библиотеката. Библиотекарката започна да ме гледа странно, когато ѝ носех книгите, за да ги запише в картона.

— Как си днес? — питаше ме тя.

Това винаги ми звучеше страхотно. Все едно вече бяхме преспали заедно. Прочетох всички книги на Д. Х. Те ме отведоха при други. Прочетох Х. Д., поетесата. И Хъксли, най-младият от няколкото Хъксли, който беше приятел с Лорънс. Книгите сякаш сами скачаха в ръцете ми. Всяка книга водеше към следващата. Появи се и Дос Пасос. Всъщност не беше чак толкова добър, но беше достатъчно добър. Трилогията му за САЩ ми отне повече от един ден. Драйзър нещо не ми допадна. Шъруд Андерсън обаче ми хареса. А после се появи и Хемингуей. Страхотно! Този човек знаеше как да ниже редовете. Изпитвах чиста радост. Думите му не бяха тъпи, а бяха неща, от които умът започваше да си пее. Ако човек ги прочетеше и се оставеше на магията, можеше да живее без болка, с надежда, независимо от всичко.

Но когато се връщах вкъщи...

— ЗАГАСЯМЕ! — крещеше баща ми.

Вече бях стигнал до руснаците и четях Тургенев и Горки. Правилото на баща ми гласеше, че всички лампи трябва да се загасят в осем вечерта. Искаше да се наспи, за да може на следващия ден да бъде свеж и ефективен на работното си място. Вкъщи не говореше за нищо друго, освен за „работата“. Започваше да говори на майка ми за „работата“ от момента, в който се прибереше, чак докато си легнеша да спят. Беше твърдо решен да се издигне в кариерата.

— Добре, стига толкова с тези проклети книги! Загасяме!

За мен тези хора, които изневиделица се бяха намесили в живота ми, бяха единственият ми шанс за спасение. Бяха единствените гласове, които разбирах.

— Добре де — казвах.

После вземах лампата от бюрото си, завивах се презглава, издърпвах възглавницата под одеялото, подпирах поредната книга на нея и четях така. Ставаше много горещо, лампата се загряваше и започваше да не ми достига въздух. Затова от време на време повдигах одеялото, за да дишам.

— Какво е това? Лампа ли свети? Хенри, изгасил ли си лампите?

Аз бързо се завивах обратно и чаках баща ми да започне да хърка.

Тургенев беше много сериозен пич, но от време на време ме караше и да се смея, защото когато човек за пръв път се сблъска с някоя истина, това може да бъде много смешно. Когато някой друг е открил същата истината като теб и сякаш ти я назива лично, чувството е страховито.

Четях книгите нощем, по този начин, под одеялото, на светлината на горещата лампа. Четях всички тези чудесни редове и се задушавах. Беше вълшебно.

А баща ми си беше намерил работа, което пък за него беше вълшебно...

36.

Когато се върнах в гимназията „Челси“, там всичко си беше постарому. Най-големите бяха завършили, но на тяхно място бяха дошли други бъдещи абитуриенти със спортни коли и скъпи дрехи. Никога не ме закачаха. Не ми обръщаха никакво внимание. Бяха прекалено заети с момичетата. Никога не говореха с бедните момчета — нито в класната стая, нито след часовете.

Една седмица след началото на втория срок заговорих баща ми, докато вечеряхме.

— Виж — казах му, — в училище не ми е лесно. Даваш ми само по петдесет цента джобни на седмица. Не можеш ли да ми даваш по един доллар?

— По един доллар?

— Да.

Той набоде на вилицата си нарязано цвекло от турция, пъхна го в устата си и задъвка. После ме погледна изпод гъстите си вежди.

— Ако ти давам по един доллар всяка седмица, това ще означава петдесет и два долара на година, тоест ще работя повече от седмица, само за да ти изкарам джобни пари.

Не отговорих нищо. Но си помислих: Боже мой, ако мислиш за всяко нещо по този начин, никога няма да можеш да си купиш нищо — нито хляб, нито диня, нито вестници, брашно, мляко или крем за бърснене. Но не му възразих, защото когато мразиши някого, не можеш да си позволиш да просиш от него...

Богатите момчета обичаха да карат бързо, да спират рязко и да оставят следи от гуми по асфалта, колите им блестяха на слънцето, а момичетата се струпваха около тях. Часовете бяха някакъв майтап, защото всички те щяха да продължат да учат в колеж, изобщо не се стараеха, но получаваха добри оценки, и рядко ги виждах с учебници — много по-често ги виждах как форсират колите си и изведнъж

литват по улицата, а в колите им момичетата пищят и се смеят. Гледах ги с моите петдесет цента в джоба. Дори не можех да шофирам.

През това време бедните, изгубените и идиотите продължаваха да се тълпят около мен. Бях си харесал едно място под ложата на училищния стадион, където си изяждах обяд. Носех си два сандвича с кайма в кафяв хартиен плик. Те идваха при мен и ме питаха:

— Ей, Ханк, може ли да ям при теб?

— Изчезвай бе, мамка ти! Колко пъти да ти повтарям!

И без това вече бях съbral достатъчно такива типове, от които нямаше никаква полза: Плешко, Джими Хачър и едно високо, кълощаво еврейче на име Ейб Мортенсън. Мортенсън имаше само отлични оценки по всички предмети, но беше един от най-големите идиоти в училището. Нещо в главата му беше радикално прецакано. В устата му постоянно се събираще слюнка, но вместо да се отърве от нея, като я изплюе на земята, той плюеше в шепите си. Нямах никаква представа защо го прави и не го питах. Не исках да го питам. Само го гледах и ми ставаше гадно. Веднъж отидох с него до тях и разбрах защо получава само отлични оценки. Майка му още от вратата го караше да забоде нос в учебниците и не го пускаше да прави нищо друго. Караше го да чете всичките си учебници от кора до кора, по много пъти.

— Трябва да си вземе изпитите — обясни ми тя.

Изглежда, никога не ѝ беше хрумвало, че учебниците може да лъжат. Или че това, което пише в тях, може да няма значение. Не я попитах.

Все едно се бях върнал в началното училище. Около мен се бяха събрали не силните, а слабите, не красивите, а грозните, не победителите, а загубеняците. Все едно бях орисан да прекарам целия си живот в тяхната компания. Но дори това не ме притесняваше толкова, колкото фактът, че сякаш бях неустроимо привлекателен за тези кретени. Като че ли бях лайно, което събира мухите, вместо цвете, за което жадуват пеперудите и пчелите. Исках да бъда сам, защото така се чувствах най-добре, така беше по-чисто, но сякаш не бях достатъчно

умен, за да ги разкарам. Може би пък *те* ми бяха господари: или бащи, под друга форма. Във всеки случай беше нетърпимо да висят около мен, докато си ядях сандвичите.

37.

Но имаше и хубави мигове. Старият ми приятел от квартала Джийн, година по-голям от мен, познаваше едно друго момче, Хари Гибсън, който беше участвал в един професионален боксов мач (и беше загубил). Един следобед бях при Джийн и двамата пушехме цигари, когато се появи Хари Гибсън с два чифта боксови ръкавици. Ние с Джийн пушехме с двамата му по-големи братя, Лари и Дан.

Хари Гибсън беше наточен.

— Някой иска ли да се пробва? — попита той.

Никой не отговори. Лари, най-големият брат на Джийн, беше на около двайсет и две. Беше най-голям, но някак си плах и недоразвит. Имаше огромна глава, беше нисък и набит, доста добре сложен, но се стряскаше от най-малкото нещо. Така че всички погледнахме към Дан, следващият по възраст, след като Лари каза: „Не, не искам да се бия“. Дан беше музикален гений, който почти бе спечелил стипендия за музикалното училище, но не съвсем. Както и да е, след като Лари отказа да поеме предизвикателството на Хари, Дан си сложи ръкавиците, за да се боксира с Хари Гибсън.

Хари Гибсън беше като товарен влак с лети джанти. Дори слънцето блестеше по ръкавиците му по някакъв по-особен начин. Движеше се прецизно, уверено и грациозно. Подскачаше и пристъпаше около Дан. Дан вдигна ръкавиците си и зачака. Първият удар на Гибсън влезе направо през гарда му. Трясъкът беше толкова силен, сякаш някой стреля с пушка. В двора имаше курник с няколко пилета и две от тях така се стреснаха от шума, че подскочиха във въздуха. Дан отхвърча назад. Просна се по гръб на тревата и разпери ръце като някакъв евтин Христос.

Лари го погледна и каза:

— Аз си тръгвам.

После бързо отиде до вратата, отвори я и изчезна в къщата.

Ние отдохме при Дан. Гибсън стоеше прав до него и леко се подхилкваше. Джийн се наведе и повдигна главата на Дан.

— Дан? Добре ли си?

Дан поклати глава и бавно се изправи до седнало положение.

— Господи Боже, юмруците на този човек са като смъртоносно оръжие. Махнете тези ръкавици от ръцете ми!

Джийн развърза едната ръкавица, а аз свалих другата. Дан се изправи и се повлече към задната врата бавно като старец.

— Ще си легна... — каза и влезе.

Хари Гибсън вдигна ръкавиците и се обрна към Джийн:

— Ами ти, Джийн?

Джийн се изплю в тревата:

— Мамка му, ти какво се опитваш да направиш? Да нокаутираш цялото семейство?

— Знам, че ти си най-добрият боксьор, Джийн, но въпреки това с теб ще карам по-леко.

Джийн кимна и аз му завързах ръкавиците. Биваше ме за тази работа.

Двамата застанаха един срещу друг. Гибсън започна да се върти около Джийн и да се готви за удар. Първо тръгна надясно, после наляво. Подскачаше и се навеждаше. После пристъпи напред и удари силен ляв прав на Джийн. Ударът попадна точно между очите му. Джийн бързо отстъпи назад, но Гибсън го последва. Когато го настигна до курника, го спря с лек ляв в челото и после заби силен десен прав в лявото слепоочие на Джийн. Джийн се запретъва назад покрай телената мрежа за пилетата, докато не се бълсна в оградата, а после започна да отстъпва покрай нея, вдигнал ръце да се предпази. Не се опитваше да отвръща на ударите. Дан излезе от къщата с парче лед, увito в парцал. Седна на стъпалата на верандата и притисна парцала към челото си. Джийн продължаваше да отстъпва покрай оградата. Накрая Хари го заклеши в ъгъла между оградата и гаража. Заби едно ляво кроше в стомаха на Джийн и когато Джийн се преви, го изправи с десен ъперкът. Това не ми харесваше. Гибсън не караше по-леко с Джийн, както беше обещал. Развълнувах се.

— Удари го това копеле бе, Джийн! Мръсен измамник! Удари го!

Гибсън свали гарда, погледна ме и дойде при мен.

— Я повтори какво каза бе, боклук!

— Насърчавах мяня човек — обясних.

Дан отиде при Джийн и се зае да му сваля ръкавиците.

— Не ме ли нарече „измамник“?

— Ти каза, че ще караш по-леко с него. Но не го правиш. Удриш го всеки път, когато можеш.

— Лъжец ли ме наричаш?

— Просто казвам, че не си държиш на обещанията.

— Елате и сложете ръкавиците на този боклук!

Джийн и Дан дойдоха при мен и започнаха да му връзват ръкавиците.

— Карай по-полека с него, Ханк — рече ми Джийн. — Все пак вече се е уморил да се боксира с нас.

В един паметен ден двамата с Джийн се бяхме били с голи юмруци от девет сутринта до шест вечерта.

Джийн се беше справил доста добре. Аз имах малки ръце, а когато имаш малки ръце, трябва или да можеш да удриш адски силно, или да имаш някакви боксови умения. Аз имах само по малко от двете. На следващия ден цялата горна половина на тялото ми беше лилава от натъртванията, устните бяха подути, а два от предните ми зъби се клатеха. А сега трябваше да се бия с момчето, което беше натупало момчето, което беше натупало мен.

Гибсън пристъпи наляво, после надясно, сетне ме атакува. Изобщо не видях кога дойде левият прав. Не знам къде ме улучи, но паднах от един удар. Не болеше, но паднах. Станах. Щом можеше да ме събори с лявата ръка, какво оставаше за дясната? Трябваше да измисля нещо.

Хари Гибсън тръгна наляво, на мое ляво. Вместо да се измести надясно, както очакваше той, аз също се изместих наляво. Той, изглежда, се изненада и когато се срещнахме, аз завъртях едно сляпо ляво кроше, което силно го халоса някъде високо в главата. Чувството беше страхотно. Щом можеш да удариш някого веднъж, ще можеш да го удариш и втори път.

После отново застанахме един срещу друг и той отново ме атакува. Левият прав на Гибсън ме уцели, но аз свих глава надолу и встрани с цялата бързина, на която бях способен. Така десният му

удар, който последва, прелетя над главата ми и не ме улучи. Пристъпих към него, прегърнах го и го ударих отстрани в ребрата. Двамата се откъснахме един от друг и аз се почувствах като професионалист.

— Можеш да го победиш, Ханк! — извика Джийн.

— Разкажи му играта, Ханк! — изкреша Дан.

Скочих към Гибсън и пробах да го ударя директно с десен прав. Не успях и той бързо контраатакува с ляво кроше, което ме перна по челюстта. Видях зелени, жълти и червени светлинки, после той заби един десен ъперкът в корема ми. Юмрукът му сякаш стигна чак до гръбнака ми. Сграбчих го в клинч. Но поне този път не ме беше страх и чувството беше страхотно.

— Ще те убия бе, копеле! — заканих му се.

После просто започнахме да си разменяме удари, без боксови хватки. Неговите бяха бързи и силни. Той беше по-точен и имаше повече сила, но аз също успявах да го фрасна и от това ми ставаше добре. Колкото повече ме удряше, толкова по-малко усещах. Бях се стегнал и се наслаждавах на боя. После Джийн и Дан застанаха между нас и ни разтърваха.

— Какво става бе? — попитах. — Защо спирате боя? Мога да го победя!

— Не се излагай, Ханк — отвърна Джийн. — Я се погледни.

Погледнах се. Цялата ми риза отпред беше потъмняла от кръв, а тук-там се виждаше и гной. Ударите му бяха спукали три-четири плюски. Това не ми се беше случило при боя с Джийн.

— Нищо ми няма — казах аз. — Просто лош късмет. Не съм ранен. Оставете ме и ще го смажа.

— Не, Ханк, може да пипнеш някаква инфекция или нещо подобно — възрази Джийн.

— Добре де, мамка му — казах. — Махнете ми ръкавиците!

Джийн развърза ръкавиците. Когато ги свали, забелязах, че ръцете ми треперят — най-силно пръстите, а по-слабо нагоре към раменете. Пъхнах ги в джобовете си. Дан свали ръкавиците на Хари.

Хари ме погледна:

— Бива те, хлапе.

— Благодаря. Е, чао, момчета...

И си тръгнах. Когато се поотдалечих, извадих ръце от джобовете си. Изкачих се по алеята до тротоара, спрях, извадих цигара и я пъхнах

в устата си. Когато се опитах да драсна клечка кибрит, не можах, защото ръцете ми трепереха прекалено силно. Затова просто им махнах, много небрежно, и си продължих по пътя.

Когато се върнах вкъщи, се погледнах в огледалото. Доста добре, по дяволите. Започвах да се справям.

Свалих си ризата и я хвърлих под леглото. Трябаше да намеря някакъв начин да почистя кръвта. Нямах кой знае колко ризи и нашите веднага щяха да забележат, ако някоя липсва. Но за мен този ден най-сетне се беше окказал успешен, а дотогава не бях имал много такива.

38.

Ейб Мортенсън беше неприятен за компания, но беше просто глупак. Човек може да прости на глупака, защото той винаги тича в една и съща посока и поне не мами никого. Но измамниците наистина могат да ти вгорчат живота. Джими Хачър имаше права черна коса, светла кожа и макар че не беше едър колкото мен, държеше раменете си изправени, обличаше се по-добре от повечето от нас и си имаше някакъв начин да се разбира с всички, с които му се прииска да се разбира. Майка му беше барманка, а баща му се беше самоубил. Джими имаше хубава усмивка и идеални зъби и момичетата го харесваха, макар че нямаше пари колкото богатите момчета. Постоянно го виждах да говори с някое момиче. Не знам какво им говореше. Не знам какво говореше нито едно момче на нито едно момиче. За мен момичетата бяха толкова невъзможна цел, та предпочитах да се преструвам, че изобщо не съществуват.

Но Хачър беше друга работа. Знаех, че не е педал, но той винаги вървеше след мен.

— Слушай, Джими, защо постоянно ме следиш? Изобщо не си ми симпатичен.

— Стига бе, Ханк, ние сме приятели.

— Мислиш ли?

— Да.

Веднъж той дори се изправи в час по английски и прочете есе със заглавие „Цената на приятелството“, а докато четеше, през цялото време поглеждаше към мен. Есето му беше глупаво, меко и стандартно написано, но когато свърши, целият клас му ръкопляска, а аз си помислих, ами това им харесва на хората и нищо не може да се направи по въпроса. В отговор написах контраесе, което се наричаше „Цената на това изобщо да нямаш приятели“. Учителката не ми позволи да го прочета пред класа. Писа ми двойка.

Всеки ден Джими, Плешко и аз се връщахме заедно от училище. (Ейб Мортенсън живееше в друга посока, така че поне не се налагаше да вървим с него.) Както си вървяхме един ден, Джими каза:

— Ей, искате ли да отидем в къщата на моята приятелка? Искам да ви запозная с нея.

— О, майната му, това са глупости — рекох аз.

— Не бе, сериозно — каза Джими. — Тя е добро момиче. Искам да ви запозная. Бъркал съм ѝ в путката.

Бях виждал това момиче — назваваше се Ан Уедъртън и беше много красива, с дълга кестенява коса и големи кафяви очи, тиха и с хубава фигура. Никога не бях говорил с нея, но знаех, че е гаджето на Джими. Богатите момчета се бяха опитвали да я свалят, но тя не им обръщаше внимание. Изглеждаше адски готина.

— Имам ключ от тях — обясни Джими. — Ще влезем и ще я изчакаме. Тя има часове до късно.

— На мен ми звучи тъпло — възразих.

— Стига бе, Ханк — каза Плешко. — Какво толкова имаш да правиш? Ще се прибереш у вас и ще си биеш чекии.

— Това не е лишено от определени достойнства — изтъкнах аз.

Джими отвори със своя ключ и тримата влязохме. Къщата беше приятна, чиста и малка. До Джими дотича един черно-бял булдог и размаха отряzanata си опашка.

— Това е Боунс — заяви Джими. — Боунс много ме обича. Гледайте сега!

Джими плю в дланта на дясната си ръка, хвана пениса на Боунс и започна да го търка.

— Ей, какво правиш бе, мамка ти? — попита Плешко.

— Държат Боунс завързан на двора. Никога не му дават да ебе. Трябва да се облекчи! — каза Джими и продължи да му бие чекии.

Пенисът на Боунс стана отвратително червен — дълга, тънка нишка от сълзяща нелепост. Боунс започна да издава скимтящи звуци. Без да спира, Джими погледна нагоре към нас:

— Ей, знаете ли коя е нашата песен? Искам да кажа, нашата песен с Ан? Песента „Когато лилавата нощ се спуска над спящите градини“.

Точно тогава Боунс свърши. Спермата бликна на килима. Джими се изправи и разтърка спермата в килима с подметката на обувката си.

— Съвсем скоро ще наеба Ан. Моментът наближава. Тя казва, че ме обича. Аз също я обичам, обичам проклетата ѝ пукка.

— Ей, хуй такъв — казах аз на Джими. — Повръща ми се от теб.

— Нали не говориш сериозно, Ханк? — попита той.

После влезе в кухнята и добави:

— Ан има хубаво семейство. Живее тук с баща си, майка си и брат си. Брат ѝ знае, че ще я чукам. И има право да се ядосва. Но не може да направи нищо по въпроса, защото мога да го пребия. Той е една мишка. Ей, вижте това!

Джими отвори вратата на хладилника и извади бутилка мляко. В нашата къща все още нямахме хладилник, а кутия със сух лед. Уедъртънови очевидно бяха заможни. Джими си извади пишката, свали картонената капачка на бутилката и пъхна пишката си в нея.

— Само малко, нали разбираете. Няма да усетят вкуса, но ще пият пикната ми...

Той си извади пишката, сложи капачката, разклати бутилката и я върна обратно в хладилника.

— А, вижте — каза. — Тук има малко желе. Явно довечера ще ядат за десерт желе. Но освен това ще ядат и...

Той извади купата с желе от хладилника, но точно в този момент чухме как се превърта ключ и предната врата се отваря. Джими бързо върна желето в хладилника и захлопна вратата.

После влезе Ан. Право в кухнята.

— Ан — каза Джими. — Запознай се с моите добри приятели, Ханк и Плешко.

— Здрави!

— Здрави!

— Здрави!

— Този е Плешко. Ханк е другият.

— Здрави.

— Здрави.

— Здрави.

— Виждала съм ви в училище.

— А, да — кимнах аз. — Ние постоянно сме там. И ние сме те виждали.

— Аха — съгласи се Плешко.

Джими се обърна към Ан:

— Добре ли си, бебче?

— Да, Джими, мислех си за теб.

Тя пристъпи към него и те се прегърнаха, а после започнаха да се целуват. Стояха точно пред нас и се целуваха. Джими беше с лице към нас. Виждахме дясното му око. Той ни намигна.

— Е — рекох аз. — Ние ще тръгваме.

— Аха — каза Плешко.

Излязохме от кухнята, минахме през дневната и се озовахме навън. Тръгнахме по тротоара към къщата на Плешко.

— Това момче наистина се е уредило — отбеляза Плешко.

— Аха — съгласих се аз.

39.

Една неделя Джими успя да ме убеди да отида на плажа с него. Искаше да поплува. Аз не исках да ме виждат по бански, защото гърбът ми беше покрит с пъпки и белези. Иначе имах хубаво тяло. Но никой нямаше да забележи това. Имах широк гръден кош и страховити крака, но никой дори нямаше да ги погледне.

Нямах какво друго да правя, нямах пари и момчетата нямаше да играят мач на улицата в неделя. Реших, че плажът е за всички. И аз имах право да отида там. Белезите и пъпките ми не нарушаваха закона.

Така че ние се качихме на колелата и потеглихме. До брега имаше двайсетина километра. Това не ме притесняваше. Имах достатъчно силни крака.

Носех се редом с Джими по целия път до Кълвър Сити. Там обаче постепенно започнах да въртя педалите все по-бързо. Джими се напрегна, за да не изостава. Забелязах, че се задъха. Извадих си цигара, запалих я и му протегнах пакета:

— Искаш ли фас, Джим?

— Не... благодаря...

— Това е по-готино от стрелба по птички с въздушна пушка — казах му аз. — Трябва да го правим по-често!

После започнах да натискам педалите още по-мощно. Имах предостатъчно запазени сили.

— Това е страховито, бе — добавих. — По-готино е от чекиите!

— Ей, намали малко!

Аз се обърнах назад към него:

— Няма нищо по-готино от добър приятел, с когото да караш колело. Давай, приятелю!

После се напрегнах максимално и се откъснах далеч напред. Вятърът духаше в лицето ми. Беше приятно.

— Ей, чакай! ЧАКАЙ, МЪТНИТЕ ТЕ ВЗЕЛИ! — изкрещя Джими.

Започнах да се смея и да въртя педалите с всички сили. Скоро Джим изостана с половин пресечка, после с цяла, после с две пресечки. Никой не знаеше колко бях добър, никой не знаеше докъде се простират истинските ми сили. Беше някакво чудо. Слънцето хвърляше жълти лъчи навсякъде и аз ги прорязвах като полудял нож на колела. Баща ми просеше на улицата в Индия, но всички жени бяха влюбени в мен...

Когато стигнах до светофара, се движех с максимална скорост. Промуших се напред покрай редицата от чакащи коли. Бях изпреварил дори колите. Но не задълго. Момче и момиче в зелен кабриолет ме настигнаха и подкараха покрай мен.

— Ей, хлапе!

— Какво?

Погледнах го. Беше едро момче на двайсетина години, с космати ръце и татуировка.

— Къде си тръгнал бе, твойта мама? — попита ме той.

Опитваше се да се изфука пред момичето си. Тя беше красавица, дългата ѝ руса коса се развяваше от вятъра.

— Да ти го начукам, приятел! — казах му аз.

— Какво?

— Казах: „Да ти го начукам“!

После му показах среден пръст.

Той продължаваше да кара покрай мен. Чух как момичето го попита:

— Как можеш да търпиш това хлапе да ти говори така, Ник?

Той продължаваше да кара до мен.

— Ей, хлапе — подвикна. — Май не те чух добре. Би ли повторил какво каза?

— Да бе, що не го повториш — рече и красавицата, а дългата ѝ руса коса се развяваше от вятъра.

Това ме вбеси. Тя ме вбеси.

Погледнах го:

— Добре, проблеми ли искаш? Паркирай. Ще ти създам проблеми.

Той ме изпревари на половин пресечка, паркира и рязко отвори вратата. Докато излизаше от колата, аз направих широк завой покрай него, като почти се изпремах на пътя на един шевролет, който

избибипка с клаксона. Докато завивах в следващата пресечка, чух как голямото момче се смее.

След като този тип се махна, аз се върнах обратно на булевард „Уошингтън“, изминах още няколко пресечки, слязох от колелото и зачаках Джим да ме настигне на една автобусна спирка. Видях как се приближава. Когато спря до мен, аз се преструвах, че спя.

— Стига бе, Ханк! Не се ебавай така с мен!

— А, Джим, здрави. Дойде ли най-сетне?

Опитах се да накарам Джим да избере някое място на плажа, където няма много хора. Чувствах се нормално, ако бях с риза, но когато трябваше да остана гол, бях беззащитен. Мразех останалите хора на плажа заради това, че по телата им няма белези. Мразех всички проклети хора, които се печаха на слънце, къпеха се във водата, хранеха се, спяха, говореха си или си подхвърляха плажни топки. Мразех задниците им, лицата им, лактите им, косата им, очите им, пъповете им и проклетите им бански.

Излегнах се на пясъка, като си мислех: „Трябваше да му шибна един на онзи дебелак. За какъв се мислеше?“

Джим се излегна до мен.

— Е, майната му — каза той. — Хайде да ходим да плуваме.

— Още не — възразих аз.

Във водата беше пълно с народ. В какво беше очарованието на плажа? Какво толкова му харесваха? Нямаха ли си друга работа? Ебати тъпите копеленца.

— Представяш ли си — рече Джим. — Жените влизат във водата и пикаят в нея.

— Да, и ти после го гълташ.

Никога нямаше да успея да живея в мир с хората. Може би трябваше да стана монах. Щях да се преструвам, че вярвам в Господ, да живея в килия, да свиря на орган и постоянно да се напивам с вино. Никой нямаше да ме тормози. Можех да се крия в килията си месеци наред, за да размишлявам и да се моля, и така нямаше да се налага да се срещам с никого, само щях да ми подават виното вътре. Проблемът беше, че монашеските раса са от чиста вълна. Сигурно беше по-зле и

от униформите във военното обучение. Нямаше да мога да нося расо.
Трябваше да измисля нещо друго.

— Опа — каза Джим.

— Какво има?

— Едни момичета ей-там ни гледат.

— И какво?

— Говорят си и се смеят. Може да дойдат при нас.

— Честно?

— Аха. Ако тръгнат насам, ще те предупредя. Когато ти кажа, се обърни по гръб.

По гърдите ми имаше само няколко пъпки и белези.

— Не забравяй — повтори Джим. — Когато ти кажа, се обръщаш по гръб.

— Добре де.

Бях легнал с лице върху ръцете си. Бях сигурен, че Джим гледа момичетата и се усмихва. Знаеше как да се оправя с тях.

— Тъпи путки — заяви той. — Толкова са глупави.

„Защо изобщо дойдох? — помислих си аз. — Защо винаги е въпрос на избор между нещо лошо и нещо още по-лошо?“

— Опа, Ханк, идват!

Погледнах. Бяха пет момичета. Завъртях се по гръб. Те се доближиха, като се кикотеха, и застанаха до нас. Едната каза:

— Ей, тези момчета май са готини!

— Тук ли живеете, момичета? — попита ги Джим.

— Аха — отвърна едната. — Сививаме гнезда, като чайките!

Те се разкискаха.

— Е, не знам — рече Джим. — Ние сме орли. Не съм сигурен, че два орела могат да се справят с пет чайки.

— Всъщност птиците как го правят? — попита едната.

— Да пукна, ако знам — каза Джим. — Но може би точно ние ще разберем.

— Искате ли да дойдете на нашата хавлия? — предложи друго момиче.

— Естествено — отвърна Джим.

Три от момичетата се бяха обадили. Другите две само стояха и постоянно придърпваха банковите си надолу, за да не им се види нещо.

— Мен не ме бройте — казах аз.

— Какво му има на твоя приятел? — попита едно от момичетата, които си бяха крили задниците.

— Той е малко странен — обясни Джим.

— Ама какво му има? — заинтересува се последното момиче.

— Просто е малко странен — повтори Джим.

Той стана и отиде при момичетата. Аз затворих очи и се заслушах във вълните. Там, в океана, имаше хиляди риби, които се изяждаха една друга. Безбройни усти и задници, които гълтат и серат. По цялата земя нямаше нищо друго освен усти и задници, които гълтат, серат и се чукат.

Обърнах се по корем и загледах какво правят Джим и петте момичета. Той стоеше прав, пъчеше се и се фукаше с топките си. Нямаше нито моя широк гръден кош, нито силните ми крака. Беше слаб и изящен, с черната си коса и малката си мръсна уста с идеални зъби, малките си кръгли уши и дългата си шия. Аз изобщо нямах шия. Или поне почти нямах. Главата ми сякаш беше закрепена направо на раменете. Но пък бях силен и зъл. Това обаче явно не беше достатъчно, жените харесваха красавци. Ако не бяха пъпките и белезите, аз също щях да отида и да им покажа това-онова. Аз също щях да им покажа топките си и да привлеча вниманието на тъпите им празни главички. Аз, с моя живот за петдесет цента на седмица.

После видях как момичетата скачат на крака и тръгват след Джим към водата. Чух ги как се кикоят и пищят като безмозъчни... какво? Не, всъщност бяха мили. Не бяха като възрастните и родителите. Все още се смееха. Нещата им бяха забавни. Не ги беше страх да се привържат към нещо. Не долавяха смисъла на живота, структурата на нещата. Д. Х. Лорънс се беше досетил за това. Човек има нужда от любов, но не от онази любов, която използват повечето хора и от която се оставят да бъдат използвани. Старият Д. Х. наистина беше разbral как стоят нещата. Приятелчето му Хъксли беше претенциозен интелектуалец, изтъкан от нерви, но пък беше толкова забавен. По-добър от Дж. Б. Шоу с неговия прословут ум, като остьр кил на кораб, който постоянно се опираше в дъното, с неговите измъчени остроумия, които в крайна сметка се превръщаха в тегоба и заради това той не можеше да изпита никакво истинско чувство, а брилянтните фигури на речта му най-сетне ставаха досадни и започваха да стържат по ума и чувствата. Но все пак беше хубаво да ги

изчетеш всичките. Така човек осъзнаваше, че мислите и думите могат да бъдат завладяващи, макар че в крайна сметка и от тях нямаше полза.

Джим пръскаше момичетата с вода. За тях беше като морско божество и те го обожаваха. Беше обещание и възможност. Беше велик. Наистина му се удаваше. Аз бях прочел много книги, но той беше прочел една, която аз дори не бях разгръщал. Беше истински артист със своите банкови гащета, своите топки, лукавото си дребно лице и кръглите си ушички. Беше най-добрият. Не можех дори да се меря с него, както не можех да се меря с едрия кучи син от зеления кабриолет с красивото момиче с руса коса, развята от вятъра. И двамата получаваха това, което заслужаваха. А аз бях само едно лайно за петдесет цента, което се носеше в зеления океан на живота.

Гледах ги как излизат от водата — млади, с блестяща и гладка кожа, недосегаеми. Исках да ме пожелаят. Но не от съжаление. И все пак, въпреки гладките си недокоснати тела и умове, те все още не бяха съвсем готови, защото все още не бяха подлагани на сериозно изпитание. Когато в живота им най-сетне изникнеше нуждата, може би щеше да ги притисне твърде късно или твърде силно. А аз бях готов. Може би.

Гледах как Джим се бърше с една от техните кърпи. Докато го гледах, нечие хлапе, момченце на около четири години, дойде при мен, загреба шепа пясък и я метна в лицето ми. После просто остана на мястото си и ме зяпна със сиящо лице, а тъпата му малка уста, изцапана с пясък, беше полуутворена в израз на някакво победно чувство. Беше дръзкото, разглезнено лайно на мама. Аз му направих знак с пръст да дойде по-близо. Детето не помръдна.

— Ела тук, момченце — казах му аз. — Да те почерпя с лайнени бонбони.

Малкото копеленце ме погледна, обърна се и побягна. Дупето му изглеждаше тъпо. Приличаше на круша, разделена на две части, които се движеха така, сякаш нямат нищо общо една с друга. Е, бях съкрушил още един враг.

После се върна Джим, майстор-свалячът. Застана на същото място, на което беше стояло хлапето. И той сияеше.

— Тръгнаха си — съобщи ми той.

Погледнах към мястото, където бяха лежали петте момичета, и те наистина бяха изчезнали.

— Къде отидоха? — попитах.

— На кого му пука? Взех телефоните на двете, които най-много ставаха.

— За какво?

— За *ебане*, тъпако!

Изправих се.

— Май ще те ступам малко, тъпако!

Лицето му изглеждаше добре под морския бриз. Вече си го представях проснат на пясъка, как се гърчи и подритва с белите си пети.

Джим отстъпи крачка назад:

— Стига бе, Ханк! Виж, ще ти дам телефоните им!

— Задръж си ги. За какво са ми тези телефони, като нямам като твоите проклети тъпи уши?

— Добре де, добре, ние сме приятели, забрави ли?

Изкачихме се по плажа до крайбрежната алея, където бяхме заключили велосипедите си зад едно бунгало. И докато вървяхме натам, и двамата знаехме кой е победител в днешния ден, и дори да го проснех на пясъка, това нямаше да промени нещата, или поне не много. Докато въртяхме обратно към къщи, аз дори не се опитах да посрямя Джим, както на идване. Трябваше ми нещо повече от това. Може би ми трябваше блондинката от зеления кабриолет с нейната дълга коса, развята от вятъра.

40.

Военното обучение беше за тъпаците. Както вече казах, трябваше да се ходи или на военно обучение, или на физическо. Аз предпочитах физическото, но не исках хората да видят плюските на гърба ми. На всички, които ходеха на военно обучение, им имаше нещо. Почти целият курс се състоеше от момчета, които не обичаха спорта, или които бяха записани на военно обучение от родителите си, защото родителите им смятаха, че това е патриотично. Обикновено родителите на богатите момчета бяха по-патриотично настроени от останалите, защото щяха да загубят повече, ако някой ни превземе. Победните родители бяха далеч по-малко патриотични и често проявяваха патриотизъм само за да не се изложат или защото така ги бяха възпитали. Те подсъзнателно усещаха, че за тях самите няма да бъде нито по-добре, нито по-зле, ако държавата се управлява от руснаци, германци, китайци или японци — особено пък ако бяха тъмнокожи. За тях самите може би дори щеше да бъде *по-добре*. Както и да е, понеже много от родителите на учениците в гимназията „Челси“ бяха богати, ние имахме един от най-многобройните курсове по военно обучение в града.

Така че марширахме в най-голямата жега и се научихме да изкопаваме походни тоалетни, да лекуваме ухапвания от змии, да се грижим за ранени, да стягаме турникети и да атакуваме на щик; научихме и всичко за ръчните гранати, проникването в тила на врага, разположението на войските, маневрите, отстъпленията, атаките, умствената и физическата дисциплина; бяхме и на стрелбището, бум, бум, където ни дадоха медали за точна стрелба. Имахме и истински полеви маневри, ходихме в гората и проведохме една война наужким. Пълзяхме по корем, стиснали пушките си. Взехме го много на сериозно. Дори аз го взех на сериозно. В цялото упражнение имаше нещо, което те предизвикваше да го вземеш на сериозно. Беше глупаво и всички знаехме, че е глупаво, или поне повечето от нас, но нещо в главите ни прещрака и ние наистина искахме да дадем всичко от себе

си. Имахме един стар пенсиониран военен, полковник Съсекс. Беше започнал да изкуфява и точеше лиги, които излизаха от края на устата му и се стичаха надолу по брадичката. Той никога не казваше нищо. Само стоеше с униформата си, покрита с медали, и си вземаше заплатата от училището. По време на маневрите носеше папка и си записваше резултата. Стоеше на един висок хълм, откъдето се виждаше всичко, и си водеше бележки — или поне така изглеждаше. Но не ни каза кой е надделял. И двете страни твърдяха, че са победили. Никой не остана доволен.

Най-добрият беше лейтенант Хърман Бийчкрофт. Баща му имаше собствена пекарна и фирма за кетъринг на хотели, каквото и да означаваше това. Няма значение, той беше най-добрият. Преди всяка маневра той ни държеше една и съща реч.

— Не забравяйте, че трябва да *мразите* врага! Врагът иска да изнасили майките и сестрите ви! Ще позволите ли на тези чудовища да изнасилят майките и сестрите ви?!

Лейтенант Бийчкрофт почти нямаше брадичка. Лицето му свършваше изведнъж и там, където трябаше да има долна челюст, имаше само лека издатина. Не бяхме съвсем сигурни дали това се води за недъг или не. Но очите му бяха величествени в своя гняв, като големи, сини и ярки символи на войната и победата.

— Уитлингър!

— Слушам, сър!

— Искаш ли чудовищата да изнасилят майка ти?

— Майка ми е починала, сър.

— А, извинявай... Дрейк!

— Слушам, сър!

— Искаш ли чудовищата да изнасилят майка ти?

— Съвсем не, сър!

— Добре. Не забравяйте, че това е *война*! Приемаме милост, но не я даваме. Трябва да *мразите* врага. *Убийте врага!* Само убитият враг е безопасен. Поражението е болест! Победителите пишат историята! А СЕГА ИЗЛЕЗТЕ И РАЗМАЖЕТЕ ТЕЗИ КОПЕЛЕТА!

Ние се разгънахме в редица, изпратихме разузнавачите напред и запълзяхме през храстите. Видях полковник Съсекс, който стоеше на върха на хълма и си записваше нещо в папката. Войната беше между Сините и Зелените. Всички имахме по една цветна лента, завързана на

ръката. Аз бях от Сините. Беше адски неприятно да пълзиш през храстите. Беше горещо. Имаше бублечки, прах, камъчета и бодили. Изобщо не знаех къде се намирам. Командирът на нашия взвод, Козак, не се виждаше никакъв. Комуникациите ни бяха прекъснати. Бяхме totally прецакани. Щяха да изнасят майките ни като едното нищо. Продължих да пълзя напред, като си ожулах коленете и си разранявах ръцете, чувствах се изгубен и уплашен, но най-вече ми беше тъпо. Виждах толкова много празна земя, празно небе и хълмове, потоци, чак до хоризонта. На кого беше цялата тази земя? Сигурно на бащата на някое от богатите момчета. Нищо нямаше да завземем ние. Цялото бойно поле беше дадено под наем на училището. ПУШЕНЕТО ЗАБРАНЕНО. Продължих да пълзя напред. Нямахме нито подкрепа от въздуха, нито танкове, нито нищо. Бяхме просто банда капути, тръгнали на някаква малоумна маневра без храна, без жени и без причина. Изправих се, отидох до едно дърво, седнах и се облегнах на него, като оставил пушката си на земята.

Всички се бяха изгубили до един, така че вече нямаше никакво значение. Свалих си цветната лента и зачаках да дойде линейката на „Червения кръст“ или нещо подобно. Войната сигурно беше истински ад, но на мен ми се стори просто адски скучна.

После храстите изведнъж се разтвориха, оттам изскочи едно момче и ме видя. Имаше зелена лента. Изнасилвач, значи. Той насочи пушката си към мен. Бях без цветната си лента, защото я бях оставил на земята. Той искаше да ме вземе в плен. Познавах го по физиономия. Казваше се Хари Мишънс. Баща му имаше дъскорезница. Продължих да си седя, облегнат на дървото.

— Сини или Зелени? — извика ми той.

— Аз съм Мата Хари — отвърнах.

— Шпионин? Мразя шпионите!

— Престани бе, Хари. Това е игра за малки деца. Не ми досаждай с евтина мелодрама.

Храстите отново се разтвориха и се появи лейтенант Бийчкрофт. Мишънс и Бийчкрофт застанаха един срещу друг.

— Вземам те в плен! — изкрещя Бийчкрофт на Мишънс.

— Вземам те в плен! — изкрещя Мишънс на Бийчкрофт.

И двамата бяха адски изнервени и ядосани, просто се усещаше.

Бийчкрофт извади офицерската си сабя:

— Предай се, иначе ще те пронижа!

Мишънс хвана пушката си откъм цветта:

— Ела да ти откъсна проклетата глава!

После навсякъде наоколо храстите започнаха да се разтварят. Крясъците бяха привлекли както Сините, така и Зелените. Аз си седях до дървото и гледах как се смесиха и започнаха да се бият. Имаше прах, шум от борба и от време на време — неприятният звук от приклад, който се сблъсква с човешки череп.

— О, Боже! О, Господи!

Няколко души паднаха. Някои си загубиха пушките. Премина се към ръкопашен бой и свободна борба. Забелязах две момчета, и двете със зелени ленти на ръцете, които се бяха вкопчили в смъртна схватка. После се появи полковник Съсекс. Надуваше свирката си с всички сили. Навсякъде хвърчаха слюнки. Той се затича към войските с офицерската си нагайка и започна да ги налага с нея. Биваше си го. Пръчката свистеше като камшик и сечеше като бърснач.

— Ох! Предавам се!

— Престанете! Господи! Милост!

— Майчице!

Армиите се разделиха и застанаха една срещу друга. Полковник Съсекс пак си взе папката. Униформата му дори не беше измачкана. Медалите му си стояха по местата. Кепето му беше сложено под уставния ъгъл. Той ловко пъхна нагайката под мишница и се отдалечи. Ние тръгнахме след него.

Качихме се в старите военни камиони със съдрани брезентови гюруци, с които ни бяха докарали. Запалиха двигателите и ние тръгнахме обратно. Седяхме едни срещу други на дълги дървени пейки. Когато идвахме, бяхме разделени и всички от Синята армия бяха в единия камион, а всички от Зелената — в другия. На връщане се бяхме смесили и седяхме заедно, като не откъсвахме поглед от прашните си очукани обуща и подскачахме напред и назад, наляво и надясно, нагоре и надолу, докато камионът се клатеше по изровените стари пътища. Бяхме уморени, победени и ядосани. Войната беше свършила.

41.

Заради военното обучение не можех да се занимавам със спорт, докато останалите момчета напредваха всеки ден. Те влизаха в отборите на гимназията, печелеха мачове и сваляха гаджетата. Аз по цял ден марширувах на слънце. Не виждах почти нищо друго, освен ушите и гъза на момчето пред мен. Много бързо се разочаровах от вълшебството на армейските порядки. Другите момчета си лъскаха обущата до блясък и изглежда, се наслаждаваха на маневрите. Аз не намирах никакъв смисъл в това. Те просто добиваха все по-добра форма в подготовка за деня, в който някоя бомба щеше да им откъсне топките. От друга страна, не можех да си представя и да клеча на игрището с футболна каска, протектори на раменете, синьо-бял екип и номер 69, мъчейки се да спра някой злобен кучи син от друг град, или пък да се опитвам да преместя никакъв звяр, който вони на такос, за да дам шанс на сина на окръжния прокурор да спечели още шест метра при атаката по левия фланг. Проблемът беше в това, че човек постоянно трябваше да избира между две злини, и независимо какво избиращ, всеки път губиш още малко от себе си, докато накрая не остане нищо. На двайсет и пет години повечето хора вече бяха свършени. Превръщаха се в цяла проклета нация от загубеняци, които карат коли, ядат, правят бебета и вършат всичко по възможно най-тъпия начин, например като гласуват за онзи кандидат за президент, който най-много им прилича на тях самите.

Аз нямах никакви интереси. Нищо не ме вълнуваше. Нямах представа как ще се измъкна от всичко това. Останалите поне имаха някаква жажда за живот. Сякаш бяха осъзнали нещо, което аз не разбирах. Може би бях умствено недоразвит. Не бих се учудил. Често се чувствах непълноценен. Искаше ми се просто да се отърва от тях. Но нямаше къде да отида. Самоубийство? Боже Господи, това само щеше да ми отвори допълнителна работа. Просто ми се искаше да легна и да заспя за пет години, но те не ме оставяха да го направя.

И така, все още бях в гимназията „Челси“, все още ходех на военно обучение и все още бях с пъпките и плюските. Последното винаги ми напомняше колко съм преебан.

Беше голям ден. Всички момчета, които бяха спечелили състезанието по боравене с оръжие в своите взводове, се строиха в една дълга редица, в която щяха да определят финалния победител. По някакъв начин аз бях спечелил състезанието в моя взвод. Не знам защо. Изобщо не се оправях с пушката чак толкова добре.

Беше събота. На трибините имаше много майки и бащи. Някой наду тръба. Проблесна сабя. Чуха се команди. Дясно рамо! Ляво рамо! За почест! Пушките се удряха в раменете ни, прикладите им се удряха в земята, сетне пушките отново се удряха в раменете. На трибините седяха момиченца със сини, зелени, жълти, оранжеви, розови и бели рокли. Беше горещо, отегчително и наудничаво.

— Чинаски, ти ще отстояваш честта на нашия взвод!

— Тъй вярно, господин ефрейтор Монти!

На трибините бяха насядали момичетата и чакаха своите любовници, своите победители, своите бъдещи началници в предприятието, където щяха да работят. Беше много тъжно. Ято гълъби, подплашени от някаква понесена от вятъра хартия, шумно запляскаха с криле и се отдалечи. Жадувах да съм се напил с бира. Жадувах да съм някъде далеч оттук.

Всеки път, когато някой от войниците допуснеше грешка, той трябваше да отстъпи назад от редицата. Скоро останаха шестима, после петима, после трима. Аз все още бях в редицата. Нямах никакво желание да победя. Знаех, че няма да победя. Скоро щяха да ме отстранят. Исках да си ходя. Бях уморен и ми беше писнalo. Освен това бях целият в пъпки. Не давах и пет шибани цента за победата в това състезание. Но не можех да направя очевидна грешка. Ефрейтор Монти щеше да се обиди.

Накрая останахме само двама. Аз и Андрю Пост. Пост беше добро момче. Баща му беше прочут адвокат по наказателно право. Седеше на трибината с жена си, майката на Андрю. Пост се потеше обилно, но беше твърдо решен да спечели. И двамата знаехме, че той ще спечели. Усещах цялата енергия и цялата енергия беше негова.

„Няма проблеми — помислих си аз. — Той има нужда от това, родителите му също. Така стоят нещата. Така трябва да стоят нещата.“

Ние не спирахме да превъртаме пушките си, като изпълнявяхме различни уставни положения. С крайчеца на окото виждах футболната врата в края на игрището и си мислех, че ако се бях постарал повече, можеше да стана голям играч.

— Зареди! — изрева командирът и аз с всички сили дръпнах затвора.

Чу се само едно щракване. Отляво не се чу нищо. Андрю Пост беше замръзнал като статуя. От трибините се чу слаб стон.

— Мирно! — изрева командирът и аз завърших движението по устав.

Пост също го завърши, но с незаредено оръжие...

Самата церемония по награждаването беше след няколко дни. За мое щастие предстоеше да раздават и други награди. Стоях в редица заедно с останалите и чаках, а полковник Съсекс вървеше покрай нас. Пъпките ми бяха по-зле отвсякога и както винаги, когато трябваше да съм облечен с боцкащата униформа от груба кафява вълна, слънцето печеше силно и ме караше да усещам всяка вълнена нишка в проклетата риза. Не ставах за войник и всички го знаеха. Бях спечелил случайно, защото толкова не ми пускаше, че не се бях притеснил. Стана ми гадно за полковник Съсекс, защото знаех какво си мисли, а може би и той знаеше какво си мисля аз: че неговата особена доблест и кураж изобщо не ми се струваха изключителни.

После той застана точно пред мен. Аз стоях мирно, но успях крадешком да му хвърля един поглед. По устата му имаше слюнка, както винаги. Може би устата му пресъхваше само когато се ядосваше. Въпреки жегата духаше приятен западен вятър. Полковник Съсекс ми окачи медала. После ми стисна ръката.

— Поздравления — каза.

Сетне се усмихна и продължи по редицата.

Виж го ти, старото копеле. Значи не бил толкова лош...

Прибрах се към къщи с медала в джоба. Кой беше този полковник Съсекс? Обикновен човек като всички нас, който също сере. Всички трябва да правят компромиси, за да ги приемат в живота.

Лекари, адвокати, войници — няма значение. Дори когато си намери мястото, човек трябва да продължава да полага усилия. Съсекс беше също толкова безпомощен, колкото обикновените хора на улицата. Човек или успява да постигне нещо в живота си, или умира от глад.

Бях сам и си вървях. От моята страна на улицата, точно преди да стигна до кръстовището с първия булевард по дългия път към къщи, имаше малък, запуснат магазин. Спрях и погледнах към витрината. Бяха изложени различни стоки с мърляви етикети за цената. Видях някакви свещници. Електрически тостер. Настолна лампа. Стъклото на витрината беше мръсно и отвън, и отвътре. Иззад прашното, замазано стъкло ми се хилеха две кученца. Миниатюрно пиано. Всички тези неща се продаваха. Не изглеждаха особено привлекателно. В магазина не се виждаха клиенти, нито продавач. Много пъти бях минавал покрай него, но никога не бях спирал да го разгледам.

Магазинчето ми харесваше. Вътре не се случваше нищо. Там човек можеше да си почине, да поспи. В него нямаше никакъв живот. Можех да си представя, че ще бъда много щастлив, ако ме вземат за продавач в магазина, стига да не идват никакви клиенти.

Извърнах се от витрината и повървях още малко. Точно преди да стигна до булеварда, слязох на платното и видях на улицата огромна дупка, която водеше към канализацията. Беше като зинала черна паст, през която се слиза в земните недра. Бръкнах в джоба си, извадих медала и го пуснах в черната дупка. Изчезна веднага. В мрака от него не остана и следа.

Аз се качих обратно на тротоара и продължих към къщи. Когато се прибрах, родителите ми бяха заети да чистят. Беше събота. Сега пък трябваше да кося моравата и да поливам тревата и цветята.

Преоблякох се в работни дрехи, излязох и под погледа на баща ми с неговите сключени и навъсени вежди, отворих вратата на гаража и внимателно изтеглих косачката на заден ход. Остриетата й чакаха, неподвижни.

42.

— Трябва да вземеш пример от Ейб Мортенсън — каза майка ми.
— Той изкарва само шестици. Защо никога не изкарваш шестици?

— Хенри е тъп като галош — обади се баща ми. — Понякога не мога да повярвам, че ми е син.

— Не искаш ли да си щастлив, Хенри? — попита майка ми. — Защо никога не се усмихваш? Усмихвай се и бъди щастлив!

— Престани да се самосъжаляваш — допълни баща ми. — Бъди мъж!

— Усмихни се, Хенри!

— Какво ще стане с теб, по дяволите? Как ще се оправяш в живота? Нямаш никаква енергия!

— Защо не отидеш на гости на Ейб? Поговори си с него, вземи пример — рече майка ми...

Почуках на вратата на апартамента на семейство Мортенсън. Вратата се отвори. Беше майката на Ейб.

— Не може да влезеш. Ейб е зает, учи си уроците.

— Знам, госпожо Мортенсън. Искам само да го видя за една минута.

— Е, добре. Стаята му е ей там.

Минах по коридора. Ейб си имаше собствено бюро. Седеше и четеше книга, отворена върху други две книги. Познах я по цвета на корицата: „Етика и право“. Етика и право в неделя, Боже мой.

Ейб вдигна поглед и ме видя. Плю на ръцете си и пак се обърна към книгата.

— Здрави — каза, докато четеше.

— Сигурно вече си прочел тази страница десет пъти, тъпче.

— Трябва да запомня всичко.

— Вътре пише само глупости.

— Трябва да си взема изпитите.

— Мислил ли си някога да наебеш някое момиче?

— Какво? — каза той и плю на ръцете си.

— Поглеждал ли си под полата на някое момиче? Не ти ли се иска да видиш още? Мислил ли си какво имат между краката?

— Това не е важно.

— За нея е важно.

— Трябва да уча.

— Събираме се да доиграем един мач. Момчетата от училище.

— В неделя?

— Какво ѝ е лошото на неделята? Хората правят най-различни неща в неделя.

— Да де, но бейзбол?

— Професионалистите играят в неделя.

— На тях им плащат.

— А на теб плащат ли ти да четеш тази страница по десет пъти?

Хайде бе, излез на чист въздух, може да ти се проветри главата.

— Добре. Но само за малко.

Той стана, двамата тръгнахме по коридора и минахме през дневната. Там беше вратата за навън.

— Ейб, къде отиваш?

— Ще изляза за малко.

— Добре. Но не се бави. Трябва да учиш.

— Знам...

— Добре, Хенри, ти отговаряш да се върне бързо.

— Ще имам грижата, госпожо Мортенсън.

Бяха се събрали Плешко, Джими Хачър, още няколко момчета от училище и от квартала. В двата отбора имаше само по седем души, което оставяше малко дупки в защитата, но на мен ми харесваше така. Аз играех централен защитник. Бях станал добър, наваксвах пропуснатото. Покривах по-голямата част от игрището. Бях и бърз. Обичах да играя близо до топката, за да хващам късите. Но най-много обичах да бягам назад, за да хващам високите силни топки, които летяха над главата ми. Така играеше Джигър Стац в „Лос Анджелис Ейндъклс“. Имаше само 28% успеваемост при ударите, но с онези, които открадваше от другия отбор, ставаше толкова ценен, колкото играч с 50% успеваемост.

Всяка неделя идваха да ни гледат десетина момичета от квартала. Не им обръщах внимание. Когато станеше нещо интересно, адски пищяха. Ние играехме с истинска бърза топка за бейзбол и всички си имахме собствени ръкавици, дори Мортенсън. Неговата беше най-хубава. Почти не беше използвана.

Аз изтичах в тръс до центъра на игрището и играта започна. Ейб беше на втора база. Ударих ръкавицата си с юмрук и подвикнах на Мортенсън:

— Ей, Ейб, бил ли си чекии в суроно яйце? Не ти трябва да умираш, за да отидеш в рая!

Чух как момичетата се смеят на това.

Първият играч с бухалката не улучи. Не го биваше особено. Аз също често пропусках, но удрях най-силно от всички. Наистина бълсках здраво: топката излиташе от игрището чак на улицата. Винаги се навеждах ниско над земята, преди да ударя. Приличах на навита пружина, стегната и готова за удар.

Всичко в играта ми беше интересно. Всички онези игри, които бях пропуснал, защото трябваше да кося моравата, всички онези дни в началното училище, когато ме избираха предпоследен, бяха останали зад гърба ми. Бях разцъфтял. В мен имаше нещо, аз го знаех и от това ми ставаше добре.

— Ей, Ейб! — подвикнах отново. — Ти обаче толкова много плюеш, че не ти трябва суроно яйце!

Следващият играч с бухалката успя да удари силно, но топката излетя много високо и аз се затичах, за да я хвана над рамото си. Тичах бързо, чувствах се страхотно и знаех, че отново ще мога да направя чудо.

Обаче мамка му. Топката се удари в короната на едно високо дърво на края на игрището. После заподскача надолу между клоните. Застанах под дървото и зачаках. Не, отиваше наляво. Затичах се наляво. После пък отскочи надясно. Хукнах надясно. Топката се удари в един клон, поколеба се, хлъзна се между листата и падна право в ръкавицата ми.

Момичетата се разпищяха.

Изстрелях топката обратно към нашия питчър с един подскок, после на бегом се върнах обратно към средата на игрището.

Следващият батър пропусна. Нашият питчър, Харви Никсън, мяташе силно.

Двата отбора смениха местата си и аз се паднах пръв на бухалката. Никога не бях виждал момчето, което застана срещу мен. Не беше от „Челси“. Не знаех откъде е. Всичко му беше голямо — голяма глава, голяма уста, големи уши, едро тяло. Косата му влизаше в очите и приличаше на тъпак. Косата му беше кафява, очите му бяха зелени и тези зелени очи ме гледаха изпод косата така, сякаш ме мразеше лично. Лявата му ръка изглеждаше по-дълга от дясната. Хвърляше с лявата. Никога не бях заставал срещу питчър-левичар, не и с бърза топка. Но и на това му се намираше цаката. Просто го обръщаš огледално и всичко ще бъде наред.

Викаха му „Котенцето“ Флос. Ебати котенцето. Осемдесет и пет кила.

— Давай, Бъч, удряй! — извика едно от момичетата.

Викаха ми Бъч, „Бандита“, защото удрях силно и не им обръщах внимание.

Котенцето ме погледна измежду големите си уши. Аз се изплюх на игрището, стъпих по-здраво и размахах бухалката.

Котенцето кимна, все едно кетчърът му беше подал някакъв таен сигнал. Само се перчеше. После огледа игрището. Перчеше се. Заради момичетата. Не можеше да си избие путките от главата.

Той се засили да хвърля. Наблюдавах топката в лявата му ръка. Очите ми не се откъсваха от топката. Бях открил тази тайна. Трябва да се концентрираш върху топката и да не я изпускаш от поглед, докато не достигне до теб, а после да я унишьши с бухалката.

Видях как топката се откъсна от пръстите му, въпреки че слънцето ми светеше в очите. Беше като малко ръмжащо чудовище, но не беше невъзможна. Летеше под коленете ми и мина далеч встрани от бухалката. Неговият кетчър трябваше да направи плонж, но я хвана.

— Първа топка — измърмори кварталният дъртак, който ни беше съдия.

Той работеше като нощен пазач в един супермаркет и обичаше да си говори с момичетата. „Вкъщи имам две дъщери, същите като вас. Малки красавици. И те се обличат с тесни роклички като вас, момичета.“

Когато играехме бейзбол, все се навеждаше зад играчите, за да показва на момичетата големия си гъз. Това беше всичко, с което разполагаше в живота — един голям гъз и един златен зъб.

Кетчърът подхвърли топката обратно на Котенцето Флос.

— Ей, писе! — подвикнах му аз.

— На мен ли говориш?

— На теб, на теб, с късите ръчички. Следващия път гледай да мине по-близо, щото иначе трябва да си хвана такси!

— Следващата е специално за теб — каза ми той.

— Хубаво — отвърнах.

Стъпих по-здраво и се пригответих.

Той отново направи същите номера с кимането, все едно са му подали таен сигнал, и огледа игрището. Зелените очи се вторачиха в мен изпод мръсната му кафява коса. Видях как се приготвя за хвърляне. Видях как топката се откъсна от пръстите му, като черна точка на фона на слънцето и небето, а после изведенъж стана много по-голяма, защото летеше право към главата ми. Прилекнах и усетих как топката ме докосна по косата, когато прелетя над мен.

— Страйк! — обяви дъртакът.

— Какво?! — изкрешях.

Кетчърът още държеше топката. Изглеждаше също толкова изненадан от отсъждането, колкото и аз. Взех топката от него и я показах на съдията.

— Какво е това? — попитах го.

— Топка за бейзбол.

— Точно така. Запомни как изглежда.

Взех топката и отидох до мястото на питчъра. Зелените очи не трепнаха под мръсната коса. Но устата му леко се отвори, като на жаба, която си поема въздух.

Застанах точно пред Котенцето.

— Не удрям с глава — заявих. — Следващия път, когато направиши нещо подобно, ще натикам тази топка направо през шортите ти, в онази дупка, където забравяш да се бършеш.

Върнах му топката и се върнах на мястото си. Стъпих здраво и замахнах с бухалката.

— Едно на едно — каза дъртакът.

Флос вдигна малко прах в краката си. Погледна наляво, към края на игрището. Там нямаше нищо, ако не броим полумъртво от глад куче, което се чешеше по ухото. После Флос погледна към кетчъра си, за да му даде знак. Искаше да се докара пред момичетата. Дъртакът беше приклекнал, разперил големия си гъз, и също се опитваше да се докара пред момичетата. Аз сигурно бях от малкото хора на игрището, който мислеше само за бейзбол.

Моментът дойде и Котенцето Флос се засили да хвърля. От вида на лявата му ръка, която се въртеше като крило на мелница, човек можеше да се паникьоса — но не биваше да си го позволява. Просто трябваше да си търпелив и да чакаш топката. Каквото и да правеха, в един момент трябваше да я пуснат. И след това топката си оставаше само за теб, за да я унищожиш, и колкото по-силно бе хвърлена, толкова по-силно можеше да я избиеш.

Едно от момичетата изпища в мига, в който видях топката да се откъсва от пръстите му. Флос не беше изгубил силата си. Топката беше като стършел, който отново летеше право към главата ми. Не ми оставаше нищо друго, освен по най-бързия начин да се просна на земята. Устата ми се напълни с прах.

— Ст-тарайк! — изврещя дъртакът.

Дори не можеше да каже думата както трябва. Ако вземеш човек да върши нещо без пари, не се надявай на много усилия.

Станах и се изтупах от праха. Беше влязъл чак под крачолите ми, до гащите. Майка ми щеше да ми каже: „Хенри, как успя да се изцапаш толкова? Не прави физиономии. Усмихни се и бъди щастлив!“

Отидох до мястото на питчъра. Застанах точно пред него. И двамата мълчахме. Не откъсвах очи от Котенцето. Бухалката тежеше в ръката ми. Вдигнах я и притиснах единия й край в носа му. Той я бълсна встрани. Обърнах се и тръгнах обратно към мястото си. По средата на пътя спрях. Врътнах се кръгом и го изгледах още веднъж. После се върнах докрай.

Стъпих здраво и размахах бухалката. Тази топка вече щеше да бъде моя. Котенцето се зазяпа за несъществуващия таен знак. Този път по-задълго и накрая отрицателно поклати глава. Продължаваше да ме гледа с омраза със зелените си очи иззад мръсната си коса.

Аз размахах бухалката малко по-силно.

— Удари я, Бъч! — изпища едно от момичетата.

— Бъч, Бъч, Бъч! — изпища друго момиче.

Тогава Котенцето се обърна с гръб към нас и просто се вторачи към центъра на игрището.

— Почивка — обявих и излязох от квадрата.

Отстрани имаше едно много хубаво момиче с оранжева рокля. Имаше права руса коса, която се спускаше като красив жълт водопад, очите ни за миг се срещнаха и тя каза:

— Давай, Бъч, давай!

— Я мълквай — казах аз и се върнах на мястото си.

Тогава Котенцето хвърли. Проследих целия полет на топката. Точно това беше моето хвърляне. За съжаление, точно в този момент очаквах отново да я метне право към мен. Исках да го направи, за да отида при Котенцето и да го убия или аз да падна убит. А топката прелетя точно откъдето трябва, над центъра на квадрата. Докато се наглася, вече беше късно и аз напразно замахнах над нея, когато профуча покрай мен.

Копелето ме беше измамило здравата.

Следващия път, когато дойде ред да удрям, той направи три поредни страйка. Заклевам се, че беше поне на двайсет и три години. Сигурно играеше полупрофессионално.

Най-сетне едно от нашите момчета успя да му вземе една база.

Но на игрището бях по-добър. Хванах няколко топки. Движех се както трябва. Знаех, че колкото повече наблюдавам как хвърля Котенцето, толкова по-големи шансове ще имам следващия път да го прецакам. Той вече не се опитваше да ми пробие главата. Нямаше нужда. Просто ги пускаше право през центъра. Надявах се, че е само въпрос на време най-сетне да успея да избия някоя оттам.

Но положението продължаваше да се влошава. Това не ми харесваше. На момичетата също. Този тип със зелените очи беше велик не само като питчър, но и с бухалката. Първия път удари за хоумрън, а на втория стигна до втора база. На третия успя да подхване топката отдолу и я изпрати високо над игрището, някъде между Ейб на втора база и мен в центъра на игрището. Аз се втурнах към нея и момичетата се разпищяха, но Ейб просто продължи да гледа топката нагоре през рамото си, с увисната долна челюст, зяпаща я като някакъв глупак, с полуотворена влажна уста. Втурнах се право към него, като крещях: „Моя топка!“ Всъщност беше негова, но някак си не можех да

понеса мисълта той да я хване. Това момче беше идиот и зубър и аз всъщност не го харесвах особено, затова влязох много силно, като се опитвах да хвана топката. Двамата се бълснахме един в друг, топката изскочи от ръкавицата му и полетя във въздуха, докато той падаше, и аз успях да я хвана.

После застанах над него, както се беше проснал на земята.

— Ставай бе, тъпак — подканих го.

Ейб не можеше да стане. Плачеше. Държеше се за лявата ръка.

— Май ми счупи ръката — каза той.

— Ставай бе, пъзльо.

Най-сетне Ейб успя да се изправи и напусна игрището, като плачеше и се държеше за ръката.

Аз се огледах.

— Добре де — казах. — Хайде да поиграем малко бейзбол!

Но всички вече се отдалечаваха, дори момичетата. Мачът очевидно беше свършил. Аз се повъртях още малко на игрището, после тръгнах към къщи...

Малко преди вечеря телефонът звънна. Майка ми вдигна. Заговори много развлънувано. После затвори и чух, че говори нещо с баща ми.

Накрая дойде в моята стая.

— Ела в хола, моля те — нареди ми тя.

Отидох в хола и се тръшнах на дивана. Те седяха на столове. Винаги правеха така. Столовете означаваха, че си част от домакинството. Диванът беше за гости.

— Току-що се обади госпожа Мортенсън. Направили са рентгенови снимки. Счупил си ръката на сина ѝ.

— Стана случайно — казах аз.

— Тя казва, че ще ни съди. Ще си намерят адвокат-евреин. Ще ни вземат всичко и ще ни оставят на улицата.

— Че ние и без това нямаме нищо.

Майка ми беше от жените, които плачат, без да издават звук. Разплака се и сълзите ѝ започнаха да се стичат все по-бързо. Бузите ѝ заблестяха на светлината на здрача.

Тя избърса очите си. Бяха мътно светлофаяви.

— Защо си счупил ръката на това момче?

— Стана сблъсък. И двамата се опитахме да хванем топката.

— Какво значи „сблъсък“?

— Когато двама играчи се опитват да хванат една топка.

— И ти си я хванал?

— Да.

— Каква полза от това? Адвокатът евреин ще наблегне на счупената ръка.

Станах и се върнах в стаята си, докато дойде време за вечеря. Баща ми не беше продумал. Беше объркан. От една страна, се притесняваше да не изгуби и малкото, което има, но, от друга, беше много горд, че синът му може да счупи ръката на някого.

43.

Джими Хачър работеше на половин ден в една бакалия. Никой от нас не можеше да си намери работа, но той винаги се уреждаше. Той имаше своето личице на кинозвезда, а майка му имаше страхотно тяло. С неговото лице и нейното тяло никога нямаше да остане безработен.

— Искаш ли днес след вечеря да намиреш към къщи? — попита ме той един ден.

— Защо?

— Защото мога да крада толкова бира, колкото си искам. Ще я извадим и ще я изпием.

— Къде е бирата?

— В хладилника.

— Покажи ми.

Бяхме на около една пресечка от тях. Отидохме дотам. В коридора Джими каза:

— Чакай малко, трябва да проверя пощата.

Извади един ключ и отвори пощенската кутия. Беше празна. Той пак я затвори.

— С мяя ключ се отваря и кутията на една жена. Гледай сега.

Джими отвори чуждата кутия, извади някакво писмо и го разпечата. После ми го прочете на глас.

Скъпа Бети,

Знам, че закъснях с този чек и че го чакаш отдавна.

Уволниха ме. Намерих си друга работа, но изостанах малко. Ето ти чека, най-после. Надявам се всичко при теб да е наред.

С обич, Дон.

Джими извади чека и го разгледа. После го накъса на парчета, накъса и писмото и прибра парчетата в джоба си. Накрая заключи

кутията.

— Хайде, идвай.

Влязохме в техния апартамент, отидохме в кухнята и той отвори хладилника. Беше пълен с кутийки бира.

— Майка ти знае ли?

— Естествено. Нали тя я пие.

Той затвори хладилника.

— Джим, вярно ли е, че баща ти се е гръмнал в главата заради майка ти?

— Аха. Обади се по телефона. Каза ѝ, че има пистолет. Каза: „Ако не се върнеш при мен, ще се самоубия. Ще се върнеш ли при мен?“ И майка ми каза: „Не“. После се чу изстрел и край.

— А майка ти какво направи?

— Ами затвори.

— Добре, значи ще се видим довечера.

Казах на нашите, че отивам у Джими, за да си пишем домашните. „Такива домашни обичам“ — помислих си аз.

— Джими е добро момче — каза майка ми.

Баща ми нищо не каза.

Джими извади бирата и започнахме. На мен много ми хареса. Майката на Джими работеше до два сутринта в един бар. Апартаментът беше на наше разположение.

— Майка ти има страховто тяло, Джим. Как така някои жени имат страховни тела, а други изглеждат някак си деформирани? Защо не може всички жени да имат страховни тела?

— Боже, откъде да знам? Може би ако всички жени бяха еднакви, щяха да ни омръзнат.

— Пий още бира. Много бавно пиеш.

— Добре.

— Може би след още няколко бири ще взема да те пребия.

— Ние сме приятели бе, Ханк.

— Аз нямам приятели. Пий де!

— Добре де. Закъде бързаш?

— Трябва да пиеш бързо, за да усетиш ефекта.

Отворихме си още бира.

— Ако бях жена, щях постоянно да ходя с вдигната пола, за да надървям всички мъже — заяви Джими.

— Ти си ебати изродът.

— Майка ми познаваше един мъж, който ѝ пиеше пикната.

— Какво?

— Да, честно. Поркаха по цяла нощ, после той лягаше във ваната, а тя му пикаеше в устата. Накрая той ѝ даваше по двайсет и пет долара.

— Тя ли ти каза?

— Откакто баща ми умря, тя ми доверява такива работи. Все едно съм зал неговото място или нещо подобно.

— Да не би да...?

— Не бе, не. Само ми се доверява.

— Както за този тип във ваната?

— Да, такива работи.

— Кажи още нещо.

— Не.

— Хайде, пий още бира. А има ли някой, дето ѝ яде лайната?

— Не говори така.

Довърших бирата, която държах, и хвърлих кутийката в другия край на стаята.

— Тук ми харесва. Ще взема да се преместя да живея при вас.

Отидох до хладилника и донесох още шест бири.

— Аз съм яко копеле — обясних. — Имаш късмет, че ти позволявам да се мотаеш край мен.

— Ние сме приятели бе, Ханк.

Бутнах една бира под носа му.

— Хайде, пий!

Отидох до банята да пикая. Вътре много си личеше, че е подреждана от жена — хавлии с ярки цветове и розово килимче на пода. Дори тоалетната чиния беше розова. Тя сядаше на нея с голямото си бяло дупе и се казваше Клер. Погледнах девствения си кур.

— Аз съм истински мъж — рекох си. — Мога да пребия всеки.

— Искам да ползвам банята, Ханк... — каза Джим на вратата.

Влезе вътре. Чух го да повръща.

— О, мамка му... — изругах и си отворих още една бира.

След няколко минути Джим излезе и седна на един стол. Беше много пребледнял. Аз бутнах една кутийка под носа му.

— Давай, пий! Бъди мъж! Открадна я като истински мъж, сега я изпий като истински мъж!

— Остави ме да си почина малко.

— Пий бе!

Седнах на дивана. Беше готино да се напиваш. Реших, че винаги ще се напивам. Напиването правеше така, че нищо да не е очевидно, а ако човек достатъчно често се разграничава от очевидното, може би има шанс самият той да не стане очевиден.

Погледнах към Джими.

— Пий бе, боклук.

Довърших бирата си и метнах кутийката в другия край на стаята.

— Хайде, момчето ми, разправи ми още нещо за майка си. Какво ти каза за онзи, на когото е пикала в устата в банята?

— Каза, че всяка минута на света се ражда по един нов глупак.

— Джим?

— Какво?

— Пий бе. Бъди мъж!

Той надигна бирата си. После хукна към банята и пак започна да повръща. След малко излезе и пак седна на стола. Не изглеждаше никак добре.

— Май трябва да легна — изпъшка.

— Джими — казах му аз, — ще взема да изчакам майка ти да се прибере.

Джими се изправи и тръгна към спалнята.

— А когато се прибере, ще взема да я изчукам, Джими.

Той не ме чу. Просто си влезе в спалнята.

Аз отидох до кухнята и се върнах с още бира.

Седях, пиех бира и чаках Клер да се върне. Къде се мотаеше тази курва, да му се не види? В моята къща не се допускаха такива неща. Аз държах на дисциплината.

Станах и отидох до спалнята. Джим беше проснат по лице на леглото, с дрехите и обувките. Погледах го и излязох.

Е, беше ясно, че това момче не държи на пиене. Клер имаше нужда от истински мъж. Седнах и си отворих още една бира. Отпих яка гълтка. На масичката в хола намерих пакет цигари и си запалих една.

Не знам още колко бири изпих, докато чаках Клер да се прибере, но най-сетне чух как в ключалката се завъртя ключ и вратата се отвори. Ето я Клер, със страхотното тяло и русата коса. Страхотното ѝ тяло беше покачено на високи токове и леко се олюляваше. Нито един художник не би си представил нещо по-хубаво. Дори стените я заглеждаха, когато минаваше покрай тях, както и лампите, столовете и килима. Беше вълшебна. Как стоеше там само...

— Какво става тук, по дяволите? Кой си ти?

— Клер, ние се познаваме. Аз съм Ханк. С Джими сме приятели.

— Изчезвай веднага!

Аз се засмях:

— Не, сладурче, аз смятам да се нанеса при теб. Ще си живеем двамката!

— Къде е Джими?

Тя изтича в спалнята, после се върна.

— Дрисльо малък! Какво става тук?

Аз си взех цигара и я запалих. Ухилих се широко и казах:

— Отива ти да си ядосана...

— Ти си един малък пикльо, който се е напил с бира. Върви си вкъщи.

— Седни, сладурче. Изпий една бира.

Клер седна. Бях много изненадан, че го направи.

— Ти учиш в „Челси“, нали? — попита тя.

— Аха. С Джим сме приятели.

— Ти си Ханк.

— Да.

— Той ми е разказал за теб.

Подадох на Клер кутия бира. Ръката ми трепереше.

— Пийни си, сладурче.

Тя отвори бирата и отпи.

Погледнах Клер, надигнах бирата си и на свой ред отпих. Беше массивна жена, като Мей Уест, и носеше тясна рокля като нея, която подчертаваше широките ѝ хълбоци и едрите ѝ бедра. И гърдите. Гърдите ѝ бяха страховити.

Клер кръстоса великолепните си крака и полата ѝ малко се вдигна. Краката ѝ бяха пълни и златисти, а чорапите им прилягаха като втора кожа.

— Познавам майка ти — заяви тя.

Довърших бирата си и я оставих на пода, до краката си. После си отворих нова, отпих от нея и погледнах към Клер, като направо не знаех къде да я гледам — в гърдите, в краката или в умореното лице.

— Съжалявам, че напих сина ти. Но трябва да ти кажа нещо.

Тя обърна лице встрани, за да си запали цигара, и отново ме погледна.

— Да?

— Клер, обичам те.

Тя не се засмя. Само леко се усмихна, с крайчеца на устните.

— Горкото момче. Ти си като пиленце, което току-що се е излюпило.

Това беше вярно, но ме ядоса. Може би точно защото беше вярно. В мечтите си и с бирата исках да бъда нещо друго. Отново отпих, погледнах я и заяви:

— Стига с тези глупости. Вдигни си полата. Покажи малко баджак.

— Ти си още момче.

И тогава го изтърсих. Не знам откъде дойдоха тези думи, но аз ги казах:

— Ще те скъсам, сладурче. Само да ми пуснеш.

— Така ли?

— Така.

— Добре тогава. Дай да видим.

И тя го направи. Просто така. Разтвори крака и дръпна полата си нагоре.

Не носеше бикини.

Видях огромните ѝ бели бедра, като реки от плът. От вътрешната страна на лявото стърчеше голяма брадавица. А между краката ѝ имаше гъста, заплетена растителност, но не беше яркоруса както

косата на главата ѝ, а кафява, прошарена със сиво, вехта като стар, умиращ храст, безжизнен и жалък.

Изправих се.

- Трябва да си тръгвам, госпожо Хачър.
- Боже, нали искаше да си правим купон!
- Не и когато синът ви е в другата стая, госпожо Хачър.
- Не се притеснявай за него, Ханк. Той е взел-дал.
- Не, госпожо Хачър, наистина трябва да тръгвам.
- Добре тогава, изчезвай оттук. Проклет малък пикльо!

Затворих вратата, минах по коридора и накрая излязох навън, на улицата.

Само като си помислиш, че някой се е самоубил заради това.

Нощта изведенъж ми се стори по-хубава. Тръгнах си към къщи.

44.

Вече виждах накъде отиват нещата. Бях беден и винаги щях да си остана беден. Но аз всъщност не исках чак толкова много пари. Всъщност не знаех какво искам. Не, знаех. Исках да си намеря някакво място, където да се скрия, място, където не се налага да правиш нищо. Самата мисъл да правя нещо ми беше толкова отвратителна, че от нея ми прилошаваше. Мисълта да стана адвокат, политик или инженер, каквото и да е, ми се струваше невъзможна. Да се оженя, да имам деца, да попадна в плен на семейната институция. Всеки ден да ходя някъде на работа и да се връщам. Невъзможно. Да правя неща, прости неща, да участвам в семейни пикници, Коледа, Четвърти юли, Денят на труда, Денят на майката... наистина ли човек се раждаше само за да изтърпи всичко това и накрая да умре? Предпочитах да стана мияч на чинии, всеки ден да се прибирам сам в жалка стаичка и да се напивам, докато ме налегне сън.

Баща ми имаше големи планове. Ето какво ми каза:

— Синко, всеки мъж трябва да купи къща, докато е жив. Когато умре, той я оставя на сина си. После синът му си купува собствена къща и умира, като оставя и двете къщи на своя син. Така стават две къщи. После третият син си купува собствена къща и стават три къщи...

Семейната институция. Победа над всички врагове чрез силата на семейството. Той наистина вярваше в това. Вземи семейството, разбъркай го с равни части Бог и Родина, добави десетчасов работен ден и не ти трябва нищо повече.

Гледах баща си, ръцете му, лицето му, веждите му, и знаех, че този човек няма нищо общо с мен. Беше непознат. Майка ми пък изобщо не съществуваше. Бях прокълнат. Когато гледах баща си, не виждах друго освен неприлична тъпota. Още по-лошо беше, че той се страхуваше от неуспеха повече от останалите хора. Във вените му течаха векове селска кръв и селска чест. Кръвната линия Чинаски беше разредена от цяла поредица селски слуги, които бяха разменили

истинския си живот срещу раздробени, илюзорни придобивки. В целия ни род не беше имало нито един истински мъж, който да каже: „Не искам къща, искам хиляда къщи, веднага!“

Беше ме изпратил в богаташко училище, защото се бе надявал да се заразя от житетската философия на преуспяващите, докато гледам как богатите момчета пристигат със свирене на гуми в кремавите си кабриолети и качват момичетата с ярки рокли. Вместо това аз открих, че бедните хора обикновено си остават бедни. Че младите богати долавят миризмата на бедните отдалеч и се научават да я намират забавна. Трябва да се смеят, иначе всичко ще бъде прекалено ужасно. С вековете бяха усвоили и това умение. Никога нямаше да простя на момичетата, които се качваха в кремавите кабриолети, при смеещите се момчета. Естествено, те не бяха виновни, но човек винаги си мисли, че може би... Но не, нямаше може би. Богатството означаваше победа, а победата беше единственото, което има значение.

Коя жена би избрала да живее с мияч на чинии?

През всичките години в гимназията се опитвах да не мисля прекалено много за това как ще се подреди животът ми. Струваше ми се по-добре да отлагам този момент...

Най-сетне дойде денят на абитуриентския бал. Той се състоя в гимнастический салон на момичетата и имаше музика на живо, истински оркестър. Не знам защо, но онази вечер отидох дотам, като изминах пеш четирите километра от къщата на родителите ми. Застанах отвън в тъмното, погледнах навътре, през прозореца с телена мрежа, и останах изумен. Всички момичета изглеждаха много пораснали, сериозни и прекрасни, всички бяха с дълги рокли и много красиви. Почти не можех да ги позная. Момичетата в своите смокинги също изглеждаха страховто и танцуваха толкова правилно, всяко от тях държеше по едно момиче в прегръдките си и беше заровило лице в косата ѝ. Всички танцуваха много красиво, а музиката беше силна, ясна и чиста, вълнуваща музика.

После зърнах в огледалото собственото си отражение, което ги гледаше — с пъпките по лицето ми и раздърпаната ми риза. Бях като някакво животно от джунглата, привлечено от светлината. Защо бях дошъл? Прилоша ми от самия себе си. Но продължих да ги гледам.

Танцът свърши. Имаше кратка пауза. Двойките с лекота разговаряха помежду си. Държаха се естествено и изтънчено. Къде се бяха научили да водят разговор и да танцуваат? Аз не можех нито да водя разговор, нито да танцуваам. Всички знаеха по нещо, което аз не знаех. Момичетата бяха толкова красиви, момчетата бяха толкова представителни. Щеше да ме обземе ужас дори ако трябваше само да погледна някое от тези момичета отблизо, какво остава да застана пред нея. А да я погледна в очите и да танцуваам с нея — просто беше невъзможно.

И все пак знаех, че това, което виждам, не е толкова просто и хубаво, колкото изглеждаше. За всичко това се плащаше цена, беше една общоприета лъжа, в която не беше трудно да повярваш, но тя можеше да се окаже първата стъпка по задънена улица. Оркестърът отново засвири, момчетата и момичетата отново затащиха, а над главите им се завъртяха светлини, които ги осветяваха в златно, после в червено, после в синьо, после в зелено и накрая пак в златно. Докато ги гледах, аз си казах, че един ден ще започне и моят танц. И когато този ден дойде, аз ще имам нещо, което те не притежават.

Но накрая ми дойде в повече. Намразих ги. Намразих тяхната красота, тяхната безоблачна младост, и докато ги наблюдавах как танцуваха във вълшебните езера от светлина и се носят в прегръдките си, тъй щастливи, тъй неопетнени, защото бяха извадили късмет за кратко, аз ги мразех, защото вече притежаваха нещо, което аз нямах, и аз си казах, повторих си го: „Един ден и аз ще бъда толкова щастлив, колкото вас, ще видите.“

Te танцуваха ли, танцуваха, а аз не спирах да им го повтарям.

После зад мен се разнесе шум.

— Ей! Какво правиш тук?

Беше някакъв старец с фенерче. Главата му беше като глава на жаба.

— Гледам танците.

Държеше фенерчето точно под носа си. Очите му бяха големи и кръгли и светеха като котешки очи на лунната светлина. Но устата му беше отпусната и набръчкана, а лавата му беше кръгла. В него имаше никаква особена, безсмислена заобленост, така че ми приличаше на тиква, която се опитва да се прави на строг учител.

— Изчезвай веднага!

Лъчът на фенерчето пробяга нагоре и надолу по тялото ми.

— Кой си ти? — попитах го аз.

— Аз съм нощният пазач. Изчезвай веднага, иначе ще повикам ченгетата!

— Защо? Това е абитуриентският бал, а аз съм абитетуриент.

Той светна право в очите ми. Оркестърът свиреше „Дълбоко лилаво“.

— Глупости! — тросна се той. — Ти си поне на двайсет две години!

— Записан съм в книгата на училището, випуск хиляда деветстотин трийсет и девета, абитетуриент Хенри Чинаски.

— Тогава защо не си вътре да танцуваш?

— Забрави. Отивам си вкъщи.

— Ха така.

Тръгнах си. Закрачих към къщи. Светлината на фенерчето ме гонеше по пътеката. Излязох от двора на гимназията. Беше приятна топла нощ, почти гореща. Май видях светулки, но не съм сигурен.

45.

Денят на изпращането. Бяхме строени с шапките и пелерините си и слушахме химна на училището. За три години все трябаше да сме научили нещо. Сигурно можехме да правим по-малко правописни грешки и бяхме качили на килограми. Аз още бях девствен. „Ей, Хенри, ти топна ли вече чушката?“ „Ами, ами“ — отговарях аз.

До мен седеше Джими Хачър. Директорът държеше реч и вече си я изсмукваше някъде чак от лактите.

— Америка е великата страна на неограничените възможности и всеки мъж или жена, който наистина го поиска, може да стане...

— Мияч на чинии — обадих се аз.

— Кучкар — каза Джими.

— Крадец — добавих аз.

— Боклукчия — продължи той.

— Санитар в лудница.

— Америка е дръзка страна, построена от смелите...

Обществото ни е символ на успеха.

— Успех на върхушката за сметка на всички останали — обади се Джими.

— ... на справедливостта, и всички, които потърсят тази мечта в края на звездния си път, ще намерят...

— Едно голямо лайно — предложих аз.

— ... и мога да кажа, без всякакво съмнение, че точно випуск хиляда деветстотин трийсет и девета, завършил по-малко от десетилетие след началото на нашата ужасна национална депресия, точно този випуск на трийсет и девета е по-благословен с кураж, талант и любов от всеки друг випуск, който съм имал удоволствието да изпратя!

Майките, бащите и роднините избухнаха в аплодисменти; някои от учениците се присъединиха към тях.

— Випуск хиляда деветстотин трийсет и девета, аз се гордея с вашето бъдеще и съм сигурен във вашето бъдеще! А сега ви изпращам

на вашето велико приключение!

Повечето от учениците отиваха право в Калифорнийския университет, където нямаше да им се наложи да работят поне още четири години.

— И ви изпращам с молитви и благословии!

Отличниците първи получиха дипломите си. Излизаха най-отпред, за да си ги вземат. Излезе и Ейб Мортенсън. Взе си дипломата. Аз изръкоплясках.

— А с него какво ще стане? — попита Джими.

— Счетоводител във фабрика за авточасти. Някъде близо до Гардина, щата Калифорния.

— Работа за цял живот... — каза Джими.

— И жена за цял живот — добавих аз.

— Ейб никога няма да бъде нещастен...

— Или щастлив.

— Ще бъде покорен човек...

— Капут.

— Задръстен...

— Скананяк.

Когато оправиха отличниците, подхванаха нас. Не се чувствах удобно. Идеше ми да си изляза. Извикаха името ми:

— Хенри Чинаски!

— Общественик — подхвърлих на Джими.

Качих се на подиума, прекосих го, взех си дипломата и стиснах ръката на директора. Неговата беше хълзгава като вътрешната страна на мръсен тиган, в който са пържили риба. (Две години по-късно щеше да бъде изобличен, че присвоява средства от училищния фонд; щеше да му бъде предявено обвинение, да бъде осъден и тикнат в затвора.)

На връщане минах покрай Мортенсън и другите отличници. Той се озърна и ми показа среден пръст, но така, че само аз да го видя. Това ми дойде като удар под кръста. Изобщо не го очаквах.

Върнах се и седнах обратно при Джими.

— Мортенсън ми показа среден пръст!

— Стига бе!

— Копелето мръсно! Развали ми деня! Иначе беше гола вода, а сега съвсем се осра!

— Не мога да повярвам, че ще посмее да ти покаже среден пръст.

— Това не е в негов стил. Мислиш ли, че някой се е заел да го обучава?

— Вече не знам какво да мисля.

— Не може да не знае, че мога да го счупя от бой, без дори да си поема дъх!

— Ами счупи го!

— Но той вече спечели, не разбираш ли? Защото успя да ме изненада!

— Просто трябва да го нариташ малко.

— Нали знаеш, че тоя нещастник не е научил нищо от всичките учебници? Аз съм сигурен, че в тях няма нищо, защото прочетох всяка четвърта страница.

— Джими Хачър! — извикаха и него.

— Свещеник — каза ми той.

— Птицевъд — рекох аз.

Джими стана и отиде да си вземе дипломата. Аз шумно го аплодирах. Всеки човек, който беше способен да живее с майка като неговата, заслужава аплодисменти. Той се върна, седна и двамата продължихме да зяпаме как златните момчета и момичета отиват да си вземат дипломите.

— Не можем да ги обвиняваме, задето са богати — отбеляза Джими.

— Аз не ги обвинявам. Обвинявам шибаните им родители.

— И родителите на родителите им — добави Джими.

— Да, всъщност нямам нищо против да взема новите им коли и хубавите им приятелки и изобщо няма да ми пуча за социалната справедливост.

— Аха — съгласи се Джими. — Предполагам, че повечето хора се замислят за социалната несправедливост само когато им дойде до главата.

Златните момчета и момичета продължиха да маршируват по подиума. Аз седях и се чудех дали да фрасна Ейб или не. Представях си как се търкаля по тротоара с шапката и пелерината си, паднал свидна жертва на моя десен прав, а всички хубави момичета пищят и си мислят: „Господи Боже, този Чинашки сигурно е същински звяр в леглото!“

От друга страна, Ейб беше гола вода. Почти прозрачен беше. Нямаше да бъде никакво геройство да го фрасна. Отказах се. Веднъж вече му бях счупил ръката и родителите му в крайна сметка не бяха осъдили моите. Но ако му счупех и главата, със сигурност щяха да го направят. Щяха да ощушкат баща ми до последния цент. Не че имах нещо против. Беше ми жал за майка ми, защото тя щеше да страда, и то глупаво — безсмислено, без причина.

После церемонията свърши. Абитуриентите станаха от местата си и тръгнаха да излизат. На моравата отвън ги посрещнаха родителите и роднините им. Имаше много прегръдки и радост. Видях къде ме чакаха моите родители. Отидох при тях и застанах на около метър и двайсет разстояние.

— Хайде да се махаме — предложих.

Майка ми ме гледаше.

— Хенри, толкова се гордея с теб!

После главата ѝ се обърна:

— А, ето ги Ейб и неговите родители! Те са толкова приятни хора! Госпожо Мортенсън!

Те спряха. Майка ми изтича при тях и прегърна госпожа Мортенсън. Именно госпожа Мортенсън беше решила да не ни съдят, след като с часове беше говорила с майка ми по телефона. Заедно бяха стигнали до извода, че аз съм едно объркано момче и майка ми вече достатъчно се е намъчила с мен.

Баща ми стисна ръката на господин Мортенсън, а аз отидох при Ейб.

— Ей, путьо, защо ми показва среден пръст?

— Какво?

— Среден пръст!

— Не знам за какво говориш!

— Пръст! Среден пръст!

— Хенри, наистина не знам за какво говориш!

— Хайде, Ейбрахам, да тръгваме! — повика го майка му.

Семейство Мортенсън се отдалечи. Останах загледан след тях. После тръгнахме към нашата стара кола. Отидохме на запад до ъгъла, после завихме на юг.

— Момчето на семейство Мортенсън знае как да направи впечатление! — каза баща ми. — А ти как ще успееш в живота?

Никога не съм те виждал дори да погледнеш към някой учебник, какво остава да погледнеш *вътре*!

— Някои книги са доста тъпи — отбелязах аз.

— А, значи са *тъпи*, така ли? Значи *не искаш да учиш?* А какво можеш да правиш? Каква *полза* има от теб? Какво ще *излезе* от теб? Похарчил съм хиляди долари, за да те отгледам, да те храня и да те обличам! Ами ако ей сега те оставя на улицата? Какво ще правиш?

— Ще ловя мухите.

Майка ми се разплака. Баща ми я дръпна към мястото, където бяха паркирали десетгодишната си кола. Стоях на тротоара и гледах как другите семейства профучават край нас с новите си коли с ревящи двигатели и отиват някъде.

После край нас минаха Джими Хачър и майка му. Тя спря.

— Ей, чакай малко — каза на Джими. — Искам да поздравя Хенри.

Джими спря, а Клер дойде при мен. Застана много близо. Заговори тихо, така че Джими да не я чуе:

— Слушай, сладурче, ако ти се прииска наистина да станеш зрелостник, мога да ти уредя дипломата.

— Благодаря, Клер, може и да ти се обадя.

— Направо ще ти откъсна топките, Хенри!

— Не се и съмнявам, Клер.

Тя се върна при Джими и двамата се отдалечиха по улицата.

До мен се приближи и спря една много стара кола, а моторът ѝ загасна. Видях, че майка ми седи вътре и плаче, а сълзите се стичат по бузите ѝ.

— Хенри, качвай се! Качвай се, моля *me*! Баща ти е прав, но аз те обичам!

— Забрави. Трябва да отида на едно място.

— Не, Хенри, качи се! — изплака тя. — Качи се или ще умра!

Отидох до колата, отворих задната врата и се качих. Двигателят запали и ние отново потеглихме. Ето ме, значи, Хенри Чинаски, выпуск 1939-а, пътувам към светлото бъдеще. Не, возят ме към светлото бъдеще. На първия червен светофар колата угасна. Когато светна зелено, баща ми все още не беше успял да задейства мотора. Някой зад нас натисна клаксон. Баща ми успя да запали и ние отново потеглихме. Майка ми беше спряла да плаче. Продължихме все така, мълчаливо.

46.

Времената все още бяха трудни. Нямаше по-изненадан човек от мен, когато ми се обадиха от „Миърс-Старбък“ и ми казаха следващия понеделник да бъда на работа. Бях обиколил целия град да си търся служба. Нямаше какво друго да правя. Не исках да ходя на работа, но не ми се живееше и с нашите. В „Миърс-Старбък“ сигурно бяха кандидатствали хиляди хора. Не можех да повярвам, че са избрали мен. „Миърс-Старбък“ беше верига от магазини в цялата страна.

И ето, на следващия понеделник вече отивах на работа, като си носех обяд в кафяв хартиен плик. Магазинът беше само на няколко пресечки от бившата ми гимназия.

Все още не разбирах защо са ме избрали. След като бях попълнил формулара, самото интервю беше продължило само няколко минути. Явно бях отговорил правилно на всички въпроси.

Помислих си, че още с първата си заплата ще си взема стая под наем, някъде близо до градската библиотека.

Докато вървях към магазина, не се чувствах толкова самoten, и наистина не бях сам. След мен вървеше едно улично псе, полумъртво от глад. Горкото куче беше ужасно мършаво; виждаше се къде ребрата му опъват кожата. Повечето му козина беше опадала. Останалата беше спълстена на сухи кичури. Кучето беше бито, навиквано, изоставено и наплашено, жертва на човешкия род.

Спрях, клекнах и протегнах ръка. Кучето отстъпи.

— Ела, приятелче, няма страшно... ела, ела...

То се приближи малко. Гледаше много тъжно.

— Какво са ти направили, момчето ми?

Кучето пристъпи още мъничко по-близо, като се тътреше по тротоара, трепереше и доста бързо размахваше опашка. После изведнъж скочи отгоре ми. Беше едро куче, макар и толкова изпосталяло. Бутна ме назад с предните си крака, аз се проснах по гръб на тротоара и кучето започна да ме ближе по лицето, по устата, по

ушите, по ръцете, навсякъде. Бутнах го назад, изправих се и си избърсах лицето.

— Долу бе! Трябва да хапнеш нещо! ХРАНА!

Отворих кесията си и извадих един сандвич. Разгънах го и отчупих парче от него.

— Ще си го разделим, момчето ми!

Оставих неговата половина от сандвича на тротоара. Кучето го доближи, подуши го и се отдалечи с увисната опашка, като ме поглеждаше през рамо.

— Ей, приятел, чакай! Този беше с *фъстъчено масло*! Ела, ела, ще ти дам *наденица*! Върни се, момчето ми, върни се!

Кучето отново се доближи, предпазливо. Намерих сандвича с наденица, отчупих едно парче, избърсах евтината водниста горчица от месото и го оставил на тротоара.

Кучето се наведе над парчето от сандвича, завря муцуна в него, подуши го, после се врътна и си тръгна. Този път дори не се обърна. Затича се в тръс надолу по улицата.

Нишо чудно, че цял живот се чувствах потиснат. Очевидно не се хранех както трябва.

Продължих към магазина. До него се стигаше по същата улица, по която бях ходил на училище.

Пристигнах. Намерих служебния вход, бутнах вратата и влязох. Навън грееше ярко слънце, а вътре цареше полумрак. Когато очите ми привикнаха, различих някакъв човек, който стоеше на няколко метра пред мен. Някъде в миналото някой беше отрязал половината от лявото му ухо. Беше висок, извънредно слаб мъж с остри сиви зеници, които пронизваха средата на иначе безцветни очи. Беше много висок и много слаб, но по средата на тялото му — над колана — изведнъж щръкваше жалко, ужасяващо и необяснимо бирено коремче. Цялата му маса се беше настанила там, а останалата част от тялото му беше изоставена и похабена.

— Аз съм отговорник Ферис — представи се той. — Предполагам, че ти си Чинаски?

— Да, сър.

— Закъсня с пет минути.

— Забавих се, защото... Ами, всъщност спрях да нахраня едно куче, което умираше от глад — ухилих се.

— Това е едно от най-тъпите извинения, които съм чувал, а аз работя тук от трийсет и пет години. Не можа ли да измислиш нещо посвистно?

— Ами аз току-що започнах, господин Ферис.

— След малко може и да свършиш. Слушай сега — той посочи с пръст, — ето там е часовникът, а там е етажерката с картите на служителите. Намери си картата и я перфорирай.

Намерих си картата. Хенри Чинаски, служител №68754. Взех я и отидох до часовника, но не знаех какво да правя.

Ферис се доближи и застана зад мен, като гледаше часовника.

— Вече закъсняваš с шест минути. Ако закъснееш с повече от десет, се записва цял час.

— Значи по-добре направо да закъснея с цял час.

— Не се прави на смешник. Ако ми трябва смешник, си пускам Джак Бени. Ако закъснееш с цял час, проваляш целия проклет работен ден.

— Съжалявам, но не знам как се използва такъв часовник. Тоест, как перфорирам картата?

Ферис грабна картата от ръката ми. После я посочи.

— Виждаш ли тази дупка?

— Ъхъ.

— Какво?

— Исках да кажа „Да“.

— Добре, значи тази дупка е за първия ден от седмицата. Днес.

— Ъхъ.

— Пъхаш картата тук, ето така...

Той пъхна картата вътре и я извади.

— А после, докато е вътре, натискаш този лост.

Ферис натисна лоста, но картата не беше вътре.

— Разбрах. Да започваме.

— Не, чакай.

Той вдигна картата пред очите ми.

— Когато излизаш за обяд, я перфорираш ето тук.

— Да, разбрах.

— А когато се връщаш от обяд, перфорираш следващата дупка.

Обедната почивка е трийсет минути.

— Трийсет минути, ясно.

— След края на работното време перфорираш последната дупка. По четири дупки на ден. После си отиваш вкъщи, в квартирата или където там живееш, спиш, връщаш се и я пробиваш още четири пъти всеки работен ден, докато те уволнят, напуснеш, умреш или се пенсионираш.

— Разбрах.

— Освен това искам да ти кажа, че заради теб просрочих встъпителното си обръщение към новите ни служители, към които ти засега се числиш. Тук аз съм шефът. Моята дума е закон, а твоите желания нямат никакво значение. Ако нещо в теб не ми хареса, каквото и да е — как си връзваш обувките, как си подстриган, как пърдиш — изхвърчаваш обратно на улицата, ясно ли ти е?

— Да, сър!

Едно момиче влетя в стаята, като подтичваше на високите си токчета, а дългата ѝ кестенява коса се разяваше зад нея. Беше облечена с тясна червена рокля. Устните ѝ бяха пълни и изразителни, подчертани с прекалено много червило. Тя театрално извади картата си от етажерката, перфорира я и с известно вълнение я прибра обратно на етажерката.

После хвърли поглед на Ферис.

— Здравей, Еди!

— Здравей, Даяна!

Даяна очевидно беше продавачка. Ферис отиде при нея. Двамата се заговориха. Не чувах какво си говорят, но ги чух да се смеят. После се разделиха. Даяна отиде при асансьора, за да се качи. Ферис се върна, като държеше картата ми.

— Вече мога да я перфорирам, господин Ферис — казах му аз.

— Аз ще го направя. Искам да започнеш както трябва.

Ферис пъхна картата ми в часовника и зачака. Не правеше нищо. Чух как часовникът изщрака, после той я перфорира и я прибра на етажерката.

— Колко закъснях, господин Ферис?

— Десет минути. Ела с мен.

Тръгнах след него.

Групата ни чакаше.

Бяха четирима мъже и три жени. Всички бяха възрастни. Изглежда всички имаха проблеми със слюноотделянето. В ъгълчето на

устните им се бяха оформили малки мехурчета от слюнка; после слюнката беше засъхнала и побеляла, а накрая се беше покрила с нова влажна слюнка. Някои бяха прекалено слаби, а други — прекалено дебели. Някои бяха късогледи; други трепереха. Един възрастен мъж с шарена риза имаше гърбица. Всички се усмихваха, прокашляха се и пафкаха цигари.

Тогава изведнъж схванах. Най-важното.

„Миърс-Старбък“ търсеше *постоянни* служители. В компанията не се интересуваха от подмладяването на личния състав — тези новоприети служители очевидно нямаше да отидат на друго място освен в гроба, а дотогава щяха да останат благодарни и верни на фирмата. И аз бях избран да крача редом с тях. Жената от службата по заетостта беше преценила, че ще бъда на мястото си в тази жалка група от пълни нещастници.

Какво щяха да си помислят момчетата от гимназията, ако можеха да ме видят? Мен, един от най-яките пичове от абитуриентския випуск.

Отидох и застанах сред моята група. Ферис седна на една маса с лице към нас. Огряваше го лъч светлина от полукръглото прозорче над вратата зад него. Той дръпна от цигарата си и ни се усмихна.

— Добре дошли в „Миърс-Старбък“...

После, изглежда, изпадна в някакъв унес. Може би си припомняше деня, в който самият той беше постъпил на работа в магазина, преди трийсет и пет години. Той направи няколко кръгчета от цигарен дим и ги проследи с поглед, докато се издигаха към тавана. Наполовина отрязаното му ухо изглеждаше впечатляващо в светлината, която го заливаше отгоре.

Някакво дребно човече, което стоеше до мен, рязко заби острая си клощав лакът в ребрата ми. Беше от онези образи с очила, които сякаш всеки момент ще паднат от носа им. По-грозен и от мен.

— Здрави! — прошепна той. — Аз съм Мюкс. Одел Мюкс.

— Здравей, Мюкс.

— Слушай, хлапе, след работа отиваме по баровете. Може да забием мадами.

— Не мога, Мюкс.

— Да не те е страх от мадамите?

— Не, брат ми е болен. Трябва да го гледам.

— На легло ли е?

— Още по-зле. Болен е от рак. Пикае през една тръбичка в бутилка, закачена за крака му.

Тогава Ферис реши да продължи:

— Започвате с възнаграждение четирийсет и четири и половина цента на час. Тук нямаме профсъюз. Началството смята, че това, което е добро за компанията, е добро и за вас. Тук сме като семейство и вярваме в качественото обслужване и в печалбата. Всеки от вас ще получава по десет процента отстъпка за всички стоки, които купува от „Миърс-Старбък“...

— ЕХА! — обади се Мюкс на висок глас.

— Точно така, господин Мюкс, сделката наистина си я бива. Ако вие давате всичко за нас, ние ще даваме всичко за вас.

Помислих си, че като нищо мога да остана на работа в „Миърс-Старбък“ през следващите четирийсет и седем години. Щях да си намеря откачена приятелка, с която да живея, да си отрежа лявото ухо и може би щях да наследя поста на Ферис, когато той се пенсионира.

После Ферис ни каза на кои национални празници ще имаме почивни дни и приветствената реч свърши. Раздаха ни работни престилки и ключове от гардеробчетата, а после ни изпратиха в подземните складове.

Ферис също работеше там. Отговаряше на телефоните. Всеки път, когато вдигаше телефона, притискаше слушалката към отряzanото си ляво ухо с лявата си ръка, а дясната пъхаше под мишницата си.

— Да? Да? Да. Идва веднага!

— Чинаски!

— Да, сър?

— Отдел „Бельо“...

После вземаше кочана за поръчките и записваше необходимите стоки и по колко бройки от всяка. Никога не записваше, докато говореше по телефона, а винаги след като бе затворил.

— Локализирай тези стоки, достави ги в отдел „Бельо“ срещу подпись и се върни.

Винаги казваше едно и също.

Първата ми доставка *наистина* беше за отдел „Бельо“. Локализирах стоките, наредих ги в малката си зелена количка с четири гумени колелца и я дотиках до асансьора. Асансьорът беше на по-горен етаж, така че натиснах копчето и зачаках. След малко видях пода на асансьора който се спускаше надолу. Винаги се движеше многобавно. Накрая спря в мазето. Вратите се отвориха и аз видях че операторът е едноок албинос. Господи.

Той ме погледна.

— Нов ли си? — попита.

— Аха.

— Как ти се струва Ферис?

— Според мен е страхотен човек.

Сигурно живееха заедно, в една и съща стая, и готвеха на смени на котлона.

— Не мога да те закарам горе.

— Защо?

— Трябва да се изсера.

Той излезе от асансьора и се отдалечи.

Стоях с работната си престилка и го чаках. Така се получаваше обикновено. Човек или ставаше губернатор, или боклукучия, или въжеиграч, или престъпник, или затворник, или берач на плодове, или това, или онова. Но всеки искаше да си върши добре работата. Затова не биваше да напускаш работното си място, а трябаше да седиш и да чакаш някакъв задник. И аз стоях до асансьора с работната си престилка и зелената си количка и чаках човека от асансьора да се изсере.

Тогава много ясно осъзнах защо богатите златни момчета и момичета постоянно се смееха. Защото знаеха как стоят нещата.

Албиносът се върна.

— Беше страхотно — оповести. — Все едно съм свалил петнайсет кила.

— Хубаво. Може ли да тръгваме вече?

Той затвори вратите и асансьорът се издигна до нивото на магазина. Той отвори вратите.

— Късмет — каза албиносът.

Тръгнах между щандовете, като бутах зелената си количка и търсех отдел „Бельо“ и госпожица Медоус.

Госпожица Медоус ме очакваше. Беше елегантна мадама от класа. Приличаше на модел. Стоеше със скръстени ръце. Докато се приближавах, забелязах какви очи има. Бяха изумруденозелени и в тях имаше дълбочина и познание. Трябваше да се запозная с нея. Такива очи, такава класа. Спрях количката си пред нейния щанд.

- Здравейте, госпожице Медоус — усмихнах се.
- Защо се забави толкова, по дяволите? — попита тя.
- Ами толкова време ми отне.

— Не разбиращ ли, че клиентите чакат? Не разбиращ ли, че се опитвам да управлявам ефективно този отдел?

Продавачките получаваха по десет цента на час повече от нас, плюс комисиони. Скоро щях да се убедя, че никога не разговаряха приятелски с останалите. Мъже или жени, продавачите от магазина винаги бяха едни и същи. Приемаха всяко лично отношение като лична обида.

- Направо се чудя дали да не съобщя на господин Ферис.
  - Следващия път ще се постарая повече, госпожице Медоус.
- Наредих стоките по щанда пред нея и накрая ѝ подадох разписката, за да я подпише. Тя яростно надраска името си на листа и вместо да ми го подаде, го хвърли в зелената ми количка.
- Божичко, направо не знам откъде изобщо намират хора като тебе!

Забутах количката обратно към асансьора, натиснах копчето и зачаках. Вратите се отвориха и аз влязох.

- Как мина? — попита ме албиносът.
  - Все едно са ме натоварили с петнайсет кила — казах му аз.
- Той се ухили, вратите се затвориха и ние се спуснахме надолу.

Докато вечеряхме, майка ми рече:

- Хенри, толкова се гордея с теб, че си намери работа!
- Аз не продумах.
- Е, не си ли доволен, че си намери работа?
- Ъхъ.
- Ъхъ?! Само това ли ще кажеш? Знаеш ли изобщо колко души са безработни в тази държава?
- Сигурно са много.

- Значи трябва да си благодарен.
- Вижте, не може ли просто да ядем?
- Трябва да си благодарен и за това, че имаме какво да ядем.

Знаеш ли колко струва това ядене?

Бутнах чинията си встрани.

— Да му се не види! Не мога да го ям това!

Станах и тръгнах към стаята си.

— Направо се чудя дали да не дойда и да те науча на това-онова!

Спрях.

— Ще те чакам, старче — казах.

После продължих. Влязох в стаята си и зачаках. Но си знаех, че няма да дойде. Затова навих будилника, за да отида навреме в „Миърс-Старбък“. Беше само 7:30 вечерта, но аз се съблякох и си легнах. Изгасих лампата и останах на тъмно. Нямаше какво друго да правя, нямаше къде да отида. Скоро и родителите ми щяха да си легнат и да загасят осветлението.

Баща ми обичаше да повтаря девиза: „Който рано ляга и става, поумнява и забогатява“.

Като го гледах, не беше подействало. Реших, че може би ще се опитам да правя обратното.

Не можех да заспя.

Може би да мастурбирам, като си представям госпожица Медоус?

Не, беше прекалено евтино.

Търкалях се в тъмното и чаках да се случи нещо.

47.

Първите три-четири дни в „Миърс-Старбък“ бяха еднакви. И изобщо, в „Миърс-Старбък“ можеше да се разчита на традициите. Каствата система например беше общоприет факт. Нямаше нито един служител от продажбите, който да размени повече от една-две думи с някой от склада. Този факт не ми даваше мира. Постоянно мислех за това, докато бутах количката насам-натам. Дали беше възможно продавачите да са по-интелигентни от склададжийте? Със сигурност се обличаха по-добре. Притесняваше ме, дето те така лесно приемаха, че работното им място означава толкова много. Може би, ако бях продавач, и аз щях да разсъждавам като тях. Но останалите служители от склада не ме интересуваха особено. Както впрочем и продавачите.

И така, мислех си аз, докато бутах количката, вече имам работа. Но това ли беше всичко? Нищо чудно, че хората обираха банки. На света имаше прекалено много унизителни професии. Защо, по дяволите, не бях съдия от Върховния съд или концертиращ пианист? Защото за тези професии трябваше образование, а образованietо струваше пари. Но аз и бездруго не исках да съм каквото и да било. И със сигурност преуспях в това.

Избутах количката до асансьора и натиснах копчето.

Жените искаха мъже, които печелят пари и са известни в обществото. Колко жени от класа живееха с боклуци от крайните квартали? Е, аз тъй и тъй не исках да имам жена. Не и да живея с нея. Как изобщо мъжете живееха с жени? Какъв смисъл имаше? Това, което исках аз, беше да живея в някоя пещера в Колорадо, с тригодишни запаси от храна и пиене. Щях да си бърша задника с пясък. Бях готов да направя всичко, всичко, за да се спася от удавяне в това тъпо, тривиално и страховито съществуване.

Асансьорът се качи. Все още го управляваше албиносът.

— Ей, чувам, че двамата с Мюкс снощи сте обиколили баровете!

— Той ме почерпи няколко бири. Аз нямам пари.

— Забихте ли мадами?

— Аз не.

— Защо не ме вземете следващия път? Ще ви покажа как се свалят мадами.

— Ти пък откъде знаеш?

— Имам опит. Миналата седмица спах с една китайка. И знаеш ли, наистина е така, както казват за тях.

— Какво казват?

Стигнахме до мазето и вратите се отвориха.

— Путката им не е от горе на долу, а отляво надясно.

Ферис стоеше и ме чакаше.

— Къде се губиш, по дяволите?

— Работих в градината.

— И какво правеше там, тореше олеандрите?

— Аха. Турям по едно лайно във всяка саксия.

— Слушай, Чинаски...

— Да?

— Тук аз пускам майтапите. Ясно ли е?

— Ясно.

— Добре тогава, имаш задача. Поръчка от „Мъжка конфекция“.

Той ми подаде разписката.

— Локализирай тези стоки, достави ги срещу подпись и се върни.

За отдел „Мъжка конфекция“ отговаряше господин Джъстин Филипс-младши. Беше от добро семейство, вежлив и възпитан, някъде на двайсет и две. Стоеше много изправен, имаше тъмна коса, тъмни очи и плътни устни. За съжаление му липсваха скули, но това почти не се забелязваше. Беше блед и носеше тъмни дрехи и безупречно колосани ризи. Продавачките го обожаваха. Беше чувствителен, интелигентен и умен. Освен това беше и малко гаден, все едно някой от красивите му прадеди му беше завещал това свещено право. Бе нарушил традицията в магазина само веднъж, за да ми каже:

— Много е гадно с тези грозни белези по лицето ти, а?

Когато стигнах с количката си до отдел „Мъжка конфекция“, Джъстин Филипс стоеше много изправен, леко наклонил глава

встрани, и както обикновено се беше вторачил в нищото, сякаш виждаше неща, които обикновените хора не можеха да видят. Беше като пророк или нещо подобно. Или пък просто аз не можех да разпозная доброто възпитание, дори да ме удари по носа. Със сигурност винаги изглеждаше така, сякаш е над нивото на обкръжението си. Беше добър номер, ако можеш да го прилагаш постоянно и същевременно да ти плащат. Може би точно това харесваха шефовете и продавачките в него. Ето значи един човек, който беше прекалено добър за работата си, и все пак не се отказваше.

Отидох до него с количката.

— Поръчката ви, господин Филипс.

Той сякаш не ме забеляза, което донякъде ме обиди, но и донякъде ме зарадва. Наредих стоките на тезгяха, докато той втренчено се взираше някъде над мен, към горния край на асансьора.

После чух златен смях и се огледах. Беше банда момчета, които бяха завършили заедно с мен гимназията „Челси“. Пробваха пуловери, спортни шорти и други неща. Познавах ги само по лице, защото през четирите години в гимназията не бяхме разговаряли нито веднъж. Шефът на бандата им се казваше Джими Нюхол. Беше полузащитник в училищния отбор, без загуба в продължение на три години. Косата му беше прекрасно руса и слънцето сякаш винаги открояваше различни части от нея, независимо дали стоеше на открито или в помещение. Имаше дебел, силен врат, а на него беше монтирано лице на момче-идеал, изваяно от майстор на длетото. Всичко му беше точно така, както трябва: носът, челото, брадичката, всичко. Тялото му беше същата работа — перфектно сложено. Останалите с Нюхол не бяха чак толкова идеални, но и тях си ги биваше. Мотаеха се в магазина, пробваха пуловери и чакаха да заминат за Калифорнийския университет или „Станфорд“.

Джъстин Филипс парафира разписката. Вече се връщах към асансьора, когато чух как някой вика:

— Ей, Ски! Ски, супер си с това екипче!

Спрях, обърнах се и небрежно им махнах с лявата си ръка.

— Вижте го бе! Най-якият пич в града след Томи Дорси!

— В сравнение с него Гейбъл е като чистач на тоалетни.

Оставил количката си и отидох при тях. Не знаех какво ще направя. Просто застанах пред тях и ги загледах. Не ги харесвах и

никога не ги бях харесвал. Може би се струваха величествени на другите, но не и на мен. В телата им имаше нещо, заради което приличаха на женски тела. Бяха меки, никога не бяха влизали в огъня. Бяха едно красиво нищо. Повръщаше ми се от тях. Мразех ги. Част бяха от същия онзи кошмар, който винаги ме измъчваше под една или друга форма.

Джими Нюхол ми се усмихна:

- Ей, склададжията, защо така и не се пробва за отбора?
- Защото не исках.
- Шубелиса се, а?
- Нали знаеш къде е паркингът?
- Много ясно.
- Чакай ме там...

Те излязоха към паркинга, а аз съблякох престилката си и я метнах в количката. Джъстин Филипс-младши ми се усмихна:

- Скъпи приятелю, сега вече си изпроси боя.

Джими Нюхол ме чакаше, заобиколен от приятелите си.

- Ей, вижте, идва склададжията!
- Дали носи женско бельо, как мислите?

Нюхол стоеше на слънце. Беше си съблякъл и ризата, и потнина. Беше си глътнал корема и бе изпъчил гърди. Изглеждаше добре. В какво се забърках, по дяволите? Усетих, че долната ми устна потреперва. Сега, когато бях пред него, усетих страх. Погледнах към Нюхол и слънцето, което открояваше златистата му коса. Много пъти го бях гледал на футболното игрище. Много пъти го бях виждал да спринтира по петдесет-шейсет метра наведньж, докато аз виках за другия отбор.

А сега стояхме и се гледахме. Аз не си съблякох ризата. Стояхме и не мърдахме. Стоях и не мърдах.

Най-сетне Нюхол рече:

- Добре, почвам те.

И тръгна към мен. Точно тогава обаче някаква дребна старица в черни дрехи излезе на паркинга, натоварена с пазарски чанти. Носеше малка зелена филцова шапчица.

- Здравейте, момчета! — каза тя.

— Здравейте, госпожо.

— Чудесен ден, а?

Дребната старица отвори вратата на колата си и натовари покупките вътре. После се обърна към Джими Нюхол:

— Какво чудесно тяло имаш, моето момче! На бас че можеш да играеш Тарзан от филмите, господаря на маймуните!

— Не, госпожо — обадих се аз. — Налага се да възразя, но той може да играе само маймуна, а другите момчета са от неговото стадо.

— О — отрони тя.

После се качи в колата си, запали двигателя и ние изчакахме да излезе на заден ход от паркинга и да се отдалечи.

— Добре, Чинаски — каза Нюхол. — През цялата гимназия беше известен с вечното си хилене и проклетата си голяма уста. Но ей-сега ще те оправя!

Нюхол се хвърли към мен. Беше готов. Аз не съвсем. Видях само проблясък на тяло и юмруци, очертани на фона на синьото небе. Беше по-бърз от маймуна и доста по-едър. Не можех да го ударя и усещах само неговите юмруци, а те бяха твърди като камъни. Присвивах насинените си очи, но виждах само юмруците му, които замахваха и удряха, Боже мой, имаше сила в това момче, ударите му сякаш бяха безкрайни и нямаше къде да се скрия от тях. Започнах да си мисля, че може би наистина съм страхливец и така трябва да бъде, че може би трябва да се примиря и да се откажа.

Но докато той продължаваше да ме удря, страхът ми постепенно изчезна. Изпитвах единствено удивление от силата и енергията му. Откъде ги вземаше? Прасе като него? Сякаш беше зареден с барут. Вече нищо не виждах — очите ми бяха заслепени от мълнии жълта и зелена светлина, после лилава светлина — а после една ужасна мълния в ЧЕРВЕНО... и усетих, че падам.

Така ли става наистина?

Паднах на едно коляно. Чух, че някъде в небето над нас минава самолет. Искаше ми се да съм в него. Усетих, че нещо тече по устата и брадичката ми... беше топлата кръв, която се стичаше от разбития ми нос.

— Остави го, Джими, готов е...

Аз вдигнах очи към Нюхол.

— Майка ти лата курове — осведомих го.

— ЩЕ ТЕ УБИЯ!

Нюхол ми се нахвърли, преди да успея да се изправя съвсем. Сграбчи ме за гърлото и двамата се затъркаляхме по паркинга, докато не се озовахме под един додж. Чух, че главата му се бълсна в нещо. Не знаех в какво, но чух звука. Стана доста бързо и останалите не го осъзнаха така ясно, както аз.

Изправих се и Нюхол също се изправи.

— Ще те убия — повтори той.

И премина в атака. Този път изобщо не беше толкова страшно. Продължаваше да удря със същата ярост, но нещо му липсваше. Беше по-слаб. Когато ме удряше, вече не виждах цветни мълнии, а небето, паркираните коли, лицата на приятелите му и самия него. Винаги се палех бавно. Нюхол продължаваше да се опитва, но определено беше изнемощял. А аз пък бях с малките си ръце, бях благословен с малките си тъпи ръчички, които не ставаха за оръжие.

Бяха усилни години — време, пълно с желание и нужда за живот, но без възможностите за това.

Забих един силен десен в корема му и чух как изохка, затова го сграбчих зад врата с лявата си ръка и му забих още един десен в корема. После го бутнах назад и му забих два прави, раз-два, право в изваяното личице. Този път го гледах в очите и чувството беше страхотно. Давах му нещо, което никога не беше усещал преди. Беше изплашен. Беше изпаднал в ужас, защото не знаеше как да понесе поражението. Реших да го довърша бавно.

После обаче някой ме фрасна отзад по главата. Беше добър, мощн удар. Обърнах се да видя какво става.

Зад мен стоеше червенокосият му приятел, Кал Евънс.

Посочих го с пръст и се развиkah:

— Я не ме удрий, бе! Ще ви пребия всичките, но един по един!
Веднага щом свърша с този, ти си следващият!

Не беше много трудно да довърша Джими. Дори пробвах няколко по-засукани хватки. Вкарах му няколко прави, повъртях се около него и чак тогава пристъпих на близка дистанция и започнах да го бъхтя както трябва. Той поемаше ударите доста добре и по едно време дори си помислих, че няма да успея да го довърша съвсем, но после той изведнъж ме погледна със странно изражение сякаш искаше да ми

каже, „Слушай, може би трябва да станем приятели и да седнем да изпием по няколко бири.“ После падна.

Приятелите му го наобиколиха, вдигнаха го и го изправиха на крака, като му говореха, за да се свести:

— Ей, Джим, добре ли си?

— Какво ти направи това копеле, Джим? Само кажи и ще го убием на място, Джим!

— Заведете ме вкъщи — рече Джим.

Проследих ги с поглед, докато слизаха по стълбите, като го носеха на ръце, а едно от момчетата носеше ризата и потника му...

Слязох долу да си взема количката. Джъстин Филипс ме чакаше.

— Мислех, че няма да се върнеш жив — каза той и се усмихна презирително.

— Ти не се сближавай много с помощния персонал — препоръчах му аз.

После затиках количката обратно. Лицето и дрехите ми изглеждаха доста зле. Отидох до асансьора и натиснах копчето. Албиносът пристигна, без да бърза особено. Вратите се отвориха.

— Чухме вече — каза той. — Изглежда, ти си новият световен шампион тежка категория.

На местата, където никога не се случва нищо особено, новините пътуват най-бързо.

Чакаше ме и Ферис с отрязаното си ухо.

— Не е разрешено да се отльчваш и да пребиваш клиентите.

— Беше само един клиент.

— Откъде да знаем, че няма да се захванеш и с другите?

— Този пръв започна.

— Това не ни интересува. Няма значение какво е станало.

Важното е, че ти не си се държал професионално.

— Ами чека със заплатата?

— Ще го получиш по пощата.

— Ами добре тогава...

— Чакай, дай ми ключа от гардеробчето си.

Извадих ключодържателя си, на който имаше още само един ключ, извадих ключа от гардеробчето и го върнах на Ферис.

После отидох до служебния вход и отворих вратата. Беше тежка стоманена врата, която се отваряше трудно. Когато се отмести и в склада нахлу слънчевата светлина, аз се обърнах и помахах на Ферис. Той не отговори. Просто продължи да ме гледа. После вратата се затвори и го скри от поглед. Не знам защо, но той ми беше симпатичен.

48.

— И какво, значи не можа да останеш на работа дори една седмица?

Вечеряхме спагети с кюфтета. Моите проблеми винаги се обсъждаха на вечеря. Времето за вечеря почти винаги беше най-неприятният момент от деня.

Не отговорих на въпроса на баща ми.

— Какво стана? Защо те изритаха?

Не отговорих.

— Хенри, отговаряй на баща си, когато те пита нещо! — обади се майка ми.

— Там не е можел да се скатава, това е!

— Погледни му лицето — каза майка ми. — Цялото е натъртено и разранено. Да не би шефът ти да те е пребил, Хенри?

— Не, майко...

— Защо не ядеш, Хенри? Никога не си гладен.

— Не може да яде — заяви баща ми, — не може да работи, не може да прави нищо като хората, за чий кур ми е?

— Не бива да говориш така на масата, тате — каза майка ми.

— Ами вярно си е!

Баща ми беше навил на вилицата си огромна топка спагети. Натъпка я цялата в устата си и задъвка; докато дъвчеше, бодна едно голямо кюфте и го метна при спагетите, а накрая успя да натъпче още и парче франзела.

Спомних си какво беше казал Иван в „Братя Карамазови“: „Кой не иска да убие бащата?“

Докато баща ми дъвчеше тази огромна маса храна, от единия край на устата му висеше дълга спагета. Когато най-сетне я забеляза, той шумно я всмукна. После се протегна, сипа си в кафето две препълнени лъжички бяла захар, надигна чашата си и отпи гигантска глътка, която веднага изплю върху чинията си и покривката.

— Мамка му, това *pari*!

— Внимавай, тате — каза майка ми.

Проверявах пазара на труда, както се казваше тогава, но това беше скучно и безсмислено занимание. Трябаха връзки, за да си намериш работа дори като кухненски помощник. Затова всички бяха миячи на чинии и целият град беше пълен с безработни миячи. Следобед седяхме заедно на площад „Пършиング“. Евангелистите също ходеха там. Някои носеха барабани, други китари, а в храстите и тоалетните гъмжеше от хомосексуалисти.

— Някои от тях имат пари — обясни ми един млад скитник. — Веднъж един ме прибра в апартамента си за цели две седмици. Ядох и пих на корем и той ми купи малко дрехи, но направо ме изсмукваше до дупка, така че след известно време не можех да стоя на краката си. Затова една нощ, докато спеше, се измъкнах оттам. Беше ужасно. Веднъж дори ме целуна и аз така го фраснах, че отиде в другия край на стаята. „Ако пак го направиш, ще те убия на място!“, така му казах.

В закусвалнята „Клифтън“ беше хубаво. Ако човек нямаше много пари, му се разрешаваше да плати толкова, колкото има. А ако изобщо нямаше пари, не се налагаше да плаща. Някои от бездомниците ходеха там и се хранеха добре. Закусвалнята беше собственост на един много мил богат старец, голям ексцентрик. Аз така и не можех да се заставя да отида и да се натъпча. Влизах за по едно кафе и парче ябълков пай и плащах двайсет и пет цента. Понякога си вземах и по две наденички. Вътре беше тихо, прохладно и чисто. Имаше голям декоративен водопад и човек можеше да седне до него и за известно време да си представи, че всичко е наред. Във „Филипс“ също беше приятно. Там човек можеше да си вземе чаша кафе за три цента и после да му я напълнят още толкова пъти, колкото иска. Можеше да си седиш цял ден и да пиеш кафе и никога не ти казваха да си вървиш, независимо колко зле изглеждаш. Не гонеха и скитниците, само им забраняваха да си внасят виното, за да пият вътре. Такива места ни даваха надежда, когато на света не беше останала много надежда.

Хората на площад „Пършиング“ по цял ден спореха дали има Бог или няма. Повечето от тях не умееха да спорят много добре, но от време на време се случваше да се срещнат двама оратори от

противниковите лагери на религиозните и атеистите и тогава ставаше хубаво шоу.

Когато разполагах с няколко монети, отивах в подземния бар под голямото кино. Бях на осемнайсет години, но ми сервираха алкохол. Изглеждах така, че можех да бъда горе-долу на всякааква възраст. Понякога изглеждах на двайсет и пет, а понякога се чувствах на трийсет. Собствениците на бара бяха китайци, които никога не разговаряха с никого. Трябваше да си плащам само първата бира, после хомосексуалистите започваха да ме черпят. Тогава минавах на уиски със сода. Изпросвах си толкова уиски със сода, колкото можех, а когато преминеха в атака, започвах да се държа гадно, избутвах ги и си тръгвах. След няколко пъти обаче те се усетиха и вече не беше толкова интересно да се ходи там.

Най-потискащото място, което посещавах, беше библиотеката. Вече не бяха останали книги, които да чета. След известно време просто започвах да хващам наслуки най-дебелата книга и да се оглеждам за някое младо момиче. В библиотеката винаги имаше по едно-две момичета. Сядах през три-четири стола и се преструвах, че чета книгата, докарвах си интелигентен вид и се надявах някое момиче да ме заговори. Знаех си, че съм грозен, но никак си си мислех, че ако изглеждам достатъчно интелигентен, може да стане нещо. Но никога не се получаваше. Момичетата просто продължаваха да четат и да си водят записи, а после ставаха и си тръгваха, докато аз проследявах с поглед как телата им се движат ритмично и вълшебно под чистите им рокли. Какво ли щеше да направи Максим Горки на мое място?

Вкъщи винаги беше едно и също. Никога не задаваха въпроса, преди да погълнем първите няколко хапки от вечерята. После баща ми питаше:

- Е, намери ли си работа днес?
- Не.
- Пробва ли да потърсиш някъде?
- На много места. На някои места ходя вече за втори-трети път.
- Не ми се вярва.

Но си беше истина. Също така беше истина, че някои фирми всеки ден пускаха обяви във вестниците, че търсят служители, макар да нямаха свободни работни места. Иначе тия от отдел „Личен състав“

също щяха да останат без работа. По този начин обаче губеха времето и прецакваха надеждите на много други отчаяни хора.

А майка ми винаги казваше:

— Нищо, Хенри. Утре ще си намериш нещо...

49.

Търсих си работа цяло лято, но не успях да си намеря. Джими Хачър се хвани в една самолетна фабрика. Хитлер беснееше в Европа и създаваше нови работни места. С Джими заедно подадохме молбите си за работа, в един и същ ден. Попълнихме ги еднакво, като единствената разлика беше, че в графата „Месторождение“ аз написах „Германия“, а той написа „Рединг, щата Пенсилвания“.

— Джими си намери работа. Учили сте в едно и също училище и сте на еднаква възраст — каза майка ми. — Защо теб не те взеха в самолетната фабрика?

— Защото там веднага познават на кого му се работи наистина — обясни баща ми. — А той иска само да си седи като умрял в стаята и да слуша симфоничната си музика!

— Е, момчето обича музиката. Поне това е нещо.

— Да, но не ПРАВИ нищо с нея! От неговата музика няма ПОЛЗА!

— Че какво да прави?

— Ами да отиде в някоя радиостанция и да им каже, че харесва такава музика, за да му дадат работа в радиото.

— Боже, изобщо не е толкова лесно, не се подхожда така.

— Ти откъде знаеш? Пробвал ли си?

— Казвам ти, че няма да стане.

Баща ми натъпка в устата си голямо парче свинска пържола. Докато дъвчеше, между устните му стърчеше мазният край на месото. Все едно имаше три устни. Накрая той лапна остатъка от пържолата и заяви на майка ми:

— Нали виждаш, мамо, на момчето не му се работи.

Майка ми се обърна към мен:

— Хенри, защо не се храниш?

Най-сетне решиха да ме запишат в градския колеж на Лос Анджелис. Там не се плащаше такса за обучението, а от кооперативната книжарница можеха да се купят учебници втора ръка. Баща ми просто се срамуваше от мен, защото не ходя на работа, а ако учех, щях да си спечеля някакво уважение. Илай Лакрос, тоест Плешко, вече беше изкарал един семестър там. Той ми обясни какво да правя.

— Коя е най-лесната и тъпа специалност? — попитах го аз.

— Журналистика. Студентите от журналистическия факултет не правят нищо по цял ден.

— Добре, значи ще стана журналист.

Разгледах брошурата.

— А какъв е този ден за ориентация, за който пишат тук?

— О, това можеш да го пропуснеш спокойно, пълни глупости.

— Добре, че ми каза, приятел. Вместо това ще отидем в бара до колежа и ще изпием по две-три бира.

— Точно така, мамка му!

— Аха.

На следващата сутрин след деня за ориентация трябваше да отидеш в колежа, за да се запишеш на часове. Хората истерично тичаха насам-натам с документи и брошури в ръце. Аз бях дошъл с трамвая. Хванах линия W до Върмонт и после V на север до Монро. Нямах никаква представа накъде отиват всички и какво трябва да правя. Стана ми лошо.

— Извинявай... — спрях едно момиче.

Тя ме погледна и продължи с енергична крачка. Покрай мен на бегом мина някакво момче и аз го хванах отзад за колана, за да го спра.

— Ей, какво има бе? — попита ме той.

— Мълкни малко. Кажи ми какво да правя! Какво става тук?

— Вчера, в деня за ориентация, обясниха всичко.

Отпуснах го и той избяга. Не знаех как да постъпя. Представях си, че просто отиваш някъде и им казваш, че искаш да следваш журналистика, първи курс, и те ти дават учебната програма. Но нямаше нищо подобно. Всички наоколо знаеха точно какво трябва да се прави, но не ми казваха. Все едно пак бях попаднал в началното

училище, сам срещу тълпата, която ме измъчваше и знаеше повече от мен. Седнах на една пейка и ги загледах как търчат напред-назад. Може би щях да се преструвам. Просто щях да кажа на нашите, че ходя в градския колеж на Лос Анджелис, и всеки ден да идвам дотук и да се излежавам на поляната. После обаче видях още един тип, който тичаше по коридора. Беше Плешко. Хванах го отзад за яката.

— Ей, Ханк! Какво има?

— Заслужаваш да те пребия, посерко!

— Защо? Какво е станало?

— Как да се запиша в някой курс? Какво се прави?

— Мислех, че знаеш!

— Как така? *Откъде* да знам? Да не би да съм се родил с това готово познание, записано и картотекирано някъде в главата ми до деня, в който ще ми потрябва?

Завлякох го до една пейка, без да пускам яката на ризата му.

— Сега ми разкажи всичко, точно и ясно, какво трябва да направя и как точно се прави. Ако се справиш добре, може би няма да те пребия веднага!

И така, Плешко ми обясни всичко. Направи ми индивидуален ден за ориентация. Аз не го пуснах през цялото време. Накрая му рекох:

— Добре, сега ще те пусна. Но един ден ще ти го върна тъпкано. Ще си платиш, задето ме прецака. Не знам кога, но няма да ти се размине.

И го пуснах. Той хукна заедно с останалите. Аз вече нямаше защо да бързам или да се притеснявам. За мен бяха останали най-тъпите часове, най-тъпите преподаватели и най-тъпата учебна програма. Без да бързам, обиколих колежа и се записах на разни курсове. Май бях единственият студент в колежа, който не даваше и пет пари. Започнах да чувствам някакво превъзходство.

Но само до първия си час по английски в седем сутринта. Беше седем и половина, аз бях махмурлия, стоях пред вратата и слушах. Родителите ми бяха купили учебници, а аз ги бях продал и бях изпил парите. Предишната вечер се бях измъкнал от къщи през прозореца на моята стая и бях затворил кварталната кръчма. Главата ми пулсираше от бирен махмурлук. Все още се чувствах пиян. Отворих вратата и влязох. Застанах на прага. Господин Хамилтън, преподавателят по английски, стоеше пред студентите и пееше. Бяха пуснали един

грамофон много силно и цялата група пееше заедно с господин Хамилтън. Пееха Гилбърт и Съливан.

*Във Кралския флот капитан съм сега,
зашто умело преписвах писма.
Зад бюрото си гледайте вие живота,
и също ще станете капитани от флота...*

Отидох най-отзад и си намерих място да седна. Хамилтън отиде до катедрата и спря грамофона. Беше облечен в черно-бял пепитен костюм и яркооранжева риза с жабо. Приличаше на Нелсън Еди. Той се обърна към групата, хвърли поглед на часовника си и се обърна към мен:

— Вие сигурно сте господин Чинаски?

Кимнах.

— Закъсняхте с трийсет минути.

— Да.

— Бихте ли закъснели с трийсет минути за сватба или погребение?

— Не.

— И защо не, ако благоволите да споделите с нас?

— Ами, ако погребението е моето, няма как да закъснея, нали така? А ако тръгна да се женя, все едно съм жив умрял и пак съм на погребение.

Никога нямаше да се науча да мисля, преди да си отворя устата.

— Драги господине — каза господин Хамилтън, — с вашите колеги слушахме Гилбърт и Съливан, за да изучаваме правилното произношение. Изправете се, моля.

Изправих се.

— А сега, моля, изпейте: *Зад бюрото си гледайте вие живота, и също ще станете капитани от флота.*

Стоях прав.

— Изпейте го, ако обичате!

Изпях го набързо и си седнах.

— Господин Чинаски, почти не ви чух. Не можете ли да пеете с малко повече жар?

Пак се изправих. Поех си огромна доза въздух и изревах:

— ЗА ДА СТАНИТИ ВИЙ КАПИТАНИ ОТ ФЛОТА, ЗАД
БЮРОТО СИ ГЛЕДАЙТИ ЖИВОТА!

Обърках го. Трябваше обратно.

— Господин Чинаски — каза господин Хамилтън. — Седнете си,
моля.

Седнах си. За всичко беше виновен Плешко.

50.

Всички имаха физическо по едно и също време. Плешко се преобличаше на четири-пет шкафчета разстояние от мен, в същата редица. Аз бях отишъл малко по-рано. Двамата с Плешко имахме един и същ проблем. Мразехме вълнени панталони, защото от вълната ни сърбяха краката, но нашите родители обожаваха да ни обличат с вълнени дрехи. Аз бях решил проблема и за двамата, като бях споделил с Плешко една малка тайна. Просто трябваше да си носиш долнището на пижамата под панталона.

Отворих си шкафчето и се съблякох. Свалих си панталоните и пижамата, сънах пижамата и я скрих на горния рафт. После се преоблякох с анцуга за физическо. Другите момчета започнаха да пристигат.

И двамата с Плешко имахме забавни случки, свързани с пижамите ни, но неговата беше по-забавна. Една вечер той излязъл с приятелката си и двамата отишли на някакви танци. Между два танца тя го попитала:

- Какво е това?
- Какво е кое?
- Под панталона ти стърчи нещо.
- Какво?
- Боже мой! Да не си облякъл пижама под панталоните си?
- А? А, това ли... сигурно съм забравил...
- Тръгвам си! Веднага!

И повече никога не излязла на среща с него.

Всички момчета се преобличаха в анцузи. След малко пристигна и Плешко и отвори шкафчето си.

- Какси, братче? — попитах го аз.
- А, здравей, Ханк...

— Имам английски в седем сутринта. Действа много разбуждащо. Само дето трябва да се казва час по музика.

— А, да, Хамилтън. Чувал съм за него. Хи-хи-хи...

Аз отидох при него.

Плешко си беше разкопчал колана. Протегнах се и рязко му свлякох панталоните. Под тях се видя зелена раирана пижама. Той се опита да си вдигне панталоните, но аз ги държах здраво.

— ЕЙ, МОМЧЕТА, ВИЖТЕ! БОЖЕ ГОСПОДИ, ТОЗИ ТИП ИДВА С ПИЖАМА НА УЧИЛИЩЕ!

Плешко се боричкаше с всички сили. Лицето му беше почервяло. Няколко момчета дойдоха да видят. После аз направих най-лошото. Дръпнах му и пижамата.

— Я ВИЖТЕ! ГОРКОТО КОПЕЛЕ! НЕ САМО ЧЕ Е ПЛЕШИВ, АМИ ПОЧТИ НЯМА И ПИШКА! КАКВО ЛИ ЩЕ ПРАВИ, АКО МУ ПАДНЕ НЯКОЯ МАДАМА?

Едно едро момче, което стоеше наблизо, ми каза:

— Чинаски, ти си голямо лайно, бе!

— Аха — обадиха се някои от другите.

Чуха се и други гласове, които се съгласяваха с него.

Плешко си вдигна панталоните. Беше се разплакал истински. Обърна се към тях:

— Чинаски също ходи с пижама! Той ме накара! Вижте в шкафчето му, вижте вътре!

Плешко изтича до моето шкафче и рязко отвори вратата. Дръпна дрехите ми навън. Пижамата я нямаше.

— Скрил е пижамата! Да не се вижда!

Оставил дрехите си на пода и излязох на игрището, за да застана в строя. Бях във втората редица. Направих няколко клякания. Забелязах, че зад мен стои друго едро момче. Бях чувал, че се казва Шолом Стодолски.

— Чинаски — рече ми той, — ти си голямо лайно.

— Не ме закачай, човече, ставам опасен.

— Ще те закачам и още как.

— Просиш си боя, дебелако.

— Знаеш ли двора между биологическия факултет и тенис кортовете?

— Виждал съм го.

— Ще те чакам там след физическо.
— Добре — казах аз.

Обаче не отидох. След физическо избягах от останалите часове и хванах трамвая до площад „Пършинг“. Там седнах на една пейка и зачаках да стане нещо. Чаках доста време. Най-накрая един вярващ и един атеист влязоха в спор. Не бяха много добри. Аз бях агностик. Агностиците нямат за какво толкова да спорят. Излязох от парка и отидох пеш до ъгъла на Седма улица и „Бродуей“. Това беше центърът на града. И там не се случваше нищо особено, имаше само хора, които чакаха светофарът да светне зелено, за да пресекат. Тогава усетих, че краката са започнали да ме сърбят. Бях си забравил пижамата на горния рафт на шкафчето. Какъв отвратителен ден, от началото до края. Качих се на трамвай W и седнах най-отзад, а той бавно ме закара у дома.

51.

В градския колеж се запознах само с един студент, който ми хареса. Казваше се Робърт Бекър и искаше да стане писател.

— Ще науча всичко, което може да се научи за писането. Все едно да разглобиш изцяло една кола и после да я сглобиш отново.

— Това май е доста работа — отбелязах аз.

— Нищо, ще я свърша.

Бекър беше по-нисък от мен с няколко сантиметра, но беше набит и силен, с широки рамене и големи ръце.

— Като малък боледувах — обясни ми той. — Веднъж останах на легло цяла година и всеки ден стисках две топки за тенис, по една във всяка ръка. Само от това съм станал толкова як.

Работеше като куриер нощна смяна, за да се издържа в колежа.

— Как си намери работа?

— Познавам един човек, който познава един друг човек.

— На бас, че мога да те набия.

— Може би да, а може би не. Аз обаче искам само да пиша.

Седяхме на един перваз с изглед към моравата пред колежа. Две момчета ме зяпаха.

После единият ме заговори:

— Ей, може ли да те попитам нещо?

— Давай.

— Ами, спомням си, че в началното училище беше голям бъзльо.

А сега си яко копеле. Как стана така?

— Не знам.

— Циник ли си?

— Май да.

— Харесва ли ти да си циник?

— Да.

— Значи не си истински циник, защото на тях нищо не им харесва!

Двете момчета театрално плеснаха ръце високо във въздуха и избягаха, като не спираха да се смеят.

— Върза им се — отбеляза Бекър.

— Не, не им се получи. Много се напъваха.

— И какво, циник ли си наистина?

— Аз съм нещастен. Ако бях циник, може би щеше да ми бъде по-добре.

Скочихме от перваза. Часовете бяха свършили. Бекър искаше да си прибере учебниците в шкафчето. Отидохме до него и той ги метна вътре. После ми подаде пет-шест листа.

— Прочети го. Това е разказ.

Отидохме до моето шкафче. Аз го отворих и му подадох една хартиена кесия.

— Удари едно...

В кесията имаше бутилка портвайн.

Бекър отпи от нея, после и аз дръпнах една глътка.

— Винаги ли имаш такова нещо в шкафчето? — попита той.

— Гледам да имам.

— Слушай, довечера не съм на работа. Искаш ли да дойдеш да те запозная с едни хора?

— Хората не ме кефят много.

— Тези са различни.

— Така ли? И къде да дойда? У вас?

— Не. Чакай, ще ти напиша адреса...

Той започна да пише на едно листче.

— Добре де, Бекър, с какво се занимават тези хора?

— Пият — каза той.

Прибрах листчето в джоба си...

Същия ден след вечеря прочетох разказа на Бекър. Беше хубав и ме хвана яд. Разказваше се как нощно време карал велосипед и после занесъл телеграма на една красива жена. Пишеше обективно и ясно, честно и стегнато. Бекър твърдеше, че се е повлиял от Томас Улф, но не викаше и не преувеличаваше, както прави Улф. И при него имаше чувства, но не бяха подчертани с неонови светлини. Бекър умееше да пише, по-добре от мен.

Родителите ми бяха купили пишеща машина и аз бях пробвал няколко разказа, но винаги излизаха много горчиви и груби. Не че това е толкова лошо, но разказите сякаш просеха за внимание и нямаха собствена енергия. Моите разкази бяха по-мрачни от разказа на Бекър и по-страни от него, но не ставаха. Е, един-два ставаха — поне за мен — но те по-скоро бяха попаднали в целта случайно, а не заради автора. Бекър очевидно беше по-добър. Може би трябваше да се пробвам с живопис.

Изчаках родителите ми да заспят. Баща ми винаги хъркаше много силно. Когато започна да хърка, отворих прозореца на моята стая и се измъкнах в храстите навън. Така излязох на алеята на съседите, после бавно тръгнах в тъмното. Изкачих се по „Лонгуд“ до Двайсет и първа улица, завих надясно и се качих по „Уествю“ до края на маршрута на трамвай W. Там пуснах жетона в дупката, отидох в задния край на трамвая и си запалих цигара. Ако приятелите на Бекър поне малко приличаха на неговия разказ, се очертаваше страхотна вечер.

Докато намеря адреса на улица „Бийкън“, Бекър вече беше пристигнал. Приятелите му се бяха събрали в кухнята. Запознахме се. Те се казваха Хари, Лейна, Гобълс, Пръдльо, Маршбърд, Елис, Кучето и Касапина. Всички седяха около масата в кухнята. Хари имаше никаква законна работа, така че само той и Бекър не бяха безработни. Лейна беше жена му, а Гобълс беше тяхното детенце, което седеше на бебешки стол. Лейна беше единствената жена в компанията. Когато ни запознаха, тя ме погледна право в очите и се усмихна. Всички бяха млади, слаби и пафкаха ръчно свити цигари.

— Бекър ни разказа за теб — каза Хари. — Твърди, че си писател.

— Имам пишеща машина.

— Искаш ли да напишеш за нас? — попита Пръдльо.

— По-скоро ми се пие нещо.

— Чудесно. Ще си направим състезание. Имаш ли пари? — попита той.

— Два долара...

— Добре, значи входът е два долара. Всички да залагат! — каза Хари.

Станаха общо осемнайсет долара. Парите изглеждаха добре, събрани заедно на масата. Появиха се бутилка и чаши за шотчета.

— Бекър ни каза, че се мислиш за много як. Як ли си наистина?

— Аха.

— Е, ще видим...

Лампата в кухнята беше много ярка. В бутилката имаше чисто уиски. Беше тъмножълто на цвят. Хари напълни чашите. Бяха прекрасни. Устата ми, гърлото ми нямаха търпение. Чуваше се радио. Някой пееше: „О, Джони, о Джони, как ме любиш ти!“

— До дъно! — нареди Хари.

Просто нямаше начин да загубя. Можех да пия от сутрин до вечер. Винаги можех да пия още.

Гобълс също си имаше миниатюрна чашка. Когато ние надигнахме чашите и ги пресушихме, той също си взе чашката и я изпи. Всички смятаха, че това е много смешно. Според мен не беше толкова смешно, че едно тъй малко детенце пие алкохол, но не се обадих.

Хари отново напълни чашите.

— Прочете ли разказа ми, Ханк? — попита Бекър.

— Аха.

— Хареса ли ти?

— Добър е. Вече си готов. Сега само трябва да извадиш късмет да те публикуват.

— До дъно! — нареди Хари.

Нямаше проблем с втория рунд, всички обърнахме чашите, включително и Лейна.

Хари ме погледна:

— Обичаш ли да ти го слагат отзад, Ханк?

— Не.

— Е, ако ти се прииска, Кучето е насреща.

Кучето беше два пъти по-едър от мен. Светът е ужасно място. Всеки път, когато се огледаш, има поне по един тип, който може да те пребие, без да си поема въздух.

Погледнах към Кучето:

— Здрасти, братче!

— Братче, гъза ми — каза той. — Гледай да гаврътнеш и следващото.

Хари пак наля. Този път обаче пропусна Гобълс на бебешкото столче, което ме успокои малко. И така, всички вдигнахме чашите и ги изпихме. После Лейна се отказа.

— Някой трябва да почисти и да вдигне Хари за работа утре сутринта — обясни тя.

Наляха следващия рунд. Точно в този момент вратата с тръсък се отвори и в кухнята нахълта едно едро, хубаво момче на около двайсет и две години.

— *Мамка му, Хари* — каза то, — скрий ме някъде! Току-що обрах една бензиностанция!

— Колата ми е в гаража — отвърна Хари. — Легни на пода между седалките и не мърдай!

Изпихме си чашите. Наляха следващия рунд. Появи се втора бутилка. Осемнайсетте долара си стояха в средата на масата. Всички се държахме, с изключение на Лейна. Щеше да отиде доста уиски, докато се разбере кой печели.

— Ей — обърнах се към Хари. — Няма ли да свърши пиенето?

— Лейна, покажи му...

Лейна отвори няколко шкафа. В тях се виждаха безброй бутилки уиски от една и съща марка, наредени една до друга. Приличаха на плячката от обир на камион и най-вероятно си бяха точно това. А в кухнята се бяха събрали членовете на бандата: Хари, Лейна, Пръдльо, Маршбърд, Елис, Кучето и Касапина, може би и Бекър, а най-вероятно и момчето, което в момента се криеше на пода в колата на Хари. Почувствах се горд, че пия с толкова изтъкнати граждани на Лос Анджелис. Бекър не само умееше да пише, но и познаваше когото трябва. Смятах да посветя първия си роман на Робърт Бекър. И щеше да бъде по-добър роман от „За времето и реката“.

Хари продължи да пълни чашите, а ние продължихме да ги изпиваме. Кухнята посиня от цигарен дим.

Маршбърд отпадна пръв. Имаше много голям нос и когато започна да клати глава — „Стига ми толкова, стига ми толкова“, — сред синия цигарен дим се виждаше само дългият му нос, който се поклащаше отрицателно.

После се отказа Елис. Гърдите му бяха много космати, но очевидно не беше достатъчно печен.

След това дойде ред на Кучето. Той изведнъж скочи, изтича до кенефа и повърна. Когато го чу, Хари също реши, че това е добра идея, скочи и повърна в мивката.

Така останахме аз, Бекър, Пръдльо и Касапина.

Следващият беше Бекър. В един момент той скръсти ръце на масата, главата му тупна върху тях и не помръдна повече.

— Толкова е рано — отбелязах аз. — Аз обикновено пия до изгрев-слънце.

— Да бе — каза Касапина. — И сереш в кофа, нали?

— Аха. И лайната ми приличат на главата ти.

Касапина се изправи:

— Ей, кучи сине! Ще те пребия!

Той замахна към мен над масата, не улучи и събори бутилката. Лейна взе парцал и почисти. Хари отвори друга бутилка.

— Сядай, Каспър, иначе изгаряш от играта — каза му той.

После отново напълни чашите. Изпихме ги.

Тогава Касапина се изправи, отиде до задната врата, отвори я и погледна навън в нощта.

— Ей, Каспър, какво правиш бе? — попита Пръдльо.

— Проверявам дали е пълнолуние.

— И какво?

Никой не отговори. Чухме как Касапина падна през вратата, изтърколи се по стълбите и тупна в храстите. Решихме да не го вдигаме.

Така останахме само аз и Пръдльо.

— Никога не съм виждал някой да побеждава Пръдльо — рече Хари.

Лейна току-що беше сложила Гобълс да си легне. Върна се в кухнята и каза:

— Боже, навсякъде има трупове.

— Наливай, Хари — подканих го аз.

Хари напълни чашата на Пръдльо, а после и моята. Бях абсолютно сигурен, че няма начин да изпия и нея. Затова направих единственото, което ми оставаше. Престорих се, че няма проблеми. Сграбчих чашата и я пресуших. Пръдльо ме изгледа продължително.

— Ей-сега се връщам — каза. — Отивам до кенефа.

Зачакахме го да се върне.

— Пръдльо е готин — заявих аз. — Защо му викате Пръдльо? Не е ли гадно?

— Не знам — каза Хари. — Някой просто му лепна този прякор.

— Ами онова момче в колата? Там ли ще стои?

— Поне до утре сутринта.

Почакахме още малко.

— Мисля, че трябва да проверим какво става — обади се Хари.

Отворихме вратата на банята. Пръдльо сякаш го нямаше. После го видяхме. Беше паднал във ваната. Краката му стърчаха над ръба. Очите му бяха затворени, той лежеше вътре и не мърдаше. Върнахме се на масата.

— Парите са твои — каза Хари.

— Не искаш ли да платя част от уискито?

— Забрави.

— Честно?

— Да, разбира се.

Събрах парите и ги прибрах в предния си десен джоб. После погледнах чашата на Пръдльо.

— Да не го хабим, а? — предложих.

— Какво, ще го изпиеш ли сега? — попита Лейна.

— Защо не? Едно за преди път... — И го обърнах. — Добре, ще се видим пак, беше страхотно!

— Лека нощ, Ханк...

Излязох през задната врата, като прескочих тялото на Касапина. Намерих алеята и свърнах наляво. Тръгнах натам, докато не видях един зелен седан „Шевролет“. Докато го приближавах, малко залитнах. Хванах се за задната врата, за да не падна. Проклетата врата обаче беше отключена и се отвори, като ме събори настрани. Паднах здравата и си ожулих на тротоара левия лакът. Наистина имаше пълнолуние. Уискито ме беше ударило изведнъж. Имах чувството, че няма да мога да стана. Но трябваше. Нали уж бях яко копеле. Надигнах се, бълснах се в полуотворената врата на колата, хванах се за нея и се задържах. После я сграбчих отвътре с другата ръка, за да остана на крака. Успях да се примъкна на задната седалка и седнах. Поседях малко. После започнах да повръщам. Здравата. Не спрях да повръщам, докато не оповръщах цялата кола. Сетне поседях още малко. След това успях да изляза от колата. Главата ми вече не се въртеше толкова.

Извадих носната си кърпа и избърсах повръщаното от панталона и обувките си, доколкото можах. Затворих вратата на колата и пак тръгнах по алеята. Трябваше да намеря трамвай W. Просто трябваше.

И успях. Качих се и трамвайт тръгна. Стигнах до улица „Уествю“, спуснах се по Двайсет и първа и завих на юг надолу по авеню „Лонгуд“, докато стигнах до номер 2122. Изкачих се по алеята на съседите, намерих храстите под моя прозорец, пролазих нагоре и се прибрах в стаята си. Съблякох се и си легнах. Сигурно бях изпил почти цял литър уиски. Баща ми хъркаше точно така, както го бях оставил, но още по-силно и по-грозно. Въпреки това заспах.

Пристигнах за часа по английски на господин Хамилтън с трийсет минути закъснение, както обикновено. Беше 7:30 сутринта. Застанах пред вратата и се заслушах. Пак бяха подхванали Гилбърт и Съливан. Продължаваха да пеят за бюрата, морето и Кралския флот. Хамилтън не можеше да им се насити. Точно както в гимназията, където учителят ни говореше само за По, По, Едгар Алан По и нищо друго.

Отворих вратата. Хамилтън отиде до грамофона и вдигна иглата от плочата. После се обърна към групата и обяви:

— Когато господин Чинаски влиза в час, винаги можем да бъдем сигурни, че е 7:30 сутринта. Господин Чинаски *винаги* се явява навреме в час. Единственият проблем е в това, че идва в *друг* час.

Той спря и огледа класа. Беше много, много достолепен. После пак ме погледна:

— Господин Чинаски, вече няма никакво значение дали ще идвate в 7:30 и дали ще идвate изобщо. Пиша ви оценка среден за целия семестър по английски.

— Среден ли, господин Хамилтън? — попитах аз и се озъбих с прословутата си усмивка. — А защо не slab?

— Защото „среден“ при определени обстоятелства се римува с „дребен“. А вие, господин Чинаски, сте с мозък дребен.

Цялата група избухна в аплодисменти, гръмки викове и тропане с крака. Аз се обърнах, излязох и затворих вратата зад гърба си. Тръгнах по коридора, но през цялото време ги чуха зад гърба си.

52.

Войната в Европа вървеше много добре, поне за Хитлер. Повечето от студентите не изразяваха много ясно мнение по въпроса. Но преподавателите бяха друга работа, почти всичките бяха с леви и антигермански убеждения. Сред преподавателите сякаш нямаше дясна фракция, с изключение на господин Глазгоу по икономика, но той беше много дискретен в това отношение.

Интелектуалният избор да отидеш да воюваш с Германия, за да спреш разпространението на фашизма, се смяташе за единствено правилен и се радваше на голяма популярност. Колкото до мен самия, аз нямах никакво желание да ходя на война, за да защитавам сегашния си начин на живот или бъдещето, което ме очакваше в тази страна. Нямах никаква Свобода. Нямах нищо. Ако Хитлер беше на власт, може би дори щях да изчуквам нещо от време на време и да получавам повече от един доллар джобни пари на седмица. Колкото и да разсъждавах, не можех да намеря нищо, което да браня в една война. Освен това, тъй като бях роден в Германия, чувствах известна естествена лоялност към тази страна и не ми харесваше целият германски народ да бъде представян като нация от чудовища и идиоти. В кината нарочно пускаха прегледите на по-бързи обороти, за да изкарат Хитлер и Мусолини по-истерични, отколкото бяха. А и, тъй като всичките ми преподаватели бяха антигермански настроени, ми беше просто невъзможно да застана на тяхна страна. И така, само от чувство на отчуждение и естествена склонност към опозиция, аз реших да защитавам противоположната гледна точка. Нито бях чел „Моята борба“, нито имах желание. Хитлер ми се струваше поредният диктатор, само дето, вместо да ми чете лекции на масата по време на вечеря, сигурно щеше да ми отнесе я главата, я топките, ако тръгна на война срещу него.

Понякога, докато преподавателите дърдореха нещо за злините, причинени от нацизма и фашизма (бяха ни казали винаги да пишем

тези думи с малка буква, дори в началото на изречението), аз изведнъж скачах на крака и си измислях нещо:

— Самото оцеляване на човешката раса зависи от евгеничния подбор!

Което всъщност означаваше да внимаваш с кого правишекс, но само аз знаех това. Твърденията ми направо ги вбесяваха.

Дори не знам откъде ги измислях такива:

— Една от грешките на демокрацията е в това, че общото право на гласуване гарантира избора на общоприет водач, който след това ни води към една обща и апатична предвидимост!

Избягвах да споменавам в прав текст евреите и чернокожите, с които никога не бях имал проблеми. Всичките ми проблеми идваха от представителите на бялата средна класа. Така че не станах нацист по убеждения или личен избор; преподавателите, общо взето, ме принудиха да стана нацист, защото толкова много си приличаха помежду си и поддържаха едни и същи антигермански предразсъдъци. А и някъде бях чел, че ако човек не вярва наистина в това, което изповядва, или поне не го разбира, по някаква причина се справя много по-добре с пропагандирането му, което ми даваше определено предимство пред преподавателите.

— Ако кръстосате кобила за оран с жребец за състезания, ще получите потомство, което нито е бързо, нито е силно! Новата висша раса може да се роди само от планираното създаване на поколение!

— Няма добри или лоши войни. Единствената лоша война е онази, която губиш. Всички войни са водени в името на така нареченото добро, и от двете страни. Но само каузата на победителя остава в историята като благородна кауза. Няма значение кой е прав и кой не, важното е кой има по-добрите генерали и по-силната армия!

Адски се забавлявах. Можех да си измислям каквото си поискам.

Естествено, с тези изказвания прогресивно намалявах шансовете си пред момичетата. Но аз и без друго не бях в добра стартова позиция. Реших, че с идиотските си речи накрая ще остана съвсем сам в целия колеж, но не беше точно така. Някакви хора ме бяха слушали. Един ден, докато отивах на упражнение по съвременна политика, чух някой да върви зад мен. Винаги съм мразел някой да върви зад мен, особено наблизо. Затова се обърнах, без да спирам. Беше председателят на студентския съвет, Байд Тейлър. Много беше популярен сред

студентите — единственият в историята на колежа, който беше преизбран за втори мандат.

— Ей, Чинаски, може ли да поговорим?

Байд никога не ми беше харесвал, защото беше типичният американски хубавец с гарантирано бъдеще — винаги облечен както трябва, спокоен и уверен, с идеално поддържани черни мустачки. Нямах никаква представа с какво толкова се харесва на студентите. Той тръгна с мен.

— Байд, не мислиш ли, че ако те видят с мен, ще си навредиш на репутацията?

— Нека аз да се тревожа по въпроса.

— Добре. Какво искаш?

— Чинаски, ще си остане между нас, ясно?

— Естествено.

— Виж, честно казано, аз не вярвам в това, което защитават хора като теб и в това, което се опитвате да постигнете.

— И какво?

— Но искам да ти кажа, че ако спечелите тук и в Европа, ще премина на ваша страна.

Невярващо го погледнах и се разкикотих.

Той остана на алеята, а аз продължих. Никога не вярвай на човек с идеално поддържани мустачки...

Бяха ме слушали и други хора. Когато излязох от упражнението по съвременна политология, отвън ме чакаха Плешко и някакъв тип, който беше метър и шейсет висок и метър и трийсет широк. Изглежда, нямаше врат, а главата му беше кръгла като топка, с малки ушички, късо подстригана коса, кръгли свински очички и миниатюрна, влажна и кръгла уста.

Веднага разбрах, че е луд. Пълна откачалка.

— ЕЙ, ХАНК! — изрева Плешко.

Отидох при тях.

— Мислех, че вече не си говорим, Лакрос.

— О, не! Можем да направим *страхотни* неща заедно!

А така. Значи и Плешко бил от нашите!

Зашо теорията за чистата висша раса привличаше само умствени и физически инвалиди?

— Запознай се с Игор Стирнов.

Протегнах ръка. Той я стисна с всичка сила. Доста ме заболя.

— Пусни ме — казах му аз. — Иначе ще ти откъсна главата, нищо че нямаш врат!

Игор ме пусна:

— Не вярвам на хора, които се ръкуват като мекотели. Защо не стискаш?

— Днес нещо нямам сила. На закуска ми изгориха филийката, а на обяд си разлях шоколадовото млекце, без да искам.

Игор се обърна към Плешко:

— Какъв му е проблемът на тоя?

— Не се притеснявай. Той така си говори.

Игор отново ме погледна:

— Дядо ми беше белогвардеец. По време на революцията червените го убиха. Трябва да им го върна тъпкано!

— Ясно — казах аз.

После към нас се приближи и още един студент.

— Ей, Фенстър! — изрева Плешко.

Фенстър дойде при нас. Стиснахме си ръцете. Аз пак го направих като мекотело. Не обичам да се ръкувам с хората. Първото име на Фенстър беше Боб. Щеше да има някаква среща в някаква къща в Глендейл, организирана от Партията на американците за Америка. Фенстър се оказа председателят на студентската организация. Когато си тръгна, Плешко се наведе към мен и прошепна в ухото ми:

— Нацисти!

Игор имаше кола и галон ром. Срещнахме се пред къщата на Плешко. Игор пусна бутилката да направи едно кръгче. Питието беше добро, направо изгаряше гърлото. Игор караше колата си като танк, минаваше на червено, без изобщо да обръща внимание на светофарите. Хората натискаха клаксоните и настъпваха спирачките, а той ги заплашваше с черен пистолет-играчка.

— Ей, Игор — каза Плешко. — Покажи на Ханк какъв пистолет имаш.

Игор шофираше. Двамата с Плешко бяхме седнали отзад. Той ми подаде пистолета си да го разгледам.

— Страхотен е — одобри Плешко. — Той го е издялкал от дърво и го е оцветил с черна боя за обувки. Прилича на истински, нали?

— Аха — съгласих се аз. — Дори е пробил дупка в дулото.

Върнах пистолета на Игор.

— Браво — казах.

Той ми подаде шишето с рома. Аз дръпнах една глътка и го прехвърлих на Плешко. Плешко го взе и изтърси:

— Хайл Хитлер!

Пристигнахме последни. Къщата беше голяма и хубава. На вратата ни посрещна дебело, усмихнато момче, което сякаш цял живот не беше правило нищо друго, освен да яде печени кестени край огъня. Родителите му явно не си бяха вкъщи. Казваше се Лари Киърни. Последвахме го в голямата къща и надолу по дълго тъмно стълбище. Не виждах нищо друго освен раменете и главата на Киърни. Изглеждаше добре гледан и имаше доста поздрав вид от Плешко, Игор или мен самия. Може би в тази работа все пак имаше нещо.

После влязохме в мазето. Намерихме си столове. Фенстър ни кимна за поздрав. Имаше и още седем души, които не познавах. На подиум беше качено бюро. Лари отиде и застана зад бюрото. Зад него на стената беше окочено голямо американско знаме. Лари се изпъчи:

— А сега ще положим клетва за вярност към флага на Съединените американски щати!

„Боже мой — помислих си аз, — пак се обърках нещо.“

Станахме на крака и положихме клетва за вярност, но аз спрях след думите „Заклевам се да...“ Не казах какво да.

После пак си седнахме. Лари взе думата иззад бюрото. Отначало обясни, че тъй като това е първата ни среща, той ще я председателства. След две или три срещи, щом се опознаем по-добре, можем да си изберем президент, ако искаме. Но междувременно...

— Тук, в Америка, сме изправени пред две заплахи за нашата свобода. Бичът на комунизма и заплахата от черен преврат. Най-често те действат ръка за ръка. Ние, истинските американци, трябва да се обединим в опит да застанем срещу този бич и тази заплаха. Стигна се дотам, че вече нито едно свястно бяло момиче не може да върви по улицата, без да я доближи някой чернокож!

Игор скочи на крака:

— Ще ги избием до крак!

— Комунистите искат да разделят благата, за които сме работили толкова дълго, за които са се трудили нашите бащи и за които са се трудили техните бащи! Комунистите искат да вземат нашите пари и да ги раздадат на всички чернокожи, хомосексуалисти, клошари, убийци и педофили, които обикалят нашите улици!

— Ще ги избием до крак!

— Трябва да ги спрем!

— Ще се въоръжим!

— Да, ще се въоръжим! И ще се срещаме тук, за да изгответим план как да спасим нашата скъпа Америка!

Присъстващите аплодираха. Двама-трима извикаха „Хайл Хитлер!“ После дойде моментът да се опознаем.

Лари раздаде студени бири и ние се разделихме да си говорим на групички, но не си казахме кой знае какво. Единственото общо заключение, до което достигнахме, беше че трябва да се упражняваме в стрелба, за да можем да улучваме както трябва с пистолетите си, като му дойде времето.

Когато се върнахме в къщата на Игор, изглежда, и неговите родители ги нямаше. Игор извади тиган, сложи вътре малко масло и започна да го разтопява. После взе рома, преля го в голяма тенджера и я сложи на котлона.

— Това пият истинските мъже — обясни.

После погледна към Плешко.

— Ти истински мъж ли си, Плешко?

Плешко вече беше пиян. Стоеше много изправен, с ръце покрай тялото.

— ДА, АЗ СЪМ ИСТИНСКИ МЪЖ!

И се разрева. Сълзите потекоха по страните му.

— ИСТИНСКИ МЪЖ!

Стоеше мирно и сълзите му се стичаха по лицето.

— ХАЙЛ ХИТЛЕР! — изрева.

Игор се обърна към мен:

— А ти истински мъж ли си?

— Не знам. Стана ли вече този ром?

— Не знам дали да ти вярвам. Не съм съвсем убеден, че си един от нас. Да не би да си контраразузнавач? Агент на врага?

— Не.

— А от нашите ли си?

— Не знам. Само в едно нещо съм сигурен.

— Какво?

— Че не ме кефиш. Готов ли е ромът?

— Видя ли? — каза Плешко. — Нали ти казах, че е лош?

— Ще видим кой е по-лош, преди да свърши вечерта — заяви Игор.

Игор изля разтопеното масло в кипящия ром, после изключи котлоната и го разбърка. Не ми харесваше, но определено беше различен, а това пък беше добре. После той намери три големи порцеланови чаши — големи, сини, с никакви надписи на руски. Накрая наля горещия ром в чашите.

— Така — рече. — До дъно!

— Мамка му, крайно време беше — казах аз и излях рома в гърлото си.

Пареше и вонеше.

После се вторачих в Игор, за да видя как ще се справи. Виждах малките му очички, като грахови зърна, над ръба на чашата. Той успя да изпие всичко, макар че от крайчетата на тъпата му уста се стекоха няколко златисти капки ром с масло. После се обръна към Плешко. Плешко стоеше прав и гледаше надолу в чашата си. От едно време знаех, че Плешко не е надарен с естествена любов към пиенето.

Игор не откъсваше поглед от него:

— До дъно!

— Да, Игор, да...

Плешко надигна синята чаша. Не му беше лесно. Пареше му и вкусът не му хареса. Половината се изля извън устата му, по брадичката и по ризата. Празната чаша падна на кухненския под.

Игор се изпъчи пред Плешко.

— Ти не си истински мъж!

— МЪЖ СЪМ, ИГОР! МЪЖ СЪМ!

— ЛЪЖЕШ!

Игор му удари шамар с опакото на ръката и когато главата на Плешко се завъртя настрани, я върна обратно с още един шамар от

другата страна. Плешко стоеше мирно, притиснал ръце до тялото си.

— Мъж... съм...

Игор не помръдна от мястото си.

— Аз ще те направя истински мъж!

— Хубаво — казах на Игор. — Стига толкова.

Игор излезе от кухнята. Аз си налях още ром. Беше ужасно за пиене, но нямаше нищо друго.

Игор се върна. Държеше пистолет, този път истински, стар револвер с шест патрона.

— Сега ще играем на руска рулетка — обяви той.

— На майка ти в гъза — казах аз.

— Аз ще играя, Игор — рече Плешко. — Аз ще играя! Аз съм истински мъж!

— Добре — кимна Игор. — В пистолета има един патрон. Аз ще завъртя барабана и после ще ти го подам.

Игор завъртя барабана и подаде револвера на Плешко. Плешко го взе и го насочи към главата си.

— Аз съм мъж... мъж съм... ще го направя!

И пак се разрева.

— Ще го направя... аз съм мъж...

Плешко оставил дулото на пистолета да се отклони от слепоочието му. Насочи го встрани от черепа си и натисна спусъка. Чу се щракване.

Игор взе револвера, завъртя барабана и ми го подаде. Аз му го върнах.

— Ти си пръв.

Игор завъртя барабана, вдигна пистолета към лампата и погледна през дулото. После го насочи към слепоочието си и натисна спусъка. Чу се щракване.

— Голяма работа — казах аз. — Ти първо погледна барабана, за да видиш къде е куршумът.

Игор завъртя барабана и ми подаде револвера.

— Ти си наред...

Върнах му го.

— Заври си го отзад — посъветвах го.

После отидох да си налея още един ром. Докато бях там, се чу изстрел. Погледнах надолу. Близо до крака ми в кухненския под имаше

дупка от куршум.

Обърнах се.

— Ако още веднъж насочиш това нещо към мен, ще те убия, Игор.

— Честно?

— Честно.

Той стоеше и се хилеше. После бавно започна да повдига пистолета. Аз чаках. Той отпусна пистолета. И вечерта, общо взето, свърши. Отидохме до колата му и Игор ни закара вкъщи. Първо обаче спряхме в парк „Уестлейк“, взехме под наем лодка и излязохме на езерото, за да допием рома. Когато бутилката свърши, Игор зареди пистолета и стреля няколко пъти в пода на лодката. Бяхме на четирийсет метра от брега и трябваше да плуваме обратно...

Когато се прибрах вкъщи, беше късно. Пропълзях над стария храст и се прехвърлих през прозореца на стаята си. Съблякох се и си легнах, а баща ми хъркаше в съседната стая.

53.

Един ден се прибирах от лекции надолу по „Уествю“. Нямах учебници. Вземах изпитите, като слушах лекциите и после налучквах отговорите. Никога не бях учили за изпити. Изкарвах средни оценки. И докато слизах по булеварда, се заплетох в гигантска паяжина. Винаги ставаше така. Спрях, отлепих паяжината от лицето си и се огледах за паяка. Намерих го: беше голямо, дебело, черно копеле. Смачках го на място. Бях се научил да мразя паяците. Когато отидех в ада, до края на вечността щеше да ме гризе огромен паяк.

През целия си живот в този квартал постоянно се натъквах на паяжини, нападаха ме косове и се налагаше да живея с баща си. Всичко в живота ми неизменно беше мрачно, отчайващо и гадно. Дори времето се държеше капризно и неуважително. Или ставаше непоносимо горещо в продължение на цели седмици, или валеше, а когато започнеше да вали, валеше по пет-шест дни. Водата заливаше градините и влизаше в къщите. Човекът, който беше планирал отводнителната система на Лос Анджелис, сигурно беше получил доста пари срещу пълното си невежество по този въпрос.

Собствените ми дела си бяха в същото отчайващо състояние както в деня, в който се бях родил. Единствената разлика беше в това, че сега чат-пат можех да се напивам, макар и не толкова често, колкото ми се искаше. Пиенето беше единственото, което можеше да помогне на човек да не се чувства вечно зашеметен и безполезен. Всичко останало в живота не спираше да те измъчва и гризе, докато те свърши. И нямаше нищо, нищо интересно. Всички хора си приличаха, бяха ограничени и предпазливи. Само като си помисля, че трябваше да живея с тези копелета до края на живота си. Господи, всички имаха дупки на гъза, полови органи, усти и подмишници. Серяха, дърдореха и бяха тъпи като фъшки. Момичетата изглеждаха добре, ако ги гледаш отдалеч, а слънцето светеше през роклите и косите им. Но отблизо, където се чуваше как мозъкът им изтича през устата, ти идваше да се окопаеш под някой хълм с картечница, насочена към

изхода. Със сигурност никога нямаше да мога да бъда щастлив, да се оженя и да имам деца. По дяволите, аз дори не можех да си намеря работа като мияч на чинии.

Може би трябваше да започна да обират банки. Или нещо подобно. Нещо, свързано с огън и блясък. Човек имаше само един живот. Защо да го пропилява в миене на прозорци?

Запалих си цигара и продължих надолу по хълма. Наистина ли бях единственият човек, който се тревожеше от това, че нямаше никакво бъдеще?

Видях още един от големите черни паяци. Беше на височината на очите, посрещ мрежата си, точно на пътя ми. Извадих цигарата от устата си и го натиснах с нея. Огромната паяжина заподскача, когато той се втурна да бяга, така че дори клонките на храстите, за които беше закачена, се разтресоха. Паякът скочи и тупна на тротоара. Всичките бяха един дол дренки, страхливи убийци. Смачках го с пета. Денят си струваше, бях убил два паяка и бях нарушил природното равновесие — сега буболечките и мухите щяха да ни изядат живи.

Продължих надолу по булеварда и вече почти бях стигнал до най-ниското, когато до мен се разтресе голям храст. Беше дошъл Царя на паяците, за да ме накаже. Смело закрачих напред, към съдбата си.

От храста изскочи майка ми.

— Хенри, Хенри, не се прибирай, не ходи вкъщи, баща ти ще те убие!

— И как ще стане? Мога да го набия, когато си поискам.

— Не, Хенри, той е бесен! Не се прибирай, ще те убие! От няколко часа те чакам тук!

Очите на майка ми бяха разширени от страх и доста красиви, големи и кафяви.

— Какво прави вкъщи толкова рано?

— Боли го главата и си е тръгнал от работа!

— А ти не си ли на работа, нали си на ново място?

Майка ми си беше намерила работа като икономка.

— Той дойде да ме вземе! Бесен е! Ще те убие!

— Не се тревожи, мамо, ако ми скочи, ще го пребия на място, обещавам ти.

— Хенри, той намери твоите разкази и ги прочете!

— Никога не съм го карал да ги чете.

— Той ги намери в едно чекмедже! И ги прочете, всичките ги прочете!

Бях написал десетина разказа. Дай на човек пишеща машина и веднага става писател. Разказите бяха скрити под хартията, застилаща чекмеджето, където си държах долните гащи и чорапите.

— Е, какво толкова — рекох. — Така става, като си пъхаш носа навсякъде.

— Каза, че ще те убие! Каза, че собственият му син не може да пише такива разкази и да живее под един покрив с него!

Хванах я за ръка:

— Хайде да се прибираме, мамо, и да видим какво ще направи...

— Хенри, той е изхвърлил всичките ти дрехи на двора пред къщата, мръсните ти дрехи, пишещата ти машина, куфара и разказите!

— Разказите ми ли?

— Да, и тях...

— Ще го убия!

Откъснах се от нея, пресякох Двайсет и първа улица и тръгнах към авеню „Лонгуд“. Тя вървеше след мен.

— Хенри, Хенри, не отивай там.

Горката жена ме дърпаше отзад за ризата.

— Слушай, Хенри, намери си квартира! Хенри, имам десет долара! Вземи ги и си намери квартира!

Обърнах се. Тя беше протегнала ръка към мен и стискаше десет долара.

— Забрави — казах. — Просто ще се изнеса.

— Хенри, вземи парите! Направи го заради мен! Направи го заради майка си!

— Добре де, добре...

Взех десетачката и я прибрах в джоба си.

— Благодаря ти, това са много пари.

— Няма значение, Хенри. Аз те обичам, Хенри, но трябва да се махнеш.

Докато вървях към къщи, тя ме изпревари. И тогава видях: всичко беше разпръснато по поляната, мръсните и чистите ми дрехи, отвореният куфар, чорапите, ризите, пижамата, един стар халат, всичко беше разхвърляно по поляната и по улицата. Видях и ръкописите си.

Вятърът ги подхвърляше и се бяха пръснали в канавката и навсякъде наоколо.

Майка ми изтича по алеята нагоре към къщи и аз изкрешях след нея, така че и той да ме чуе:

— КАЖИ МУ ДА ИЗЛЕЗЕ И ЩЕ МУ ОТКЪСНА ПРОКЛЕТАТА ГЛАВА!

Първо събрах ръкописите си. Това беше най-гадният удар под кръста, който ми беше нанасял. Разказите ми бяха единственото нещо, което нямаше право да пипа. Докато ги събирах страница по страница от канавката, поляната и тротоара, ми стана малко по-добре. Намерих колкото страници можах, прибрах ги в куфара, затиснах ги с една обувка и спасих пишещата си машина. Беше изпаднала от калъфа, но ми изглеждаше здрава. После огледах парцалите си, пръснати наоколо. Оставил мръсните дрехи и пижамата, която и без друго беше една стара негова пижама, наследена от мен. Нямах много багаж. Затворих куфара, вдигнах го, както и пишещата машина и се отдалечих. Видях, че иззад завесите ме гледат две лица. Но бързо забравих за това, изкачих се по „Лонгуд“, прекосих Двайсет и първа улица и поех нагоре по уютния стар булевард „Уествю“. Не се чувствах кой знае колко по-различно от обикновено. Нито се радвах, нито ми беше мъчно; струваше ми се, че това просто е естественото продължение на нещата. Щях да хвана трамвай W, да се прекача и да отида някъде в центъра.

54.

Намерих си стая на улица „Темпъл“ във филипинския квартал. Наемът беше 3. 50 долара на седмица и се намираше на втория етаж. Предплатих за една седмица на хазяйката — блондинка на средна възраст. Тоалетната и ваната бяха на долнния етаж, но в стаята имаше умивалник, в който можех да пикая.

Още първата вечер намерих бар на приземния етаж в съседната сграда. Това ми хареса. Трябваше само да се изкатеря по стълбите и си бях вкъщи. В бара беше пълно с дребни мъже с тъмна кожа, но те не ме закачаха. Бях чувал всякакви истории за филипинците — че харесват бели жени, особено руси, че носят кинжали и че тъй като всичките са еднакво високи, се събират по седем души и си купуват един скъп костюм с всички аксесоари, а после се редуват да го носят по една вечер в седмицата. Джордж Рафт беше написал някъде, че филипинците първи определят всички модни тенденции. Те стояха по ъглите и въртяха златните си синджирчета — тънки златни верижки, дълги по осемнайсет-деветнайсет сантиметра, като дълбината на синджирчето на всеки посочваше дълбината на пениса му.

Барманът също беше филипинец.

— Нов ли си в квартала? — попита той.

— Живея на горния етаж. Уча в университета.

— Не давам пиене на кредит.

Сложих няколко монети на бара.

— Дай една бира „Ийстсайд“.

Той се върна с бутилката.

— Къде може да си намери човек момиче в този квартал? — попитах.

Той взе няколко от монетите.

— Нямам представа — отговори и се върна на мястото си до касата.

Първата вечер останах, докато затвориха. Никой не ме закачи. Няколко руси жени си тръгнаха с филипинци. Мъжете бяха кротки пиячи. Седяха на малки групички, с наведени глави един към друг, говореха си и от време на време много тихо се смееха. Направиха ми добро впечатление. Когато затвориха бара и аз станах да си ходя, барманът ми каза „Благодаря“. Това никога не се случваше в американските барове — поне не с мен.

Новото ми положение ми хареса. Сега ми трябваха само пари.

Реших да не напускам колежа. Така щях да имам някакво място, където да ходя през деня. Моят приятел Бекър вече беше прекъснал. В колежа никой не ми харесваше особено, освен може би преподавателят по антропология, който беше известен комунист. Не ни преподаваше почти никаква антропология. Беше едър мъж, небрежно облечен и симпатичен.

— Сега ще ви обясня как се приготвя бърза пържола — каза веднъж на студентите. — Загрявате тигана до червено, изпивате на екс едно уиски и сипвате в тигана тънък слой сол. Слагате пържолата отгоре и я запичате, но съвсем за кратко. После я обръщате от другата страна, изпивате на екс още едно малко уиски, вадите пържолата и я изяддате веднага.

Веднъж, докато си лежах на моравата пред колежа, той мина оттам, спря и се просна на тревата до мен.

— Чинаски, ти нали не вярваш на всички нацистки глупости, които разпространяваш?

— Не казвам. А ти вярваш ли на твоите глупости?

— Разбира се.

— Успех тогава.

— Чинаски, ти си един виенски шницел, бе.

После стана, изтупа тревата и листата от дрехите си и се отдалечи...

Живеех на улица „Темпъл“ едва от няколко дни, когато ме откри Джими Хачър. Една вечер той почука на вратата, аз отворих и го видях

отвън заедно с още две момчета от самолетната фабрика. Едното се казваше Делмор, а другото Бързака.

- Защо му викате Бързака?
- Дай му пари назаем и ще разбереш.
- Влизайте де... Как ме открихте, за Бога?
- Вашите са наели частен детектив, за да те издири.
- Да му се не види, винаги всичко развалят.
- Сигурно се притесняват?
- Ако се притесняват чак толкова, да ми пратят пари.
- Твърдят, че ще ги изпиеш веднага.
- Тогава нека си се притесняват...

Тримата влязоха и насядаха по леглото и по пода. Носеха бутилка уиски и няколко картонени чашки. Джими наля на всички.

- Хубава квартира.
- Супер е. Всеки път, когато си подам главата през прозореца, виждам градския съвет.

Бързака извади от джоба си тесте карти. Беше седнал на килима. Вдигна поглед към мен.

- Играеш ли комар?
- Всеки ден. Тези карти белязани ли са?
- Ей, мамка ти!
- Не ме псувај, защото ще ти окача скалпа над камината.
- Честно, братче, картите са наред!
- Мога да играя само покер и двайсет и едно. Колко е таванът?
- Два долара.
- Цепи за раздаване.

Предложих да играем на покер с карти на масата, по обичайните правила. Не обичах истинския покер, защото там ти е нужен прекалено много късмет. Всички дадохме по два чипа за банката. Докато раздавах, Джими отново напълни чашите.

- Какво бачкаш, Ханк?
- Пиша курсови работи за пари.
- Блестящо.
- Аха...
- Ей, момчета — рече Джими. — Нали ви казах, че този тип е гениален.
- Аха — съгласи се Делмор.

Той седеше от дясната ми страна и откри играта.

— Два чипа — каза.

Всички заложиха.

— Три карти — добави Делмор.

— Една — каза Джими.

— Три — каза Бързака.

— Аз съм пас — казах аз.

— Два чипа — каза Делмор.

Никой не се отказа и аз заяви:

— Плащам двата чипа и вдигам с два долара.

Делмор се отказа и Джими се отказа. Бързака ме погледна:

— И какво друго освен градския съвет се вижда, когато си подадеш главата през прозореца?

— Играй си ръката. Не сме се събрали да си говорим за пейзажи или за гимнастика.

— Добре де — кимна той. — Отказвам се.

Аз събрах банката и техните карти, като оставих моите захлупени.

— Какво имаше? — попита Бързака.

— За гледане се плаща — отвърнах хладно аз, прибрах картите си в тестето и ги размесих с останалите.

Чувствах се като Гейбъл, преди Господ да му отнеме силите при земетресението в Сан Франциско.

Редувахме се да раздаваме, но късметът не ме напусна през повечето време. В самолетната фабрика бяха давали заплати. Никога не носи много пари в къщата на бедняк. Той може да загуби само малкото, което има. От друга страна, математически съществува вероятност да спечели всички пари, които ти си донесъл. Основното правило при боравене с парите и бедняците е никога да не ги събираш на едно място.

Някак си усетих, че тази вечер ще бъде моя. Делмор скоро се отказа и си тръгна.

— Ей, момчета — казах. — Имам една идея. Картите са много бавна игра. Нека да играем на ези-тура, по десет долара на рунд. Печели този, който е хвърлил различно от другите двама.

— Добре — съгласи се Джими.

— Добре — каза Бързака.

Уискито беше свършило. Бяхме започнали бутилка от моето евтино вино.

— Хубаво — рекох аз. — Хвърляйте високо! После хващате монетата в дланта. И когато кажа „Вдигни“, проверяваме резултата.

Хвърлихме монетите високо и ги хванахме.

— Вдигни! — казах аз.

И спечелих. Мамка му. Двайсет долара, просто ей-така.

Натъпках десетачките в джоба си.

— Хвърли! — подканах ги аз.

Хвърлихме.

— Вдигни!

Пак спечелих.

— Хвърли! — казах.

— Вдигни! — казах.

Бързака спечели.

Следващия рунд спечелих аз.

После спечели Джими.

После спечелих следващите две игри.

— Чакайте — казах. — Трябва да се изпика!

Отидох до умивалника и се изпиках. Бяхме довършили бутилката вино. Отворих вратата на килера.

— Тук имам още една бутилка вино — заявих.

Пъхнах се в килера, извадих повечето банкноти от джоба си и ги хвърлих вътре. После се показах обратно, отпуших бутилката и налях на всички.

— Мамка му — изруга Бързака, като гледаше в портфейла си. — Почти се разорих.

— Аз също — каза Джими.

— Чудя се у кого ли са отишли всички пари? — обадих се аз.

Не ги биваше като пиячи. Не биваше да смесват уискито и виното. И двамата малко се олюляваха.

Бързака изведенъж падна назад, блъсна се в шкафчето и събори един пепелник на земята. Пепелникът се счупи на две.

— Вдигни го — наредих му аз.

— Няма да вдигам никакви лайна — каза той.

— Вдигни го, ти казах!

— Нищо няма да вдигам — повтори той.

Джими се протегна и вдигна двете парчета от пепелника.

— Изчезвайте, момчета — заповядах им аз.

— Ти ли ще ме гониш, бе? — попита Бързака.

— Добре — казах аз. — Отвори си устата *само още веднъж*,
каки *само още една* дума и след това няма да можеш да си извадиш
главата от гъза!

— Дай да си ходим, Бързак — предложи Джими.

Аз отворих вратата и те несигурно се изнесоха навън. Изпратих
ги по коридора до началото на стълбището. Застанахме там.

— Хайде, Ханк — обади се Джими. — Ще се видим пак. Всичко
добро.

— Хубаво, Джим...

— Ей, ти — каза ми Бързака. — Слушай сега...

Ударих му един десен прав в устата. Той падна назад по стълбите
и се затъркаля къмния етаж. Беше горе-долу от моята категория,
един и осемдесет и пет на деветдесет килограма, и шумът от падането
му се разнесе из целия квартал. Във фоайето стояха двама филипинци
и русата хазяйка. Те се извърнаха към Бързака, когато се строполи край
тях, но не се помръднаха да му помогнат.

— Ти го уби бе! — извика Джими.

После изтича надолу по стълбите и обърна Бързака. От носа и
устата му течеше кръв. Джими вдигна главата му. Погледна нагоре към
мен.

— Това не бешеgot, Ханк...

— Честно? И какво ще направиш?

— Май ще трябва да се върнем и да те накажем... — каза
Джими.

— Чакай малко — прекъснах го аз.

Върнах се в стаята си и си налях още вино. Картонените чашки
на Джими не ми бяха харесали и цяла вечер пиех от един празен
буркан от сладко. От едната му страна все още беше залепен етикетът,
мръсен и оцветен от засъхнало вино. Взех бурканата и излязох.

Бързака беше започнал да се съвзема. Джими му помагаше да се
изправи. После прехвърли ръката му през врата си. Двамата застанаха
един до друг.

— Та какво викаше? — казах аз.
— Ти си грозен човек, Ханк. Някой трябва да ти даде урок.
— Не те разбрах. Според теб не съм красавец или какво?
— Не, но *постъпваш* грозно...

— Изкарай приятеля си оттук, преди да сляза и да го довърша!

Бързака вдигна окървавената си глава. Беше с шарена хавайска риза, но сега повечето цветове бяха изцапани с червено.

Той ме погледна. И отвори уста. Гласът му едва се чуваше. Но разбрах какво каза.

— Ще те убия...

— Точно така — потвърди Джими. — Ще ти го върнем.

— ТАКА ЛИ БЕ, ПУТЬОВЦИ? — изкрешях. — АЗ НИКЪДЕ НЯМА ДА ХОДЯ! АКО ВИ ПОТРЯБВАМ, ЩЕ ВИ ЧАКАМ В СТАЯ НОМЕР ПЕТ! НОМЕР ПЕТ, РАЗБРАХТЕ ЛИ? И ВРАТАТА ЩЕ БЪДЕ ОТВОРЕНА!

Надигнах бурканата от сладко, пълен с вино, и го пресуших. После ги замерих с бурканата. Здравата го засилих. Но мерникът ми беше лош. Бурканът се удари в стената до стълбището, отскочи и изхвърча във фоайето, между хазияката и двамата ѝ приятели филипинци.

Джими извъртя Бързака към изхода и бавно го помъкна навън. Движеха се мъчително бавно. Пак чух Бързака, който издаваше никакви звуци между хлипане и стон:

— Ще го убия... Ще го убия...

Накрая Джими успя да го изкара навън. Тръгнаха си.

Русата хазияка и двамата филипинци продължаваха да стоят във фоайето и да ме зяпат. Аз бях бос и не се бях бръснал пет-шест дни. Имах нужда от подстригване. Решех си косата само веднъж на ден, сутрин, и после повече не я поглеждах. Учителите по физическо винаги ми правеха забележка за стойката: „Изправи раменете! Защо гледаш надолу? Какво толкова има на земята?“

Нямах никакви шансове да положа началото на ново модно течение. Бялата ми тениска беше изцапана с вино, прогорена от многобройни цигари и пури, опръскана с кръв и повръщано. Беше ми малка и се вдигаше нагоре, като откриваше корема и пъпа ми. Панталоните ми също не ми бяха по мярка. Бяха ми тесни на гъза и стигаха доста над глезените.

Тримата стояха и ме гледаха. Аз също ги гледах.

— Ей, хора, качете се да пийнем по едно!

Двамата дребни мъже ме изгледаха отдолу и се ухилиха. Хазяйката, която приличаше на повехнала Карол Ломбард, се взираше в мен безизразно. Наричаха я „мисис Канзас“. Дали не беше влюбена в мен? Носеше розови обувки на висок ток и рокля с пайети от искрящо черно ламе. По роклята подскачаха искрици светлина и ме заслепяваха. Никой смъртен не можеше да види гърдите ѝ — те бяха запазени за крале, диктатори, тирани и филипинци.

— Някой има ли цигара? — попитах ги аз. — Свършиха ми цигарите.

Дребният тъмнокож тип, който стоеше от едната страна на мисис Канзас, направи едва забележимо движение с едната си ръка към джоба на ризата си и един пакет „Кемъл“ подскочи във въздуха. Той ловко го хвана с другата си ръка. После, след второ невидимо почукване по дъното на пакета, от него изскочи цигара — право нагоре, напълно сама, високо над останалите, готова за вземане.

— Ей, мамка му — казах аз. — Благодаря.

Тръгнах надолу по стълбите, но стъпих накриво, залитнах, едва не паднах, сграбчих парапета с две ръце, задържах се, понаместих се и продължих надолу. Пиян ли бях сега или какво? Приближих се до дребния мъж, който държеше пакета цигари. Леко се поклоних.

Извадих цигарата. После я подхвърлих във въздуха, улових я и я забих в устата си. Мургавият ми приятел продължи да ме гледа безизразно, след като широката му усмивка беше изчезнала още при първите ми крачки надолу по стълбището. После дребният ми приятел се наведе напред, закри огънчето с ръце и ми запали цигарата.

Всмукнах и издишах дима.

— Слушайте, не искате ли всички да се качите в моята стая и да изпием по едно-две?

— Не — каза дребният тип, който ми беше запалил цигарата.

— Може да хванем Бетовен или дори малко Бах по моето радио!

Аз съм образован, да знаете. Уча в университета...

— Не — отказа и другият дребен мъж.

Силно си дръпнах от цигарата и погледнах Карол Ломбард — мисис Канзас.

После пак се обърнах към двамата си нови приятели.

— Тя си е за вас. Не я искам. Ваша е. Просто се качете да пийнем малко вино. В чудничката стая номер пет.

Никой не отговори. Аз се залюлях напред-назад на пети, докато уискито и виното се бореха за надмощие. Оставил цигарата да увисне от десния ъгъл на устата ми и издухах нагоре голям облак дим. Не я извадих оттам, нека си виси.

Знаех за кинжалите. За малкото време, през което бях живял тук, вече бях видял две изпълнения с кинжали. Една вечер чух сирени, погледнах навън към улица „Темпъл“ и точно под моя прозорец видях труп, осветен от луната и уличната лампа. След време видях друг труп. Двете нощи на кинжалите. Единия път беше бял човек, другия път беше един от тях. И двата пъти кръвта течеше по тротоара, истинска кръв, просто ей-така, течеше по тротоара и се изливаше в канавката, виждаше се как се събира в канавката и беше безсмислено и тъпо, че толкова много кръв може да изтече само от един човек...

— Добре, приятели — казах накрая. — Не се обиждам. Ще си пия сам...

Обърнах се и поех към стълбището.

— Господин Чинаски — обади се мисис Канзас.

Погледнах назад към нея, застанала между двамата ми дребни приятели.

— Приберете се в стаята си и се наспете. Ако не спрете да създавате проблеми, ще позвъня в полицейското управление на Лос Анджелис.

Обърнах се и тръгнах да се изкачвам по стълбището.

Няма живот за мен, няма живот в тази стая, в този град или в тази тъжна вселена...

Вратата на стаята ми беше отворена. Влязох. Беше останала една трета от бутилката евтино вино.

Може би в килера имаше още една?

Отворих вратата на килера. Нямаше бутилка. Затова пък навсякъде бяха пръснати десетачки и двайсетачки. Виждаше се свита на руло двайсетачка, която се беше мушнала между два мръсни чорапа с дупки на пръстите; от яката на една риза висеше десетачка; а в джоба на старо яке бяха заседнали още десет долара. Повечето от парите обаче се валяха по пода.

Взех една банкнота, пъхнах я в страничния джоб на панталона си, излязох от стаята, заключих вратата и слязох по стълбите към бара.

55.

След няколко вечери в стаята ми дойде Бекър. Сигурно моите родители му бяха дали адреса или пък ме беше открил чрез администрацията на колежа. Името и адресът ми бяха записани на студентската трудова борса, в графа „общи работници“. Бях добавил и лично съобщение: „Работя всичко законно и всичко друго“. Досега никой не ми се беше обадил.

Бекър седна на един стол и аз налях вино. Беше облечен с униформа на морски пехотинец.

— Виждам, че са те приюткали — казах аз.

— Уволниха ме от „Уестърн Юниън“. Нямах друг избор.

Подадох му чашата:

— Значи не си го направил от патриотизъм?

— Луд ли си.

— А защо точно в морската пехота?

— Чух за тренировъчния лагер за новобранци. Исках да видя дали ще се справя.

— И се справи?

— Справих се. Но там наистина има откачени копелета. Почти всяка вечер става бой. Никой не го възпира. Бият се почти до смърт.

— Това ми харесва.

— Защо не се запишеш и ти?

— Не обичам даставам рано и да изпълнявам заповеди.

— Какво ще работиш тогава?

— Не знам. Когато свърша и последния цент, просто ще изляза да живея на улицата.

— Там има големи откачалки.

— Навсякъде ги има.

Налях на Бекър още вино.

— Проблемът е, че не ми остава много време за писане — призна той.

— Все още ли искаш да станеш писател?

- Естествено. Ами ти?
- Аха — потвърдих. — Но е доста безнадеждно.
- Не си достатъчно добър или какво?
- Не, другите не са достатъчно добри.
- Как така?
- Четеш ли списанията? И сборниците с най-добрите разкази на годината? Има поне десетина такива.
- Да, чел съм ги...
- Четеш ли „Ню Йоркър“? „Харпърс“? „Атлантик“?
- Да...
- Сега сме хиляда деветстотин и четирийсета. А още се пише като през деветнайсети век — тежко, измъчено, претенциозно. Докато ги четеш, или те заболява главата, или заспиваш.
- Какъв е проблемът?
- Това е номер. Играта е нагласена, само за свои хора.
- Говориш така, все едно са те отрязали.
- Сигурен съм, че ще ме отрежат, ако се опитам. Защо да хабя пари за пощенски марки? Нали трябва да си купувам вино?
- Аз смятам да пробия — заяви Бекър. — Един ден ще видиш моите книги в библиотеката.
- Дай да не говорим за писане.
- Четох ти нещата — заяви Бекър. — Прекалено си кисел и мразиши всичко.
- Дай да не говорим за писане.
- Вземи Томас Улф например...
- Майната му на Томас Улф! Все едно слушаш бабичка, която говори по телефона!
- Добре тогава, на кого се кефиш?
- Джеймс Търбър.
- С неговите буржоазни глупости...?
- Той поне е разбрал, че всички са луди.
- Томас Улф е здраво стъпил на земята...
- Стига бе, само гъзовете говорят за литература...
- Гъз ли ме наричаши?
- Да...
- Налях му още вино, напълних и своята чаша.
- Много тъпо от твоя страна да облечеш униформа.

— Първо ме наричаш гъз, после тъпак. Мислех, че сме приятели.

— Ние *сме* приятели. Просто според мен не се пазиш достатъчно.

— Всеки път те виждам с чаша в ръката. На това пазене ли му викаш?

— Не знам по-добър начин да се пазя. Ако не можех да пия, отдавна да съм си прерязал проклетото гърло.

— Това са глупости.

— Щом дават резултат, значи не са глупости. Проповедниците от площад „Пършиング“ си имат своя бог. А аз си имам кръвта на моя бог!

Надигнах чашата си и я пресуших.

— Просто бягаш от действителността — отбеляза Бекър.

— И защо не?

— Защото никога няма да станеш писател, ако бягаш от действителността.

— Какви ги говориш? Писателите това работят!

Бекър се изправи:

— Когато говориш с мен, не повишавай тон!

— Какво ще правиш сега, ще ми надървиш кура?

— Ти нямаш кур бе!

Успях да го изненадам с един десен зад ухoto. Чашата изхвърча от ръката му и той се олюя из стаята. Бекър беше станал силен мъж, много по-силен от мен. Той се бълсна в шкафчето, обърна се и аз веднага забих още един десен прав в бузата му. Той се люшна към отворения прозорец и аз се притесних да го удрям повече, защото можеше да падне навън, на улицата.

Бекър се стегна и разтърси глава, за да се свести.

— Добре — рекох аз. — Дай да пийнем нещо. Насилието ме отвращава.

— Добре — съгласи се Бекър.

Отиде да си вземе чашата. Евтиното вино, което пиех, нямаше коркова тапа, а запушалката просто се отвърташе. Отворих нова бутилка. Бекър протегна чашата си към мен и аз му налях. Налиях и на себе си и оставил бутилката. Бекър пресуши чашата си. Аз пресуших своята.

— Без лоши чувства — казах аз.

— Естествено, братче — кимна Бекър и остави чашата си.

После ми заби един десен ъперкът в корема. Аз се превих на две, той ме бълсна отзад по тила и същевременно ме бълсна с коляно в лицето. Паднах на колене, а от носа ми по гърдите потече кръв.

— Налей ми пие, братче — рекох. — Дай да седнем и да обмислим положението.

— Ставай — каза Бекър. — Това беше само началото.

Изправих се и тръгнах към него. Блокирах първия му удар, спрях десния с лакът и забих един къс десен прав в носа му. Бекър отстъпи крачка назад. Вече и двамата бяхме с разкървавени носове.

Пак го атакувах. И двамата се бъхтехме на поразия. Нанесох няколко добри удара. Той също успя да ми забие един успешен десен ъперкът в корема. Пак се превих на две, но този път веднага успях да се изправя и да контраатакувам с ъперкът. Улучих. Беше красив, късметлийски удар. Бекър залитна назад и се бълсна в шкафчето. Главата му се хласна в огледалото. Огледалото се пръсна на парчета. Беше зашеметен. Готово. Сграбчих го за ризата и здравата го фраснах с дясната си ръка зад лявото ухо. Той се свлече на килима и остана на четири крака. Отидох и с малко несигурна ръка си налях пие.

— Знаеш ли какво, Бекър — казах му аз. — Горе-долу два пъти в седмицата пребивам по някого в тази стая. Ти просто дойде в неподходящ ден.

Пресуших чашата си. Бекър се изправи. Постоя малко, без да откъсва поглед от мен. После пак ме връхлетя.

— Слушай, Бекър... — казах аз.

Той направи финт с дясната ръка и стовари един ляв прав в устата ми. Пак се почнахме. Нямаше много защита. Само удари, удари. Бекър ме повали върху един стол и столът се счупи. Успях да стана и да го посрещна, докато ме атакуваше. Бекър залитна назад и аз му вкарах още един десен. Той се бълсна с гръб в стената и цялата стая се разтърси. Бекър обаче се отгласна от стената и ми викара един висок десен прав, от който пред очите ми заиграха светлини: зелени, жълти, червени... Тогава той ми заби един ляв в ребрата и още един десен в лицето. Замахнах, но не улучих.

Дявол да го вземе, помислих си, някой не чува ли всичко това? Защо не се качат и не ни разтърват? Защо не извикат полицията?

Бекър пак ми се нахвърли. Пропуснах едно дясно кроше и това беше всичко от мен...

Когато се свестих, беше тъмна нощ. Бях проснат под леглото и само главата ми стърчеше навън. Сигурно съм пропълзял там. Бях страхливец. Целият се бях оповръщал. Изпълзях изпод леглото.

После забелязах разбитото огледало и стола. Масата беше с краката нагоре. Отидох и се опитах да я обърна. Тя пак падна. Два от краката не се държаха. Опитах се да ги оправя, колкото можах. После пак изправих масата. Тя се задържа за момент и пак се катури. Килимът беше подгизнал от вино и повръщано. Намерих бутилка вино, която лежеше настрани. Вътре беше останало малко. Изпих го и се огледах за още. Нямаше. Нямаше нищо за пие. Сложих веригата на вратата. Намерих една цигара, запалих я и застанах на прозореца, загледан надолу към улица „Темпъл“. Навън беше хубава вечер.

На вратата се почука.

— Господин Чинаски?

Беше госпожа Канзас. Не беше сама. Чух и други гласове, които шепнеха. Беше дошла с мургавите си дребни приятели.

— Господин Чинаски?

— Да?

— Искам да вляза в стаята.

— Защо?

— Да сменя чаршафите.

— Болен съм. Не мога да ви пусна.

— Само искам да сменя чаршафите. Няма да се бавя.

— Не, не мога да ви пусна. Елате сутринта.

Чух, че си шепнат нещо. После се отдалечиха по коридора. Седнах на леглото. Трябваше да пийна, при това нещо по-силно. Беше събота вечер и целият град беше пиян.

Може би щях да успея да се измъкна незабелязано?

Отидох до вратата и я отворих съвсем малко, без да махам веригата, за да погледна навън. На най-горното стъпало стоеше филипинец, единият от приятелите на мисис Канзас. В ръката си държеше чук. Беше застанал на колене. Той вдигна поглед към мен, ухили се и заби един пирон в мокета. Преструващ се, че поправя нещо. Затворих вратата.

Непременно трябваше да пийна нещо. Закрачих напред-назад из стаята. Защо всички на света да можеха да се напият, а аз — не? Колко време трябваше да вися в тази проклета стая? Пак отворих вратата. Същата работа. Той вдигна поглед към мен, ухили се и закова още един пирон в мокета. Захлопнах вратата.

Извадих куфара си и нахвърлях вътре малкото дрехи, които притежавах.

Все още имах доста от парите, които бях спечелил на комар, но си знаех, че в никакъв случай няма да стигнат, за да платя щетите в стаята. Нито пък ми се искаше. Всъщност не бях виновен аз. Те трябваше да ни разтърват. Пък и огледалото беше счупил Бекър...

Събрах си багажа. В едната си ръка държах куфара, а в другата — портативната пишеща машина, прибрана в своя калъф. Известно време останах пред вратата. Пак погледнах навън. Онзи си стоеше там. Свалих веригата. После рязко отворих вратата и изскочих навън. Хукнах право към стълбището.

— ЕЙ! Къде отива? — попита дребният тип.

Все още стоеше на едно коляно. Понечи да замахне с чука, за да ме удари. Аз обаче силно забих пишещата машина отстрани в главата му. Разнесе се ужасен звук. Хукнах надолу по стълбите, прекосих фоайето и изхвърчах на улицата.

Може би го бях убил.

Затичах се надолу по улица „Темпъл“. После видях едно такси. Беше празно. Скочих вътре.

— Улица „Банкър Хил“ — наредих. — *Бързо!*

56.

На прозореца на едно общежитие видях табела, че има свободни стаи, и накарах шофьора да спре. Платих му, отидох на верандата и натиснах звънеша. Едното ми око беше насилено от боя, край другото имах драскотина, а носът и устата ми бяха подути. Лявото ми ухо беше яркочервено и всеки път, когато го докосвах, сякаш ме удряше ток.

Един старец се появи на вратата. Беше по потник и май се беше накапал с боб и люти чушки. Косата му беше сива и разрошена, имаше нужда от бръснене и пафкаше някаква влажна цигара, която вонеше ужасно.

- Ти ли си портиерът? — попитах го.
- Аха.
- Трябва ми стая.
- Работиш ли нещо?
- Писател съм.
- Не ми приличаш на писател.
- Ти как мислиш, че изглеждат писателите?

Той не отговори.

После каза:

- Два и петдесет на седмица.
- Може ли да видя стаята?

Той се оригна, преди да отговори:

- Влазяй...

Тръгнахме по дълъг коридор. На пода нямаше мокет. Дъските скърцаха и тракаха, когато стъпвахме по тях. От една стая се разнесе мъжки глас:

- Духай, кучко!
- Три долара — отвърна женски глас.
- Три долара? Ще ти скъсам гъза!

Чу се как силно я плесна и жената изпищя. Ние продължихме.

— Стаята е отзад — обясни човекът, — но имаш право да използваш общата баня.

Зад къщата се издигаше барака с четири врати една до друга. Той отиде до номер три и отвори. Влязохме. Вътре имаше матрак, завивка, гардеробче и шкафче. На шкафчето се мъдреше котлон.

— Имаш и котлон — обяви той.

— Супер.

— Два и петдесет, предварително.

Платих му.

— Ще ти дам разписката утре сутринта.

— Хубаво.

— Как се казваш?

— Чинаски.

— Аз съм Конърс.

Той свали един ключ от ключодържателя си и ми го подаде.

— Тук е тихо и спокойно. Искам да си остане така.

— Естествено.

Затворих вратата след него. Имаше само една крушка на тавана, без абажур. Но всъщност беше доста чисто. Ядяше се. Станах, излязох, заключих вратата и прекосих задния двор, за да изляза на алеята.

Помислих си, че не биваше да му казвам истинското си име. Може би наистина бях убил онзи мургав дребосък на улица „Темпъл“.

Зад къщата имаше дълго дървено стълбище, което се спускаше покрай стръмна скала и излизаше на долната улица. Много романтично. Повървях, докато намерих магазин за алкохол. Значи все пак щях да мога да пийна. Купих си две бутилки вино и тъй като бях леко гладен, се снабдих и с голяма опаковка чипс.

Когато се върнах в стаята, се съблякох, седнах на матрака, облегнах се на стената, запалих цигара и си налях вино. Беше приятно. Тук отзад беше тихо. В нито една от другите стаи на моята барака не се чуваше никой. Трябваше да се изпикая, затова си обух долните гащи, отидох откъм задната страна на бараката и се изпиках навън. Оттам се виждаха светлините на града. Лос Анджелис беше хубаво място, имаше много бедни хора и нямаше да е трудно да потъна сред тях. Върнах се вътре и седнах на матрака. Докато човек разполага с вино и цигари, няма страшно. Допих чашата и я напълних отново.

Може би щях да успея да изкарвам пари с ума си. Осемчасовият работен ден беше нещо отвратително, но все пак почти всички живееха така. Пък и войната, всички постоянно говореха за войната в Европа. Аз не се интересувах от световната история, а само от собствената си лична история. Която беше адски тъпа. Първо родителите ти контролират периода, в който растеш, и тотално те преебават. После, когато пораснеш достатъчно, за да живееш сам, другите веднага искат да те опаковат в униформа и да те пратят някъде, където ще те гръмнат.

Виното беше страхотно на вкус. Налих си още.

Войната. А аз седях тук, девствен. Можеш ли да си представиш какво е да те гръмнат още преди да си разбрали какво значи да бъдеш с жена? Преди да си имал собствена кола? И кого щях да пазя? Някой друг. Друг, на когото не му пукаше за мен. Войните никога не свършват, само защото някой е умрял в някоя от тях.

Щях да се справя някак си. Можех да печеля състезания по надпиване и да играя комар. Може би щях да се справя и с няколко обира. Не ми трябващо много, само да ме оставят на мира.

Довърших първата бутилка вино и започнах втората.

По средата на втората бутилка спрях и се изтегнах на леглото. Първата ми вечер на новото място. Не беше зле. Заспах.

Събудих се от звука на ключ в ключалката. После вратата се отвори. Седнах в леглото. В стаята влезе някакъв човек.

— ИЗЧЕЗВАЙ ВЕДНАГА, МАМКА ТИ! — изревах аз.

Той веднага се махна. Чух как тича по алеята.

Станах и затръшнах вратата.

Хората правеха и така. Живееха някъде, после спираха да плащат наем, но не изхвърляха ключа и се връщаха тайно, за да спят там или за да оберат жилището, когато настоящия наемател го няма. Е, този поне със сигурност нямаше да се върне. Беше разбрали, че ако се опита, ще го скъсам от бой.

Върнах се в леглото и си налях още вино.

Бях леко изнервен. Трябващо да си намеря нож.

Допих чашата, налях си пак, изпих и нея и пак заспах.

57.

Един ден госпожа Къртис ми каза да остана след часа по английски.

Тя имаше страховити крака и заешка устна, а в комбинацията от страховити крака и заешка устна имаше нещо, което ме възбудждаше. Беше някъде на трийсет и две години, образована и стилна дама, но както и всички останали, беше проклета либералка, а за това не се изискваше особена оригиналност или твърдост, просто трябваше да боготвориш Франки Рузвелт и това е. Франки ми харесваше, защото по време на Голямата депресия беше измислил програми за помощ на бедните. Той също имаше стил. Според мен в действителност изобщо не му пушкаше за бедните, но беше велик актьор, имаше страховит глас и адски добър автор на речите си. Освен това беше въвлякъл страната във войната. Искаше да си осигури място в историята. Във военно време президентите имат повече власт, а сетне — и повече страници в учебниците. И така, госпожа Къртис беше същата като Франки, само дето имаше много по-хубави крака. Горкия Франки хич не го биваше в краката, но пък имаше страховит мозък. Ако беше в друга държава, от него щеше да излезе велик и могъщ диктатор.

Когато и последният студент си тръгна, отидох до бюрото на госпожа Къртис. Тя ми се усмихна. Бях наблюдавал краката ѝ в продължение на много часове и тя го знаеше. Знаеше и какво искам аз, а също, че нямаше на какво да ме научи. През цялото време беше казала само едно нещо, което бях запомнил. Очевидно не го беше измислила тя, но на мен ми хареса:

„Хората винаги ще успяват да те изненадат с това колко са тъпи.“

— Господин Чинаски — започна тя, — в тази група има някои студенти, които се смятат за много умни.

— Аха?

— Господин Фелтън е най-добрият студент в групата.

— Хубаво.

— Какво точно те тревожи?

- Моля?
- Според мен нещо... те тревожи.
- Вероятно.
- Това ти е последен семестър, нали?
- Откъде знаете?

Гледах краката й като за сбогом. Бях разбрал, че в университета просто можеш да се покриеш за малко. Имаше и вечни студенти — скапаняци, които никога не завършваха. Но цялата работа с колежа беше измислена и лигава. Изобщо не ти казваха какво те очаква навън, в истинския живот. Само ти тъпчеха главата с теории, без да те научат колко са твърди паважите. Висшето образование можеше да остави неизличими белези върху индивида. От книгите човек омекваше. Когато ги прочетеш всичките и наистина излезеш навън, за да се справиш с живота, трябва да знаеш точно онези неща, дето вътре изобщо не ги пише. Бях решил след края на семестъра да прекъсна, да се помотая с Пръдъло и бандата и може би да се запозная с някой, който имаше достатъчно кураж, за да оберем заедно магазин, или още по-добре — банка.

- Знаех си, че ще прекъснеш — каза меко тя.
- По-правилно е да се каже, че ще започна.
- Ще има война. Чел ли си „Войникът от Бремен“?
- Стилът на „Ню Йоркър“ нещо не ми го вдига.
- Трябва да четеш и подобни неща, ако искаш да разбереш какво се случва в света днес.
- Не смятам така.
- Бунтувах се срещу всичко. Как смяташ да оцелееш?
- Не знам. Аз вече съм уморен от живота.

Госпожа Къртис сведе очи към бюрото си и дълго гледа надолу. После пак се вторачи в мен.

- Така или иначе ще бъдем въвлечени във войната. Какво ще правиш в такъв случай?
  - Няма значение. Може би ще участвам, а може би не.
  - От теб ще излезе добър моряк.
- Усмихнах се, представих си как ставам моряк и се отказах.
- Ако останеш още един семестър — продължи тя, — ще ти дам каквото поискаш.

Тя ме погледна и аз разбрах какво точно има предвид, а тя разбра, че аз съм разбрал.

— Не — отвърнах. — Махам се.

После закрачих към вратата. На прага спрях, обърнах се и кимнах за сбогом — бързо, почти незабележимо. Излязох и тръгнах под дърветата в двора на университета. Струваше ми се, че навсякъде има момчета и момичета, които бяха заедно, по двойки. Госпожа Къртис седеше сама зад бюрото си, а аз вървях сам под дърветата. Каква победа можеше да бъде! Да целуна заешката ѝ устна и да разтворя прекрасните ѝ крака, докато Хитлер погълъща цяла Европа и бройка Лондон.

След малко отидох до физкултурния салон. Трябаше да си опразня гардеробчето. Повече нямаше да спортувам. Хората винаги говорят за чистата, естествена миризма на свежа пот. Но просто се оправдават. Защо никога не говорят за чистата, естествена миризма на свежи лайна? Всъщност няма нищо по-велико от доброто бирено лайно — и когато казвам „добро“, имам предвид да си изпил двайсет или двайсет и пет бири предишната вечер. Миризмата на едно такова бирено лайно се усеща навсякъде и не се разсейва поне час и половина. Направо усещаш, че си жив.

Намерих си шкафчето, отворих го и изхвърлих анцуга и гumenките в кофата за боклук. Както и две празни бутилки от вино. Късмет на следващия, който щеше да наследи шкафчето ми. Може би щеше да се издигне и да стане кмет на град Бойз в щата Айдахо. Изхвърлих и катинара. Комбинацията за отваряне никога не ми беше харесвала: 1, 2, 1, 1, 2. Не изискваше много мисъл. Номерът на къщата на родителите ми беше 2122. Всичко беше направено с минимални усилия. На военното обучение пък бях свикнал с 1, 2, 3, 4; 1, 2, 3, 4. Може би някой ден щях да стигна и до 5.

Излязох от салона и минах напряко през игрището. Момчетата играеха футбол с докосване. Свърнах, за да ги заобиколя.

После чух Плешко:

— Ей, Ханк!

Обърнах се и видях, че седи на трибуната с Монти Балард. Балард беше кръгла нула. Най-добрата му черта беше, че никога не те

заговаря, ако не го попиташ нещо. Аз никога не го питах нищо. Той просто гледаше живота изпод мръсната си жълта коса и жадуваше да стане биолог.

Махнах им и продължих.

— Ела за малко, Ханк! — извика Плешко. — Важно е!

Отидох при тях:

— Какво?

— Седни и погледай малко онзи як тип с анцуга.

Седнах. На игрището имаше само един човек с анцуг. Беше с обувки за бягане с шпайкове. Нисък беше, но много, много широкоплещест. Имаше зашеметяващи бицепси и рамене, дебел врат и много къси крака. Косата му беше черна, а лицето му почти плоско; имаше малка уста, почти никакъв нос и очи, които бяха скрити някъде в него.

— Ей, аз май съм чувал за този тип — отбелязах.

— Гледай го — повтори Плешко.

В двата отбора имаше по четирима души. Топката беше вкарана в игра. Разпределителят отстъпи, за да я подаде. Кинг Конг младши играеше в защита. Стоеше някъде в средата на игрището. Единият от противниковите нападатели се беше изнесъл напред, а другият стоеше назад. Център-нападателят ги покриваше. Кинг Конг младши наведе рамене и се затича към момчето, което се намираше назад. Заби се в него, като вкара рамото си отстрани в ребрата му и грубо го повали на земята. После се обърна и се отдалечи в тръс. В това време разпределителят подаде на нападателя, който беше излязъл напред, и той отбеляза точка.

— Видя ли? — каза Плешко.

— Кинг Конг...

— Кинг Конг изобщо не играе футбол. Той просто удря хората толкова силно колкото може, във всяка игра.

— Не можеш да удриш нападател, преди да е хванал топката — казах аз. — Забранено е.

— И кой ще му го каже? — попита Плешко.

— Ти искаш ли? — обърнах се към Балард.

— Не — каза Балард.

Отборът на Кинг Конг вкара топката в игра. Сега той имаше право да блокира. Втурна се към най-дребното момче на терена и го

смачка. Бълсна го с такава сила, че момчето направи кълбо във въздуха, преди да се приземи. После все пак се изправи, но много бавно.

— Този Кинг Конг изглежда умствено изостанал — отбелязах аз.
— Как изобщо е влязъл в университета?

— В този университет няма приемен изпит.

Отборът на Кинг Конг се подреди в линия за атака. Най-добрият играч в другия отбор беше Джо Стейпън. Учеше за психоаналитик. Беше висок към метър и деветдесет, жилав и имаше кураж. Джо Стейпън и Кинг Конг се втурнаха един срещу друг. Стейпън се справи доста добре. Не се оставил да го съборят. В следващото разиграване пак налетяха един срещу друг. Този път Джо отскочи и загуби малко терен.

— Мамка му — каза Плешко. — Джо започна да отстъпва.

В следващото разиграване Конг удари Джо още по-силно, завъртя го, вдигна го на рамо и го изтласка на пет-шест метра навътре в неговото поле.

— Отвратително! Този тип е пълен садист! — възмутих се аз.
— Ти мислиш ли, че е садист? — обърна се Плешко към Балард.
— Мисля, че е шибан садист — съгласи се Балард.

При следващото разиграване Конг пак се нахвърли на най-дребното момче. Просто го бълсна, стовари се върху него и направо го смачка. Дребното момче не успя да стане известно време. Най-сетне седна на терена и хвана главата си с ръце. Май беше дотук. Аз се изправих.

— Да видим тази работа — казах.
— Покажи му на това копеле! — рече Плешко.
— Естествено — казах аз.

После излязох на игрището.

— Ей, момчета. Трябва ли ви играч?

Дребното момче успя да се изправи и напусна терена. Когато минаваше покрай мен, спря за малко:

— Недей да влизаш. Този тип иска да убие някого.
— Това е просто игра — казах аз.

Топката беше наша. Събрах се с Джо Стейпън и другите двама оцелели.

— Каква е тактиката? — попитах.
— Гледай да останеш жив и това е — каза Джо Стейпън.

— Кой бие?

— Май те — отвърна Лени Хил, който играеше в центъра.

Разделихме се. Джо Стейпън отстъпи назад, за да чака топката.

Аз стоях и гледах Конг. Никога не го бях виждал в университета. Сигурно се навърташе само край мъжкия кенеф в съблекалните. Приличаше на нещо, което обича миризмата на лайна. Приличаше и на нещо, което се храни с човешки зародиши.

— Готови! — извиках.

Лени Хил се изправи над топката. Аз погледнах към Конг:

— Казвам се Ханк. Ханк Чинаски. Журналистика.

Конг не отговори. Просто ме погледна в отговор. Кожата му беше мъртвешки бледа. В очите му нямаше нито блъсък, нито живот.

— Ти как се казваш? — попита го.

Той продължи да ме гледа, без да отговори.

— Какво има? Малко плацента ти е заседнала между зъбите?

Конг бавно вдигна дясната си ръка. После я протегна напред и ме посочи с пръст. Накрая я отпусна обратно.

— Я го духай бе — казах аз. — *Това пък какво беше?*

— Хайде, нека да играем футбол — обади се един от сътборниците на Конг.

Лени се наведе над топката и я вкара в игра. Конг се затича право към мен. Някак си не можах да го фокусирам. Видях само трибуните, няколко дървета и част от сградата на химическия факултет, които се разтресоха, когато той се бълсна в мен. Повали ме по гръб и после направи едно кръгче около мен, като размахваща ръцете си като крила. Успях да стана, но малко ми се виеше свят. Първо ме нокаутира Бекър, а сега тази садистична маймуна. Миришеше лошо, направо вонеше, и беше истински кучи син от ада.

Стейпън беше успял да направи непълен пас. Нашият отбор се събра.

— Имам една идея — казах аз.

— Каква? — попита Джо.

— Аз ще хвърлям топката. Ти блокирай.

— Нека да не променяме схемата — възрази Джо.

Разделихме се. Лени се наведе над топката и я вкара в игра, като подаде на Стейпън. Конг пак се затича към мен. Наведох се с рамо напред и се втурнах да го пресрещна. Но той беше прекалено силен.

Отскочих от него, изправих се и точно в този момент Конг ме настигна и заби рамо в корема ми. Паднах. Успях да скоча веднага, но никак не ми се ставаше. Имах проблеми с дишането.

Стейпън беше направил последен къс пас и отбелязахме точка. Три за нас. Този път не се нареджахме в линията. Топката беше вкарана в игра и двамата с Конг се затичахме един срещу друг. В последния миг скочих във въздуха, за да го ударя с цялата си тежест. Бълснах го във врата и главата и успях да го съборя. Докато падаше, го изритах с всичка сила и го улучих точно по брадичката. И двамата се свлякохме на терена. Аз станах пръв. Когато Конг се надигна от земята, отстрани на лицето му имаше червено петно, а от ъгъла на устата му капеше кръв. Изтичахме обратно до местата си.

Стейпън беше направил непълен пас. Четири за нас. Стейпън се засили няколко крачки, за да ритне топката. Конг отстъпи назад, за да пази своя защитник. Защитникът успя да улови топката във въздуха и двамата се втурнаха напред към нашето поле, като Конг водеше, за да разчиства пътя. Хукнах срещу тях. Конг очакваше нов сблъсък във въздуха. Но този път аз се хвърлих на земята и го подсякох в глезените. Той падна много лошо, право по лице на земята. Не успя да се надигне, а лежеше зашеметен, с разперени ръце. Изтичах и приклекнах до него. Хванах го отзад при тила, здраво. Стиснах го за врата и силно забих коляно в гръбнака му.

— Ей, Конг, братче, добре ли си?

Останалите също дотърчаха.

— Май се удари — казах аз. — Хайде, помогнете ми да го изнесем от игрището.

Стейпън хвана Конг от едната страна, аз от другата и двамата заедно го изтеглихме встрани. Когато наближихме линията, аз се престорих, че залитам, и здравата го ритнах в глезена.

— Ох — изпъшка Конг. — Оставете ме, моля ви...

— Аз ти помагам бе, братче.

Стигнахме до линията и го пуснахме там. Конг седна на земята и избърса кръвта от устата си. После протегна ръка и опира глезена си. Беше ожулен и скоро щеше да се подуе. Аз се наведох към него:

— Ей, Конг, не искаш ли да довършим играта? Водите ни с четирийсет и две на седем, но имаме шанс да изравним.

— Не става, имам упражнение.

— Не знаех, че в този университет се учи лов на бездомни кучета — отбелязах.

— Всъщност имам английска литература.

— Естествено. Ами виж, ако искаш да те заведа до съблекалнята и да те сложим под горещ душ, а?

— Не, не ме пипай.

Конг се изправи. Беше доста скапан. Величествените му рамене бяха увиснали, а по лицето му имаше кал и кръв. Изкуцука няколко крачки, спря и се обърна към един от приятелите си:

— Ей, Куин, помогни ми малко...

Куин го хвана за едната ръка и двамата бавно прекосиха игрището към салона за физическо.

— Ей, Конг! — извиках. — Дано да хванеш упражнението! Специални поздрави на Били Сароян!

Останалите момчета стояха около мен, включително Плешко и Балард, които бяха слезли от трибините. Току-що бях изнесъл най-доброто представление в проклетия си живот, а на цели километри наоколо нямаше нито едно хубаво момиче, за да ме види.

— Някой има ли цигара? — попитах.

— Аз имам „Честърфийлд“ — отвърна Плешко.

— Ти още ли пушиш цигари за путки? — осведомих се.

— Аз ще си взема една — обади се Джо Стейпън.

— Добре де — казах аз. — Щом няма други.

Всички запалихме.

— Все още има достатъчно хора за една игра — рече някой.

— Заеби — възразих. — Мразя спорта.

— Е, поне се оправи с Конг — каза Стейпън.

— Аха — съгласи се Плешко. — Всичко видях. Обаче едно не ми стана ясно.

— Какво? — попита Стейпън.

— Кой точно беше садистът?

— Е — обадих се, — аз ще тръгвам. Довечера дават филм с Кагни и ще водя моята путка.

Тръгнах през игрището.

— Ще ходиш на кино с дясната си ръка? — подвикна едно от момчетата зад гърба ми.

— И с двете — отвърнах през рамо.

Излязох от игрището, минах покрай химическия факултет и стигнах до моравата пред университета. Ето ги момчетата и момичетата, седнали с учебниците си на пейките, под дърветата и в тревата. Зелени учебници, сини учебници, кафяви учебници. Говореха си, усмиваха се и от време на време се смееха. Минах напряко до края на моравата, където беше последната спирка на трамвай V. Качих се, после се прехвърлих на другия трамвай, отидох назад, седнах на последната седалка, както винаги, и зачаках.

58.

От време на време ходех да видя как живеят скитниците, за да се подготвя. Това, което видях, не ми хареса. Тези мъже и жени също не се отличаваха с някакъв изключителен кураж или блясък. И те искаха същото, което искат всички. Сред тях имаше и някои очевидни луди, които бяха пуснали по улиците. Бях забелязал, че в най-бедните и в най-богатите слоеве на обществото често допускат лудите да живеят сред останалите. Освен това знаех, че и аз не съм съвсем в ред. Още от дете бях сигурен, че у мен има нещо странно. Все едно бях предопределен да стана убиец, да обера банка, да бъда светец, изнасилвач, монах или отшелник. Трябваше ми изолирано място, където да се скрия. Скитниците ме отвращаваха. А животът на нормалните средностатистически хора беше толкова тъп, че беше полош от смъртта. Изглежда, нямаше възможна алтернатива. Образованието също ми се струваше капан. Малкото образование, което си бях позволил, ме беше направило още по-подозрителен. Какво представляваха лекарите, адвокатите и учените? Бяха просто обикновени хора, които са допуснали да ги лишат от свободата им да мислят и да действат като личности. Връщах се в бараката си и започвах да пия...

Докато седях и пиех, обмислях самоубийство, но усещах някаква странна привързаност към тялото и живота си. Макар и нашарени от белези, те си бяха мои. В такива случаи се поглеждах в огледалото и се ухилвах: ако ще напускаш този свят, поне можеш да вземеш осем, десет или двайсет от тях със себе си...

Беше една събота вечер през декември. Стоях си в стаята и пиех много повече от обикновено, палех цигара от цигара и си мислех за момичета, за града, за работа и за бъдещето. Когато се взирах в

бъдещето, гледката изобщо не ми харесваше. Не бях мизантроп, нито женомразец, но ми харесваше да бъда сам. Беше ми приятно да седя сам в някоя малка стая, да пуша и да пия. Винаги се бях харесвал за компания.

После чух радиото от съседната стая. Човекът го беше пуснал прекалено силно. Звучеше отвратителна любовна песен.

— Ей, приятел! — изревах. — Намали го това нещо!

Никой не отговори.

Отидох до стената и започнах да блъскам по нея.

— КАЗАХ ДА НАМАЛИШ ТОВА ШИБАНО РАДИО!

Музиката си остана все тъй силна.

Излязох и отидох до съседната врата. Бях по долни гащи. Вдигнах крак и ритнах вратата с пета. Вратата се отвори с трясък. На матрака имаше двама души, дебел стар мъж и дебела стара жена. Чукаха се. До тях гореше малка свещ. Старецът беше отгоре. Той спря, обърна глава и ме погледна през рамо. Жената ме погледна изпод него. Стаята им беше приятно обзаведена със завеси и малко килимче.

— О, извинявайте...

Затворих вратата и се върнах в стаята си. Чувствах се ужасно. Бедните хора имаха право да се чукат, за да забравят за кошмарите си. Секс, пиене и може би любов беше единственото, с което разполагаха.

Пак седнах на матрака и си налях чаша вино. Бях оставил вратата отворена. В стаята ми нахлуваха лунната светлина и звуците на града: джубоксове, автомобили, ругатни, кучешки лай, радиоапарати... Всички бяхме заедно в това. Всички бяхме заедно в огромната кофа с лайна. Никой нямаше да се измъкне. Един ден щяха да изхвърлят кофата заедно с всички нас.

Край мен мина дребна котка, спря до вратата и погледна вътре. Очите ѝ бяха осветени от луната: бяха чисто червени, като огън. Прекрасни очи.

— Ела, коте... — протегнах ръка, все едно ѝ подавах храна. — Писи, писи...

Котката си продължи по пътя.

В съседната стая спряха радиото.

Допих си виното и излязох. Бях по долни гащи, както и преди. Повдигнах ги и си наместих топките. Застанах пред съседната врата.

Бях счупил ключалката. Виждах свещта, която гореше вътре. Бяха затиснали вратата с нещо, най-вероятно със стол.

Тихо почуках.

Никой не отговори.

Почуках пак.

Чух нещо. После вратата се отвори.

На прага застана старият дебел човек. Лицето му беше увиснало на големи, тъжни бръчки. Сякаш нямаше нищо друго освен вежди, мустаци и две тъжни очи.

— Слушай — казах му аз, — много съжалявам за това, което направих преди малко. Елате ми на гости с твоята мацка, за да изпием по нещо.

— Не — отказа той.

— Или да ви донеса нещо за пие в стаята?

— Не — повтори той. — Оставете ни на мира, моля ви.

И захлопна вратата.

Събудих се с един от най-ужасните махмурлуци в живота си. Обикновено спях до обед. Но днес не можах. Облякох се, отидох до банята в основната сграда на общежитието и се измих. Излязох оттам, извървях алеята и слязох по стълбището покрай скалата, докато стигнах на улицата.

Неделя, най-ужасният и проклет ден от всички в седмицата.

Излязох на улица „Майн“ и минах покрай баровете. Леките момичета стояха пред входовете със запретнати поли и размахваха крака, обути с високи токчета.

— Ей, миличък, ела при мен!

Улица „Майн“, Пета Източна, „Банкър Хил“. Отходните канали на Америка.

Нямаше къде да отида. Влязох в някаква зала за забавни игри. Обиколих и разгледах игрите, но не ми се играеше на нито една от тях. Тогава забелязах един морски пехотинец, който играеше на флипер. Стискаше ръчките с две ръце и се опитваше да насочи топката чрез езика на тялото си. Отидох до него и го сграбчих за яката и колана.

— Бекър! Искам реванш, дявол да го вземе!

Пуснах го и той се обърна.

— Не, няма смисъл — каза той.

— Две от три?

— Глупости — отвърна той. — Дай да те почерпя нещо.

Излязохме от залата и тръгнахме по улица „Майн“. От един бар се провикна някакво леко момиче.

— Ей, моряко, ела при мен!

Бекър спря:

— Отивам.

— Недей — спрях го аз. — Те са като хлебарки.

— Току-що взех заплата.

— Момичетата пият чай, а на бара разреждат пиенето. Цените са двойни и след това никога повече няма да я видиш.

— Влизам — отсече Бекър.

И влезе. Един от най-добрите непубликувани писатели на Америка, облечен смъртоносно и готов да умре. Влязох след него. Той отиде при едно от момичетата и го заговори. Тя подръпна полата си нагоре, размаха високите си токчета и се засмя. Уединиха се в едно сепаре в ъгъла. Барманът отиде при тях, за да им вземе поръчката.

Другото момиче, което седеше на бара, се обърна към мен:

— А ти не искаш ли да играеш, миличък?

— Само по моите правила.

— Страх ли те е? Или си педал?

— И двете — отвърнах и седнах в другия край на бара.

Между нас имаше един мъж, който беше отпуснал главата си на бара. Портфейла му го нямаше. Когато дойдеше време да се събуди и да се оплаче, барманът или щеше да го изхвърли на улицата, или да повика полиция.

След като сервира на Бекър и на лекото момиче, барманът се върна зад тезгая и дойде при мен.

— Да?

— Нищо.

— Така ли? А какво правиш тук?

— Чакам моя приятел — отвърнах и кимнах към сепарето.

— Щом си седнал, трябва да поръчаш нещо.

— Добре. Искам вода.

Барманът се отдалечи, върна се и ми донесе чаша вода.

Платих му.

Момичето на бара се обърна към него:

— Или го е страх, или е обратен.

Барманът не каза нищо. След малко Бекър му махна и той отиде да им вземе поръчката.

Момичето пак ме погледна:

— Ти защо не си с униформа?

— Не обичам да се обличам като останалите.

— А има ли друга причина?

— Другата причина си е моя работа.

— Майната ти — каза тя.

Барманът се върна.

— Трябва да си поръчаш още нещо.

— Добре — съгласих се аз и му подадох монета от двайсет и пет цента.

Когато излязохме оттам, двамата с Бекър пак тръгнахме по улица „Мейн“.

— Как мина? — попитах.

— Освен за двете питиета, трябваше да платя и за вход. Всичко излезе трийсет и два долара.

— Боже мой, за тези пари мога да пия две седмици.

— Тя ми хвана кура под масата.

— Каза ли нещо?

— Не. Само ми удари една чекия.

— Предпочитам сам да си ударя една чекия и да си спестя трийсет и два долара.

— Но тя беше толкова красива!

— По дяволите, човече, тръгнал съм с някакъв абсолютен идиот!

— Един ден ще опиша всичко това в книга. Ще я сложат в библиотеките: „Бекър“. Нямаме много автори, които започват с „Б“, трябва да се включва да помогам.

— Прекалено много говориш за писане — заявих му аз.

До автогарата намерихме още един бар. В този нямаше проститутки. Вътре бяха само барманът и пет-шест пътници, само

мъже. Двамата с Бекър седнахме.

— Аз черпя — каза той.

— Бира „Ийстсайд“, в бутилка.

Бекър поръча две. После ме погледна:

— Хайде бе, стани мъж. Ела в морската пехота.

— Не ми е интересно да ставам мъж.

— Аз пък останах с впечатлението, че постоянно пребиваш някакви хора.

— Това е само за забавление.

— Ела при нас. Ще намериш теми за писане.

— Бекър, има предостатъчно теми за писане.

— Какво ще правиш тогава?

Посочих бутилката, надигнах я и отпих.

— Как ще се оправиш в живота? — попита той.

— Цял живот това ме питат.

— Ами, не знам за теб, но аз смятам да опитам от всичко! Война, жени, пътешествия, брак, деца, пълна програма. Ще си купя кола и ще я разглобя на части! А после пак ще я сглобя! Искам да вникна в нещата, да разбера как действат! Искам да стана кореспондент във Вашингтон. Искам да бъда там, където се случват големите събития!

— Вашингтон е голяма дупка, Бекър.

— Ами жените? Бракът? Децата?

— Глупости.

— Така ли? А ти какво искаш тогава?

— Да се скрия.

— Горкото копеле. Имаш нужда от още една бира.

— Добре.

Донесоха бирата.

Седяхме мълчаливо. Усещах, че Бекър се е отнесъл в мислите си, представя си как ще бъде морски пехотинец, ще стане писател, ще спи с жени. От него сигурно щеше да излезе добър писател. Гореше от ентузиазъм. Сигурно обичаше много неща: ястреба в полет, проклетия океан, пълнолунието, Балзак, мостовете, драматургията, наградата „Пулицър“, пианото, проклетата Библия.

В бара имаше малко радио. Вървеше една популярна песен. После песента изведнъж спря по средата. Водещият каза:

„Току-що получихме извънредно съобщение. Японците са бомбардирали Пърл Харбър. Повтарям: японците току-що са бомбардирали Пърл Харбър. Всички военнослужещи незабавно трябва да се явят в своите гарнизони!“

Спогледахме се. Почти не осъзнавахме какво сме чули.

— Е — каза тихо Бекър. — Това е.

— Довърши си бирата — рекох му аз.

Бекър отпи от бутилката.

— Божичко, ами ако някой тъп кучи син насочи картечница към мен и натисне спусъка?

— Има доста голяма вероятност — отбелязах.

— Ханк...

— Искаш ли да ме изпратиш до базата с автобуса?

— Не мога.

Барманът, четирийсет и пет годишен мъж с шкембе като дния и помътнели очи, дойде при нас и погледна Бекър:

— Е, моряко, май трябва да се връщаш в базата, а!

Това ме вбеси.

— Ей, дебелак, защо не го оставиш да си изпие бирата?

— Разбира се, разбира се... Слушай, моряче, не искаш ли едно питие за сметка на заведението? Не искаш ли едно голямо уиски?

— Не — отвърна Бекър. — Няма нужда, благодаря.

— Стига бе — казах му аз. — Пий, като те черпи. Той е решил, че отиваш на смърт, за да защитаваш неговия бар.

— Добре тогава — съгласи се Бекър. — Давай.

Барманът се обърна към него:

— Много е злобен твой приятел...

— Дай му пиенето и мълквай — заявих му аз. Останалите клиенти бяха повели оживен разговор за Пърл Харбър. Преди това дори не се поглеждаха. Но сега се бяха мобилизирали. Племето беше в опасност.

Барманът донесе питието на Бекър. Беше двойно уиски. Той го изпи на един дъх.

— Никога не съм ти го казвал, но аз съм сирак — рече.

— Дявол да го вземе — казах аз.

— Няма ли да дойдеш поне до автогарата?

— Добре.

Станахме и тръгнахме към изхода.

Барманът триеше ръцете си в престиilkата. Беше я навил на топка и развълнувано я мачкаше в ръце.

— Успех, моряко! — изрева.

Бекър излезе. Аз се спрях на прага и се обърнах към бармана.

— Бил си в Първата световна, а?

— Да, да... — отвърна щастливо той.

Настигнах Бекър. Двамата почти на бегом отидохме до автогарата. Вече бяха започнали да пристигат всякакви военни в униформи. Всички изглеждаха развлечени. Покрай нас изтича някакъв моряк и извреща:

— ОТИВАМ ДА УБИЯ НЯКОЙ ЯПОНЕЦ!

Бекър се нареди на опашката. Един от войниците беше с приятелката си. момичето говореше и плачеше едновременно, прегръщаше го и го целуваше. Горкият Бекър беше само с мен. Аз стоях отстрани и чаках. Опашката беше много дълга. Същият моряк, който се беше развертял по-рано, дойде при мен:

— Ей, приятел, а ти няма ли да помогнеш? Какво стоиш там?

Защо не дойдеш да се запишеш в армията?

Лъхаше на уиски. Имаше лунички и много голям нос.

— Ще си изпуснеш автобуса — казах му аз.

Той се отдалечи към пероните.

— Да еба шибаните японци! — извика.

Бекър най-сетне си получи билета. Изпратих го до автобуса. Той пак се нареди на опашката, този път, за да се качи.

— Някакъв съвет? — попита.

— Не.

Опашката бавно се точеше към автобуса. момичето плачеше и говореше бързо и тихо на своя войник.

Бекър стигна до вратата. Тупнах го по рамото.

— Ти си най-добрият човек, когото познавам.

— Благодаря ти, Ханк...

— Довиждане...

Излязох от автогарата. Улиците изведнъж се бяха изпълнили. Хората шофираха, без да спазват правилата, минаваха на червено и си крещяха. Върнах се обратно по улица „Майн“. Америка беше във война. Погледнах в портфейла си: имах един долар. Преброих и дребните монети в джоба си: шейсет и седем цента.

Вървях по улицата. Днес леките момичета щяха да останат без работа. Продължих да вървя и стигнах до игралната зала. Вътре нямаше никого. Само собственикът, кацнал в будката за жетони. Вътре беше тъмно и вонеше на пикня.

Тръгнах по тъмните коридори между игралните автомати. Залата се наричаше „За едно пени“, но всъщност повечето от игрите тръгваха с десет или двайсет и пет цента. Спрях при боксовата машина, която ми беше любимата. В стъклена клетка бяха поставени две малки железни човечета с бутони на брадичката. Имаше и две ръкохватки като на пистолет, и когато натиснеш спусъка, ръцете на твоя боец започваха да нанасят бесни ъперкъти. Можеше и да мърдаш човечето назад-напред и наляво-надясно. Когато успееш да улuchiш бутона на брадичката на противниковия играч, той падаше по гръб, в нокаут. Когато бях още малък и Макс Шмелинг нокаутира Джо Луис, бях излязъл тичешком на улицата, за да търся приятелите си, и през цялото време виках: „Ей, Макс Шмелинг нокаутира Джо Луис!“ Но никой не ми отговори, никой не каза нищо, хората просто си продължиха по пътя с наведени глави.

За боксовата игра трябваха двама, а аз не исках да играя със собственика на залата, който беше стар извратеняк. Тогава забелязах едно малко мексиканче, на осем-девет години. То дойде по пътеката при мен. Изглеждаше симпатично, умно мексиканче.

- Ей, малкия!
- Да, господине?
- Искаш ли да поиграем на бокс?
- Без пари?
- Естествено. Аз плащам. Избери си боксьор.

Той обиколи машината от всички страни, като се взираше през стъклото. Изглеждаше много сериозен. Накрая каза:

- Добре, избирам този с червените шорти. Изглежда по-добър.
- Става.

Хлапето застана от едната страна на машината и долепи нос до стъклото. Погледна първо към своя боксьор, а после вдигна поглед към мен.

— Господине, не знаете ли, че започна война?

— Знам.

Стояхме и се гледахме.

— Трябва да пуснете монета — добави хлапето след малко.

— А ти какво правиш тук? — попитах го аз. — Не си ли на училище?

— Днес е неделя.

Пуснах монета от десет цента. Хлапето започна да върти ръчката и да натиска спусъка, аз също. Не беше избрало когото трябва. Лявата ръка на неговия боксьор беше счупена и се вдигаше само до половината. Нямаше как да стигне до бутона на брадичката на моя боксьор. Така хлапето трябваше да разчита само на дясната ръка. Реших да не бързам. Моят боксьор беше със сини шорти. Влизах и излизах от зоната с него, с внезапни финтове. Мексиканчето беше страховито и не се предаваше. Изобщо се отказа от лявата ръка и натискаше само спусъка за дясната. Изведнъж тръгнах напред за нокаут, като натисках и двата спусъка едновременно. Хлапето не спираше да блъска с дясната ръка на червените шорти. Изведнъж онзи със сините шорти спря. После тупна назад и издрънча.

— Бих ви, господине — каза хлапето.

— Печелиш — съгласих се аз.

Хлапето беше развлнувано. Не спираше да поглежда към играча със сините шорти, които лежеше по гръб и не мърдаше.

— Искате ли да се боксираме още, господине?

Не отговорих веднага, не знам защо.

— Да не сте свършили парите, господине?

— Не, не.

— Добре тогава, нека се боксираме.

Пуснах още една монета и сините шорти скочи на крака. Хлапето пак започна да натиска единствения си работещ спусък и дясната ръка на червените шорти заподскача. Известно време само отстъпвах със сините шорти, за да му дам време да помисли за тактиката си. После кимнах на хлапето и атакувах със сините шорти, като удрях и с двете му ръце. Много ми се искаше да спечеля. Струваше ми се много

важно. Не знам защо ми се струваше така и през цялото време се питах: защо пък си мисля, че това е толкова важно?

И една друга част от мен ми отговори сама:

„Ами защото е, затова.“

Сините шорти пак падна по гръб и здравата издрънча, както предишния път. Погледнах го как лежи по гръб на малката си зелена кадифена подложка.

После се обърнах и излязох.

Издание:

Чарлз Буковски. Всичко на масата

Американска, първо издание

Превод: Богдан Русев

Редактор: Мария Коева

Технически редактор: Олга Стоянова

Коректор: Мария Христова

Формат: 84/108/32

Печатни коли: 21

ИК „Фама“, 2006 г.

ISBN-10: 954-597-227-0

ISBN-13: 978-954-597-227-0

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.